

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Rosenkrantz, Palle.

Dina : af Oldenborgernes Krønike : historisk Roman.

[2. Udg.].

København : Kunstforlaget Danmark, 1914

361 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

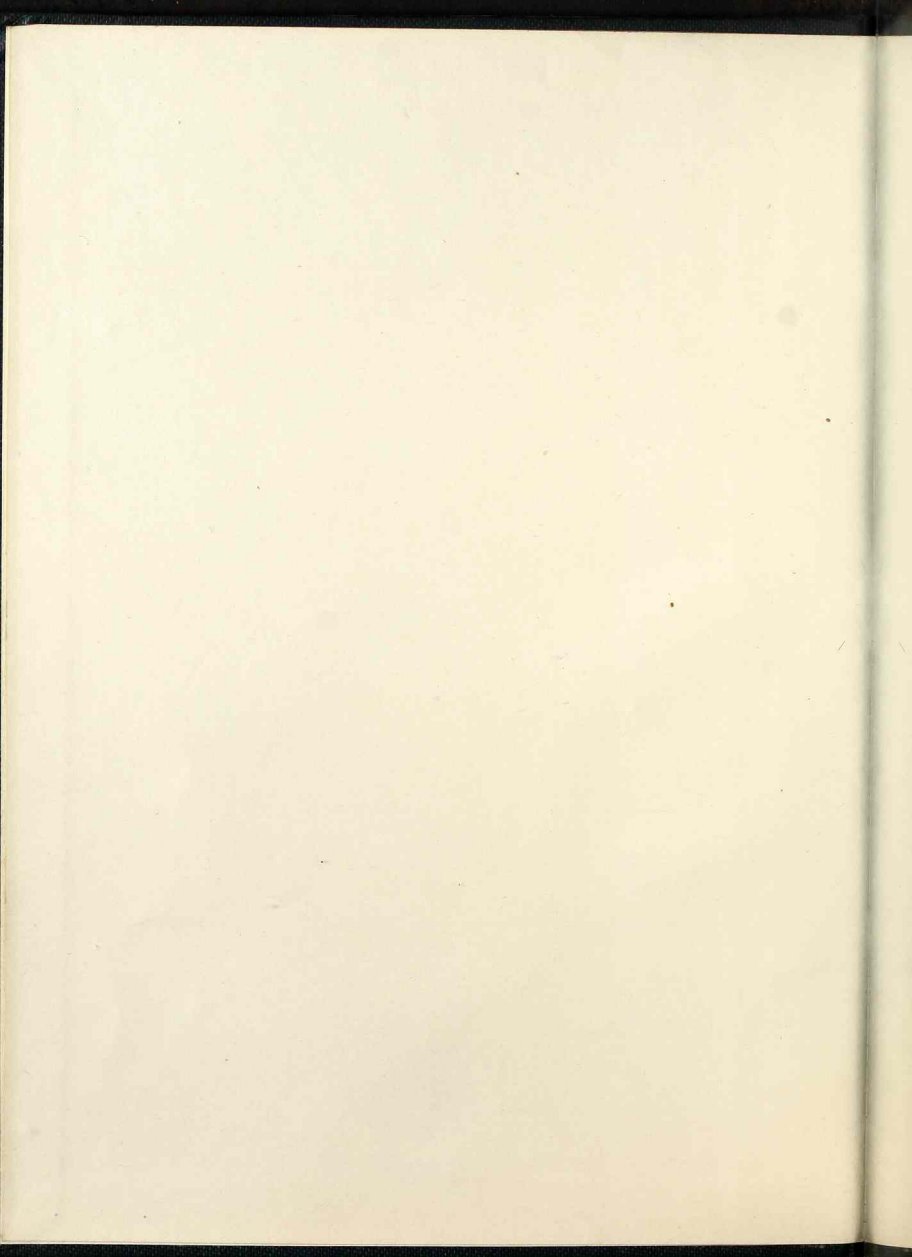
57. 250.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130022038703

PAUL E. ROSENKRANTZ

DINA

OF OLTA MEMORIALS, KATHARIS

DINA

Ms. C1073

KROENKATH

KROENKATH, KATHARIS

OLTA MEMORIALS, KATHARIS

1911

DINA

PALLE ROSENKRANTZ

D I N A

AF OLDENBORGERNES KRØNIKE

HISTORISK ROMAN

KØBENHAVN
KUNSTFORLAGET DANMARK
DANMARKSTRYKKERIET

1914

PALTE ROSENKRANTZ

DINA

IN DER KUNSTFABRIK KÖNIGLICH

IN DER KUNSTFABRIK KÖNIGLICH

KÖNIGLICH
KUNSTFABRIK
HAMBURG

Dagen efter at Dinas Hovede var af, kom Hr. Lente til mig ganske forstyrret og ilde til Mode og udtalte, at nu var Kongens og Rigets Vel i meget slettere Tilstand end forud, thi selv om Dinas Hoved var af, saa vilde Rigshofmesteren vel nok kunne mærke, hvorfra alt dette kom, og hvem der havde stillet det i Værk; vilde han nu atter indtage sit Sæde og sin Plads i Raadet, saa havde Kongen og Riget en aabenbar Fjende og ikke andet end Hævnen og Viderværdighed at vente, og maatte altsaa andre Midler tages om Hænde for at blive ham kvit, det skete saa paa hvad Maner det vilde. Og uagtet jeg straks replicerede, at Manden dog havde purgeret sig, og vidste man ikke andet at beskylde ham for, end at han var stolt, og maaske udførte sit Embede med større Iver, end man ønskede, saa maatte man ikke gøre Manden Uret, maaske kunde hans oghans Gemalindes Hoffærdighed tilskynde dem til at begaa en eller anden Fejl, og saa kunde man med god Føje bedre end nu ydmyge og kalde dem til Orden. Men alt dette gjorde intet Indtryk paa Hr. Lente, han gik bort med det samme Forsæt, hvormed han var kommen.«

(Ditlev Ahlefeldts Memoirer
ved Louis Bobé 1895 pag. 69.)

FØRSTE BOG

FØRSTE KAPITEL

Kanefart.

et var i det Herrens Aar 1650; det var Vinter, og Vinteren var streng. Med tæt Snedække over tyk Is laa Søerne for København, den lange, smalle Sortedam, den korte, brede Peblingesø og Sct. Jørgenssø, der tabte sig i Voldgravene ud mod Kalleboderne, hvor en hvid Sne-mark tonede i et med Amagerland, saa langt Øjet rakte. Luften var høj og klar, og Solen spillede paa Stadens spidse Taarne. Christian den fjerdes By, som han havde bygget den i Fredens Aar, laa bag sine Volde og Grave med teglhængte Tag og Havernes bladløse Træer fredsæl og stille, uforstyrret af Fjendevold et Hundrede Aar og længer til, og bag Staden og Amagerland brødes Drivisen i Sundet, hvor Strømmen løb blaa i Kongedyb og skilte dansk Land fra dansk derude, hvor Malmø Kirkespir blaanedes ganske svagt paa Skaanes Kyst.

Under Bjældeklang gled en Kane frem ned ad Bakken mod den Dæmning, der skilte Sortedam fra Peb-

lingesø. Østenbrisen susede i de korte Møllers Vinger, og Stænkene fra den glatte Snevej føg over Hestens Net og Kanens Tralleverk. Der var to i den Kane. En Kvinde, hyllet i kostbar Zobelpels, bragt hid fra Moskva, fra de vilde Tartarers Hjem, og en Mand i en Pels af Hvidbjørn, hidkommen fra det Sted højt mod Nord, der ligger nær ved Verdens Akse.

Hesten var en Skimmelhingst, stor og bred, og Bjælderne i dens Sele var af Sølv. Kanen var gjort i en Svanes Lignelse, helt kunstigt af Eg, malet hvid og stærkt beslaaet med Sølv. Bag paa Sædet var i forgyldte Bogstaver indgravet det latinske Ord *Tandem*, som paa Dansk beyder *e n d e l i g* — den Kane var en Gave.

Den Mand, der stod bag paa Kanen og svang Pisken over Skimmelens Hoved, var Kanens Giver, Oberstløjtnant Jørgen Walter, og den Kvinde, der sad tilbage-lænet i sin Zobelpels, var Gavens Modtagerinde, Dronning Sofie Amalie af Danmark.

Og Godtfolk ved Vejen, der saa Kanen fare forbi med Stænk fra Hingstens Hove, undrede sig saare, men højede sig i Tavshed. Tidt havde man set de to glide forbi i den Vintertid, og det undredes danske Mænd og Kvinder højlig paa. Men de var begge komne af Tyskland, og der var det vel Skik, at en rask, køn og ung Soldat kunde køre sin Dronning over Vejens Sne, mens Solen lyste over frosne Søer og Sunde. I Danmark var dette hidtil ikke Sæd og Skik.

Bjælderne klinger og Skum staar om Hingstens Bringe, medens den drager Danmarks Dronning ned over Bakken mod Dæmningen, der fører mellem Sortedam og Peblingesø.

Solen glimter i de spidse Spir og de røde Tegl, og som et Skilderi ligger Staden for de to bag Volde og frosne Grave. Ude i Øst, hvor Drivisen skruer bag Vartov Skanse og det nye Bornehus, rejser Sect. Anna

rotunda sin Ruin mellem de nye Boder, som den gamle Konge byggede til sine Ulke, og tæt ved staar Slottet i Kongens Have, Rosenborg, med sit høje, kobbertækte Taarn, sine Gavle og Spir, Slottet, hvor Leonora Kirstine i Februar tre Aar tilforn lukkede sin Faders trætte Øje. Ved Nørreport er der brudt Hul i Volden, og gennem Hullet skinner Kong Frederik den andens høje, spidse Porttaarn med de talrige sære Smaaspir lidt i Vest for den nye Port, hvortil Borgere kører Kampesten, mens Hakker bider i den frosne Jord. Endnu staar den gamle Bro, men Sten og Dæmning er lagt til den nye.

Og bag Gabet i Volden ligger de smaa Huse ved Norregade og Mikkel Vibesgade. Over Tagene rejser sig Rundekirke og Taarn, Sct. Nicolaj, hvis stolte Spir, som Christoffer Walkendorf skænkede Staden, nedblæste og erstattedes med den flade Hat, i hvis blanke Bly Sneen ligger frossen i Striber. Stolt knejser vor Frue med Spiret højt mod Sky, Helligaands Spir og Børsens Dragehaler, og bag disse gyldne Floje Blaa-taarn over Kongens Slot med de tre Guld kroner og den store, luende Vindfløj. Langt ude mod Vest breder sig Arsenalets Tag og Bryghusets talrige smaa Kviste, men den hele Stad er ikke videre spændt, end at Øjet fanger det altsammen fra Bakkens Hæld, som det ligger i Solskæret.

Henimod 30.000 Sjæle huser denne venlige Stad, Konge, Adelsmænd, Præster og Borgere, danske Mænd og Kvinder med mange, saa mange, tyske iblandt. —

Dronningen smiler og vender sit Hoved mod Soldaten, der fører Tøjlerne. Hun taler Tysk; det danske Sprog forstaar hun saa lidt som han.

»Ikke sandt, en skøn By, vort Kjøbenhavn, langt skønnere og større end Bremen og Rendsborg?«

Han bojer Hovedet: »Byen er skøn nok, men Eders

Majestæt glemmer, at den endnu ikke helt er Eders By.«

Saa smiler Dronningen og siger: »Bi blot, Oberst-løjtnant Walter, vi vil erobre den«

Udfor Nørreport staar en lille Forstad med en fattig Kirke ved en fattig Kirkegaard, og uden om Kirken ligger Grunde og Gyder med Kaalhaver og Buske, men ogsaa med Frugttræer og Pilehegn. Der bor smaa Folk tilhuse, mest udenvælts Folk, der har deres Arbejde i Byen og gaar dertil, naar Portene aabnes ved Daggrø, for at vende hjem til Hytterne, naar Klokkerne i Kirketaarnene ringer Solen ned. Disse Gyder munder ud i den alfare Vej, der fører fra Dæmningen ind mod Nørreport, og netop nu, mens Værkerne og Porten bygges af ny, er der mange Arbejdsfolk, der har deres Hjem i de fattige Hytter. Der leger Børn ved den alfare Vej, og de flyver til Side for Kanen og Skimmelhingsten med de sølverne Bjælder. Paa Hjornet af en Gyde staar to Kvinder, en gammel, kroget Morlille, hyllet i en Kappe med Hovedklædet tæt snørt om det lille, rynkede Ansigt, pænt klædt, trippende i Kulden forsigtig som en Høne, der har ladet sig lokke ud af Huset i den kolde Sne. Det er Margreta, salig Mester Vinhofers, nu Silkevæver Samsom Gertsens, der var brugt paa Børnehuset, medens det stod ved Magt i den salig Konges Tid. Nu er hun til Aars og lever mest af det, gode Mennesker giver hende; det er smaat med Silkevæveriet, for der er ikke mange Penge mellem Folk, hverken mellem store eller smaa.

Den unge, der staar ved hendes Side, er hendes Datter Dina. Hun er vel kendt i den lille Forstad for Nørreport, skønt ikke for det gode. Naboerne kalder hende hoffærdig, og de ved at fortælle, hvorfra hun faar de gyldne Ringe, hun bærer, og de fine Klæder, hun hyller sig i. Køn er hun, frisk og rodmusset, med

tæt, brunt Haar og klare, brune Øjne. Hun bærer sit Hoved rankt paa sin runde Hals, og er hun vel nu lidt svær, saa har det sin Aarsag, som ikke er blivende. Gift er hun ikke, men hun er Enke, hendes Mand var Købmand i Lübeck og hed David Schumacher, Børnene i Gyden kalder hende Dina Skomagers; men det lider hun ikke, for hendes Mand var en stor Mand i det tyske, siger hun, og Skomager har han aldrig været. Nu er han død, hun kastede Nøglen i Graven efter ham og drog til København, hvor hendes Moder den Gang levede i Velstand. Det var i den salig Konges sidste Aar, og hendes Udsigter var ikke helt ringe, for hendes Moder var godt kendt med salig Vibeke Kruse, der boede med Kongen paa Slottet i Haven og plejede ham i hans sidste Aar. Og da Dina kom til Danmark, tog Vibeke vel mod hende og hendes lille Datter Margreta, gav hende Silketøj at gumme og perse, for den Kunst kunde Dina fra Barnsben af, da Moderen gik i Børnehuset. Men Dina vilde mere end det, og paa Slottet i Haven lærte hun Junkere at kende, baade Ebbe Gyldestjerne og den rige Kaj Lykke, den kønneste af dem allesammen, som en Tid blev hendes Hjertereven, indtil hun traf sit Valg og sluttede Pagt med en Soldat, hun havde lært at kende paa Rejsen hid fra Lübeck.

Det var ingen gemen Soldat, det var en Oberstløjtnant, der havde forsvaret Rendsborg godt og kækt mod Lennart Thorstensøns svenske Krigsfolk, og som Kongen til Tak derfor havde skænket et Gods i Holsten og 1000 Rigsdaler om Aaret. Jørgen Walter hed han, ung og køn var han, og Dina gav ham sit Hjerte, for at han skulde beholde det. Vibeke var ham god, han var kommen af smaat Folk ligesom hun selv, og hun fik udvirket et Adelsbrev for ham med Vaabenskjold med en blaa, væbnet Arm med et guldkæftet Sværd paa Hjelmen og fire Stykker Messingskyts paa en flettet Pude. Men ligesom alt var i Orden, nægtede Ri-

gens Hofmester, Hr. Korfitz Ulfeldt, der var gift med Kongens kæreste Datter, Leonora Kristine, at fremme Adelsbrevet. Rigens Hofmester havde taget sig al Magt over den gamle Konge og stod Vibeke haardt imod. Saa døde Kongen, og Rigshofmesteren jog Vibeke ud af Slottet, syg som hun var; hun døde og blev begravet paa Fattigkirkegaarden udenfor Porten, hvor Margreta Vinhofers smykkede hendes fattige Grav med Kors og Blomster.

Walter svor Rigshofmesteren evig Fjendskab og Hævn, men han var ham for stærk, og bag ham stod den danske Adel, der vilde holde de tyske ude. Saa kaarede de Hertug Frederik til Konge, og han kronedes med sin tyske Dronning i vor Frue Kirke, mens Rigshofmesteren blev sendt til Holland i Kongens Ærinde. Og saa kom der gode Dage for de tyske. Walter fik sit Adelsbrev og sit Vaabenskjold, men det blev hvidt og blaat med et halvt gyldent Møllehjul og med gyldne Pile paa Hjelmen. Det lignede mere de gamle Adelsvaaben, sagde Jørgen Walter, og nu gjaldt det om at tage Kampen op med den gamle Adel. Dina blev Walter nogenlunde tro, nu bar hun et Barn under sit Hjerte. Hun skulde blot vente, sagde han, til han stod rigtig fast, saa vilde han gøre hende til en fin Frue. Og Dina vilde vente, skønt hun var nær de tredive og lidt ældre end Jørgen Walter. Men de nye Tider var gode Tider, og Walter havde meget for — — —

Den kongelige Kane glider forbi Gyden, hvor de to Kvinder staar, den gamle bøjer sig dybt, hun kender Dronningen, men Dina knytter sine Hænder, saa Neglene sætter Mærke i Haandfladernes Kød. Hesten springer til Side, og Kanen svajer mod Grøften. Saa svinger Kusken Pisken hen mellem Hingstens Øren og klipper til, saa Blodet staar i et fint Sprøjt over Hingstens Pande, og Kanen skyder videre henover Sneen mod

den gamle Bro, der snart gungrer under de jernbeslagne Hove, medens Vagten klirrende kaldes i Gevær for at hilse Dronningen, som Vagten bør og gør.

»Mor.« siger Dina — »det var Jørgen Walter.«

»Kors i Jesu Navn, kører Jørgen Walter Landets Dronning i Enspænder Kane?«

»Han gør saa,« siger Dina bittært, og hun tænker sit derved.

Over toppede Sten mellem teglhængte Huse gaar Kanefarten til Slottet, hvor Hingsten standser, badet i Damp, og Jørgen Walter kysser Dronningens Haand til Farvel. Men Dina gaar hjem til sin Moders Hytte og græder stille.

ANDET KAPITEL

Dina Vinhofer.

berstløjtnant Walter sad i den lille Stue i Huset ved Gyden udenfor Nørreport, hvor han havde siddet ofte før. Det var Aftenen efter den Kanefart, da Dina havde set ham styre Dronningens Slæde med den skimlede Hingst mellem de maa-bende Kvinder og Børn for Nørreport. Walter havde helt vel set Dina, og det var paa Farten gennem Nørreport ad Mikkell Vibesgade gennem Købmagergade til Højbrostrædet og Højbro til Slottet, at de Planer var født i hans Hjerne, der skulde blive saa tunge og skæbnesvangre for Dina og ham, som de blev det endnu mere for Rigens Hofmester og hans Hustru, ja, for hele Danmarks Rige.

Det, hvorom her skal berettes, er en høj og farlig Sag, der tildrog sig i Kjøbenhavn i Aaret 1651 mellem Hr. Korfitz Ulfeldt og Dina Vinhofer, en fast utrolig og mærkelig Sag, saa indviklet og uforstaaelig og dog i sig selv saa enkel og let gennemskuelig, om Øjne havde villet se og Øren høre. Den havde sit Udspring i en raa Soldats Hjerne, og overladt til ham kunde den være bleven til det lidet, den i sit Udspring var. Men der var andre, der tog fat, og det, han ikke anede,

det gled frem af Uvidenheds Mørke, til det fik Visheds Skær og fordunklede de klogestes Hjerner, saa ingen vidste, hvad der var Sandhed eller Løgn, og ved det ikke den Dag i Dag.

Tilfældig var Tanken, tilfældige de første Skridt, men allerede et Skridt kaldte det næste efter sig, og det beroede paa det, der forud var taget, og saaledes lagdes lidt efter lidt Skridt til Skridt, en Mands Gang blev til Mand og Kvindes Gang, der kom flere til, det blev en Flok, Flokken blev en Hob, og tilsidst blev den et helt Folk med Europa som undrende Tilskuere.

Hvad Walter vilde fra første Færd, stod ham ikke ret klart, men Hds. Majestæt, hans naadige Dronning, havde sagt ham, at om han kunde fælde Ulven, som hun kaldte sin Fjende, da kunde han blive Danmarks største Mand, og da han havde sagt, at Jagten var umulig, saasom Ulven altid holdt sig i sin Hule, saa havde Dronningen sagt, at han maatte lokke Ulven ud. Som alle Dyr lod Ulven sig lokke, det gjaldt blot at finde en fed Bid at lokke den med, men det maatte ske i dybeste Løndom, og mægtede Mænd det ikke, saa maatte han tage Kvinder til Hjælp. Det var alt — og i den Aftenstund var det alt, han kunde tænke dette ene: Ulven maa lokkes ud af sin Hule ved en Kvinde! Saa gik han til Dina for at tale med hende derom; Dina var en Kvinde, hun kendte Mændene vel, havde vel ogsaa lokket Mænd i sine Dage, Dina maatte hjælpe ham at lokke Ulven af sin Hule.

Men hvorledes? —

Dina var mut og skinsyg; hun anede, at Dronningens Venskab førte Walter bort fra hende, og gennem Taarer gav hun bitre Ord, som Kvinder gør, og Dina ofte gjorde.

»Du er en Taabe, Dina,« sagde Walter og strøg hendes Haand. »Du ved jo dog, at vi to er paa Skib sammen, siden vi mødtes for Lübeck, og at den Gal-

liot, der fører mig til Velstands Havn, tager dig med sig i samme Havn. Men en stakkels Soldat har haarde Tider, besynderlig i Fredstid, og de store glemmer let. Alene 1200 Daler har den Slæde kostet mig, jeg har givet Dronningen i Gave; men Kammersekretær Lente siger, at det er to Gange 1200 værd, at hun har taget imod den.«

Dina lænede sit Hoved mod hans Skulder. »Hjerte Jørgen,« sagde hun. »Hvad gavner alt dette mig? De store glemmer let, det har du fuldt Ret i. Og bliver du stor, saa glemmer du mig og dit fattige Barn over Dronninger og Frøkener paa Slottet. Hvor vil du da, at jeg skal glædes ved det fine Venskab, du nyder.«

»Hvorfor kom jeg ellers til dig?« spurgte Walter.

Dina tav.

»Ser du,« fortsatte han, »derpaa kan du intet svare. Jeg kommer til dig, fordi min Hu staar til dig, og dig vil jeg aldrig glemme; som jeg sagde dig, vi to er paa et Skib. Men derfor skal du ogsaa staa mig bi, for at Farten kan fremmes.«

Dina saa op. — »Jeg?«

»Ja, netop du,« sagde Walter, »og nu skal du høre og nøje mærke dig, hvad jeg siger. Det er onde Tider i disse Lande, og alt det onde, siger Dronningen, kommer fra Korfitz Ulfeldt og hans Frøken. Der ligger Dronningen stor Magt paa, at Hr. Korfitz med hans Svogre gøres smaa, som de nu er store, det ske paa hvad Maner det kan. Og ser du, heri er Dronningen ikke ene. Statholderen, Hr. Jochum Gersdorff, som kender alle Hr. Korfitz' Finesser, Rentemester Peder Vibe og Kammersekretæren, som jeg nævnte før, er ogsaa med. Blot ved de ikke, hvorledes de skal fange Sagen an. De siger, at salig Kongen har sat Rigshofmesteren og hans Frøken saa fast, at ingen kan rokke dem, og medens de har godt Haab til at fælde Hr. Hannibal Sehested, der har Frøken Leonoras Søster,

som du ved, saa er deres Haab ringe med Rigens Hofmester, der har trodset salig Kongen i flere Aar og sin Villie igennem paa Trods af Rigens Raad; de siger han er stærk og courageux.«

»Hvad angaar alt dette dig og mig?« sagde Dina og sukkede. »Er Rigens Hofmester de store Herrer for stærk, saa kommer du og jeg vel næppe om ved ham. Jeg skøtter ikke om at tage Kamp op med de store, særlig ikke i den Stilling, jeg er. Og jeg ser ikke heller, at jeg kan være dig til nogen Nytte i dette.«

»Taalmodighed, lille Dina!« sagde Walter. »Tidt naar de smaa, hvad ikke de store kan naa. Du kender Rigens Hofmester, ikke?«

»Ham kender hvert Barn i Byen,« sagde Dina kort.

»Og du har aldrig været tilsammens med ham?«

»Ikke af det jeg ved,« lød Svaret. »Du ved, Jørgen, at de gamle Dage er ikke mere; nu har jeg dig, for dig og mit Barn vil jeg leve, saa længe Gud under mig Livet, og alt det, der er gammelt, det er jo dog glemt.«

»Gemt, Dina, ikke glemt!«

Dina rejste sig, Taarerne stod hende i Øjnene. »Jørgen,« sagde hun, »vil du da ikke glemme? Jeg sværger dig til ved den Højeste, at jeg ikke kan, ikke vil mindes noget af alt det, som er sket i Skrøbelighed. Og du har givet mig det Løfte, at du vil glemme det ogsaa og aldrig tale til mig derom.«

Walter slog ærgerlig med Hovedet: »Hvad Vægt lægger en Soldat paa sligt; som du er, er du min Kæreste, og Vinen smager vel af et Bæger, selv om en anden har drukket deraf tilforn, ja, selv om en hel Armé har stillet sin Tørst ved det. Kender du Rigshofmesteren, eller kender du ham ikke?«

Dina satte Hænderne i Siden som i Trods. »Jeg kender ham ikke,« svarede hun, »og jeg skøtter ikke om at kende ham.«

»End hans Maag Kaj Lykke til Rantzousholm?«

En dyb Rødme gød sig over Dinas Kinder. »Jørgen,« sagde hun, »nu faar du gaal!«

Walter greb om hendes Haandled — men slap dem hurtigt igen.

»Dina, der er Kvinder dig foruden i denne Stad. Jeg har en Kvinde behov, der kender Rigshofmesteren eller nogen af hans Hus. Jeg har endnu nogle Dukater i min Børs, og jeg kan købe mig en saadan Kvinde. For mig er Rigshofmesterens Dør lukket, saa maa jeg sende en Veninde derhen og lade hende banke paa. Der er vel Kvinder i denne By, der kender den Mand.«

»Hvad vil du, Jørgen?« spurgte Dina hæst.

»Jeg vil vide, om du kender den Mand. Kender du ham, er det godt. Kender du ham ikke, saa findes vel en anden, der kender ham.«

»Og om jeg kendte ham?« spurgte hun.

»Saa var det vel,« lod Svaret.

»Jeg kender ham ikke,« sagde Dina haardt. »Jeg er ledsen ved at fare med Løgn.«

»Saa skal du have Godnat,« sagde Walter og rejste sig.

»Jørgen, gaar du — — —?«

»Du bød mig selv gaa — og jeg gaar. Du kunde hjælpe mig, og du vil ikke endda. Saa skilles vi.«

Han slog Kappen over Skuldrene og gik mod Døren.

»Om jeg kendte ham, Jørgen?« sagde hun.

»Jeg har ikke Stunder at gætte Gaader. Der ligger mig stor Vægt derpaa. Du har for i tiden vist, at du var et forslagent Hoved, Dina, og nu er der for dig noget at vinde, som der er noget at vinde for mig. Det staar alene til dig, om du vil.«

»Du gaar ikke, Jørgen?« spurgte hun indsmigrende — »du bliver, ikke sandt?«

Han lod Kappen glide ned over Ryggen paa den store, stive Stol. Dina traadte tæt hen til ham og lagde

begge sine Hænder paa hans Skuldre. Han bøjede sig frem og kyssede hende.

»Nu bliver du rimelig, lille Dina,« sagde han.

»Hvad vil du saa?« spurgte hun.

»Du skal gaa til Rigshofmesterens Hus — du kan jo gøre dig Ærinde derhen i din Næringsvej, tilbyde dit Arbejde med Silketøj eller sligt, og naar du har faaet Indpas i Huset, skal du mage det saa, at vi faar en Nøgle i Hænde, som vi kan lade gøre en Voksafstøbning af. Det gælder først og fremmest at bryde den Mur, han drager om sit Hus. Tvinge ham ud af Reden, forstaar du, eller liste et Gøgeæg derind, hvoraf der en Gang kan komme en skadelig Fugl.«

Dina sank ned paa Stolen foran ham; hun saa op med store, forundrede Øjne.

»Jeg begriber ikke et Ord af alt dette,« sagde hun.

»Hvad skal jeg fattige Kvinde udrette i de store Folks Hus? Vil I undlive Rigshofmesteren ved Nattetid — eller hvad vil I?«

Walter trak paa Skuldrene. »Hvad ved jeg? Jeg er Soldat; jeg ved, at skal man i Rencontre med Fjenden, saa maa man lokke ham ud eller skaffe sig Indpas i hans Borg. Og som Peder Vibe siger, Ulven er som Løven, der ligger og lader syg i Hulen, til Løvens Hule tør ingen vove sig, og ingen kan faa Tag i den. Den maa lokkes eller ryges ud, om der skal blive Rencontre af. Det Hus i Løvestræde er som en Fæstning, og berendes kan det ikke i Fredstid, saa maa vi bruge List.«

»Hvilken List — Jørgen?«

»Hvad ved jeg?« — Men det svær' jeg dig til, den Dag, du aabner Vejen til Ulvens Hule, staar du og jeg der, hvor vi begge ønsker at staa — og min Lykke er gjort med din.«

Dina foldede sine Hænder om sine Knæ.

»Har du tænkt at lokke Rigshofmesteren med en Kvinde?«

»Walter smilede: »Sligt er set før.«

»Og dertil vil du bruge mig?«

Walter lo: »I den Stilling, du er — du skal ikke vredes. Jeg tænkte mig blot i al Uskyldighed, at du, som tilforn ikke var karrig med din Dejlighed, ogsaa har ført Ulven i dine Ledebaand. Jeg har jo sjældent spurgt dig, og du har før sagt mig et og andet. Vi mødtes jo ogsaa paa alfar Vej. Fattigmands Børn er vi begge.«

»De gamle Dage er forbi, Jørgen,« sagde Dina bedrøvet; »det ved du jo, vi har lovet hinanden.«

»Det ved jeg,« afbrød han ærgerlig — »det ved jeg vel. Netop derfor vil jeg gøre det ved din Hjælp, som jeg kan hænde ellers vilde gjort ved en andens. Jeg har ingen Planer; jeg stoler paa, at du nu som før er klogere end jeg. Kun ét vil jeg af dig, at du sætter din Fod indenfor hans Hus. Hvad Tiden bringer, ved hverken du eller jeg, men dér gaar Vejen. Vil du, eller vil du ikke?«

Dina tav en Stund, saa gav hun Walter sin Haand.

»Jeg vil,« sagde hun — »bliver du saa hos mig?«

Walter nikkede, og Dina lagde sine Arme om hans Hals og kyssede ham med Taarer i Øjnene. »Jørgen,« hviskede hun, »Jørgen, jeg har jo her i Verden kun dig. Lov, at du aldrig vil forlade mig!«

Hertil svarede Jørgen Walter intet.

Margreta Vinhofers var en i alle Maader god og sædelig Kvinde, som levede med sin Mand Samson Gertsen, gjorde sit Arbejde og betalte hver sit. Hver Søndag gik hun i Kirke hos Præsten ved Sct. Peter, den gode Magister Simon Hennings, og der var ingen i Forstaden for Nørreport, der vidste ondt at sige om Margreta Vinhofers. Samson Silkevæver var et skikkeligt

Skrog og en god Arbejder, men det gik dem ikke godt, for det var tunge Tider. Naboerskerne plejede at komme til Margretas Hus for at tale med hende, hun vidste nemlig ikke saa lidt at berette fra den Tid, Vibeke Kruse havde levet, og det var nu Smaafolks Skik, at de allesammen talte om den gode, gamle, henfarne Konge, der havde været som en Fader for sit Folk, og da helst for København, hvor han levede stille i sit nye Slot i Haven. Margreta Vinhofers kendte ham saare vel fra Børnehuset, der altid havde været den salig Herres Hjertebarn, men ogsaa hans Smertensbarn, for de Penge vilde aldrig slaa til. Og nu var Børnehuset nedlagt, efter at Tugthuset og Fattighuset, der var knyttet til det, var flyttet ud til Vartov udenfor Byen.

Men Margreta vidste meget at fortælle fra den Tid, og der var ogsaa, som før meldt, Venskab mellem hende og Vibeke.

Det faldt derfor snart Dina ind, at hendes Moder kunde berette noget om Rigshofmesteren og hans Frøken, som Walter maaske gad vide, og hun gik saa ind i Moderens Stue, der laa skilt fra hendes ved en Gang, for at kalde paa hende. Mens Dina var lille, havde hendes Moder, der den Gang sad Enke, holdt hende strengt, og Dina havde været en pæn Pige i alle Maader; saa var hun bleven gift med David Schumacher, som før er meldt, og det var godt det samme. De havde et Barn tilsammen, og det var kaldt Margreta efter Dinas Moder. Saa døde David, Dina kom tilbage og gjorde sin Moder Sorg. Men hun betalte for sig, og Margreta Vinhofers var fattig, saa maatte hun lukke Øjnene for de store Herrer, som kom. Walter kendte hun vel, og en Tid troede hun ham. Lidt efter lidt tabte hun Troen og holdt sig borte fra Dinas Stue, naar Walter var hendes Gæst. Hun var derfor ikke helt villig til at tale, nu, da Dina bad hende derom. Hun rystede paa Hovedet og mindedes de

Dage, da salig Kong Christian havde ladet gaa Bud efter Karen Reinholdt fra Malmø og Anne Knudsdatter og ladet dem tilspørge i Overværelse af Sekretæren Kjeld Krag og Kongens Præst, Laurids Jacobsen Hindsholm og flere formedelst den Syge, Fru Vibeke var falden paa; det var den 14. og 15. Augusti 1647, Aaret før Kongen døde, og det glemte Mor Margreta aldrig. Hun havde haft Ærinde paa Slottet netop den Dag, og hun mindede Dina derom, for Dina havde været med hende. Det huskede Dina helt vel, for Kaj Lykke havde været mellem Herrerne, der skulde forhøre de gamle Kvinder, og han havde ivrig forhørt Dina om noget, som aldrig blev opført i den Protokol, Sekretæren Kjeld Krag førte, men som Dina mindedes med Rødme. For der kom Ting ud af det Møde, som nu fortød Dina.

Hun lod saa Moderen tale om den Fortræd, der kom af at blande sig i de stores Sager; men det endte dog med, at den gamle føjede hende og gik med hende over i Stuen, hvor Walter sad. Og lidt efter lidt løstes den gamle Kvindes Tungebaand. Hun fortalte vidt og bredt om Fru Kirstine Munk, der havde været gift med Kongen til hans venstre Haand, fordi hun ikke var af kongeligt Blod, om hendes skændige Leflen med Rhingreven og om den salig Konges Vrede. Men mest talte hun om Leonora den hoffærdige, der havde skallet og valtet, da Kongen laa Lig, som om hun var Dronning i Danmark og hendes Husbond Hr. Korfitz skulde arve Danmarks Rige.

Og det var Ting, som Jørgen Walter gerne gad høre.

Mor Margreta talte sig varm, og naar hun saaledes fik Munden paa Gled, saa tav hun ikke lettelig stille. Saa endte det i Reglen med, at hun fortalte om salig Vibekes sidste Dage, hvorledes de efter Kongens Død skammeligt lod hende føre af Slottet paa en ussel Vogn, hvordan hun laa syg i et Hus, der tilhørte Fru Ahlefeldt, hendes Datter Beates Fæstemand Claus Ahlefeldts

Moder, og hvorledes hun selv der havde lukket stakkels Vibekes Øjne. Saa sank hendes Tale ned til Hvirken, for nu vilde hun betro Dina og Walter Ting saa mærkelige og saa høje, som ingen før havde hørt om. skønt hun vel nok af og til havde hvasket om det til Dina.

Og det var netop det, Dina gerne vilde, hun skulde fortælle Jørgen Walter.

»Ser I, da Fru Vibeke skulde dø og Præsten havde berettet hende, saa vinkede hun ad mig og hvaskede til mig, hvad jeg nu vil fortælle Jer. Hun vidste vel, at Rigens Hofmester og Hr. Hannibal havde villet rejse Trætte med hende for Rigens Raad, og de havde vel faaet deres Villie, om ikke Gud havde kaldt hende derhen, hvor ingen Trætte er mere. Men der vilde hun for Guds Aasyn vidne om Ting saa høje og saa utrolige, at hun neppelig turde vidne om dem her paa Jorden. For da den salig Konge var bleven gammel og svag og ikke mere kunde tale sine Dotre og Svigersøner til, som han vilde, saa sneg Leonora, som var den fineste af dem, sig helt ind i hans Gunst og vilde udvirke, at hun, Vibeke, blev sendt bort og Fru Kirsten, Leonoræ Moder, blev kaldt tilbage. Og til den Ende fik Rigens Hofmester sin Læge, som var en Tysker, Doktor Sperling, der havde været Læge ved Børnehuset og forresten var en god og flittig Mand, til at være Læge hos Kongen, for at han skulde give Kongen noget ind, som kunde gøre ham svag. Og Doktor Sperling turde ikke andet for Rigens Hofmester og Froken Leonora. Og saa blev Kongen svagere og svagere og kunde tilsidst ikke tage Føde til sig. Fru Vibekes Piger lavede ham den dejligste Mad, men den vilde han slet ikke spise. Men saa lavede Froken Leonora ham Mad, og den spiste han, og der var Ting i den Mad, som gjorde den salig Herre svagere. Men da den salig Herre ikke mere kunde spise, formedelst stor Svaghed, saa gød

de Gift i hans Vin, for den gode Konge drak lige til det sidste meget gerne og tidt af en stor Stob, som Frøken Leonora flyede ham. Og den Gift var saaledes gjort, at intet kunde mærkes, uden at Maven blev helt svag og ikke kunde tage Føden.«

Jørgen Walter lyttede med Øjnene spændt heftede paa den gamle Kvinde: »I mener altsaa virkelig, at Frøken Leonora har taget den salig Konge af Dage ved Forgift?«

Mor Margreta nikkede: »Jeg siger jo kun, hvad den salige Vibeke har fortalt mig. En af hendes Piger, hvis Navn jeg ikke tør nævne, har fortalt Vibeke, at hun engang har hørt Rigens Hofmester sige til sin Frøken: Er den Drik ikke for stærk, tror du ikke, han brister ved det?, og saa svarede Frøkenen: Nej, han gaar ud som et Lys. Og saaledes skete det ogsaa, for den salig Herre sov hen helt blidelig, og Rigens Hofmester og hans Frøken var hos ham.«

Dina rystede paa Hovedet: »Du tager vist fejl, lille Moder!«

Mor Margreta fo'r op: »Jeg beretter jo kun, hvad salig Vibeke har fortalt mig. Gud bevare mig fra at sigte nogen for sligt, helst nogle af de største i Landet. Men vist er det, at den salig Konge klagede over, at han følte saadan stærke Smerter i Maven, som det brændte derinde. Og de siger da ogsaa, at Frøken Leonora blev hjertelig glad, da Kongen var død, og Rigshofmesteren lod bære den salig Herres beslagne Skrin hjem til sit eget Hus. Det var et stort, grønt Skrin med svære Beslag, hvor alle høje og vigtige Breve var gemte. Jeg ved nok, at det siden hed, at Vibeke havde kogt Maden til Kongen og hendes Datter Beate, som nu er Claus Ahlefeldts; men det siger Vibekes Piger, at af den Mad spiste Kongen intet, men han spiste af Mad, som Frøken Leonora kogte til ham. Og derom maa der ikke høres noget, for Rigshofmesteren har jaget

saadan Skræk i Vibekes Piger, at de er dragne af Landet og ikke vil lade sig finde.«

Jørgen Walter gned sit Skæg med stor Betænkelighed: »Og I mener altsaa, Mor Margreta, at Doktor Sperling har tilberedt den Gift?«

Mor Margreta rystede paa Hovedet: »Vibeke mente saa, men jeg skulde dog ikke tro det. Doktor Sperling er en god Mand og en klog Mand. Vel var han den sidste af Lægerne, der var hos den salige Konge, og en af Vibekes Piger paastaar ogsaa, at hun har set Frøken Leonora med et Glas, hvorved var hængt en Seddel med Sperlings Navn, som angav, hvorledes den Gift skulde administreres. Men det er vel løs Tale, som der er saa megen af. Dog vil jeg sige, at det, som jeg her har fortalt, det har jeg af Fru Vibeke selv, intet tilsat og intet taget fra, det tør jeg vidne for Gud.«

Dina havde siddet med Hænderne foldede over Knæet, som hun gerne sad, og lyttet til Moderens Tale. Saa sagde hun:

»Mor, dette her lyder intet rimeligt. Hvorfor skulde Frøken Leonora og Rigshofmesteren ville den salig Herres Død, al den Stund de dog under ham var langt større og mægtigere, end de nu er.«

»Du tager fejl, Dina,« afbrød Walter. »Det ved jeg for vist baade fra Kammerskriveren Theodorus Lente og fra Rentemesteren Peder Vibe, som er mine særdeles Venner, at Rigshofmesteren var slet ikke fast i den salig Herres Gunst, og han har været i høj Unaade ogsaa for den Fred i Brømsebro, der kostede Riget saa skønne Provinser. Saa plejede Rigshofmesteren, ligesom han nu har gjort, at trække sig ganske tilbage fra Raadet, og det er derfor meget rimeligt, at han har villet bruge sin Tid og lade den gamle Herre sove hen, mens hans egen Tid var inde, saa at han kunde have alt i sin Haand. Og havde ikke vor nuværende stormægtige Konge, hvem Gud give al Glæde og Medgang,

været Hr. Korfitz for stærk, saa ved ingen, hvem der maaske nu havde været Herre i Danmark.«

Dina rystede paa Hovedet: »Det kan være saare vel altsammen, Jørgen, men det faar ingen mig til at tro, at Frøken Leonora skulde have forgivet sin Fader, der har gjort hende til Grevinde af Slesvig og skænket hende et skønt Len til evig Tid foruden andet mere. Nej, havde nogen fortalt mig, at Dr. Sperling havde blandet en Gift nu og flyet den til Rigens Hofmester, og han givet den til sin Frøken, at hun skulde give Kong Frederik og Dronning Sofie Amalie den, saa de kunde slukkes langsomt som Lys, saa vilde jeg tro det, som om jeg selv havde hørt det skjult i Rigshofmesterens Hus i det Lønkammer til Skindergade, hvor de siger, Reinhold Hansens Enke Birgitte besøger ham, naar hans Frue er i Barselseng. Men derom faar hverken du eller jeg nogen Tid noget at vide, og det vilde vel falde Hr. Korfitz svært at fly Kongen Giften i Maven.«

Walter rystede paa Hovedet. »Kong Frederik drikker intet, han taaler ingen Rus, og bliver helt ond i den, det ved han, og derfor drikker han ikke som hans salig Fader. Desuden kommer Rigshofmesteren aldrig til Hove. Men det, din Moder har sagt, er værd at tænke over.«

»Du vil da ikke bringe den gammel Kjærlings Snak videre, Jørgen?« sagde Dina spodsk.

»For Jesu Vunders Skyld,« bad Mor Margreta, »I gør os alle ulykkelige, om I gør det. Det, jeg her har sagt, det har jeg sagt Eder udi Enfoldighed, og ikke til den Ende det at bevise. Det var Fru Vibekes Ord til mig. Og om I beretter deraf og de Ord kommer Rigshofmesteren for Øre, da faar I Synd deraf.«

Walter smilede. »I kan være rolig, Morlille, jeg taler ikke om Jer. Og hvad det anbelanger, I har berettet, saa ved vel flere deraf, og mere kan skaffes at

vide. Men I skal have Tak for det, I har sagt, og en Rosenobel til oven i Købet.»

Mor Margreta tog Rosenoblen, for den trængte hun til; men da hun gik til sit, fortrode hun paa, hvad hun havde sagt, for sandt at sige, det var ikke helt, hvad Fru Vibeke havde fortalt, men lidt mere til.

Walter blev længe hos Dina, og de talte meget om Rigens Hofmester og Frøken Leonora. Nu vilde Walter ikke mere, at Dina skulde gaa til Rigshofmesterens Hus, men han spurgte hende ud om Birgitte Reinhold Hansen og fik at vide, at det var en ung, smuk Enke, der havde været med Ulfeldt paa hans sidste Rejse i Holland, og om hvem de alle sagde, at hun var hans Bislopperske. Hun havde været gift med Borgmester Reinhold Hansen, og han havde taget sin Død over hendes onde Levned. Han var bleven sat fra Bestillingen, fordi han havde givet en Morder, der skulde rettes. Udsættelse med Eksekutionen, og denne var undløben; derover var den salig Konge bleven meget vred, og uagtet baade Rigshofmesteren og underlig nok ogsaa Vibeke bad for ham, lod Kongen sig ikke noje, men han maatte gaa fra Borgmester-Hvervet. Denne Birgitte kendte Dina vel, Vibeke holdt svært med Manden, og Jørgen Walter begyndte saa smaat at regne ud, om der ikke lod sig noget gøre med denne Kvinde. Det vilde være en god Bid at fange ind en Kvinde, der stod i den Omgængelse med Rigens Hofmester. Men herom vilde Dina intet høre, og det var nær kommen til haarde Ord hende og Walter imellem.

Dog skiltes de sent som gode Venner, og Walter gik hjem over den sløjfede Vold i den klare Frostnat til sit Logement i Fortunen ved Stranden overfor Slottet. Hans Hoved havde mere inde, end det kunde rumme, men denne Gang var det for en Gangs Skyld ikke Vin, men høje Planer.

TREDIE KAPITEL

En Elev af Richelieu.

salig Kong Christian den fjerdes Dage var der kun en Rentemester i Danmark, men efter Kongens Død blev der to. Den ene, den øverste, var Hr. Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm, en Søn af den lærde Holger, den anden var Hr. Peder Vibe, Søn af Københavns Borgmester Mikkell Vibe. Om ham var saa meget at fortælle, at derom kunde skrives en tyk Bog, dog maa det her kun berettes, at han var vidtberejst og havde tjent Kong Ludvig XIII af Frankrig i hans Gendarmkorps og var bleven adlet af Kong Christian IV paa Anbefaling af Kong Ludvig. I ti Aar havde Peder Vibe været ved det franske Hof, og der havde han set, hvorledes Kardinal Richelieu kuede den stærke franske Feudal Adel og bøjede dens Hoveder under Enevældens Aag. Han havde været Danmarks Resident i Paris og siden i Stockholm, han havde været Jesuiternes Lærling, og overalt, hvor han kom hen, spandt der sig et Net af Rænker om ham — det sagde hans Fjender, og de var mange. Hans Vej var det at sætte sig fast et Steds og saa spinde Rænker mod sin Overmand. Derfor havde

Rigens Raad sendt ham op til Norge til Hr. Hannibal Sehested, men ved Kongens Død kaldet ham tilbage og stillet ham under Hr. Korfitz Ulfeldt. Og Peder Vibe forstod, at det, man ventede af ham, var at traktere Hr. Korfitz, som de franske Jesuitter trakterede deres Modstandere, efter den gamle Opskrift: alle Midler er hellige, der tjener et godt Formaål.

Og til dette var Peder Vibe af Hjertet villig. Hans Fader, Mikkell Vibe, havde været en Bondesøn fra Holstebroegnen, og der var fiffigt Jydeblod i Slægten. Han kom til København, mens Kong Christian endnu var umyndig, blev hurtig stor Købmand med mange Skibe paa Nordhavet og fik efterhaanden megen københavnsk Jord i Eje. From var han og stod sig vel med de store, men han hørte til den Slægt, hvis Sønner i 1660 gav Kongen Adelen i hans Vold. Peder Vibe var født, da de femten Hundrede holdt op og de seksten Hundrede begyndte. Han var altsaa nu et halvthundrede Aar, men saa ældre ud formedelst det omflakkende Liv, han havde ført. Hans Hustru var fra Øsel, og han var rig paa Gods. Sit Hus i Staden havde han der, hvor Bornehuset siden blev flyttet hen fra Vartov, det Sted paa Hjørnet af Farvergaden og Voldgangen, hvor det gamle Taarn laa, som Tycho Brahe havde brugt til Observatorium. Hans Gaard var Hr. Tychos gamle Gaard.

I Renteriet var Peder Vibe den første Mand, selv om Jørgen Rosenkrantz havde Titlen deraf. Jørgen Rosenkrantz var en sindig, vellært, men ikke meget virksom Mand, der levede velbehageligt i sin store Gaard ved Østerport og brugte flere Penge, end han havde. Han lod gerne Peder Vibe om Renteriet, hvis første Opgave i de Aar var at faa det lidt til at blive meget og finde ud af, hvor meget Rigshofmesteren havde bedraget Kronen for i de Aar, salig Kong Christian havde levet. Om dette Værk var Jørgen Rosenkrantz skønt enig med Peder Vibe; han hadede Hr. Korfitz, som de fleste danske

Adelsmænd hadede Hr. Korfitz, og det var ham en Sorg, at hverken han eller Peder Vibe, trods ihærdigt Arbejde, kunde faa andet ud af Rigshofmesterens Renter, end at denne havde været saa klog at tilintetgøre alle Papirer og Breve, der kunde tale til hans Skade, og ladet den gamle Konge give ham fuld Kvittanz for alle Handlinger, han havde foretaget paa Holmen, i Tolden og i Rigets Finantzer i det hele. Men det gjorde ikke de to Rentemestres Uvillie mod Rigshofmesteren mindre, og støttet til Rigsraadet og særlig til Statholderen i København, Hr. Jockum Gersdorff, der havde været Hr. Korfitz' Ven, mens det betalte sig, og nu var hans bitre Uven, fordi han derved saa sin Fordel, gjorde de to Rentemestre Hr. Korfitz alt det imod, de kunde, saa han tilsidst slet ikke befattede sig med Renteriet. Paa Slottet vidste man vel, at Anslagene kom fra Peder Vibe, men naar de skulde føres ud, saa lod man Jørgen Rosenkrantz gøre det, for, som Peder Vibe havde sagt til Kongens Kammersekretær Hr. Theodor Lente: »Der ligger stor Vægt paa, at den gamle danske Adel sluger Svigersønnerne først, og naar de vel haver fordøjet dem, saa kommer Raden til os at sluge dem med samt det, de har fordøjet.«

I sit Ydre var Peder Vibe en beskeden Mand, ikke ret stor, tarvelig og sparsom i Ydre, med graanet, spidst Skæg og sit eget Haar under en sort Kalot. Hans Ansigt var magert og spidst, hans Øjne brune og listige, og naar Folk saa godt til, vilde de bag hvert af hans Øren finde Lunten af en Ræv fra Holstebro. De to Mikler havde han taget i Arv fra sin Far, gamle Mikkell Vibe, og trolig haft med sig baade i Paris og Stockholm. De gode Mænd af Danmarks Adel foragtede ham, fordi han nylig var bleven nobiliteret, og Peder Vibe hadede dem, fordi de lod ham mærke deres Foragt. Men hans Raad søgte de alle, og han stod i høj Gunst hos Kong Frederik den tredie.

Kong Frederik den tredie havde vel Navn af Konge af Danmark, men det vidste hver Mand i Riget, at Rigens Raad og Danmarks Adel havde bundet hans Hænder saa fast, at Kongen selv, den Dag han hyldedes, til Rigshofmester Hr. Korfitz Ulfeldt havde sagt disse Ord: »Korfitz, I haver i Dag bunden mine Hænder, hvo ved, hvem der kan binde Eders igen.« Og dertil havde Rigens Hofmester svaret: »Naadigste Herre og Konge, er de for haarde bundne, saa er der Raad til at løse dem igen.« Saa hver Mand vidste, at Hr. Korfitz dermed havde villet sige: »Vi har hyldet og valgt Eder til Konge, fordi I selv vilde det, saa tykkes Eders Hænder Eder for haardt bundne, da begære vi ikke, at I skal tage Kronen.«

Og det fortællendes videre, at Hr. Korfitz, da han dette havde sagt, trak sig tilbage fra Gildet, thi Kongen var ikke god at tale med, naar han var rusende, saa vilde han hugge og stikke, og det vidste han selv, derfor drak han siden den Dag, han blev Konge i Danmark, ikke en eneste Rus, og det var Adelen ikke vant til at se, hvorfor de bar Mistro til ham.

Men dybere Mistro bar han til hver Mand af Danmarks Adel. Havde Kong Christian været som en Fader for Folket, en brummende, stundom bøs, men altid faderlig Konge, saa var Kong Frederik en hel anden Mand. Ensom gik han rundt i det store Slot, holdt sig mest til sine egne Gemakker, kom sjældent i Raadet og talte kun lidt med Raadets Mænd. Disse var mestendels gamle Herrer, der i meget lignede den salige Konge, og Kong Frederik følte vel, at de saa paa ham som den fremmede Mand, han var. Derfor tog han sig et andet Raad, som de gamle Raader kaldte det unge Raad, og med dette plejede han at tale om de Sager, der skulde forelægges Raadet. I Staten havde det unge Raad ingen Stemme, men der skulde komme de Dage, da det gamle Raad ikke blev hørt mere og tilsidst slet

ophævet, mens det unge Raad blev Kongens levende Villie. Dog derom drømte i de Dage ingen i Da. mark, end ikke Kongen selv.

De første Mænd i det unge Raad var Kongens trofaste Ven og Skriver Christoffer Gabel, Kammersekretæren Theodor Lente og Kansler for det Holstenske Didrik Reinking; de var alle tyske. Men da Reinking maatte opholde sig i Glückstadt, blev han erstattet med en Mand, der vel var dansk, men bar meget ringe Kærlighed til Rigens Raad og Adelen — nemlig selve Peder Vibe. Christoffer Gabel havde Kongens Øre og Theodor Lente Dronningens. Peder Vibe stod saa nær i Slægt og Venskab med de første Mænd i København, at han blev Hoffets Bro til Staden, der i de første Aar laa saare fjendtlig overfor Kongen og hans Hus. Men, som vi ved, trivedes Peder Vibe godt i Rænker; der blev lagt en Rænkesmedie paa Slotsholmen i de Dage, der aldrig havde været flittigere betjent, saa længe man kunde mindes.

Dronningen havde anbefalet Oberstløjtnant Walter til Theodor Lente. Det var Statholderen i Holsten Christian Rantzau til Breitenborg, der havde indført Walter hos Dronningen, og hun havde fundet stort Behag i den kønne Soldat. Mellem Rantzau og Lente var der god Forstaaelse, og saasom det var godt at have en Krigsmand for Haanden, om nødig gjordes, blev Walter vel lidt af det unge Raad, endda han kun var lidet kløgtig og slet ikke forstod sig paa Statsmandskunst. Men Herrerne mente, at om det skulde være nødvendigt at have en Krigskarl i Beredskab, var det heldigt at have en modig Mand med en god Krigshistorie. Og det havde Walter trods nogen fra den Tid, han holdt Rendsborg mod de svenske.

Det var det unge Raad, der havde givet Walter de Tanker i Hovedet om Rigens Hofmester, og det var da ikke heller underligt, at han søgte til Raadet, da han

af Margreta Vinhofers havde erfaret de høje og uholdelige Ting om den salig Konges Død. Han gik til Peder Vibe Dagen efter i hans Hus ved Volden i Farvergaden og gav ham nøje Besked om alt det, han havde erfaret.

Det var Peder Vibes Agt at bruge Walter mod Hr. Korfitz, men hvorledes dette skulde gøres, vidste han ikke rigtig endnu. Han kendte godt Walters Forhold til Dina, men lagde ikke stor Vægt derpaa, aldenstund Walter var ung og Kriger, og unge Krigere jo altid have for Skik at holde til med Kvinder, helst smukke og behagelige, som Dina var.

Peder Vibe hørte til, og Jørgen Walter fortalte, hvad han havde hørt, og lidt til paa Krigsmands Maner.

Saa kløede Peder Vibe sit Haar og lagde Hovedet paa Siden: »Hvad I der fortæller, min gode Oberstløjtnant, er meget godt, det er udmærket godt, det er fortræffeligt, men med al Fortræffelighed har det en Fejl. Det er ikke«

»Sandt!« afbrød Walter og saa lidt dum ud.

»Det ved jeg ikke saa lige,« fortsatte Vibe, »og det gjorde vel heller ikke større, men det er ikke nyt. Og ser I, hvad der ikke er nyt, er ikke vel anvendeligt. Den salige Herre troede paa Trolddom og onde Anslag, og med ham havde man vel kunnet stille noget an med gamle Kærlinger og deslige. Gud glæde hans Sjæl, men Hans Majestæt tror ikke lettelig noget, som ikke lægges for ham med gode Bevisligheder. Hof-Medicus, Doktor Sperling, er bleven Hans Majestæt saa vel anbefalet af Doktor Fabritius, den salig Herres Læge, og af flere, at Hans Majestæt aldrig har benyttet ham; han plejer at sige, at Dr. Sperling er Rigshofmesternes Hofmedicus og har nok at tage Vare med den Patient, som altid er lidende. Om den salig Herres Død og det, som I fortæller, har flere Fugle sunget, baade gamle og unge, hver med det Næb, de har. Den Sang er gammel, og den vil ikke troes.«

Walter bed sit Overskæg: »Det vil altsaa lidet nytte,« sagde han. »Hvad tror I selv, Rentemester?«

Peder Vibe smilede: »Jeg tror, at om Rigshofmesteren havde kendt en Drik, der gav syv Mands Liv, saa havde han skænket den for den salig Herre, saalænge hans Froken var i Live. Men derfor kan den Snak være god nok til sit Brug, som al Snak er; det kommer jo mere an paa, hvad Folk vil tro, end hvad der er Sandhed.«

»I tror det altsaa ikke?« spurgte Walter. — »Naa, I siger vel ligesom Dina siger, at om Rigshofmesteren havde skænket saadan Drik til Hans Majestæt, som nu er, saa havde det være mere troligt.«

»Siger Dina det?« sagde Vibe med et Nik. »Den smaa Dina har altid været en klogtig Kvinde og dertil smuk — et behageligt Fysiognomi har Dina og knibsk er hun ikke heller. Jeg husker hende meget vel for to Aar siden, da hun kom hertil Byen, da var vi jo mange, der fandt Behag i Dina. Om det saa var Rigshofmesteren selv, saa sagde han til mig i Renteriet en Gang, forst da jeg blev indført der, at denne Dina var mere fransk i sine Lader end tysk, og at hun gefaldt ham bedre end nogen anden.«

Walter rejste sig hurtig. »I lyver, Rentemester, Dina er ikke kendt med Rigens Hofmester!«

»Sagtel Krigsmand, sagte« — afbrød Vibe ham med et Smil. »Dina Vinhofer er ligesom en af Kejserens Stæder i Tyskland, ofte har hun været berendt af Ven og Fjende, og ofte har hun overgivet sig uden Sværds-
slag. Jeg forstaar, at I er charmeret i hende; i Fortrolighed sagt, det er ogsaa hændet mig, som dog ikke bruger min Tid til at gantes med Kvindfolk. Men au serieux maa I min Salighed ikke tage Dina, Oberstløjtnant, om I vil frem i denne Stad.«

Walter snoede sit Skæg og paatog sig det Udseende, som om han var ligegyldig ved det, den ander sagde.

»I forstaar mig ikke, Rentemester,« sagde han, »det var mig særdeles bekvemt at vide, om Dina kendte Rigshofmesteren nøjere. Mig har hun sagt, hun kendte ham ikke.«

»Hun husker vel ikke rigtig,« lo Vibe. »Jeg indestaar derfor. Hr. Korfitz gaar nok stille om med det for sin Frøkens Skyld, men Kostforagter er han ikke, og det er vist kun, fordi Dina tror, at I er dummere, end I er, at hun ikke vil fortælle Jer, hvad hun godt kunde sige.«

Walter tyggede paa det: »Dina siger, at Birgitte Reinhold Hansens besøger Rigshofmesteren ved Aften-tide ad den Port paa hans Hus, som gaar til Skindergade. Hun sagde det, da vi talte om Frøken Leonora og Doktor Sperlings Gift. Hun sagde mere end det, som jeg ikke fuldt vel kan huske. Men om jeg husker vel, saa var det noget om Birgitte, der havde hørt Tale om, at Rigshofmesteren vilde forgive Hans Majestæt og andet mere. Jeg ved blot, at jeg et Øjeblik tænkte paa at faa denne Birgitte i Tale, om jeg ad den Vej skulde spørge nyt fra Rigshofmesterens Gaard.«

»Hør, Krigsmand,« sagde Vibe og lagde sin Haand paa Walters Skulder, »I er en modig Mand og en rank Soldat, men I er næppe saa kløgtig, som I kunde være. Forstaar I da ikke, at al den Kærtingsnak og Giften og Rigshofmesterens Port er ikke noget, Dina Vinhofer har udfundet, men det er noget, hun har været med i. I siger selv, at hun og hendes Moder stundom ligger i haard Trætte, og at Dina gaar sine egne Veje, naar hun vil. Om I saa nøje efter, Oberstløjtnant Walter, saa kunde det hænde, I kunde bringe Tidender, der vilde blive bedre hørte og bedre optagne end den, I har bragt mig i Dag. Men for at I en Gang kan vide det: til mig kan I ikke komme mere med saadan Tidende. Jeg kender for vel det meste, der siges i København, og I vil næppe finde nogen Mand her ved Hove, frels eller ufrels, der vil høre paa Tale, som angaar saa høje og

utrolige Ting. Men skulde det hænde, at I fik noget at vide, hvad enten nu Dina selv skulde faa Lyst til at lette sit Hjerte for Jer om noget, I endnu ikke ved, eller I paa anden Vis skulde komme efter saadanne Ting, saa bør I gaa lige til Kongen og sige ham, hvad I ved. I bør blot sørge for, at det, I fortæller, kun er, hvad andre har sagt, thi ingen vil kunne dadle Jer, at I i al Hemmelighed fortæller videre, især da om det er noget, der gaar Hans Majestæts Liv an. Og siger I noget ondt om Hr. Korfitz, da vil ikke alene Kongen gerne høre det, men der er ikke ret mange her paa Slottet, der ikke med Glæde vilde tale videre derom, naar Tid er.«

Walter rystede paa Hovedet. »Nej, Rentemester,« sagde han, »jeg taler ugerne om sligt for Kongen, men jeg kunde maaske, naar jeg erfarer mere, lade et lille Ord falde til Dronningen«

»I er ikke klog, Walter,« afbrød Vibe ærgerlig — »I maa da kunne forstaa, at om I taler til Dronningen om, hvad Dina har berettet Jer, saa maa hun tale til Kongen derom og han siden til andre. Men saa er Hendes Majestæts Navn indblandet deri, og hendes Kærlighed til Frøken Leonora er kendt over det hele Land. I skal tie, om I intet ved; men ved I noget, saa skal I gaa lige til Hans Majestæt og berette ham Sagen med faa Ord. I kan jo sige, at en ærbar Kvinde, som I kender, har afdækket for Eder, hvorledes Rigshofmesteren har lagt onde Anslag op imod Hans Majestæt og saa videre, saa vil Kongen lade denne ærbare Kvinde kalde«

Walter rystede paa Hovedet: »Og han vil straks se, at om hun ikke opgiver sin Ægtemand, hvad hun ikke kan, da er hun næppe ærbar, saa som hun har været Enke i tre Aar og nu er langt henne«

»Saa meget des bedre,« sagde Peder Vibe med sit venlige Smil, »eftersom Hans Majestæt næppe kan se, hvem der er denne Kvindes Barnefader, saa lod det sig

vel gøre at give Rigshofmesteren Skyld derfor I forstaar mig, Jørgen Walter, alt dette er, hvad I har fortalt mig, eller rettere, hvad Dina har fortalt Eder og fortiet for Eder; det er ikke mine Ord, og om I skyder dem paa mig, saa siger jeg rent ud, at jeg intet ved derom. Men det siger jeg Eder, at om I gaar til Kongen og afdækker ham et Anslag af den Art, da vil han ikke forlange, at I skal bevise det, og er Dina saa kløgtig en Kvinde, som jeg ser hende an for, saa vil det falde hende let at føre saadant Bevis, og Ulven lokkes ud af sin Hule. Taler hun sandt, saa er det godt, og lyver hun, er det ogsaa godt. Mere hverken kan eller vil jeg sige Eder i Dag.«

Walter rystede paa Hovedet: »Jeg tror, I tager fejl — Dina har aldrig talt med Rigens Hofmester endsige«

Vibe rejste sig: »Min Tid er kort nu, Walter, de andre Herrer kommer, og endnu er I ikke helt optaget i det, den strenge Hr. Christen Skeel kalder det unge Raad. Det beror kun paa Eder selv, om I vil finde Optagelse. Skulde I ønske at vide noget om Hr. Korfitz' Hus og Husstand for at prøve, hvorvidt Dina lyver eller taler Sandhed, saa skal jeg give et Par Ord til min Svoger, Mikkel Langemack, der forestaar Rigshofmesterens Husstand. Kan hænde det vilde være Jer til Nytte.«

Walter stirrede forbavset paa ham.

»Er Eders Svoger Hushovmester hos Hr. Korfitz?«

»Han er saa,« lo Vibe, »og er det underligt, vi lever i et kristent Land. Rigens Hofmester er min nærmeste Herre, saasom jeg er Rentemester; hvad Under da, at jeg har anbefalet ham en tro Hushovmester for altid at kunne vide, om han har det ret i sit Hus, og om alt der er vel beskikket!«

Walter rystede paa Hovedet. »I er en farlig Mand, Peder Vibel«

Vibe strøg sit Skæg. »Jeg har lært Diplomatiens Kunster i Paris under Kardinal Richelieu; min Ven og Kollega Monsieur Zobel, som Fanden nu har usalig i sit Rige, har skyldt mig for den salig Konge at være lært af Jesuiterne. I meget løj Hr. Zobel, i dette talte han forsaavidt sandt, at jeg blev lært af Jesuiterne i det verdslige, i det hellige har jeg Gud være lovet altid været Morten Luther og Jesper Brochmand tro. Men vid da én Gang for alle, Oberstløjtnant Walter, at jeg er en særdeles beskeden Mand, og at jeg paa en vis Maade er lidt glemsom. Mine gode Idéer kan I rolig tilegne Jer, om I finder dem gode og egnede, og skulde I minde mig om, hvorfra de stammer, saa maa det ikke undre Jer, om jeg ganske skulde have glemt dem. Gaa I nu med Gud og vær Jeres Herre og Konge en tro Tjener og Jeres bien aimée en trofast Ven.« —

Jørgen Walter forlod Rentemesteren lidt fortumlet i Hovedet. Det underligste var, at han aldrig nogensinde blev ret klar over, hvad han havde foralt Rentemesteren, og hvad Rentemesteren havde fortalt ham. Og det lykkedes ham aldrig nogen Tid at faa Peder Vibe til at gøre dette klart for ham.

FJERDE KAPITEL

Store Mænds Rænker.

ere lig en Spanier end en Franskmand, født Jyde og Son af en Schlesier, Godsejer i Skaane og Statholder i Kobenhavn var Hr. Jochum Gersdorff i dette sit fyrretyvende Aar. Hans Liv havde skikkethet sig, som Adelsmænds Liv skikkethet sig i de Dage; hans Fader havde været en af Rigets største Jorddrotter, skont en indvandret Mand, der ikke havde tjent den danske Krone større. Sonnen havde været Hofmand hos den udvalgte Prins Christian, salig Kong Christian den fjerdes Son, og efter tidlig at have trukket sig tilbage fra Hoffet blev han efter den gamle Konges Død Rigs Raad og Ridder for at tiltræde den Plads, der ventede ham som den trofaste Stalbroder for den Konge, der knækkede Adelens Magt. Jochum Gersdorff var en anden Mand end dem, der samledes med den gamle Konge om bredden Bord, en statelig Mand med mørkt, spidst Skæg og langt, velplejet Haar, klædt efter sidste Mode, vittig og hovisk, altid oplagt til Spøg og meget mindre troende og gudfrygtig end Folk i de Tider var flest. Men en lærd Mand var han, der talte ti Sprog

og ejede en prægtig Samling af Bøger i alle Europas Tunger. Jochum Gersdorff var født til at være en Kongens Tjener, han kunde bøje sin Ryg med Høviskhed, han kunde tie og smile, han kunde tale med to Tunger og glemme Fortids Venskab for Fremtids Gevinst. Men i hans smilende Ansigt stod Rænker ikke at læse, og støbte han end i Løndom Kugler, saa lod han andre skyde dem ud.

Den lunefulde Skæbne vilde, at de, han valgte, førtes til Sejr, og at de, han vendte Ryggen, sank i Nederlag, og derfor naaede hans Navn til kommende Tider med Hæder for hans Lykkes, ikke for hans Dyders Skyld. Thi medens Taknemmelighed og trofast Ihukommelse af gammelt Venskab giver godt Eftermæle og slette mangan Forseelse ud, saa kan ikke den største Hæder, jordiske Konger ødsler paa en Undersaat, bringe Utaknemmelighed og Forræderi mod gamle Venner i Forglemmelse.

Jochum Gersdorffs Gaard laa lige indenfor Østerport, hvor Østergade mandede ud til den gamle Vold, der alt i Kong Christian den fjerdes Tid var sløjft og nu laa i Uføre med aabne Veje mellem de gamle Haver paa Hallands Aas, hvor siden Kongens Nye Torv bredte sig. Det var en grumme stor Grund, der nu begrænses af Ny Østergade og Hovedvagtsgade, og den Gaard, der laa bag Mure og en skyggefuld Have, var Samlingsstedet for den Tids store saavel indlændiske som udlændiske Gesandter og Ambassadører. Gaardens Herre var bleven Statholder i Kjøbenhavn, da Rigshofmester Korfitz Ulfeldt drog paa sin sidste store Rejse i Kongens Ærinde til Holland, og Hr. Korfitz troede selv, at han ikke kunde give Nøglen til den Østre Port i bedre Hænder end sin gamle Vens og Stalbroders. Men der var andre Venner af Ulfeldt, der saa klarere end han, og han Hustru bad ham for alle Tilfældes Skyld at beholde Nøglen til Østerport og lade en ny

gøre til sin Eftermand, thi Frøken Leonora stolede ikke paa den smukke Hofmand med de spanske Lader.

Og Frøken Leonora fik Ret. Da Korfitz Ulfeldt kom hjem fra sin Sendefærd, fornam han, fra hvilken Kant Vinden blæste, Statholderen Jochum Gersdorff havde knyttet nye Venskaber og glemt de gamle. Men endnu kom han i Ulfeldts Hus, og hans Lader var venlige, om end hans Handlinger altid var imod Ulfeldt; hans fortrolige var nu Rentemestrene, hans Genbo Jørgen Rosenkrantz og Peder Vibe, om hvem før er talt meget.

Peder Vibe gik til Statholderen den Aften, Jørgen Walter havde været hans Gæst, og han blev straks indladt. Hr. Jochum Gersdorff var saa at sige Broen mellem det gamle Raad og det nye. Det var ved de Tider, at Raadet gjorde op med Hr. Hannibal Sehested formedelst hans Styrelse i Norge, og Jochum Gersdorff vidste vel, at det, der skulde spørges om, Hans Majestæt Kong Frederiks Sindelag, det skulde man lettest erfare hos Peder Vibe, al den Stund Kongen selv plejede at tie, og hans Tanker kun kom ud i Staden gennem Gabel til det unge Raad, og det endda kun de Tanker, Kongen ønskede, man skulde kende. Peder Vibe snakkede saa lidt om det, der laa for om Hannibals norske Regnskaber, om de kjøbenhavnske Borgeres Supplikationer og Misfornøjelse, om Holmens Folks Mytteri og Rigshofmesterens Sygdom, som alle troede var forstilt. Saa talte Peder Vibe lidt om den gæve Krigsmand Jørgen Walter, hvis Troskab mod Kongen var prøvet og som stod højt i Hoffets Gunst og om en mærkelig og utrolig Tidende, som samme Oberstløjtnant havde bragt Peder Vibe nogle Dage tilforn, og som havde givet Rentemesteren meget at tænke paa.

»Som I vil se, Hr. Jochum,« sagde Peder Vibe med saare alvorsfulde Miner, »er denne Sag uhørt og utrolig. Oberstløjtnant Walter beretter, at en ellers ærbar Kvinde, der er Enke og ernærer sig redeligt ved at gum-

me og perse Silketøj, til ham, om hvem hun ved, at han er en trofast Kongens Mand, har berettet mærkelige og farlige Anslag mod Deres Majestæters Liv.«

Statholderen spidsede Øren: »Anslag fra hvem?«

Peder Vibe fortsatte i samme bedrovede, alvorlige Tone: »Jeg tør ikke sige det saa noje, men efter hvad jeg forstod, var det fra Ulvens Gaard, de Anslag var at vente.«

Statholderen nikkede. »Jeg ser det.« sagde han, »det er en saare vigtig Sag, der maa behandles med aller største Delikatesse. Ulven er mere afholdt i denne Stad end Løven for ikke at tale om Gangeren fra Brunsvig, og Europa har nylig set Skuespil, hvor man gik særdeles uhøvisk om med Kongens Hovede. I gør altsaa ganske Ret i at komme til mig, men I ved ligesaa vel som jeg, at Ulven er et mægtigt Dyr med hvasse Tænder og et stort Forraad i og udenfor sin Hule. Desuden er den ikke ensom, og skal den bindes, maa vi jage dens Frænder ud, og Hr. Hannibal er ikke i Staden just nu. Sig mig derfor alt, hvad I ved, men ikke mere end det er godt for mig at vide.«

Peder Vibe forstod Statholderen meget vel og fortsatte alvorligt, som han var begyndt. »Endnu ved jeg kun meget lidt. Det drejer sig om en Kvinde, der har besøgt Ulven i dens Hule ad en lønlig Sti og ved Nat og der har faaet Nys om Ulveparrets Rænker. Men hvori disse Rænker bestaar, derom ved Walter kun lidt, eller ved han noget, vil han intet sige. Det er derfor min Bøn til Eder, Hr. Jochum, at I giver mig Fuldmagt at sige til Oberstløjtnanten, at hvad han i denne Sag kan forklare, det skal han flittig granske efter, og selv om det, han maatte fornemme, er farlige Ting, der kan koste sin Mand hans Hals, om han det ikke skjellig kan bevise, saa bor han dog være sagesløs, om han kun beretter det, andre har fortalt ham til den Ende at be-

vare Kongens og Dronningens Liv og ramme deres Bedste.«

»I har vist noget for, Rentemester,« sagde Statholderen og saa skarpt paa Peder Vibe. »Naa, hvorom alting er, saa kan I stole paa, at jeg skal beskytte Walter og lade hans Flid og Troskab lønne; han kan rolig gaa frem ad den Sti, han har betraadt, og mine Tjenere skal vaage over hans Sikkerhed. Dog mener jeg — og heri er I sikkert enig med mig, at vi bør undgaa, at nogen Action faar Udseende af at stamme fra os, hvem nu en Del beskylder for at være Rigens Hofmester mindre velsindede, endda vi kun vil Rigets Bedste; og naar Oberstløjtnant Walter erfarer mere, end han har villet sige Eder og I mig, saa bør han ikke gaa til Eder eller til mig med hans Viden, men han bør gaa til Kansleren eller helst til Kongen selv.«

Peder Vibe bøjede Hovedet og strøg sit Skæg eftertænksomt.

Statholderen vedblev: »Walter er en Soldat, og en Soldat kan ikke lade sig lokke og daare af et Kvindfolk. Desuden en Kvinde, der søger Ulvens Hule ad Lønvej, er vel næppe nogen hel Diana, og det var jo muligt, at det, hun siger, kunde findes at være løs Tale. Det bliver værst for hende; hendes Krigsmand vogter sig vel nok saa vel, at han kan slippe skadesløs derfra, og gør han det ikke, da er det jo Krigsmands Lod at løbe Fare og Risiko. I og jeg, Rentemester, er Statens Tjenere, og vi skulle i denne Sag næppe gøre andet, end Kongen byder os. Bliver det os paalagt at granske og forfare, saa er det vor Pligt, og hvordan end denne Sag maatte løbe ud, vil ingen kunne eftertale os, at vi jo har gjort andet end vor Skyldighed. Det er mit Raad til Eder, at I siger til Walter, at I ikke kan befatte Eder med denne Sag, og at I ikke har aabenbaret den til nogen in specie, men at I generaliter tør forsikre

ham om, at alt, hvad han paa egen Haand gør til Rige-
gets Bedste, vil blive ham godskrevet og skaffe ham Re-
compense, naar Tid er.

I har forstaaet mig?»

Peder Vibe forstod Statholderen helt vel, og om den
Sag talte de saa ikke mere.

FEMTE KAPITEL

Hvorledes en mærkelig Sag bliver til.

Margreta Vinhofers var hjertelig be-
drøvet over Dinas Liv og Færden.
Selv var hun jo en god og stræb-
som Morlille, der tjente sit Brød
ved hæderligt Arbejde, hendes
Mand David var som hun from og
god. Og Dinas Datter, den lille
Margreta, var ret et Englebarn at
se med sine lyse, gyldne Lokker og de store Barneøjne,
der saa saa nyfigent ind i det, hun slet ikke forstod.
Den lille Margreta Davidsdatter var tretten Aar og vel
voksen for sin Alder. Hun havde lidet lært, rykket ud
var hun af sit Hjem, da hendes Fader døde, og hun
havde fulgt Moderen til Kjøbenhavn, hvor hun var ble-
ven sat i Pleje hos sin Mormoder, efter hvem hun var
opkaldt. Som lille havde hun som et godt Barn elsket
sin Moder og siddet ved hendes Fødder i de lange Vin-
teraftener og lyttet til de Eventyr, hun fortalte om den
By, hvor Kongen boede paa sit Slot ude i Haven med
en fattig Kvinde som sin trofaste Veninde. Da hun blev
større, forstod hun ikke, at Kong Christian ikke var
gift med Vibeke, og det spurgte hun sin Mormoder om,
men derom vilde Mor Margreta ikke tale. Saa fik den

lille Margreta mere Forstand, og af Børnene i Gyden lærte hun siden alt, hvad man ikke maa vide, men skal erfare alligevel. Og hun saa ogsaa, at hendes egen Mor førte et Liv, som ikke var ret og rigtigt. Det harmede den lille Pige, og hun blev ond paa sin Moder. Trodsig rynkede hun sine Bryn, naar Dina talte til hende, og stundom gentog hun de stygge Ord, hvormed Børnene i Gyden haanede hendes Moder. Saa blev det til Fortrolighed mellem den gamle Margreta og den lille Pige, og de sad tit sammen, naar Dina var ude eller havde fornemme Gæster, og godt var ikke det, de to taledes om Dina. Særlig hadede lille Margreta Jørgen Walter. Og det kom sig af, at Walter, som den Krigsmand han var, var brutal og raa i sin Omgang med Kvinder og Børn og ikke skøttede om at skjule det, som Børn nu engang slet ikke taaler at se. Lille Margreta Davidsdatter hadede Jørgen Walter, og hendes Had blev stærkere, naar hun mindedes sin gode, venlige Fader, der var død fra hende, da hun var lille, og hendes Moder endnu kærlig og god, skønt de havde det smaat. Heller ikke Mor Margreta led Jørgen Walter, men han gav hende jo af og til en Skilling, og derfor holdt hun gode Miner med ham. Hun troede ikke stort paa ham, selv om hun tyssede paa sin Datterdatter, naar lille Margreta brugte for haarde Ord.

Saa var det, at det skete, som gjorde lille Margreta rent vild og fik hende til at løbe hjemme fra, saa de maatte lede efter hende i flere Dage og nær aldrig havde faaet hende igen. Det var en Alten i Eftersommeren, kort efter, at Margreta havde fyldt de tretten Aar. Hun laa i sin Moders Værelse og sov, og Jørgen Walter kom ind til dem ved Aftentid med en god Rus. Han ser Tæppet og den lille Margreta, der laa og sov, og da hun i Angst skreg op, skældte han hende med haarde Ord og vilde slaa hende. Men da hun ikke vilde tie, lovede han hende Pærer, der netop var modne, om hun vilde

være rolig, og ved dette Lofte lod hun sig lokke til at ligge rolig i sin Krog af den store Seng.

Hun rystede som et Æspeløv og knyttede sine Hænder i Vrede. Pærerne fik hun ikke, for det var Jørgen Walters slemme Fejl, at han aldrig holdt, hvad han lovede. Og rasende forbitret over dette var det saa, at lille Margreta gik hjemmefra.

Fra den Dag talte hun ikke til sin Moder, og Dina, der læste Hadet i hendes Øjne, vendte sit Hjerte ganske fra hende. Ond var Dina i Grunden ikke. Om hendes Mand havde levet, kunde hun være blevet en hel god Kvinde, hun var ret nojsom og ferm til sit Arbejde. Hengiven og kærlig kunde hun ogsaa være mod dem, der var gode mod hende, og hun var god mod Børn og Dyr. Hun havde dromt om Kærlighed og Lykke, og hun havde skælvet for Mænds Kærtegn, siden skælvet i Mænds Kærtegn, og nu elskede hun Jørgen Walter, fordi han var stærk, kon og ung. Men hun maatte ogsaa tænke paa Fremtiden, og netop disse Tanker bandt hende fastere til ham; hun led under Naboernes Spot, hun gøs ved Moderens vrede Ord og Stedfaderens stædige Tavshed, lille Margretas hvasse Øjne gik som Staalklinger gennem hendes Bryst. Det var som Skibet, der slingrer og kastes frem og tilbage blandt Voverne, mens Havnen ligger forude og byder Sikkerhed, om den kan naas.

Jørgen Walter og Ægteskab med ham var Dinas Havn, al hendes Tragten; nu maatte det ske, om det skulde ske. Men Walter var ikke rig, og han tog det ikke saa nøje. Sandt var det, at Dina ofte maatte fly ham Penge, og han spurgte aldrig om, hvorfra de Penge kom. Men naar Dina saaledes maatte skaffe Penge til Huse, der ikke flød af ærligt Arbejde, for det var kun lidt, der kunde flyde af den Kilde, saa blev hun bitter og ond mod de rige og store, der tog en fattig Kvindes Skonhed og gav hende Haan til Tak med

Guldet og Gaverne. Saa lærte Dina at hade og lyve. Hun blev haardere i Hadet og fastere i Løgnen, men hun vendte tilbage til sit Hjem og saa sin lille Piges blaa, kolde Øjne vendt mod hende med noget af den Haan, hun kendte fra de store Herrer derinde, hvor hendes Veje førte hende. Hun glemte at bede, gik aldrig til Kirke og gjorde sig kold mod andres Nød og Sorg.

Men saa kunde det ske, at pludselig som noget strøg hende forbi, der bragte Bud om gode Dage, om det milde og skønne, der er i denne Verden, det kunde ligesom smelte i hende og hun selv føle en heftig Trang til at være god, til at gøre godt, at tage alle Verdens smaa Børn i sin Favnl Men det hændte kun sjældent, at Verden tog mod hende, som hun vilde tage den; hun kendte saa godt det kolde Ansigt, der mødte hende, netop naar hun vilde favne de smaa Børn; hun kendte de onde, stygge Ord, der havde lydt i hendes Øren fra hendes egen lille Datters Mund.

Og saa blev Dina selv igen haard og ond, som Verden var det mod hende. Hun havde altid følt meget og tænkt lidet. Saa opgav hun tilsidst at tænke over Tingene og tog det alt, som det kom, men den hadefulde Tanke kunde hun ikke stænge ude, og hun stod jo saa helt alene om alt sit.

Saadan var Dina Vinhofer; nu stod alt hendes Haab til det Barn, hun skulde føde, og den Mand, der var Barnets Fader.

Jørgen Walter var hærdet i Livets haarde Skole. Som ung var han tilligemed sin Broder Hans traadt i den Gottorpske Hertugs Tjeneste, og da hans Fader tjente Penge og blev en agtet Borger i sin Stad, lykkedes det Jørgen og Hans at vinde frem ad Krigervejen, som alt berettet. Men Walter var kun maadelig lært og paa Rænker forstod han sig ikke særdeles vel. Han brød derfor sit Hoved en Del med det, Peder Vibe hav-

de fortalt ham, og der var kun én Ting, som blev ham staaende helt fast i Hovedet, og det var det, at Dina havde været Rigshofmesterens Elskerinde. Det tvivlede han slet ikke paa, han vidste Besked med en Del af Dinas fornemme Bekendtskaber, men ikke nær dem alle. Og Dina var forsigtig. Man vidste vel, at hun ikke vandrede Dydens Veje, man kendte baade i Forstaden og enkelte Steder i Byen hendes Forhold til Walter, men om hendes fine Venner vidste man kun saare lidt Besked. Nu maatte altsaa Walter tro, at den snu og velunderrettede Rentemester havde skellig Grund til at sige, hvad han sagde, og i saa Fald var det jo muligt, at de Ord, Dina havde talt om Birgitte Reinhold Hansens, og hvad hun kunde have hørt i Rigshofmesterens Gaard, var mere end Ting, Dina gættede sig til eller blot sagde. Hvis nu Walter kunde faa Gehør for det, han saaledes kunde fortælle, saa var det jo muligt, at der kunde aabne sig Veje for ham, der kunde føre ham hurtigt til Maalet og gøre ham stor. For at der var Ting, man gerne hørte paa højeste Steder, det havde han længe vidst og helt forstaaet af det, Rentemesteren havde svaret paa de Tidender, han bragte, og som de altsaa ikke kunde eller vilde bruge.

Men det var jo nok en farlig Færd at begive sig ud paa. Kong Christians Reces lærte, at den, der skyldte en anden Niddingdaad paa og kunde det ikke skelligt bevise, han skulde selv blive den samme Mand og lide den Straf, den anden havde forskyldt, om det havde været sandt, der nu var ham urettelig paasagt. Hvis Walter nu altsaa stod frem og sagde Rigens Hofmester og hans Frøken det paa, som her var Tale om, saa maatte han bevise det, og det kunde kun ske ved Dina, som jo i Virkeligheden intet havde sagt, og hvis Sandhed han altsaa ikke kendte. Det var altsaa Walter helt klart, at han kunde ikke træde frem og rette Sigtelse mod Rigens Hofmester, selv om han derved kunde høste

stor Fordel, om den bevisliggjordes, saa kunde den være sand eller usand. Men hvis han kunde mage det saa, at Dina fortalte ham, hvad hun vidste, om hun vidste noget, og det var efter hendes Ord, sidste Gang de taltes ved, mere end rimeligt, saa kunde ingen af Recessens Ord ramme ham, om han gik til Rentemesteren eller Kammersekretæren og berettede, hvad Dina havde aabenbaret ham. Ja, mere end det, det var jo kun hans simple Skyldighed at afdække for Kongens Raad de Rænker, der af Kongens Avindsmænd blev smedede mod Kongen og Riget, og blev det saa alt til intet, saa havde da rette Vedkommende faaet Beviser for, at Jørgen Walter selv i farlige Sager bestræbte sig flittigt paa at ramme deres Bedste.

Saa langt kunde Jørgen Walter komme, og saa langt kom han, da han ad Mikkil Vibes Gade gik mod Nørreport ved Solens Nedgang for at søge Dina.

Men var det langt nok? Om han nu gik lige løs paa Dina og bød hende fortælle ham rent ud, hvad hun havde sagt forblommet, saa kunde det hænde, at hun ikke vilde sige ham det, eller at hun intet havde at sige, og saa var den hele skønne Sag forspildt, endda den var lagt saa godt til Rette. Tvinge Dina kunde han ikke, men nogen Magt besad han over hende ved Barnet og ved de Løfter, han havde givet hende. Den største Magt maaske derved, at hun frygtede for, at han, der nu var ved at blive en stor Mand ved Hove, skulde forlade hende og tage sig en anden Kvinde. Da han sidst havde truet hende dermed, var hun jo falden til Føje, og nu erindrede han, hvor stærkt hun havde været imod at gaa til Rigshofmesterens Gaard, da han uden egentlig Anslag havde bedt hende om at gøre det. Det maatte vel have sine Grunde. Og medens Oberstløjtnant Walter gik langsomt gennem den simple Egetræsport, der stod mellem de ufærdige Volde, lagde han en Plan,

som var den kunstigste, der endnu var ført i hans noget træge Hoved.

Bagefter var han helt stolt ved den.

Han traf Dina alene. Mor Margreta og lille Margreta var gaaet til Sengs, og Samson Gertsen var ude i eget Ærinde, som han tidt var i de Dage, da det var smaat med Fortjenesten. Dina havde sat sig for at tale om Fremtiden, og det fik hun Lov til en rum Tid, fordi Walter ikke vilde sige hende imod, men bie til der meldte sig en god Lejlighed.

Saa talte de da en rum Tid om kommende Tider og Udsigter, men Walters Plan tumlede saa temmelig rundt i hans Hoved, uden at han ret vidste, hvordan han skulde fange det hele an.

»Dina,« sagde han omsider. »Jeg talte i Dag med Rentemesteren Peder Vibe; kender du ham?«

»Jeg gør saa,« svarede Dina, »det er en Søn af den Borgmester, de har kaldt Mikkell Vibes Gade op efter, og en stor Ræv, der har været alle Steder i den store Verden. Jeg har haft Arbejde for hans Kvinde, hun er svensk, og nærige er de begge, men Grunker har de, det siger Mikkell Langemack, der er gift med Rentemesterens Kvindes Frænke.«

Walter studsede: »Kender du Mikkell Langemack?«

»Jeg gør saa,« sagde Dina kort, »det er jo godt for en fattig Pige at kende store Folk, og for mig, der arbejder med Silketøj, lønner det sig ikke at søge mine Kendinger i Kongens nye Boder blandt Holmens Folk.«

»Saa ved du altsaa, at Mikkell Langemack er Hovmester i Rigshofmesterens Gaard og staar for hans Husstand og Tjenere?«

»Ogsaa det ved jeg,« sagde Dina; »er dine Tanker endnu i Rigshofmesterens Gaard og har du sladret af Skole til Rentemesteren om det, du hørte her sidst, da du var her?«

»Det har jeg ikke nødigt, al den Stund Peder Vibe ved langt bedre Besked end du og din Mor, Dina,« sagde han og vendte sig lige ret imod hende, »vil du gøre din og min Lykke?«

Dina saa forventningsfuld paa ham, men hun sagde ikke noget.

Walter søgte lidt efter Ordene, saa gik han til det lidt stammende, men efterhaanden som han talte, fandt han sine Ord helt mundret: »Du ved jo, som jeg sagde dig, at der er Fjendskab mellem Rigshofmesteren og dem oppe paa Slottet. Kongen er den stærkeste og har de fleste Hjælpere, og Rigshofmesteren har faa eller ingen Venner. Kunde man skylde ham for det Giftmord, som din Mor talte om, saa vilde de kunne drage ham for Retten og gøre ham megen Skam, selv om de intet kunde bevise ham over. Men det vil de ikke, og der er ingen, der tør, formedelst at saa mange store Personer er blandede op i det. Men kunde man nu lade en lille Fugl synge om, at Rigshofmesteren og hans Froken pønsede paa nye Anslag imod Hans Majestæt, saa vilde det vel ikke have den Virkning, at de brugte Øvrighed og Anklage mod Rigshofmesteren for den Sags Skyld, som vilde være særdeles svær at bevise ham over, men det vilde hjælpe haardt til, at Kongen og Dronningen fik mere Yndest og Tilhold her i Staden, hvortil de højelig trænger, og Rigshofmesteren blev lagt for Had, saa han helt maatte trække sig ud af Renteriet og Holmen og alt det andet, som han alligevel ikke befatter sig med. For ser du, den menige Mand er saaledes indrettet, at det, der sker aabent for ham, og han selv kan se, det agter han lidet eller intet paa, men alt det, der tales om skjult og i Hemmelighed, det lytter han gerne til og vil gerne tro det, helst naar det er ondt.«

»Jeg forstaar dig ikke,« sagde Dina og stirrede paa Walter.

»Walter blev ved: »Den lille Fugl, som kunde synge

om det, Dina, kunde du være. De deroppe kender dig ikke, de er nye Folk, og de unge Junkere, du har kendt, er dragne af Staden udenvelts og til deres Gaarde. Peder Vibe vil ikke røbe dig, men lønne dig efter sin Formue og skyde til Vognen, der hælder. Det samme vil Christoffer Gabel, Theodor Lente og Statholderen, og hvad Hendes Majestæt anbelanger, som viser mig saa særdeles Naade, da skal jeg love dig for, at hun af Hjerter vil høre til og gengælde baade dig og mig for det, vi har gjort, al den Stund hun vil forstaa, at vi gør det for hende. Og saasom det vil blive holdt helt hemmeligt, hvorfra de deroppe har deres Viden, vil Rigshofmesteren intet erfare, før Rygterne hvisker i alle Byens Gyder og Stræder, og saa vil det være for sent, efterdi ingen kan ramme en for det, alle siger.«

Dina lyttede, saa rystede hun paa Hovedet: »Jeg gjorde dig gerne noget til Glæde, Walter, i Synderlighed naar jeg troede, det kunde gavne os begge. Men hvad skal det kunne fremme, at jeg spiller den lille Fugl, der synger om Ting, som jeg selv ved ikke er sande, og som jeg ikke kan have noget Steds fra uden fra mit eget Hoved?«

Walter afbrød lidt ærgerlig: »Du forstaar mig ikke ret, Dina. Hvad du siger er temmelig uden Betydning, da det er mig, som faar de høje Herskaber i Tale. Og ser du, jeg begynder helt fredeligt og sagte. Jeg siger til Hendes Majestæt, som Mor Margreta sagde til os — bliv ikke bange, Dina, de ved det jo allesammen, og de har lagt Raad op, om de kunde nytte at føre det frem. Saa siger jeg siden, at jeg har hørt den lille Fugl synge om nye Anslag, og det vil de finde helt trolig, for om de kunde fylde Hr. Korfitz en Stob med Ædder og Forgift, de gjorde det, og det tror jeg ud af et godt Hjerte. Mere kan jeg ikke sige til en Begyndelse, men derom kan jo tales en Del. Og om jeg saa paatager mig at granske og føre om, hvor Fuglen har sin

Sang fra, da bliver jeg straks en Mand af stor Importance og kan lettelig trække Tiden ud med Smaanyt.«

Dina rystede paa Hovedet: »Hvortil skal alt dette tjene?«

»Nu kommer det,« sagde Walter. »Imidlertid gaar du til Rigshofmesterens Hus, fornyr dit Bekendtskab med Mikkell Langemack, som allerede er i vore Venners Sold. Du maa da sørge for, at du er vel kendt med Husets Indretning og Husfolkenes Levevis, og du kan da være saa behændig at smugle Ting ud af det Hus, der kan i lidt bekræfte Fuglens Sang.«

»Men tror du da, Rigshofmesteren pønser paa saadanne Rænker?« spurgte Dina.

»Om jeg tror det? Troede jeg det ikke, vilde jeg ikke vove det Spil. Finder du intet, da maa du smugle noget ind, du siden kan bringe ud; det er Krigslist, og i Krig gælder alle Midler. Peder Vibe ved, at du kender Rigens Hofmester endog særdeles vel, og det vil ikke undre nogen, at du har din Gang i Huset ad lovlig Vej.«

»Peder Vibe lyver,« afbrød Dina. »Jeg kender ikke Rigens Hofmester hverken lidt eller vel«

»Walter rynkede sine Bryn: »Jeg har aldrig spurgt dig, hvem du kendte eller ikke kendte, endda næppe nogen rask Soldat, hvis Lykkestjerne staar op ved Hove, vilde have ladet sig saa langt ind med en Kvinde som dig, om han som jeg havde vidst, hvor mange Mænd der kunde prale af dit Kendskab. Jeg har aldrig spurgt, og jeg spørger ikke heller nu. Jeg ved, at du kender Rigens Hofmester, og for en Gangs Skyld kan dette dit Kendskab være mig til udelt Glæde. Men det gentager jeg i Dag, hvad jeg sagde sidst: vil du ikke være min Fugl, saa er der vel andre Fugle i Skoven, og den Jagt, jeg nu jager, skal bringe mig Vildtet paa Tasken, det ske saa uden dig eller med dig, som du selv vil det.«

Det traf Dina som et Stik i Brystet, og hun lovede

at gøre, som Walter bød hende, og da først at gaa til Rigshofmesterens Hovmester Mikkel Langemack, som hun kendte vel fra gamle Dage.

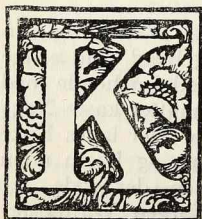
Men da Walter var gaaet, og Dina laa i sin Seng, mens Vinden susede over Volden og mellem Gydens Haver og Sneen slog mod de smaa Ruder, for det var taget til at sne netop den Dag, saa græd Dina og prøvede paa at bede som i gamle Dage. Men Bønnen vilde ikke komme. Det bares hende for, at hendes afdøde Mand, den ærlige David Schumacher, stod for hendes Seng og varede hende med løftet Finger, og saa kom Ordene fra de ti Bud som baarne af Stormens Tuden — du skal ikke bære falsk Vidnesbyrd paa din Næste — du skal ikke bære falsk Vidnesbyrd paa din Næste — du skal ikke — —

Det var jo saa lidt, hun havde lovet Walter, og hun kunde altid drage sig ud af det. Og hvad den ærlige David anbelangede, saa var han jo død fra hende med Gæld og Fattigdom, og hun havde maattet kaste Nøglen i Graven til ham, som Kvinder gør, der lades Enke i Fattigdom og maa bryde op fra Hus og Hjem uden at kunne tage Arv eller Gæld efter den, der døde.

David Schumacher var død, og Jorgen Walter levede, hendes Barn maatte ikke komme faderløst til Verden.

SJETTE KAPITEL

Kong Frederik den tredie.

Kong Frederik af det Navn den tredie var ikke født til at bære Danmarks Krone, og da hans Broder Christian, den udvalgte Konge, døde faa Aar før Faderen, blev der ikke Tid for den gamle Konge til at faa sin yngre Søn Hertug Frederik udvalgt. Det hed sig, at Kong Christian ikke led sin Søn Hertug Frederik; den ældste Søn havde han tilgivet ofte og meget, og Sønnen Ulrik havde han elsket højt. Efter Korfitz Ulfeldts Sigende ønskede den døende Konge ikke Bud sendt til Hertugen, og det blev da, scm alt fortalt, Rigshofmesteren og hans Frøken, der stod ved Kongens Leje, da han døde. Saa kom Kongevalget med dets haarde Kampe mellem Hertugen og hans tyske Raadgivere paa den ene Side og de danske Rigsraader paa den anden; Kong Frederik den tredie maatte købe Kronen dyrt, og da han stod for Slottet paa Holmen med sin Faders pragtfulde og kunstfærdige Krone paa sit Hoved, maatte han vel overtænke, om Købet havde været Prisen værd.

Riget var udsuget og fattigt, gode og skønne Provinser havde Svensken taget, Skatkammeret var tomt, ja, Korfitz Ulfeldt, Kongens bitre Modstander, maatte af egen Formue lægge Midlerne ud til at indløse Kronen fra tyske Jøder og udrede, hvad Kroningsfestlighederne kostede. Landet var oversvømmet af Soldater og Officerer, der havde Sold tilgode, Forraadskamrene var tomte, Flaaden i ynkelig Stand, Slottene forfaldne og Fæstningerne ude af Stand til at møde Fjendens Angreb. Borgerne led Nød i deres Bjæring og Næring, Bønderne sukkede under Skatter og Hoveri, Adelen var forgældet, kort sagt, Tiderne var onde, og ikkun en halv Snes Borgere og et lige Antal Adelsmænd havde sanket Gods sammen, mens Riget gik Nød i Møde. Det hed sig, at Rigens Hofmesters Formue var en Million Rigsdaler i den Tids Mønt, hvad der er seks Millioner i vor, og det var det samme som en Trediedel af Rigens Gæld, som hvilede paa Kongen.

Kong Frederik selv ejede intet, han var en fattig Mand, en fattig Konge i et fattigt Land. Selv brød han sig ikke om Pragt, han var en stille Mand, høj, ret slank, med et alvorligt, magert Ansigt, svagt, sort Skæg; hans skarpe, lidt grove Træk indrammedes af en sort Paryk, som Moden fra Frankrig netop i Tiden ved Christian den fjerdes Død havde bragt til Danmark, men hans Klædedragt var simpel og hans Fremtræden uden Bram. Han var som Faderen en jævn Mand, der talte venligt til den, han mødte, om end han ikke talte meget. Han led Studier og boglig Kunst vel, kendte sit Lands Historie vel og søgte at samle om sig Rariteter og Minder fra svundne Dage. Han gjaldt for at være saa pas klog, men han var ikke hurtig i Raad og Beslutninger, overvejede hvert Skridt nøje og gav sig temmelig Tid i alt, hvad han foretog sig. Og da ingen vidste, hvad han bar i sit Skjold, blev der tomt og tavst om ham i hans første Aar; det hed sig i Rigens Raad,

at han fulgte sin Hustrus og sine tyske Svogres og Venners Raad, hans egen Mening kendte kun faa. Han gav sig god Tid med at træde til Styret, og i sine første Aar lod han den meste Tid gaa med at søge Viden om Rigens Tilstand, om dets Gæld, dets Fattigdom og Midler til at raade Bod derpaa. Han lod Rigsraadet styre, men sendte det af og til sine Kongelige Propositioner, der altid æskede meget mere end Rigsraadet vilde give, men altid bragte noget mere til Kongen end denne turde have haabet. Han saa sine Folk an og lærte hurtigt, at Avind og Nid er gammel og sikker mellem de Danske. Frænde stod mod Frænde og Ven mod Ven, ingen undte den anden Rigdom eller Magt, og i Kløfterne mellem de danske Stormænd skød Kongen stille og umærkeligt sine tyske Tjenere ind. Han prøvede vel de danske Mænd, han kunde bruge, tog dem helst af Borgerstanden eller blandt den yngste Adel eller indvandrede, han var venlig mod de gamle Raader og mod den jævne gamle Kansler Hr. Christen Thomesen Sehested, mindre fordi disse hans Faders Raadgivere behagede ham, end fordi de saa med Nid og Vrede paa dem, der i de Dage var mægtige, Svigersønnerne Hannibal Sehested og Korfitz Ulfeldt.

Grusom var Kong Frederik ikke, han hadede Blodsudgydelse og Svenskere. Og naar hans straffende Haand faldt, saa tog den hellere Folks Gods end deres Liv. Men stille og tavs elskede han Magt, og Midlet til Magt var Guldet, som han i Løndom søgte at lave, og som han aabenbart ved enhver Lejlighed, der blev ham givet, ledede til sit og Statens Skatkammer.

Faa kendte ham i hans første Aar, og ikke mange led ham i København. Selv stolede han paa ingen og talte kun med faa.

Men som Alexander Magnus havde to Venner, Hefæstion og Craterus, havde den danske Alexander to, Christoffer Gabel og Theodor Lente. Den ene, Gabel,

elskede sin Herre som Alexander, den anden, Lente, elskede ham som Kongen, og derfor besad Gabel Kongens fulde Fortrolighed og Kærlighed, mens Lente nød hans Bevaagenhed og Tillid. Gabel var en Landmaalers Søn fra Glückstadt i Holsten og kom to og tyve Aar gammel i Tjeneste hos Hertug Frederik, der den Gang var Ærkebisp i Bremen; han blev Kammerskriver hos Hertugen i ni Aar, og da denne blev Konge af Danmark, blev han dennes Kammerskriver, i hvilken beskedne Stilling han forblev, til Kong Frederik gjorde sig til Arveenevoldsherre over det, Svenskerne havde levnet af Danmark. Men han var tillige Omslagsforvalter, og det betød, at al Rigens Gæld, der ordnedes i den eneste Termin i Januar i den Stad Kiel, gik gennem hans Hænder. Saa længe det gamle Regimente var i Danmark, traadte Gabel ikke ud af Kongens Lønkammer, men der var han ogsaa, og han var med i alt, hvad Kong Frederik tog sig for. Mænd, der kendte ham, og det Mænd af gammel Adel, der saa med Mistillid paa en borgerlig Mand i Kongens Raad, gav Christoffer Gabel det Ord paa sig: at han tjente Kongen tro og ikke samlede Guld til sig selv eller sine, at han hverken var storagtig eller gerrig, at han til sine sidste Dage viste sig mild og tjenstvillig mod mange, og han ingen større Glæde havde, end naar han kunde gøre godt og dække sin Konges Heftighed, den Kongen led af, skjule den og hindre al Ulykke, der maatte følge, om den brød løs.

Christoffer Gabel var som Holstener aldrig vel lidt i Danmark, hverken mens han levede eller efter sin Død.

Theodor Lente — der elskede Alexander som Konge — var noget anderledes beskaffen. Han var en Rostocker, en lærd og kundskabsrig Mand, der elskede de skønne Kunster, især Malerkunsten. Han var Jurist og samlede sig en stor Formue i Kong Frederiks Tjeneste, var tilfals for den, der vilde købe ham, om det kunde betale sig for ham at sælge sig, og var Peder

Vibe lig i dette, at alle Midler gjaldt, naar blot de førte til Maalet. Han besad i høj Grad Dronningens Bevaagenhed og var den, der bragte Bud til Kongens Lønkammer om det, der hændte ude i Staden; ogsaa han var Kammersekretær.

Saadan var Kong Frederik og saadan var hans to Venner; som Slottet stod i Staden, skilt derfra ved Kanaler og Grave, over hvilke førte stængende Broer, stod Kongen paa sit Slot fjernt fra Folket, saa han kun hørte det, hans Venner bragte til ham. Kong Frederik den tredje var den første danske Konge, ikke hver dansk Mand kunde faa i Tale. Saaledes vilde han det selv. Kansleren havde Adgang til Kongen og gennem ham Rigsraaderne, men ingen andre kunde faa Kongen i Tale uden gennem hans Kammersekretærer, og disse to benyttede vel den Indflydelse, dette gav dem.

Theodor Lente havde været den, der havde ført Jørgen Walter til Hove, og det var da helt rimeligt, at Walter gik til ham, da han nu havde bestemt sig til at føre sin Sag frem for Kongen. Han gik til Slottet en Formiddag og fandt Lente paa Raadstuen. Kammersekretæren kendte saavel fra Dronningen som fra Rentemester Vibe Walters Ærinde. Men han lod, som om det var ham helt ubekendt og vilde ikke indlade sig paa at tale derom. »Hr. Oberstløjtnant,« sagde han høfligt og venligt, »Hans Majestæt har én Gang for alle paalagt mig at sige de tro Undersaatter, der har vigtige Ting at forebringe Hans Majestæt, at de vel til hans Sekretærer maa gøre Rede for, hvem de er og i alle Maader bevise, at de er saadanne, til hvem Hans Majestæt kan lytte, hvad der i Eders Tilfælde er fuldkomment overflødigt; men Hans Majestæt ønsker selv først at erfare, hvad hemmeligt en saadan maatte have at melde, for selv at afgøre, om der overhovedet bør tales mere derom.«

Walter bukkede.

Den gode Lente løj. Det var tværtimod Kongens bestemte Befaling, at alle, der henvendte sig til ham, skulde gøre Rede for hans Sekretærer, hvad der var Hensigten med deres Henvendelse, og dette var netop en Ting, der højelig harmede den danske Adel og deres første Mand hos Kongen, den gamle Kansler, saa Befalingen i flere Tilfælde ikke lod sig opretholde med den ringe Magt, Kongen i de Dage besad. Men Lente vidste vel fra Rentemesteren, at jo mindre der taltes om Oberstløjtnant Walters Hemmelighed, desbedre var det for Kongens Venner. Og skulde der komme noget ud af Walters Aktion, hvis rette Sammenhæng ingen af det unge Raad kendte, fordi de ikke vilde kende den, saa skulde det, der skete, komme fra Kongen selv til dem og ikke fra dem til Kongen.

Altsaa blev Jørgen Walter indladt i Kongens Gemak, hvortil Lente ledsagede ham, som det var aftalt i det unge Raad. Blot disse faa Ord sagde Lente til Walter: »Forinden I betror Kongen noget hemmeligt Anslag, maa I først udbede Jer Hans Majestæts Tilladelse til at fremføre saadan Hemmelighed, og I gør vel i at tale saa lidt som muligt, men mærke vel paa Hans Majestæts faa Ord.«

Og dette lovede Walter at gøre.

Kongen ventede Walter i sit Lønkammer i Christian den tredies Kongefløj paa Københavns Slot. Danmarks Kongebolig var vel udadtil skøn og prægtig: det høje Blaataarn og det forgyldte Spir med de tre Kroner; men selve Kongens Gemakker i Kongefløjen var hverken store eller særdeles pragtfulde. De laa i første Stokværk, og udenfor til Slotsgaarden løb et Galleri. Der var ialt kun syv Værelser, der tjente Kongen og Dronningen til egentlig Bolig. Dronningens tre laa mod den indre Slotsgaard og Kongens fire ud mod Slotspladsen, vendt mod Holmens Kirke og Bremerholm. Som alt fortalt førte der fra Porthvælvingen en Trappe

til Dronningens Gemakker, hvorfra der ogsaa var Adgang til Kongens Lønkammer, og ad denne kendte Vej gik Jørgen Walter den Dag til Kongen efter særegen Tilladelse; thi den Vej, der ellers førte til Kongens Gemakker, gik for alle ad Trappetaarnet i Slotsgaarden gennem Drabantsalen til Kongens trekantede Kabinet, hvor de fornemme Herrer ventede, og hvis tre Vinduer vendte ud mod Børsen. Herfra førte en Dør ind til Audientzgemakket, bag hvilket Kongens inderste Gemak laa. Men ved ganske særegne Audientzer modtog Kongen sine Undersaatter i Lønkamret, et lidet Rum tæt op til Portbygningen, der skilte Kongefløjen fra Blaataarn, og som sprang frem som et Taarn ud mod Slotspladsen vendt mod Byen og lige over den egentlige Slotsbro over den indre Grav.

Det var et ganske tarveligt Rum; der stod kun Kongens Seng og et Bord, hvorved han arbejdede. Gulvet var dækket med Fliser, og der stod kun faa Stole derinde. Væggene var beklædte med vævede Tapeter og den udskaarne Seng omhængt med rødt Damask.

Kongen stod ved Vinduet, da Lente aabnede Døren for Walter; han vendte sig langsomt og nikkede venligt til den indtrædende. Døren faldt i bag Walter, og der stod han *solus cum solo* med Kongen. Det var første Gang, det hændte ham. Kong Frederik lod ikke lettelig nogen til saadan Audientz.

Kongen tog Plads ved Bordet, mens Walter blev staaende foran dette. Tungen var tyk i hans Mund, og det var, ligesom Ordene i den lille Tale, han havde forberedt, blev helt borte. Men Kongen saa venligt opmuntrende paa ham.

»Jørgen,« sagde han, »I har ladet mig sige, at I havde nogen stor og vigtig Hemmelighed at berette mig, som I ikke kunde fortro nogen af mine Raader. En tro Mand fortjener at blive hørt af sin Herre, og vil I tale,

saa skal jeg høre. Tal frit og vær sikker paa, at I skal blive hørt med Opmærksomhed.«

Saa begyndte Walter lidt stammende; han fortalte, hvorledes han havde vovet sit Liv for den salig Konge, da Svensken var i Holsten i det Aar 43 og siden i 45, hvorledes det var lykkedes ham at erhverve sig Gods og Ære for sin Trofasthed, hvorledes onde Mennesker havde staaet ham imod, men Hans Majestæt havde været ham en naadig Herre, Hendes Majestæt ham en naadig Frue og andet mere, som Kongen paahørte i Tavshed.

Dernæst undskyldte han sig i mange Ord over at have vovet at trænge sig ind til Hans Majestæt og bad tilgivet, at han maatte tale frit om høje og farlige Sager, men Kongen maatte tro, at han kun gjorde det for det bedste, al den Stund han var Kongen en tro Mand.

— — — — —

Kongen nikkede venligt: »Vi ved, Jørgen, at I er en trofast Mand, og det skal I aldrig komme til at fortryde. I kan tale frit, og Vi skal tage alt, hvad I siger, i den bedste Mening.«

Kongen satte sig til Rette i den højryggede Stol og støttede sit Hoved i sin Haand, idet Albuen hvilede paa Stolens Armlæn.

Walter vovede lidt paa Ordene som en, der træder tynd Is og vil forsøge, om den kan bære: »Eders Majestæt maa da først vide, at det, jeg siger og fremfører, det siger jeg ikke til den Ende at bevise det. Jeg kan ikke rette nogen Anklage mod nogen og ikke give nogen Sag; alt, hvad jeg ved, er mig berettet af en Person, saagar af en Kvindeperson, der i mange Maader lader en Del enfoldig. Men det forekommer mig at være min Pligt at berette Eders Majestæt dette med egen Mund, saasom ingen af Eders Majestæts Tjenere har ment at ville overbringe saadan Tidende for dens Fares Skyld.«

»Til Sagen!« afbrød Kongen lidt utaalmodig. »I be-

høver ikke at gøre saa mange Ord, Jørgen. Vi ved, I er Soldat. Til Sagen kort og fyndigt!«

Walter søgte lidt efter Ordene, saa berettede han det, han vilde berette, som han havde udtænkt det: »For nogen Tid siden førte en af mine Tjenere ved Navn Anthon en Kvinde til mig, som han angav at være en Enke af tyske Forældre, bosiddende her i Staden, ellers agtværdig og stræbsom, anset, 28 Aar gammel og af en smuk Person og Ydre. Hun havde erfaret, at jeg var hendes Landsmand og at Hans Majestæt og Hendes Majestæt viste mig ringe og uværdige Tjener nogen Tillid. Da hun ængstedes for at henvende sig til Raaderne eller til Stadens Øvrighed formedelst Indholdet af det, hun vilde sige, som hun mente var en høj og farlig Sag, bad hun mig høre hendes Tale og afgøre, om der burde lægges Vægt derpaa, idet hun ganske lod staa til mig, hvad jeg vilde gøre; og fortalte hun saa, at hun fattig om end i andre Maader agtværdig, i sin Gernings Medfør, hun ernærer sig ved at gumme og perse Silketøjer, var kommen i Omgængelse med Rigshofmesteren, Hr. Korfitz Ulfeldt, og hans Frøken uafvidende havde besøgt ham i hans Gaard ved Lovestrædet adskillige Gange. Der havde hun skjult været Hørevidne til, at Rigshofmesteren vilde bringe Eders Majestæt Gift i det Bæger, Eders Majestæt drikker af«

Kongen rejste sig med et Ryk: — »Korfitz — mig, Gift i mit Bæger!«

Saa gik han hurtigt til Vinduet og stod der en Stund tavs og stirrede ud over Holmen og Havnen.

Walter rystede svagt i Knæene og tog et let Tag om Stolen, han stod ved: Nu gjaldt det, hvad Kongen videre vilde spørge.

Kongen vendte sig fra Vinduet og gik lige henimod ham; hans Ansigt var roligt, lidt lurende i Blikket syntes Walter, men ikke vredt. Han lagde sin Haand paa

Walters Skulder og sagde venligt: »Tal ud, Jorgen. Hvad hed denne Kvinde?«

»Dina Vinhofer, David Schumachers Enke.«

»Jeg kender hende ikke,« sagde Kongen og tog atter Plads i Stolen. »Hvorledes erfarede hun dette? Sagde Korfitz til hende eller?«

»Ikke til hende,« sagde Walter lidt lavt, ligesom søgte han efter Ordene.

»Men til hvem, Mand?« Kongen saa utaalmelig op.

Walter stammede lidt. »Eders Majestæt tilgive, jeg kan kun berette, hvad mig er berettet, jeg lægger intet til og drager intet fra. Selv troede jeg det næppe, men jeg har kun villet sige, hvad jeg har hørt, og ikke gøre mig nogle Tanker om det. Det sagde jeg ogsaa Kvinden«

»Vist saa, vist saa,« sagde Kongen. »Men hun fortalte da nogle nærmere Omstændigheder, som I vel ogsaa udspurgte hende for at erfare, om der var Rimelighed i det, hun sagde?«

»Eders Majestæt, sagde Walter, »hun sagde mig kun, at hun var skjult i Hans Excellentzes Kammers, og at hun der hørte saadanne Ord tale, som gav hende den Mening, at Hans Excellentz vilde bringe Eders Majestæt Gift. Da jeg trængte nærmere ind paa hende, vilde hun ikke andre navngive, men lod dog af sin Tale formærke, at det var til sin Frøken«

»Leonora!« afbrød Kongen og blussede — »det er umuligt, Walter! I tager fejl. Den Kvinde lyver eller er afsindig. Leonora — vor Faders Datter!«

Kongen havde rejst sig.

Walter rankede sig, nu gjaldt det at holde fast. Han turde ikke sige mere. Det var vel næppe rimeligt, at Kongen vilde spørge om Enkelthederne — og var det saa, maatte Walter sige, at han ikke vidste mere. Det gjaldt blot om at vinde Tid.

Kongen gik op og ned ad Gulvet, han var stærkt bevæget. Saa standsede han foran Walter.

»Hvad tror I selv, Jørgen?« spurgte han.

»Af Kvindens Ord og Lader tror jeg hende,« sagde Walter. »Jeg er helt ukendt med at inkvirere, jeg er jo kun Soldat; men paa de Spørgsmaal, jeg rettede til hende, forstod jeg, at det maatte være hendes Alvors Mening. Og da hun søgte mig med stor Ydmyghed og i stor Hemmelighed, kunde jeg ikke tænke andet, end at hun sagde sin Sandhed.«

»Jørgen,« sagde Kongen, »om I var kommen til mig for to Aar tilbage, inden min salig Fader døde, og inden jeg lærte dette Lands hemmelige og høje Sager at kende, da vilde jeg have budt Eder at gaa fra vort Hus og ingensinde mere lade Eder finde i vore Riger og Lande. Men nu har vi erfaret og fornummet adskilligt, Gud bedre det, der gør, at vi ikke lettelig lader nogen Advarselstale uhørt. Der har i disse Lande været talt om Gift tilforn, og selv vor salig kongelige Fader, højlovlig Ihukommelse, har været efterstræbt med Gift af dem, der stod ham nærmest — derom vil jeg ikke tale. Angav Kvinden ikke mere? Hvor var hun skjult?«

Walter rystede paa Hovedet. »Hun sagde det ikke. Jeg blev saa overvældet af denne hendes Tale, at jeg ikke ret fik hende udspurgt den første Gang, hun talte til mig derom, som var for otte eller ni Dage siden. Jeg har da tænkt over dette Dage og Nætter og ikke turdet betro det til nogen uden forblømt til Eders Majestæts trofaste Mænd, Rentemester Vibe og Kammersekretær Theodorus, til hvem jeg end ikke har turdet omtale de Ord, Kvinden berettede mig, uden blot, at der var Tale om farlige Anslag. Saa kom hun i Gaar til mig — Gud skal vide, jeg havde en ond Jul — og spurgte mig, om jeg havde talt til Eders Majestæt. Og

da fik jeg at vide, at det var en Dag for seks Uger siden, at det var hændet«

Kongen rynkede Brynene: »For seks Uger siden — altsaa i November — først i November«

Walter nikkede. »Jeg forstod da, at Rigshofmesteren havde talt med den Person, som maatte være hans Frøken, og at hun havde haft en Flaske med sig«

»Men spurgte I da ikke Kvinden, hvor dette gik for sig — hvor hun var skjult?«

»Jo,« sagde Walter — »men hendes Ord var noget usammenhængende og syntes mig meget lidt trolige. — For da jeg havde talt noget frem og tilbage, saa var det mig umuligt at faa hendes klare Ord, jeg antager, fordi hun blueedes ved Sagens sande Sammenhæng og de Omstændigheder, hvorunder det hele var tilgaaet. Hun lod til at være en agtværdig Kvinde paa det nær, at hun var lokket af Rigshofmesteren formedelst sin Fat-tigdom og Enfoldighed. Men af det, jeg forstod, laa hun i Seng ved Rigshofmesteren, da Frøken Leonora kom, og havde Frøkenen en Flaske i Haanden«

Kongen afbrød: »Hun maa da have været skjult i Sengen?«

Walter nikkede. »Det maatte jeg antage, thi hun fortalte videre, at Frøkenen satte sig paa Sengen, si-gende: »Her er det, vi taledes om i Gaar,« og dertil sva-rede Rigens Hofmester: »Jeg frygter, at det er for stærk, at han brister.« — »Nej,« svarede Frøkenen, »han skal gaa bort som i en Dvale,« og da holdt Rigens Hofmester sin Haand over hendes Hoved«

Walter tav. Det var Margreta Vinhofers Ord fra hendes Fortælling om Vibeke, der var løbet ham af Munden; han følte selv, at det hele lød noget utroligt, men Kongens Blik hvilede skarpt og undersøgende paa ham.

»Videre!« sagde Kongen.

»Eders Majestæt maa tilgive mig,« sagde Walter,

»da Kvinden kun udtalte sig modvilligt og med stor Blussel, var det ikke gørlig at faa mere Besked af hende. Meget af det, jeg her har berettet, saaledes ogsaa Ordene Lyd, tør jeg ikke kaverne, at hun netop brugte, men hun er villig at komme tilstede for Eders Majestæt og sige, hvad hendes Sandhed er, naar Eders Majestæt vil det.«

»Hm,« sagde Kongen og gik atter til Vinduet.

Walter kastede et stjaalent Øjekast til Kongen, som stod med Panden mod Ruden. Kongen vendte sig.

»Er det alt, I ved, Jørgen?« spurgte han.

»Alt,« sagde Jørgen kort.

»Og I har ikke talt til nogen om det?«

»Om det Kvinden sagde? Nej.«

»Men I har berørt, at I frygtede for Anslag?«

»Ja.«

Kongen kom atter hen til Walter. »Til Peder Vibe og Theodorus, sagde I. Ikke til andre?«

»Nej.«

»Godt. I tier fremdeles. Jeg vil ikke dølge for Eder, at jeg kun lægger ringe Vægt paa denne Kvindes Tale. Hun er jo altsaa ikke uberygtet, om hun ikke lyver sig selv paa. Hun kan være Hans Excellentz Rigens Hofmester hadsk, og hun kan være afsindig. Det drejer sig her om saa høje Personer, at man ikke ret vel tør tro, hvad let kan siges og svært bevises. Og man maa være særdeles varsom med disse Tidender. Men gaa I nu med Gud, Jørgen! — Vi tager dette i den bedste Mening, og vi vil nu tale med vore Raader om dette. Saa længe tier I, men holder Eder i Beredskab at komme, naar vi lader Eder kalde.«

Saa gav Kongen Walter sin Haand, og Walter bøjede sig dybt og ærbødigt.

Audientzen var forbi.

I Forgemakket traf Walter Lente, der stod i dyb Samtale med Christoffer Gabel. Han gik hen imod

dem, men Lente lagde Fingeren paa Munden og gav med Tegn Walter at forstaa, at han skulde gaa.

Saa gik Walter, lidt tung om Hjertet, lidt uvis om hvad der vilde følge paa, men dog ret sikker paa, at Kongen havde hørt ham i en god Mening og vilde føre Sagen videre, om end meget forsigtigt.

Nu gjaldt det blot om at forberede Dina. Og det var lettere end Mødet med Kongen, for nu var de første Skridt af Vejen tilbagelagte og Banen laa afstukken, om de store Herrer vilde forfølge Sagen.

SYVENDE KAPITEL

Dronning Sofie Amalie.

Kong Frederik var ikke den Mand, der lettelig troede, hvad der blev ham fortalt. Han havde nogen Tro til Walter, fordi hans Sekretærer havde anbefalet ham vel, og fordi Dronningen yndede ham, men han skænkede ikke let nye Mænd sin Tillid, og det, Walter havde berettet, lød særdeles utroligt. Lad gaa, at Korfitz lod en Kvinde komme til sig sin Hustru uafvidende — Korfitz Ulfeldt havde det bedste Lov paa sig som Ægtemand, og det vidste alle, at hans Hustru og han levede lykkeligt sammen, ja, at hun var den eneste af Christian den fjerdes Døtre, der levede i lykkeligt Ægteskab. Man havde vel gjort sine Betragtninger over Birgitte Reinhold Hansens og hendes Deltagelse i Hollandsfærden, men denne Dina var en helt ny og ubekendt Kvinde. Det fik nu endda være. Men at Korfitz skulde have talt til Leonora om Gift, medens en anden Kvinde var skjult i hans Seng! — og hvorledes skulde en Kvinde have forstaaet, at det handlede om et Anslag mod ham —

Kongen? Der maatte anderledes Klarhed i denne Sag, før man turde tro saadan Tale om saadanne Folk. Walter havde ikke gjort Uret i at tale om Sagen og handlet ret i ikke at tale til nogen andre end til ham derom.

Kongen selv vilde ikke tale derom til noget Meneske, før han rigtigt havde over tænkt det hele, og saa vilde han endda kun tale til Sofie Amalie derom. Kun til hende, ikke til nogen Undersaat.

Gabel og Lente blev indkaldt til Kongen, og det undrede dem ikke, at Kongen ikke talte et Ord om Walters Ærinde. Han bad blot Gabel bringe sig det Brev, som Rigens Hofmester havde sendt ham forrige Vinter, da Kongen havde sendt ham Bud for at spørge, hvorfor Rgshofmesteren ikke havde givet Møde i Raadet. Dernæst paalagde Kongen Gabel at søge frem af Kancelliet de Akter vedrørende Sagen med Fru Kirstine Munk, der omhandlede Beskyldningen for at have staaet i Forbindelse med den Hamburger Doktor og fra ham forskaffet Gift, samt paalagde Lente at lade Hofpræsten Hr. Lauritz Jacobsen kalde tidlig den næste Morgen.

De to Sekretærer forstod helt vel, hvad der var Kongens Hensigt med disse Ordre. Han vilde opfriske i Erindringen sin sidste Samtale med Righofmesteren, han vilde endnu en Gang undersøge Fru Kirstines Forhold i Giftmordssagen og tale med Hofpræsten om Kong Christians sidste Timer. Derimod vilde han aabenbart slet ikke tale med sine fortrolige, end ikke med Gabel, om Walters Anklage, og da Lente havde sat Gabel ind i Sagen, var de begge to enige om, at Kongen ikke vilde slaa Walters Ord hen.

Blot var der det at mærke, at Lente ikke havde ladet Gabel mere vide, ja, næppe nok saa meget, som Walter havde fortalt Kongen; dog var han fuldstændig paa det rene med, at Walter nu havde skudt den første Kugle

ud, og at det nogenlunde var den samme, som Peder Vibe havde støbt.

Derfor gjaldt det for Lente først og fremmest om at faa Dronningen i Tale. Thi at Kongen vilde tale med hende, det forstod baade Gabel og Lente. Kong Frederik var ikke heller den Mand, der lettelig traf en Afgørelse alene.

I sine første Kongearr regerede Frederik den tredje ikke Danmarks Riger, men fra sit Ægteskabs første Dage sagdes han at være regeret af sin Dronning, Sofie Amalie. Smuk var hun ikke, men født til at herske, skabt til at behage og indtage. Og hun elskede at nyde Magten over Mænd og Kvinder, over Riger og Skæbner. En Helt var hendes Fader, Hertug Georg af Brunsvig-Lyneborg, en uforsagt og stærk Kvinde var hun selv. Og fra den Dag hun satte Danmarks Krone paa sit Hoved, var det hendes Agt at vise sig som det hun var, den første i Landet. Dansk talte og forstod hun ikke selv, Guds hellige Ords Forkynder, Hr. Lauritz Jacobsen, paa Slottet maatte vige for hendes tyske Skriftefader, hendes Følge og fortrolige var mest Tyskere, men hun forstod at drage sig de danske Mænd til Nytte, der vilde tjene hende, selv om de var faa.

Hun forstod at behage, men hun var ødsel og pragtsyg, hendes Hof straaled i Glans af Fest og Mummespil, og paa Jagt efter de vilde Svaner jog hun til Hest over Landet med Herrer og Damer i Følge. Videnskabernes agtede hun ringe, men Kunsten fremelskede hun, og Landets første Malere kappedes om at forevige hendes Kontrafej i allehaande mythologiske Optrin. Digtere slog Harpen til hendes Pris, og den spanske Gesandt, Grev Bernardino Rebolledo, sang om hende saaledes: Hun er en Seraf, en Guddom i Menneskeskikkelse, ingen Kunstner kan afbilde hende, thi hun er Venus og Diana i en Person. Buen i hendes Haand ser ud som Dianas, men i Virkeligheden er det Amors;

hendes Pande er skøn som Maanen, hende Øjne overgaar Solens i Straaleglans. Kort sagt, hun berusede den spanske Digter, som hun berusede saa mange af sin Tids Mænd ved sine Øjnes Glans og sit betagende Væsen.

Over Danmarks Konge herskede hun uindskrænket, længe førend han herskede uindskrænket over Danmark, og han dyrkede ingen Gudinder foruden denne ene Venus og Diana i en Person.

Leonora Kristine hadede hun fra den Dag, de mødtes ved hendes Kroning, da Danmarks mest fejrede Kvinde spottede den nye Dronning, og hendes Ægtefælle, Hr. Korfitz, lod fjerne den Æresport, der af Borgerne var rejst for Kongeparret, og som stod Dagen forud, da Kongen blev kronet. Og som Korfitz Ulfeldt ejede sin Hustrus Kærlighed, blev han med hende Part-haver i Dronningens Had.

Der førte en Løngang fra Kongens Sekretkammer til Dronningens Gemakker. De laa ind mod Slotsgaarden, var tre i Tallet; det ene, den grønne Sal kaldet i Kong Christian den fjerdes Dage, var et stort og prægtigt Rum med tre Fag Vinduer og en skøn Karnarp ud mod det udvendige Galleri; de to inderste var smaa, det ene endda et Kammer uden Vinduer, et mørkt Gemak, der i længst forsvundne Dage havde været Sengekammer. Nu stod Dronningens Seng i Gemakket mod Gaarden, der ikke var større end Kongens Sengekammer, men prægtigere udstyret, saavidt Pladsen tillod.

Kongen traf Sofie Amalie i Sengekamret, hvor hun sad alene og skrev et Brev til sin Hjerter Moder, med hvem hun flittigt brevvekslede. Hun skød Brevet fra sig, og Kongen gik lige til Sagen, han fortalte i faa Ord det vigtigste af, hvad Walter havde berettet.

Sofie Amalie tav, som ventede hun, at han vilde sige mere.

»Hvad tror du, min Kæreste?« spurgte Kongen saa,

da hun ikke svarede ham. »Tror du, der er Falskhed under dette?»

»Ikke af Jørgen Walter,« sagde Dronningen bestemt, »Jørgen Walter er en tro Mand, af de troeste vi har i dette Rige, og har han berettet dette for dig, da er det tilgaaet, som han har berettet det. Det være saa sandt eller usandt, hvad Kvinden har sagt ham. Dog tror jeg, det er sandt; thi Leonora er en ond Kvinde, og i hendes Mødrene Slægt har det længe været Skik at stræbe Fjender efter Livet med Gift. Selv ved du bedst, hvor ond Korfitz er dig, efter at du har befalet, at hans Forvaltning af Holmens og Toldens Midler skulde granskes af Rentemesteren, for at det kunde blive aabenbart, at han ligesom Hannibal har taget Kronens Midler til egen Fordel.«

»Du glemmer,« sagde Kongen, »at herom er endnu slet intet bevist, og efter hvad Peder Vibe siger, vil meget lidt kunne bevises.«

»End Hr. Korfitz' store Rigdom, vel flere Tønder Guld foruden Juveler og Jordegods, i disse Tider, hvor det hele Land er forarmet og stedt i Penges Nød! Raa-ber alt det ikke til Himlen om hans Utroskab?»

Kongen rystede paa Hovedet: »Korfitz har været meget betroet, har haft rig Lejlighed til at samle Gods, men han har gjort Rede for det meste, og, som jeg siger dig, vi kunne intet sige, og vi tør intet sige. Korfitz er stærkere end vi — og i disse Tider, hvor Folket rejser sig mod Verdens mægtigste Potentater, som nys er sket i Engelland, i disse Tider, hvor Svensken lurar paa os som en Los i Skovens Træer, bør vi ikke give Aarsag til Tvedragt, uden hvis Sagen er ren. Mod Hannibal Sehested er jeg faret med Lempe, hellere tage det Gods, han tilbyder, og beholde en afhængig Under-saat end skabe en stærk og modvillig Fjende! Paa aabent Fjendskab har Korfitz endnu ikke givet Tegn, han har ydet Riget store Tjenester, hans Reputation

i Holland og Frankrig er stor som i Tyskland hos Kejseren og hos de svenske. Og om man fordrog sig med ham og sluttede Fred, vilde det i disse onde Dage tjene Riget bedst.«

Sofie Amalie afbrød: »Og Leonora — skulde hun maaske som Grevinde af Slesvig-Holsten age til Slottets Port og sætte sit Hoved højere end den regerende Dronning? Mindes du ikke den Haan, hvormed hun modtog os? Jeg kan ikke føle mig sikker i denne Stad, saa længe denne onde Kvinde bærer sit Hoved højt og nærer alle de onde Anslag og Rænker, som det stivsindede Folk gemmer med Had mod dig og mig; Korfitz er den rette Herre i København, og du er Fange paa dit Slot.«

Kongen lagde sin Arm om hendes Liv. »Kæreste,« sagde han, »for hver Dag, der gaar, vinder jeg en Mand over. Statholderen er min Mand, den gamle Kansler, Hr. Christen Skeel, Henrik Rammel, kort, alle de Raader, der nu er i Staden, har staaet os bi mod Hr. Hannibal, og de vil fælde Korfitz med Glæde, den Dag det kan ske. Men den Dag er ikke inde endnu. Og det vil somme sig ilde for en Konge at høre paa løs Klaffertale fra en ukendt Kvinde, en letfærdig Kvinde, der med denne Hemmelighed røber sin egen Skam.«

»Hvad vil du da gøre?« spurgte Dronningen mat og gjorde sig løs af sin Husbonds Tag.

»Bie,« sagde Kongen smilende.

»Og imens fører Korfitz og Leonora deres onde Anslag ud og giver dig og mig med vore Børn Forgift«

Kongen smilede: »Tænk over det, min Kæreste! Hvorledes skulde Korfitz administrere Forgift i vore Bægre? Byder vi ham til Gæst, som nys ved Barselfærden, lader han svare, at han er syg — du tror dog ikke som salig Fader paa Klude, Haar og Forgørelse ved gamle Kærlinger! Og i Korfitz' Hus vilde dog hverken du eller jeg lade os finde som Gæster«

Sofie Amalie afbrød: »Du glemmer, at Statholderen

fornylig har bragt dig Bud, at Korfitz undrede sig paa, at du, der flittig er Gæst hos Hr. Jochum og den gamle Christen Thomesen, aldrig har besøgt Rigens Hofmester og spurgte til hans Sygdom«

Kongen tog sig til Panden: »Du har Ret. Det var ganske gaaet mig af Minde. Men selv om saa var! Det, Jørgen Walter har berettet, er ganske utroligt. Korfitz er ikke let til at indlade sig med Kvinder; det er ikke med ham som med Hannibal, han er sin Kæreste en tro Mand og har altid været det, og selv om han nu, da Leonora reder til Barsel — — jeg mener, det vilde være højest lidet troligt, om en klog Mand som Korfitz skulde tale om sligt, naar han vidste, at Fremmede hørte derpaa. Den hele Sag er ganske utrolig, og vi kan ikke fæste mindste Lid dertil endsige byde nogen at inkvirere.«

Sofie Amalie lagde sine Hænder paa Kongens Skuldre: »Du vilde handle Synd imod Jørgen Walter, han er en tro Mand, og ved saadanne tro Mænd er vore Liv og vort Velfærd bedre garanteret end ved 100 Mand Soldater. Mit Raad er dette, at du lader Walter bringe denne Kvinde til Slottet«

»For at der skal komme Klaffer deraf, og Korfitz og hans Anhæng skal sige, at Walter, Gabel og Lente har lagt danske Mænd for Had, den samme Snak om tyske Raader«

Sofie Amalie afbrød sagtnodigt: »Hvem taler om Gabel og Lente, hvem taler om, at der skal komme Klaffer deraf? Kald Kansleren Christen Thomesen til, han er saa dansk i Sind og Tale, at En skulde tro, man havde en Hovbonde for sig; fortæl ham, hvad Walter har sagt, og lad saa Kvinden komme i Overvær af Kansleren og Statholderen, paa hvem vi sikkert kan lide. Lad saa Kvinden gentage alt med største Nøjagtighed, og befindes det at være løs Tale, saa lad hende

gaa uhindret og ustraffet for Klafferens Skyld; er det Sandhed, da bør vi alle værge os efter bedste Formue.«

»Det er mig højelig imod,« sagde Kongen tankefuld.

»Husk,« afbrød hun ham, »at ingen tro Mand vilde vove at advare os mod de Rænker, der spindes imod os i dette Land, om vi ikke agtede paa ærlige Advarsler. Havde din Fætter Kong Carl af Engelland haft tro Mænd og agtet paa deres Raad, saa sad hans Hoved vel endnu fast mellem hans Aksler. Lad den Kvinde kalde, siger jeg, og forfar alt, hvad hun ved. Det skader intet at være for klog — — —«

Det huede ikke Kongen, men han besluttede at tænke over Sagen, og dermed gik han til sit.

Den Aften lod Sofie Amalie Walter hente til Slottet ved Aftentid, og anden Gang gik han ad Løntappen under Hvælvingen i Porten, denne Gang til Dronningens Lønkammer, hvor han indlodes i dybeste Hemmelighed. Han havde tænkt at gaa til Dina, men Dronningens Bud traf ham, før han forlod sit Logement, og han forstod, at Kongen havde talt til hende om det, han havde meddelt.

Dronningen modtog ham i Lønkammeret under faa Kærters Lys; hun var alene og syntes ham bevæget. Han bøjede sig dybt for hende, forstod ikke ret, hvorledes hun kunde modtage ham her i Sengekamret, der kun ved en lønlig Gang var adskilt fra Kongens Gemakker. Han følte sig angst og beklemt; men Dronningen vidste vel, hvad hun gjorde, han var Soldat og havde før staaet overfor Faren, ogsaa før overfor en 22-aarig indtagende Kvinde, ene og medens Vinterhimmels Stjerner flimrede paa den blaa Himmel derudenfor.

Men aldrig tilforn havde denne Kvinde været Landets Dronning.

Walters første Tanke gjaldt den kongelige Gemal —

han skottede til Døren, der var skjult af Gyldenlæder og Panel, og Dronningen saa hans Øjekast og forstod hans Tanke.

Hun smilede, og hendes store, straalende Øjne mødte hans.

»Vær rolig, Oberstløjtnant, vi er alene og vi bliver alene. Her kan vi tale uforstyrrede, og vi vil tale uforstyrrede. I skal tale til mig ikke som til Eders Dronning, men som til en Kvinde, for hvem I nærer Hengivenhed, og hvis Liv I vil værne og frelse, stedt i Fare, som hun er. Giv mig Eders Haand, Walter, og tag saa Plads.«

Walter rakte hende sin Haand, en stor, bred, plump Haand, men fast og hvid. Hun tog den i sin og trykkede den let. Det rislede gennem hans Aarer, da hun saa paa ham med det samme Smil, hvormed hun modtog ham. — Guds Død, hvor hun evnede at vinde den, hun vilde vinde!

Uvilkaarlig bøjede han sig og kyssede den fine, hvide Haand, paa hvis Fingre Diamanter blinkede i tætsatte, svære, gyldne Ringe. Hun drog Haanden til sig, men hun smilede endnu.

»Sæt Eder, Krigsmand, og tal saa, naar jeg spørger. I har i Dag meddelt min Husbond, at Korfitz Ulfeldt og hans Kvinde staar os efter Livet. Er det ikke saa?«

Walter bøjede Hovedet.

»Og I ved, at det er saa; jeg stoler fast paa, at I ved, at det er saa, I vilde ellers ikke have talt til nogen derom. Har I sagt det, I meddelte, til andre end Kongen? I skal svare mig ærligt herpaa, thi derpaa beror meget.«

Walter svarede langsomt og fast: »Det, jeg har sagt Hans Majestæt, har jeg ikke sagt til nogen anden. Men det var maaske dristigt af mig. Jeg har kun en Kvindes Ord derfor«

Sofie Amalie afbrød: »I har handlet ret, da I talte

til Kongen derom og kun til ham. Han har fortalt mig, hvad I har meddelt, og han er som jeg kun taknemmelig for det, I har berettet. Det viser ham, hvad jeg altid har vidst, at I er en Mand, der elsker Eders Konge og hans Hus. Men — Kongen er en forsigtig Mand, han er langt ældre end I og jeg, og han er ikke let til at tro Mennesker; først naar han kender dem vel, tror han dem i alt. Jeg kender Eder, jeg tror Eder. Jeg vil derfor ikke tale til Eder om det, I har berettet. Jeg tror det. Jeg vil kun spørge Eder: kan I bevise det for den, der ikke gerne vil tro det?»

Walter kastede et spørgende Blik paa Dronningen. Hvad mente hun, tvivlede hun? Der var noget i hendes Blik, der røbede Tvivl, men dybest inde læste han Villien til at tro, og dette vilde hun tro. Jorgen Walter forstod Kvinder; i dette var de høje som de lave: det, de vilde tro, det kunde de tro, og her troede Sofie Amalie. Det gjaldt blot Beviset.

»Jeg har kun denne Kvindes Ord,« sagde Walter ligesom søgende.

»Er hun ung eller gammel?« spurgte Dronningen og saa fast paa ham.

»Otte og tyve Aar,« sagde Walter, han syntes det var bedst ikke at lyve.

»Smuk?« spurgte hun videre.

Han bøjede Hovedet.

»Er hun Eders Elskerinde?« spurgte Sofie Amalie kort, men fast.

Walter saa op, men svarede ikke.

»Hun er det altsaa,« sagde Dronningen, idet hun rynkede Brynene. »Elsker I denne Kvinde?«

»Nej!« svarede Walter hurtigt, og mens han stirrede ind i Dronningens Ansigt, folte han det selv som hel Sandhed, at Dina elskede han ikke, han, der sad i sin Dronnings Lønkammer ene med hende ved Aftentide!

»Men hun elsker Eder?« spurgte Sofie Amalie, idet

hun smilede lidt bidsk, syntes han, som en Løvinde, der vil kærtegne og bide paa samme Tid.

»Jeg tror det,« sagde han. Han kunde ikke ret vel lyve.

»Og denne Kvinde vil altsaa gøre alt, hvad I forlanger af hende, selv om hun derved skulde sætte sit Liv i Vove?«

Walter bøjede atter Hovedet: »Det tror jeg, hun vil.«

»Godt,« sagde hun, »saa gælder det blot om at lade hende vide, at I med Eders Liv indestaar for det, I i Dag har sagt. Af hendes Ord afhænger Eders Skæbne.«

Blodet skød Walter til Kinderne; hun smilede igen, denne Gang lidt spodsk, men ikke uden Venlighed.

»Tab ikke Modet, Krigsmand,« sagde hun. »Jeg forstaar Eder helt vel. For min Skyld har I vovet det farlige Spil, og jeg skal vaage over, at intet Haar krummes paa Eders Hoved. Men hun maa tro, at Eders Liv er i Vove, hun maa skaffe Beviset, hun maa med sit Liv staa inde for, at hvad hun siger er Sandhed. Jeg forstaar helt vel, at I kun har bragt Kongen hendes Ord, som det var Eders Pligt. Men ved at tale til Eder har hun pligtet sig til at bevise, hvad hun har sagt. Og dette Bevis vil man kræve af hende. Tror I, at hun kan føre det?«

»Det vil falde svært,« svarede Walter. Han forstod nu først rigtig, hvor farlig Dinas Stilling var.

Dronningen rynkede Brynene: »At I forstaar det, Walter: Beviset maa føres! Ikke straks, det kan man ikke kræve, men føres maa det, og hun maa sætte Livet ind derpaa for at frelse Eder. Det maa hun tro. Beviser lader sig altid bringe til Veje af dem, der vil; og kender hun Korfitz Ulfeldts Hus, har hun haft sin Gang der og nærer han ikke Mistro til hende, saa vil hun lettelig kunne skaffe sig de Beviser, man vil kræve af hende.«

»Det afhænger af, hvor meget man kræver,« sagde

Walter og bed sit Skæg. Det huede ham ikke vel. Det var en farlig Vej, han traadte. Han forstod ikke Dronningen helt. Troede hun det — eller troede hun det ikke? — Han turde ikke engang spørge.

»I ved, at hun er bekendt med Korfitz?« spurgte hun langsomt.

»Ja!« svarede Walter, derfor havde han Peder Vibes Ord, og selv om Dina nægtede det, saa var det ikke afgjort, at hun talte Sandhed. Tværtimod var det helt sandsynligt, at hun løj. Hans Ja lød derfor helt fast og troværdigt.

Hun smilede: »Det er altsaa ingen kysk Diana, Eders Kærlighed — saa meget des bedre. Lad hende rette denne Anklage mod Korfitz og hans mundrappe Kvinde, og lad hende bevise den, Jørgen Walter, lad hende bevise den! Den Dag er I Rigets første Mand.«

Hendes Kinder blussede. — Walter stirrede paa hende lidt gabende, men stum.

»Jørgen Walter,« sagde hun ivrigt, »det bliver altsaa saaledes, I faar Befaling til at føre hende hid, og Kongen vil selv forhøre hende i tvende Raaders Nærværelse. Hun maa da være klar over hele sin Sandhed og være bestandig i det, hun siger. Dertil maa hun kræve Tid til at bevise, hvad hun udsiger, og denne Tid skal gives hende. Ikke et Menneske skal krumme et Haar paa hendes Hoved, og hvad Hjælp der kan gives hende, skal hun faa. Rigets klogeste Mænd skal stilles ved hendes Side. Blot hun ærlig og flittig vil soge Beviset. I skal faa al den Støtte, I vil, og intet Menneske ud over de faa, der maa vide deraf, skal faa noget at vide. Den Dag Beviset er ført, er Sejren vor og alle Sten ryddede af vor Vej. Og det skal aldrig glemmes, at det var Eder, Jørgen Walter, der tog det paa Jer, I skal faa Sejrens Løn.«

Sofie Amalie rejste sig og rakte Walter Haanden.

Han greb den og kyssede den; saa smilede hun til ham.

»Det var Eders første private Audientz, Gehejmeraad Walter. Bringer I denne Kvinde hid og bliver hun bestandig ved sin Sandhed, saa gaar I herfra som Oberst og kongelig Gehejmeraad. Mere siden — nu maa I gaa.«

Walter gik til Døren. Han vendte sig, da han traadte over Tærskelen. Hun stod derinde rødmende og smilende, idet hun tilkastede ham et Fingerkys til Godnat.

Det snurrede i Hovedet paa Oberstløjtnanten, da han stod nede under Hvælvingen; han hørte sin kvindelige Ledsagers lette Trin paa Trappen, han havde ikke engang set den, som havde ledsaget ham ned ad Dronningens Løntrappe.

Men i sit Forsæt blev han fast som en Klippe, nu forstod han jo, at i hvordan det gik, saa vilde hun hjælpe ham.

Og Dina — — —

OTTENDE KAPITEL

Dinas Kærlighed.

Jørgen Walter havde en Tjener, der hed Anthon og havde fulgt ham fra Holsten. Det var en stor, før og grim Karl, der havde et ondt Lov paa sig formedelst Umaadelighed i Drik, Slagsmaal og andet ondt Levned. Doven var han ogsaa og treven til sin Tjeneste, men de sagde om ham, at Jørgen Walter ikke lettelig kunde lade ham gaa af sin Tjeneste formedelst megen Viden, han havde om sin Herres Gerninger. Anthon talte ikke meget, og naar hans Herre betalte ham vel, kunde han have nogen Nytte ud af ham, mest fordi han talte saa lidt, men naar han blev ond, kunde han tale forblommede Ord om, at han vidste Ting om Walter, der kunde bringe ham om Halsen, og at det vel blev sagt, at Walter havde udmærket sig meget, da Svensken laa for Rendsborg i den højsalig Konges Tid; Anthon vidste dog bedre, hvem der havde Æren med Rette, og havde Walter listig og skammelig tilegnet sig andres Ære med meget andet, som var ondt at høre og vanskeligt at tro.

Men sikkert var det, at Anthon kunde byde Walter det, ingen anden Karl turde byde sin Herre, og det maatte da vel ogsaa have sin Aarsag.

Den 2. Januar kom der Bud til Walter, at Hans Majestæt befalede ham den næste Dag Klokken ni Morgen at føre den Kvinde til Slottet, om hvem han havde talt to Dage før Nytaars Aften. Walter sad i lystigt Lag med nogle Landsmænd, og han blev ret ilde derved. Det var efter Solnedgang, og han havde ringe Lyst til at gaa til Dina for den Aarsags Skyld; men han maatte tale med hende, om han ikke skulde udsættes for, at Dina sagde andet til Kongen, end Walter gerne vilde. Walter var ogsaa noget angst for, at Dina skulde tale med sin Moder om en saa højvigtig Sag, og det derved komme ud blandt Folk, hvorledes Walter og Dina havde blandet sig i høje og vigtige Sager, som egentlig ikke angik dem. Den gode Margreta Vinhofers var ikke altid tavs, og da hun var en ærlig Sjæl, var det i høj Grad at befrygte, at hun skulde tale Dina saaledes til, at alt det forspildtes, som Walter saa snildt havde planlagt. Ligeledes havde Dina endnu ikke haft Lejlighed til at vinde Adgang til Rigshofmesterens Gaard, og selv om det maatte være sandt, hvad Peder Vibe havde sagt, at hun var vel bekendt med Hr. Korfitz, saa var det tydeligt, at Dina havde ikke mærket sig Husets Indretning saaledes, at hun kunde svare til de Spørgsmaal, som Kongen mulig vilde forelægge hende for at prøve hendes Sandhed.

Walter maatte altsaa tale med Dina, derfor sendte han sine Landsmænd bort til deres store Fortrydelse og lod Anthon kalde for sig.

»Anthon,« sagde han, »du gaar nu til Dinas Hus, som du ved udenfor Nørreport, og beder hende følge dig til mig. Du skal sige hende, at der er store og vigtige Tidender, og at hun ufortovet maa følge dig.«

»Det er jeg ked af,« sagde Anthon, »det er silde, og

jeg er tidig til at sove. Jeg synes ikke heller, jeg har Lyst til at være Gelejder for en Hore ved denne Tid, og om Oberstløjtnanten føler Trang til saadannes Omgængelse, saa bør I selv begive Jer derhen, hvor de findes, og lade en ærlig Soldat være fri. Om I skaffer mig Anstilling som Bysvend, skal jeg vel ledsage denne Skarns Dina, naar Skarpretteren faar Bud efter hende for at vise hende af By eller i andet lovligt Ærinde, men det lyster mig ikke nu at gaa den lange Vej.«

Walter rynkede Brynene: »Du har at lystre din Herre. Anthon, og naar jeg siger, du skal gaa, saa gaar du!«

Anthon gabede: »Hun siger mig liden eller ingen Følge!on. Var det den smaa Birthe eller Mikkelt Kobberslagert Kvinde eller Fru von Eckstedten eller anden af de Damer, som jeg stundom i Fredstid gelejder, saa fik det være. De forstaa da i det mindste, hvad en ærlig Soldat er værd; men denne Tingest er jeg ked af. Og jeg forstaa ikke heller, hvad I vil med hende. Oberstløjtnant, al den Stund hun laver alvorligt til Barsel og I risikerer at blive hængende, om I ikke ser Eder vel for.«

Walter stampede med Foden i Fliserne. »En Ordre er en Ordre.« sagde han skarpt. »Marsch!«

»Nej, saa Maren om jeg vill!« svarede Anthon stædigt. »Det koster en Mark, om jeg skal gaa.« føjede han til og saa med et lurende Blik paa sin Herre.

Walter brummede og trak sin Børs frem. Det harmede ham, at han ikke kunde gøre kort Proces med den Lommel; men det var ikke raadeligt, og det kunde hænde helst nu, at han fik Brug for ham. Han rakte Anthon en Sølvmont, og den tog Karlen med et Grin.

»Sig til hende, at hun belaver sig paa at blive ude til Natten og klæder sig i sin bedste Stads; der vil blive Brug for skønne Klæder i Morgen!«

Anthon gabede.

»Kan du holde ren Mund, Slyngel?« spurgte Walter hvast.

»Om jeg ikke kunde det, Oberstløjtnant, saa sad Jeres Hoved vel et eller andet Sted paa en Spiger,« svarede Karlen og lo ondt.

Walter lod, som han overhørte de Ord. »Godt,« sagde han, »sig hende saa fra mig, at hun skal tage sine bedste Klæder paa og følge dig til mit Hus, eftersom jeg maa tale med hende i Aften om store og vigtige Ting, og der forestaar høje Ting i Morgen.«

Anthon kløede sig bag Øret.

»Hr. Oberstløjtnant, naar det gælder en Audientz paa saa lang en Tid, saa gør jeg det ikke ringere end tre Mark. Bysvendene faar mere for at gelejde en Synder til Retterstedet. Og jeg forstaar paa alt dette, at nu gaar der store Skarnsstreger for sig, siden Dina skal komme til Eder saa silde. I er en slet Herre, Oberstløjtnant, at I har saa ringe Tillid til en tro Tjener. Men om dette her vil jeg vide mere siden.«

»Gaa nu blot,« sagde Walter, »og gør, som jeg har sagt!«

Anthon gik brummende; men da Døren faldt i for ham, saa Walter efter den med et ondt Blik og greb uvilkaarligt til sin Daggert, der laa paa Bordet ved ham. Om det skulde hænde en skønne Dag, at Anthon lod sig finde i Graven om Slottet med ni Tommer Staal i Brystet, var det i mange Maader en fortræffelig Ting.

Satan ogsaa!

Saa satte Walter sig til at spekulere over Dina og Kongens Bud. Det begyndte næsten at fortryde ham, alt det Hovedbrud; men han huskede Dronningens Ord: Elsker denne Kvinde Eder? Vist bar Dina Kærlighed til ham, og det, han vilde, det skulde hun gøre.

Det slog et Par stærke Slag paa Døren til Walters Forstue, et smalt Rum med en Alkove, der skilte hans

Stue fra Husets Trappe, og hvor hans Vaaben og Rustningstøj laa.

Han gik hen for at lukke op og gik et Skridt tilbage. Uden for Døren stod en lang, ranglet Person, hyllet i en sort Kappe. Hans Ansigt var magert med fremstaaende Kindben, hans Overlæbe og Hage var dækket af et tyndt, rødt Skæg, og under Hatten stak noget tyndt, rødblondt Haar frem.

»Hvem er I?« spurgte Walter. — Han kendte ikke sin Gæst og var ret ilde tilfreds med at blive forstyrret.

»Rentemesteren Peder Vibe har sendt mig,« sagde den fremmede paa holstensk Plat. »I gør vel i at lade mig ind, Hr. Oberstløjtnant, thi jeg har Tidender af Mærkelighed at forebringe Jer.«

Saa kom han ind i Stuen, fik slængt Kappen paa en Stol og blev bænket ved Bordet.

»Mit Navn er Mikkell Langemack,« sagde den fremmede, »og jeg er beslægtet med Rentemesteren paa hans Kærestes Side. Jeg tjener Rigens Hofmester som Hus-hovmester, men i mit Hjerte tjener jeg næst Gud Fader Hans Majestæt, vor fromme Konge, og hans dejlige Dronning.«

Saa grinede han og viste et Par grønlige Tandstumper mellem smalle, blege Læber.

Walter rejste sig og satte tavs en Stob med Rhinsk Vin frem for sin Gæst; saa drak de lidt i Stilhed, medens de saadan næsten tog Maal af hinanden som to Holstenere, der handler om en Stud, idet den ene vil, at den anden skal tale først.

Mikkell var den sejgeste.

»Det er godt saa, Landsmand,« sagde Walter omsider. »Men hvad har I egentlig at sige mig?«

»Ikke en hel Del,« sagde den anden med sit svedne Grin. »Min Svoger, som er fin i mange Maader, har kun sagt mig, at Oberstløjtnant Walter havde god Brug for mig, og da jeg gerne vil være en Landsmand til Tje-

nesten, saa har jeg begivet mig hid, hvad jeg indtil videre ikke har haft Aarsag til at fortryde paa, eftersom Jeres Vin er god — Velgaaende!»

Saa drak de lidt i Tavshed.

»Sig mig, Landsmand,« vovede Walter videre, »er I vidende om, at Hr. Korfitz er Deres Majestæters Uven?«

»Det kan nok ske,« sagde Mikkell og smaskede ved det.

»Vil I hjælpe Deres Majestæter?« spurgte Walter videre.

»Ogsaa det,« mente Mikkell.

»Selv paa Bekostning af Jeres Herre?«

Mikkell nikkede.

»Der er en Kvinde, som vil Kongen det godt, men Rigens Hofmester det mindre godt. Kan I skaffe hende Adgang til hans Gaard i Løvestræde?«

Mikkell rystede paa Hovedet.

»Det kan falde svært. Siden den Gang de Holmens Folk var obsternasige mod min Herre, holder han svært Hævd over, at ingen faar Adgang til Gaarden. Og en god Herre er han, det maa man lade ham. Hans Folk, baade Dreng og Piger, har tjent længe i hans Brød og er ham tro som Guld. Baade Peiter Hinricson Page, Jacob Lützen, Christen Reinholzen, Jacob Jensen Laquei og Peder Svendsen Løber vil give deres Liv for Rigens Hofmester. Skriverkarl Kjeld Friis er ham mere hengiven end nogen Fæstemø sin Fæstemand, ligervis Staldmester Peder Holst og den Satans Tyrk Isach, der kunde formynde enhver, som blot tænkte ondt om hans Mester.

Som I ser, er den Borg ret vel forvaret, og der er liden Adgang for nogen at vente, der vil Rigens Hofmester det ilde.»

»End I selv da?« spurgte Walter og gloede paa sin Gæst.

Mikkel grinede: »Jeg har holdt mig til ved at lade, som om jeg spionerede min Svoger, der er under Rigens Hofmester. Det kan vel ogsaa nok hænde, at jeg har gjort det og er bleven vel betalt derfor nogle Aar — nu betaler de andre bedre, og derfor sidder jeg her hos Jer, Oberstløjtnant!«

»Naa saaledes!« sagde Walter og drak.

»Netop saaledes,« sagde Mikkel og drak ogsaa.

»Kan I skaffe mig en Nøgle til Gaardens Port?«

Mikkel lagde Fingeren paa Næsen: »Til den røde Port til Løvestræde vel næppe; men jeg skulde tænke, jeg kunde laane Jer en Nøgle til Porten til Skindergade; som I maaske ved, har vi to Porte. Saa kunde I jo lade den gøre efter i Voks. Vil I besøge os hemmelig?«

»Ikke jeg,« sagde Walter, »men den Kvinde, jeg talte om. Hun har sit Ærinde i Rigshofmesterens Gaard, og om I vil vide det«

»Ellers Tak!« sagde Mikkel og strøg Fippen. »Det man ikke ved, det har man ikke ondt af, men jeg skal fly Jer den Nøgle. Det bliver vel bedst, I opererer paa egen Haand; skal jeg tjene Jer siden hen, maa jeg næppe lig forspilde den Tiltro, jeg har i Gaarde.«

»Det kunde der være noget i,« mente Walter — og saa sad han og Mikkel Langemack og drak en Stund, medens Walter spurgte sig lidt for om Sæd og Skik i Rigshofmesterens Hus, om Indretning og Bohave og andet, som han mente kunde være godt for Dina at vide.

Men Mikkel havde den Skik ikke at sige for meget, og Walter var ikke helt dreven til at spørge, saa det, han fik at vide, var ikke saa helt meget og ikke paa langt nær nok, som siden skal ses.

Walter holdt det ikke for raadeligt, at hans nye Ven fik se Dina hos ham. Mikkel var ikke af dem, der indgød stor Tillid, og han fik derfor Gæsten fjernet, inden Tiden blev saa fremrykket, at Dina kunde ventes.

Men de to blev enige om at mødes af og til, om det kunde være til fælles Glæde, dog uden at nogen fik noget at vide derom.

Med det gik Mikkel.

Den Nat sov Dina hos Jørgen Walter. Hun hvilede i hans Arm i den store Himmelseng med det Sperlagens Omhæng lunt og godt, trygt skærmet mod Vinternattens Kuld, medens Veddet knitrede i den store Bilæggerovn og Sneen slog mod de smaa Ruder.

Det bares Dina for, som var hun kommen i Havn igen, som var det Hus hendes og ikke et Ungkarls-Logement, som var han, der hvilede ved hendes Side, hendes trofaste Husbond, der efter Orlogsfærd var vendt hjem til hende for at tale med hende om de Ting, hvorom hun gerne vilde tale.

Og Walter lod hende hviske og tale om det lille Barn, der skulde komme til Verden. Det maatte blive en Dreng, og han skulde døbes med Navnet Jørgen og blive en kæk Soldat som sin Fader. Han skulde ikke vokse op derude i Gyden mellem de fattige Børn, nej, han skulde et godt Sted og hans Moder med ham, for hun vilde amme ham selv, det gav de stærkeste Børn.

Og saa skulde Walter og hun rejse til Holsten til Walters Gaard, naar Barnet var saa stort, at det kunde taale Rejsen, og Kongen skulde give Walter saa meget for god Tjeneste, at han skulde sætte Bo og leve nogen Tid derovre i Ensomhed med Dina — saa lykkeligt som var de fødte i Gaar og al Livet forud intet. Alt det skulde ske for Barnets Skyld; det maatte ikke være et Slegfredbarn, nej, et lille elskeligt, ægte Barn skulde det være, og det et Kærlighedsbarn, for saadanne Børn var de stærkeste. Men ved Loven blev ethvert Barn ægte, naar dets Forældre kom i ret Ægteskab tilsammen, det vidste Dina. Og maaske Kongen vilde gøre

noget for Barnet, om Walter tjente ham tro mod hans Fjender, det plejede den salig Konge van, og mange var de Børn, han havde gjort godt for, fra de var spæde og til de kom til Skels Aar og Alder.

Alt dette lød som en Hvisken i Walters Øren, som summed en Bi over hans Pande, og han svarede kun lidt af og til med et Kys, af og til med et kærligt Ord, for det gjaldt at vinde Dina, og ved Barnet kunde hun vindes.

Det hamrede i hans Pande — hvordan Satan skulde han faa det Kvindfolk til at gaa til Kongen og fortælle den Bondeløgn, han ved Peder Vibes djævelske Kunster var drevet til at slaa Kongen i Halsen?»

»Hvordan Satan —?»

Og medens Dinas ømme Moderord lød i hans Øren, hamrede og bankede indenfor hans Hjerneskal: Det maa gøres — det maa gøres — men hvordan Satan?

Ikke et Ord havde Walter talt til Dina om, hvad han havde sagt til Kongen. Hun maatte jo vidne, at hun havde været hos Rigens Hofmester, og at hun selv havde hørt ham sige til sin Frøken alt det, Walter havde fortalt Kongen. Men hvordan skulde han faa Dina til det? Dina løj, som Kvinder lyver. Hun havde kan hænde ofte løjet for ham, hun vilde vel nok lyve til hans Fordel. Men denne bestemte Løgn — første Gang hun stod for Landets Konge! En Løgn, der kunde koste hendes Hals! —

»Elsker denne Kvinde Jer?» — det var Dronningens Ord, den dejlige Dronning af Danmark, og Walter drog uvilkaarlig Dina fastere til sig. Hun kyssede ham og pludrede videre om deres Barn, der ikke var født endnu.

»Dina,« sagde Walter, »for dig og mig er kun et at gøre: at holde os til Kongen, thi Kongen kan gøre alt godt for dig og mig og for dit Barn«

»For vores Barn.« afbrød Dina, »for Barnet er dit og mit, det svær' jeg for Guds Alter, saa tidt det skal være«

»Vil du gøre godt for det Barn, endnu inden det er kommen til Verden?« spurgte Walter, for nu maatte det være; det var alt temmelig silde.

»Jeg vil gøre godt for det Barn, før det kommer til Verden, og naar det bliver født, ja, lige til mine Dages Ende.« sagde Dina, »for det er Vorherre, der sender mig det, at jeg ved det skal blive en god Kvinde, og alt, som er stygt og ondt, skal blive forglemt i Evighed.«

»I Morgen skal du for Kongen paa Slottet for at vidne om en højvigtig Sag.«

»Til Kongen!« sagde Dina og trak sig forfærdet tilbage. »Hvad siger du, Jørgen, skal jeg til Kongen«

»Vil du høre mig roligt, Dina.« sagde Walter, »og ikke spørge, før jeg har talt ud? Jeg har fortalt Kongen, at du har berettet for mig, hvorledes du har været i Rigens Hofmesters Omgængelse og ligget hos ham hans Kæreste uafvidende, hvorledes du der, som du engang har berettet for mig i din Mors Stue, har hørt ham tale med sin Frøken om Forgift, han vilde fly Kongen, som din Moder berettede om.«

»Men Jørgen.« sagde Dina dumpt, »hvad har du gjort? — det er jo Løgn alt sammen, det har jeg aldrig nogen Tid sagt. Aa, Jøsses dog, Jørgen, hvad har du sagt?«

»Sagt er sagt.« svarede Walter lidt vranten. »Du kendte jo mine Planer, og vi var jo enige om det alt sammen. Vil du nu forlade mig, saa staar jeg som en Løgner for Kongen, og saa er det alt sammen forbi. Det bliver saa ikkun Skam og Skændsel for mig — det bliver brudt og søndret alt sammen —«

»Hvor kunde du gøre det, Jørgen?« stønnede Dina, »hvor kunde du handle saa ondt og umenneskeligt mod mig? Jeg stedes for Kongen og føre saadan Løgnetale?

Aa, Jørgen, jeg dør af Skræk og Skam, før jeg faar sagt et eneste Ord. Alt gør jeg for dig, Jørgen, alt paa denne Jord, men det maa du ikke forlange. Jeg, en fattig, elendig Kvinde, i den Stilling, jeg er, stedes for Kongen og lyve Rigets Mægtige deres Hals og Ære fra — det bliver jo min Hals, det bliver mit Barns Liv. Aa, Jørgen, Jørgen, hvor kunde du gøre dette!»

Og saa hulkede Dina, saa hendes Legeme rystedes ved den stærke, næsten krampagtige Graad.

Walter lod hende græde — for det vidste han, at naar en Kvinde vil græde, saa skal det hende tillades. Graaden bryder Modstand, og naar hun faar grædt sig træt, saa maa hun trøstes, hvorhos den, der trøster en Kvinde, lettelig faar hende til det, hun ellers ikke gerne vilde.

Og saaledes græd Dina stille og længe, mens Walter spekulerede paa, hvorledes han bedst skulde trøste hende, naar hun fik grædt af.

Jo, saadan maatte det være:

»Forstaar du ikke, Hjerte Dina, at det er for din Skyld, jeg har maget det saaledes? Det vil jo blive dig, der rammer Kongens Bedste; det vil jo blive dig, der afdækker det hemmelige Forræderi, al den Stund det er dig, der er gaaet til mig, som jeg alt har berettet, fordi du som en lydig Undersaat gruer for Forræderiet. Og af dig skal Kongen høre det, dig skal han takke for sin Frelse, og dig skal han lønne kongeligt, som Konger lønner. Og saaledes bliver det jo os begge to. Kan hænde Kongen gør vort Bryllup og giver mig stort Len for min Tjeneste. Adlet mig har han for min Tapperheds Skyld uden at agte, at jeg var en ufrels, fattig Mands Søn. Ogsaa dig vil Naaden ramme uden at agte, hvad du har været før, og under Kongens Naade vil al ond Eftertale tie og du blive æret og anset.

Forstaar du ikke, Dina, at netop saaledes skal det

være? For din Skyld har jeg gjort det, for at vi kunde være to om det, du og jeg!»

Han talte saa stille, saa indtrængende varmt, som hun ellers aldrig hørte ham tale, og Dina lyttede til hans Tale alene uden at agte hans Ord. Hun gemte sit Hoved ved hans Bryst, og hendes Taarer standsede. Saadan havde Jørgen ikke længe talt til hende. Og hun elskede ham — hun elskede kun ham, for hun havde ingen i Verden uden ham. Og bad han hende gaa til Kongen og sætte sit Liv i Vove, saa maatte hun gaa til Kongen og sætte sit Liv i Vove, saa maatte hun gøre det, som han vilde sætte sit Liv i Vove for hende, om det gjordes nødigt. Hvad han kunde øve som Mand med Sværd i Haand, det kunde hun kun øve som Kvinde med Ord. Men øves maatte det for deres store Kærligheds Skyld.

Saadan maatte det være.

Og Walter gentog ganske langsomt alt, hvad han havde sagt Kongen, for at hun kunde vide det ganske nøje. Men der var nok at spørge om alligevel, nok at blues ved, nok at rødme over, som godt var, at ingen saa for Ensomheden og Mørket, der var om dem. »Jeg har sagt,« berettede Walter, »at du er en ærbar Kvinde undtagen for Rigens Hofmester, der har forført dig til ondt Levned. Om din Stilling nu har jeg ikke talt, og det skønnes ikke heller paa dig, om du er klædt i Pudsen. Naar du har sagt, hvad du ved, saa vil du ikke blive spurgt mere, og hvad der siden skal berettes for at gøre dine Vidnesbyrd faste og troværdige, det vil jeg besørge. For du maa vide, at Statholderen og Kammersekretæren med samt Rentemesteren og flere Mægtige er med os, selv om det ikke lykkes os at bevise, hvad vi siger.«

»Men Jørgen,« afbrød Dina, »det er nu godt altsammen, og som du beder mig, vil jeg gøre; men hvad vejer mit Ord mod en mægtig Mand som Rigens Hof-

mester? Jeg har jo kun mit enstige Vidnesbyrd, mine egne bare Ord, og selv om de, som du siger, gerne vil tro mig, saa kan det dog ikke fælde ham eller hans uden andre bekræftende Ord eller Gerninger, som ikke kan være, fordi de intet er.«

»Det bliver ikke vor Sag,« sagde Walter, han var nu helt let tilmode. »Du kan jo kun berette, hvad du har hørt og set. Om det nu var fuld Sandhed, som du sagde, du mente, den Aften vi talte om Fru Vibeke, saa var du ikke anderledes stillet for det. Du kunde jo kun vidne mod de to, og de vilde ikke lettelig tilstaa, hvad kun et Vidne kunde vidne dem paa. Saa let gaar den Sag ikke heller. Den bringes Kongen for, og han maa tro eller ikke tro, som hans Hu staar til. Siden maa du skaffe dig Adgang til Righshofmesterens Hus og med Ord vidne om dets Beskaffenhed og andet, hvorom jeg kun kan meddele dig lidet nu. Men vi har Venner i Ulvens Hule, og af en liden Begyndelse kan komme store Ting. Du bliver ikke det eneste Vidne, der vil kunne skaffes flere, og er Sagen først rigtig begyndt, saa vil den ikke lettelig dø hen.«

»Men det er jo at bringe uskyldige Mennesker fra Velfærd,« sagde Dina gysende. »Det er sikkert stor Synd og Mørkets Gerning.«

»Ja, lille Dina — det er Kongens Fjender, og har de ikke syndet i dette, saa har de syndet i andet, som din Moder berettede af Fru Vibekes Mund. De vilde lidet betænke sig paa at knuse dig og mig, om de havde Evne som Villie. Saaledes gaar det i Verden, naar der kriges. Enhver er sig selv næst, og er man født lille, maa man bruge stærke Gerninger, om man vil vorde stor. Det er, som jeg siger, kun det første Skridt, vi tager. For de næste vil de sørge, som har Magt dertil.«

»Og du vil love mig, Jørgen,« sagde Dina, »sværge mig ved vort ufødte Barns Hoved, at om jeg hjælper

dig og gør, hvad du vil, da vil du aldrig svigte mig, altid bevare mig i Troskab og aldrig lade af fra mig?»

»Det vil jeg,« svarede Walter og tog Dina i sine Arme.

For Dina var alt dette som en Drøm, men hun begreb dette ene, at hun skulde vinde sin Lykke, det, hun attraaede, ved at gøre, hvad der kunde bringe Ulykke over Mennesker, hun ikke kendte, og om hvem hun aldrig havde hørt andet end ondt. Og derfor lovede hun at gøre det, for at vinde det, som hun ene af alt attraaede.

»Du sværger mig til, at du ikke vil svigte mig!« var det sidste, hun talte, og Jørgen Walter forstod, at nu kunde han rolig lade Dina gaa til Kongen. Hun vilde gøre, hvad hun skulde gøre — og han stod udenfor som den, der kun havde gjort sin Pligt, hvad enten Kvinden talte sandt eller usandt, og ihvordan det saa end siden gik.

Og dette gjorde ham god og taknemmelig mod Dina, der i den Nat følte sig lykkelig som ingensinde før.

NIENDE KAPITEL

Dina for Kongen.

Det er ved 10 Slet den 3. Januar. Solen staar klar over Bremerholm og Rævehalen, glimter paa Isen og Sneen, der ligger paa Reberbanens Tage og paa Taget af den store, berømmelige Ankersmedie, bag hvilken de nøgne Master rejser sig af de aftaklede Skibe, Danmarks Riges mægtige Flaade. Solen blinker i Holmens Kirkes Spir og kaster sit blanke Guld over den meget berømmelige, store og lange Børs med dens udhugne Sten og kostelige Billedværk, midt over hvilken det skønne Taarn rejser sig med sit anselige Spir, omkring hvilket fire Lindorme slaar deres lange Svands og Rumper op til det øverste af Spidsen, og staar paa samme Spids tre forgyldte Kroner, den ene over den anden. Fra Taarnet klinger den store Klokke, der melder, at nu oplades Børsen. Og over Pladsen iler flittige Folk til Dagens Gerning.

Men stærkest blinker det dog midt i alt det hvide fra Taarnet over selve Københavns Slot, som det ligger

der bag sin Grav paa Slotsholmen tæt samlet om det store, blaa Taarn med Kong Christian den fjerdes Spir. Der fører to murede Broer fra Slotsholmen, begge hvælvede med tvende Vindebroer midt paa, den ene opdragen til Slottet, den anden opdragen til Byen. Ved Kong Christian den fjerdes Søns Prins Christian, kaldet den femte, hans Bilager blev disse Broer opmurede, byggede og bekostede; tilforn af Arilds Tid var samme Broer af Pæle paa Tømmer funderede og byggede.

Foran Slottet breder sig Slotspladsen mellem Haven og Slotsgraven, og der staar straks udenfor Slottet Raadstuen, hvor Rigens højvise Raad forsamles, inden de gaar paa Slottet, naar Herredagen holdes. Nedenfor denne ligger Renteriet og Børsen, som før ommeldt, og nu følger i Krans om Slottet Henrik Møllers statelige Boldhus, forbunden med Slottet ved en Løngangsbro over Graven; bag dette Boldhus ligger Grynmøllen og Provianthuset med den store Gaard og Tøjhuset med de kunstige Hvælvinger, hvor Kartover og Kobberstykker forsvares, dernæst Bryghuset og de kongelige Stalde med Løngangsbroen, der fører fra Slotsholmen over mod den vestre Vold.

Men midt i alt det og højt over det med sine seks Stokværk knejser selve det kongelige Slot. Der ligger et lidet Bindingsværkshus midt for Broen, der fører over Slotsgraven, hvor Drabanter har deres Vagstue, og derfra gaar Vejen ind under den hvælvede Port. Kongefløjen vender sin brede Facade med det ottekantede Taarn mod Holmen, mod Byen vender Portfløjen og det store, firkantede Taarn med det høje Spir, Blaa-taarn kaldet, og midt paa dette Taarn er bygget en Udbygning af Bindingsværk, der danner Vej fra Kongefløjen til Raadstuefløjen, hvor Raadsalen ligger ud mod Slotspladsen. Med sine fem Fløje slutter Slottet om den indre Gaard, og som det ligger der badet i Solen, der blinker paa Sneen, er det et synligt Tegn paa kon-

gelig Magt og Vælde, stærkt, fast og sikkert, Rigets skærmende Værn, som Kongemagten var det fra Arilds Tid i Danmark.

Det havde sneet om Natten, men Snelaget var kun tyndt, og talrige Fodtrin paa kryds og tværs bar Vidne om de mange, der i den tidlige Morgen havde haft deres Gang over Højbro til Slottet og Bygningen om Slottet. Dina gik tavs ved Walters Side over Broen. Hun bar sin fineste Stads under en foret Kaabe, der ganske skjulte hende fra Skuldre til Fødder. En takkelig sort Hue med hvid Kantning dækkede hendes Haar, ærbar og sædelig saa hun ud, nu hun med nedslagne Øjne trippede over Sneen. Men hun var bleg og skjalv.

Walter talte ikke heller. Han skøttede ikke om, at nogen skulde se ham ved højlys Morgen ved Dinas Side gaa til Slottet, men han bragte hende jo did efter Kongens Bud. De gik tavse gennem Portbygningen og Porten, og ved Vindeltrappetaarnet stod Drabanthøvdingen, der ledsagede dem op i Drabantsalen, et mægtigt Rum, omdraget med rødt, engelsk Klæde, paa hvis Vægge man med Forundring saa mange Churfyrster, Fyrster og Herrer, Efterlignelser i fordums Tiders underlige Skik og Klædedragt efter gammel Vis og Enfoldighed.

Christoffer Gabel tog imod dem, tavs og høflig viste han Dina til Sæde paa en Bænk, hvor hun sank ned stakaandet og forpustet. Selv trak han sig tilbage med Walter til en Vinduesniche og talte dæmpet med ham om, hvad Kongen havde ment og forordnet med Hensyn til den mærkelige Audientz.

Kongen var i sit Lønkammer med sin Kansler og Statholderen, Hr. Jochum Gersdorff; det var hans Agt at høre Dina i disse to Herrer's Nærværelse, det var saaledes det bedste, og det var efter Gabels Raad.

Kongen havde talt længe med Gabel i Enrum om det, som var hændet de sidste Dage i det gamle Aar.

De havde egentlig begge været tilsinds at slaa Walters Tale hen, men Dronningen vilde det ikke saaledes, og det var jo hende, der havde givet Kongen det ind at lade Dina kalde op paa Slottet.

Det gjaldt først og fremmest om det Indtryk, Dina vilde gøre paa Kongen. Kong Frederik brød sig intet om Kvindfolk, han vilde forhøre en Pige paa seksten i sin fagreste Vaar, som han vilde forhøre en Kjærling paa firs. Mest var det Nysgerrighed, for han troede det slet ikke og var i Grunden vred for den Klaffer, der havde sat hans Søsters Navn i Forbindelse med Gift og Mord. Det var hans egentlige Hensigt at se, om ikke Kvinden ganske vilde gaa fra alt, naar hun stededes for sin Konges Aasyn.

Den gamle, ærlige Kansler blev bleg af Skræk, da Kongen samme Morgen berettede ham, hvad Forhøret gjaldt. Men som han delte noget af sin fremfarne Herres Overtro, vejrede han straks Heksekunster bag dette og blev tavs og højtidelig. Jochum Gersdorff var vel underrettet om alt og fast bestemt paa at føre Sagen saa langt, som den i Anstændighed kunde føres. Det afhang blot af Kvinden og af Walter, om han havde afrettet hende vel.

Walter selv skulde holde sig tilbage, det var ikke gavnligt, om nogen fik at vide, at han kendte den Kvinde mere end godt var. Herom anede Kongen og Kansleren ikke det mindste.

Men Dina sad bleg og skælvende og stirrede paa Churfyrsterne paa Væggen, mens Solskæret, kastet tilbage af Sneen, blinkede i Drabanternes Hellebarder.

Det varede en Stund, inden hun fik Foretræde.

Kongen stod ved Vinduet og saa ud over Holmen og Vandet, som han havde for Skik. Han led bedst Luften i Stuen, og der kunde gaa Dage, hvor han ikke satte sin Fod udenfor. Men han stod gerne ved Vinduet og stirrede ud over alt det blaa med den hvide Is

og Sneen paa Sverigs Kyster. Det var som et helt Skilderi, og Kong Frederik var en Ven af Skilderier og Kontrafeyer.

Gamle Christen Thomesen sad med Haand under Kind, den ærlige Sjæl, og funderede paa det. Kongen lige havde fortalt. Han var i et og alt en Mand af den gamle Skole, en Mand, der havde lært Statens Kunst under Christian den fjerde, der frygtede Gud og gik lige ad Landevejen efter den Forstand, Gud Herren havde naadelig forundt ham. Gik det ret, var det godt, og gik det krumt, var det meget ilde. Dette lod til at være af den krumme Sort.

Jochum Gersdorff sad overfor ham paa den anden Side af Kongens brede, sorte Bord med den solvindlagte Plade. Han sad tilbagelænet i Armstolen og betragtede Kansleren nøje. Det var Gabels Værk, at den ærlige, gamle Kansler skulde være med i denne Hemmelighed, og Raadet var ikke ilde. For det første var Christen Thomesen en Mand, der ikke let troede noget ondt om anden Mand, om han ikke overbevistes; men dernæst var han en Mand, der ikke lettelig fik de Tanker ud af Hovedet, der en Gang havde fæstet Bo der. Og Korfitz Ulfeldt var han nu en Gang bleven gram, selv om han ønskede at skjule det for andre. Hver Mand i Raadet vidste, hvorledes Korfitz Ulfeldt i den salig Konges Tid havde draget sin Degen i Raadet og fordret Kansleren ud for ond Eftertale, da han paa Kongens sidste var kommen i Unaade hos ham, og alle vidste, at den Sag aldrig var glemt, mest vel fordi en retsindig Mand vanskeligere tilgiver den, han har begaaet Uret mod, end den, der har begaaet Uret mod ham. Jochum Gersdorff spejdede, han talte Rynkerne i den gamle Kanslers Pande og skottede saa til Kongen, der stod ved Vinduet og trommede paa de smaa, blyfattede Ruder.

Kongen vendte sig: »Naa, Christen,« sagde han,

»hvad siger saa I til den modige Oberstløjtnants Beretning?«

Kansleren hævede Hovedet og sagde langsomt, som efter lang og alvorlig Eftertanke: »Den holstenske Bydelsnider lyver.«

Kongen lo stærkt og skarpt, som han havde for Skik naar han blev vred. Men han sagde ikke noget.

Gersdorff smilede. »Du har svært ved at forsone dig med nye Mænd, Christen!« sagde han forsonligt. — »Walter er en ugudelig Krop, det faar man tilstaa; men han er en Satan som Soldat, og han er ikke den Mands Søn, der lettelig tager fejl af et Fruentimmer. Ogsaa mig forekommer den Sag paa Forhaand helt utrolig, men netop derfor bør vi lade den undersøge fra Grunden af, og det er en ilde Vej at gaa til Retfærdighed, forud at afgøre, hvad man vil tro eller ikke.«

Kongen nikkede.

Kansleren trommede i Bordet med sine lange, tynde Fingre: »Om det var dig, Jochum, der blev forskyldt for Niddingsdaad og dine Angivere hemmelig hørte af dine Dommere, hvad vilde du saa sige?«

Gersdorff rynkede Brynene: »Tidens Historie begynder ikke paa denne Dag, og der ligger for os Vidnesbyrd nok om Korfitz' onde Sindelag. Ingen til at dømme ham paa, det er rigtig nok; men netop fordi han gaar saa listig til Værks i sine Praktiker, maa vi, der kan blive hans Dommere, gaa forsigtigt, ja, endog usædvanlig tilværks, om vi vil stille Ulven en Fælde.«

»Jochum har Ret,« sagde Kongen. »Vi vil høre denne Kvinde.«

Saa gik Statholderen til Døren til Drabant-Gemakket, og Dina blev indladt.

Hun var ganske hvid i Ansigtet, da hun traadte ind, hendes Legeme skælvede og den kolde Sved stod hende i Panden. Hendes Øjne søgte først Kongen, der stod ved Vinduet med Ryggen mod hende; de gled ned over

hans sorte Haar, hans ranke Ryg, hans lange, tynde Ben, og fæstede sig paa den hvide, smalle, venstre Haand, der, fattet i den hvide Pibelinning ved Haandleddet, hængte ned ved hans Side. Han stod og trommede paa Vinduet med højre Haand.

Saa vendte hun Blikket mod Kansleren, der sad tilbagelænet i Stolen, alvorlig, streng og skarpt forskende, med Kalotten skudt tilbage om det korte, kridhvide Haar, mens hans højre Haand legede med den hvide Fip, der som en Istap hængte under hans smalle Hage.

Det frøs inden i hende.

Saa talte Jochum Gersdorff, og hendes Blik mødte hans. Den slanke, elegante Herre smilede venligt forstaaende imod hende, hans livlige, brune Øjne hvilede med Velbehag paa hendes kønne Ansigt; hun følte det ligesom risle varmere gennem hendes hele Krop under det Mandsblik, som hun kendte saa vel og forstod at vurdere. Hendes Kinder blussede igen, og Tungen, der var som klæbet til hendes Gane, blev igen fugtig og frisk i hendes Mund.

Hun var altsaa ikke uden Venner — den Mand der skulde hun holde sig til.

»Dina Vinhofer,« sagde Statholderen venligt. »Hs. Majestæt har ladet Eder kalde for af Eders egen Mund at høre, om det er sandt, hvad I har berettet hans tro Mand, Oberstløjtnant Jørgen Walter.«

Dina nikkede.

I det samme vendte Kongen sig. Hans Blik ramte Dina skarpt; han missede let med Øjnene, men hvast var Blikket, og der var Ubehag at læse deri.

»Det er jo en ung Kvinde,« sagde han, »af det de kalder et behageligt Udvortes. Hm! Hvad har hun at sige for sig selv?«

Dina tav.

»Eders Majestæt forskrækker Kvinden,« sagde Gersdorff beroligende.

»Forhør I hende, Jochum!« sagde Kongen med en kort Latter. »I er mere vant til Kvindfolk end jeg. Men evig Skam faa hun, om hun lyver eller digter os noget for.«

Dina bed Tænderne sammen.

»Hvad har hun at sige?« sagde Kongen igen og gik tættere hen til hende.

Dina tav.

»Hun skal tale, naar Hans Majestæt spørger!« sagde Kansleren barsk.

Men Dina tav endnu og skottede til Statholderen som sit eneste Værn i den strenge Strid.

»Er det sandt, at du har været i Rigshofmesteren Hr. Korfitz Ulfeldts Omgængelse? — Vi spørger dig saaledes til, fordi det gælder vigtige Sager, og vi beder dig svare, som din Samvitighed tilsiger dig.«

Dina saa op mod det smukke, venlige Ansigt og nikkede tavs.

»Det er altsaa sandt,« fortsatte Gersdorff. »Er det endvidere sandt, at du en Morgen for ungefær seks Uger tilforne har ligget hos Rigens Hofmester, og Frøken Leonora da kom ind og havde en Flaske i sin Haand, satte sig paa Sengen sigende: der har vi det, vi talede om i Gaar! og at Rigens Hofmester da svarede: Jeg frygter, den er for stærk, at han brister. Nej, svarede saa Frøkenen, han skal gaa bort som i en Dvale. Og da holdt Rigshofmesteren sin venstre Haand om hendes Hoved.

Svar mig, Dina, er dette alt sandt?«

Christen Thomesen afbrød: »Jeg synes, du skulde lade Kvinden tale, Jochum; det er en slet Maner at forhøre at give Inkvisitus det ind, man vil den skal sige.«

Kongen stod og saa fast, missende paa Dina. »Er det sandt?« spurgte han.

Dina bøjede Hovedet.

Aa, var hun dog langt, langt borte fra dette her — det maatte jo ende pinende galt!

»Nu maa du selv tale,« sagde Statholderen venligt.
»Hvad skete saa; gik Frøkenen?«

»Ja,« sagde Dina næppe hørligt.

»Og hvad saa?« spurgte Statholderen. »Naa, kom nu med det, sig det kun trøstigt frem, om det er Sandhed!«

Dina ledte efter Ordene: »Da Frøkenen var gaaet, sagde Rigens Hofmester, at jeg skulde ikke tale derom, det var kun Skæmt, og saa — — saa — lovede jeg ikke at tale derom.«

»Og svor derpaa?« afbrød Kansleren.

»Ja,« sagde Dina.

»En falsk Ed,« indskød Kongen og drejede sig paa Hælen, hvornæst han gik til Vinduet for atter at se ud over Holmen og Sundet.

Nu talte Kansleren: »Hun maa vel vide, at dette er en meget farlig Sag. Om det er sandt, hvad hun siger, da er hun kun et enligt Menneske, og det paaligger hende at bevise, hvad hun har sagt. Lykkes det hende ikke, da gælder det hendes Liv. Har hun forstaaet det? Det gælder hendes Liv.«

Kongen vendte sig fra Vinduet og betragtede Dina.

»Der ligger mig selv stor Magt derpaa,« sagde Dina tonløst. Nu havde hun gjort, hvad Walter bød, det maatte saa komme, som det komme vilde.

»Hvad Beviser har hun?« spurgte Kansleren.

»Ja,« fortsatte Gersdorff, »hvilke Omstændigheder kan du anføre, Barn, der bekræfter dine Udsagn? Thi det kræves af den, der vil troes, at den skjellig beviser det, den vil have En skal tro.«

»Om I høje Herrer vil give mig Stunder!« sagde Dina lidt fastere. Stunder, blot Stunder, det var jo det, Jorgen havde sagt.

»Naar man drister sig til at sige sligt,« sagde Kansleren hvast, »saa maa man have sine Beviser i Orden.«

Nu vaagnede Modsigelseslysten i Dina. Den kolde, gamle Herre var hende saa inderlig imod, af ham vilde hun ikke lade sig sige.

»Hs. Majestæt har kaldet mig,« sagde hun fast. »Jeg har kun talt til én Mand, maaske i Enfoldighed; men om I vil give mig Stunder, saa skal jeg bevise, hvad jeg har sagt. Stunder maa jeg have; som I siger, jeg er et enligt Menneske.«

»Tror hun, de har den Intention endnu?« spurgte Kongen.

»Ja,« lod Dinas Svar.

»Og derpaa vil I annamme Sakramentet?« spurgte Kongen videre.

»Eders Majestæt,« svarede Dina, »jeg vil annamme Sakramentet derpaa; han skulde gøre det i Morgen, om han kunde komme dertil.«

»Hvor kunde hun vide, at det gjaldt Hs. Majestæt, naar Rigens Hofmester ikke talede andet, end hun sagde mig?« spurgte Kansleren.

Dina saa fast paa den gamle Herre og svarede: »De tvende taltes ved om, at Hs. Majestæt ikke gerne drikker sig ruset, og saa forstod jeg, det gjaldt Kongen. Men saa talte Rigens Hofmester sin Frøken til paa fransøsk og lagde sin Haand paa hendes Mund.«

»Det sagde I ikke før,« faldt Kansleren ind.

»Jeg siger det nu!« svarede Dina fast — den Mand æggede hende til Trods.

Kongen rynkede Brynene — der blev Tavshed.

»Vi maa forhøre denne Kvinde nærmere,« sagde han omsider. »Hun maa fortælle om det, hun ved, om Ordene, som de faldt, om Rum og Lokalteter med andet mere, saa at det kan ses, om hun lyver. Dette klinger saa utroligt — at en Kvindes bare Ord er mig ikke nok.

I maa forhøre hende, Christen Thomesen.«

»Eders Majestæt,« faldt Gerdorff ind, »om I vil lade Kvinden træde ud et Øjeblik, da har jeg noget af Vigtighed at sige —«

Dina fik Befaling at træde udenfor — hun stod skælvende i den store Sal, mens Drabanterne nysgerrig betragtede hende. Walter var der ikke, han var med Gabel gaaet over paa Raadstuen for Slottet.

Statholderen talte til Kongen: »Som Eders Majestæt vil se, gælder det her en Sag, som, om den kan bevises, gør det af med Hr. Korfitz og hans Slæng til alle Tider.«

»Fruentimmeret lyver,« sagde Kongen — »det er en lokket Kvinde — hun lyver!«

»Muligvis,« fortsatte Gersdorff, »men lyver hun, saa kan vi gøre kort Proces med hende; det er en Sag, som Raadstueretten og Skarpretteren let og hurtigt vil overkomme! Skulde det vise sig, at hun lyver, vil vi imidlertid have Korfitz paa Halsen i det samme. Ond er han og suspicieux, og har Eders Majestæt inkvireret og forhørt i denne Sag, især i Overværelse af to Rigsraader, da vil Korfitz staa op med megen Larm og vidne for Adelen og det menige Folk, at Eders Majestæt har krænket Haandfæstningen, dens Artikel 43, som lyder saaledes:

Bliver nogen god Mand forført eller beløjet for os, da skulle vi ingen tro eller love give med mindre end den, som os sligt sagt haver, han vil det tilstaa udi vor og Danmarks Riges Raads Nærværelse og udi den andens Paahørelse, og findes han da at føre Løgn, da straffes han for Løgn som vedbør.«

Kongen rynkede Brynene. »I har bundet Eders Konges Hænder vel, I gode Mænd!« sagde han og vendte sig til Vinduet. Han dirrede af Harme.

Saa drejede han sig mod Statholderen: »Og hvad saa — hvorfor fremdrager I denne fordømte Artikel?«

»For Eders Majestæts Æres Skyld.« sagde Statholderen sagtmodig. »Om denne Kvinde havde haft Beviser, saa havde Sagen været rede og klar og ikke langt til Gerning. Men hun vil have Stunder. Lyver hun, saa kan hendes Løgn kun blive aabenbar i Hr. Korfitz' Nærværelse, ellers faar vi Skam deraf og krænker Haandfæstningen og vor Ed. Giver vi hende Stunder, da kan vi forhøre hende en Gang endnu. Og har hun Beviser, er det vel.«

»Hvad siger I, Christen?« sagde Kongen og saa paa Kansleren.

Den gamle Herre nikkede: »Jochum har Ret. Eders naadige Majestæt kan ikke forhøre den Kvinde med det Udfald, at hun lyver. Thi det vil Korfitz med Rette tage op i det onde. Og det er tydeligt, at enten lyver hun, eller hun ved endnu ikke nok.«

»I tager fejl, gode Herrer,« afbrød Kongen. »For vor Skyld kan I lade gaa Bud til Hr. Korfitz i denne Time og lade ham paahøre, hvad der sker. Er det Løgn, den Kvinde siger, saa lad hende lide Løgnerens Lod!«

»Eders Majestæt glemmer,« afbrød Gersdorff, »at det i disse onde Tider vil være meget hinderligt for Eders Majestæts Sikkerhed, om Undersaatter skræmmes fra at fortælle, hvad de erfarer om noget, der gaar Eders Majestæts Liv paa. Vi har ingen Grund til at tro, at her er Komplot under. Lad os kalde Kvinden ind og indskærpe hende, at hun erhverver Beviser. Vi vil ikke forhøre hende, thi det er mod Loven; men vi vil vare hende og paalægge hende at skaffe Vidnesbyrd, om hun drister sig til at gaa videre i denne Sag.«

»Og om hun lyver?« spurgte Kongen.

»Jeg lod hende løbe,« sagde Gersdorff og trak paa Skuldrene.

»Det kan man ikke,« sagde Kansleren.

»Det faar Hs. Majestæt om,« lød Statholderens Svar, og saa blev Dina indladt igen.

Hun syntes, de tre Mænd var venligere end før, særlig Kongen; han stod længe foran hende og betragtede hende nøje og prøvende, men ikke uvenligt.

Saa sagde han: »Dina hedder hun — Dina, hvorledes vil hun bekræfte sit Udsagn om Rigens Hofmester?«

Dina tog Mod til sig og svarede ret fast: »Jeg vil hos Rigens Hofmester faa saadan Efterretning, om der lades mig Stunder dertil.«

Kongen nikkede. »Godt — hun har Stunder. Betro hun sig til Walter, han er os en trofast Mand, og naar hun ved mere, saa kan hun komme til ham med det. Nu kan hun gaa!«

Dina nejede. —

Saa gik hun; hun næsten fløj gennem Drabantsalen ned ad den stejle, runde Vindeltrappe, ud ad Porten, over Broen, ud, ud i det frie. — Nu var det forbi — og hun var sluppen derfra.

De troede hende ikke. —

Hun spejdede efter Jørgen Walter, men han var intetsteds at se.

»Jochum,« sagde Kongen, da Dina var gaaet, »den Kvinde saa ikke ond eller ilde ud. Forresten saa hun ud til at være med Barn, det er altid noget. Det er rimeligt, hun lyver; i saa Fald gælder det om at faa at vide, hvorfor hun lyver. Jeg tror ikke, vi skal lægge for megen Vægt paa denne Sag. Og hvad os selv angaar, saa vil vi foreløbig holde os udenfor den. Men I, Jochum, bor som Statholder i Staden granske nøje og forfare, hvorledes det forholder sig. Dog er det ikke raadeligt at tale til noget Menneske om det, der er sket her i Dag. Hvad siger I, Christen?«

»Hun lyver, den Mær!« sagde Kansleren kort.

»Det var godt det samme,« sagde Gersdorff og strøg sin Fip. »Men saa let slipper vi ikke fra denne Sag. Eders Majestæt kan lide paa, at alt skal gaa roligt og ærligt til og ingen lide Uret i noget.«

»Ja, lad mig se det!« sagde Kongen — og saa talte de om andre Rigets Sager.

Men ved Muldvarpegerning skød nu af den sorte Jord den liden Tue, som skulde vælte saa stort et Læs.

ANDEN BOG

FØRSTE KAPITEL

Om Righofmester Hr. Korfitz Ulfeldt og hans Hus.

Rogens Hofmester Hr. Korfitz Ulfeldt var næst Kongen den mægtigste Mand i Landet. Gift var han, som alt berettet og iøvrigt velkendt, med Leonora Kirstine, Christian den fjerdes Datter med Kirstine Munk, avlet og født i ret lovligt Ægteskab, som det fremgik af den salig Konges egenhændige Brev, endda Bryllupet havde været hemmeligt og ingen af Rigets Store mindedes at have været Vidne dertil. Korfitz Ulfeldt var Søn af den salig Rigens Kansler, Jacob Ulfeldt til Urup og Birgitte Brokkenhus, og var han sjette Søn af elleve; af Søstre havde han seks. Som der altsaa var mange Børn efter Jacob Ulfeldt, blev der kun liden Rigdom til hver, men de fik god Opdragelse og rejste viden om Lande at se og der sig at forsøge, og Korfitz saa alle Europas store Stæder baade i Tyskland, Frankrige, Italien og England; han lærte alle de Sprog, de talte der, og blev en kyndig Mand i Statens Sager, allerede mens han var ung. Trediva Aar gammel ægtede han Frøken Leonora,

der efter sit Giftermaal og til sin Død beholdt den Titel Frøken for at angive, at hun var en Konges Datter. Var Hr. Korfitz ikke nogen rig Mand, saa bragte hans Hustru ham sin Del af kongelig Rigdom, dog mest i Smykker og Æreshverv; men i de Aar, der gik, til den gamle Konge døde, steg Ulfeldt højt i Rang og Værdighed, fik de bedste Len og rig Adgang til at fortjene Guld. Og mens Riget blev fattigt blev Korfitz Ulfeldt rig, saaledes at han, da Kongen lukkede sit Øje, var paa langt Danmarks rigeste Mand. Rigens Hofmester blev han fem Aar før Kongen døde, og det var ham, der i Spidsen for Rigsraadet styrede Land og Rige efter Kongens Død, til den ny Konge blev kaaret og valgt; for i de Dage valgte de Danske en ny Konge, saa snart den gamle var død, og ingen kunde støtte Ret til Danmarks Krone paa Arveret. Men foruden at være Rigens Hofmester var Korfitz Ulfeldt en Tid Statholder i København, og det betød, at han var den første Mand i Byen, og at al dens Politi og Orden laa under ham. Saa meget rimeligere, at han havde sin egen Gaard i København.

Den laa paa den Grund, der nu indtages af Graa-brødre Torv og den brede Kejsergade, blot at Løvestræde den Gang var adskillig længere end nu og gik til Hakket nær ved Klosterstræde. Det siger nu sig selv, at denne Grund var langt fra helt bebygget, som Byens Grunde er det nu, idet langt den største Del af Grundene i de Tider var henlagte til Have og Gaardsplads. Og saaledes var ogsaa Ulfeldts Gaard. Selve Bygningen, hvor Gaardens Ejer boede, laa inde i Haven og til Løvestræde; til Torvet og til Skindergade gik en Mur, der fortsattes i Skellene til Naboerne. Det bed sig, at Ulfeldts Gaard laa til Løvestræde, og det var forsaavidt sandt, som den store, røde Port, der førte ind til Gaard og Have, laa i Muren ud til Løvestræde paa det Sted, hvor Strædet den Gang løb ud til

Torvet. Men selve Grunden bestod af flere særskilte Grunde, der laa dels til Løvestræde og dels til Skindergade.

Grunden til Løvestræde havde allerede i mange Aar været i Slægten Ulfeldts Eje. Der laa en Bygning vel tyve Alen fra Porten; den bestod af tre Fløje, alle paa et Stokværk med takkede Gavle som en gammel Herregaard, og ud mod Porten i Sydøst var bygget en Trappe af Sandsten med Jernrækværk. Hovedfløjen var 30 Alen lang og 15 Alen bred. Den var tækket med Tegl. Et Pakhus var bygget op mod Muren til Løvestræde, vel 12 Alen bredt og 24 Alen langt, med Stalde og Kammere samt Loftet til Sæd og Fourage. Disse Bygninger laa paa Løvestræde-Grunden, og det bebyggede Areal var saaledes omtrent 1200 Kvadratalen. Resten af Løvestræde-Grunden, 6000 Kvadratalen, var udlagt til Gaardsplads, 2000 Kvadratalen og 4000 Kvadratalen til en stor Have med mange sjældne Træer og Vækster. Havens Mur løb altsaa langs Løvestræde.

Det er denne Bygning, som stedse kaldes *den gamle Hus*, hvor Korfitz Ulfeldts Fader havde boet før han; han havde dog solgt Gaarden til en Borger i Staden, men den Gang Korfitz Ulfeldt havde hjemført Kongens Datter og skulde have Gaard i Staden, tilbagekøbte han sin Slægts gamle Gaard, som den Gang ejedes af den berømte Borgmester og Købmand Hr. Johan Braem, og indflyttede i den saa betids, at hans første Søn fødtes der og blev døbt af den navnkundige Mester Ole Vind i det Herrens Aar 1637. Men Grunden til Løvestræde var vel smal, og Korfitz Ulfeldt erhvervede da tillige den Grund til Skindergade, der før er omtalt som den Firkant 50 Alen lang og med 24 Alen Facade til Skindergade. Den laa i en Arrække ubebygget; men medens Ulfeldt var paa Rejse i Holland, blev der paa Grunden opmuret en ny Bygning, det saakaldte *nye Hus*, med Facade lige ud til Skindergade,

som det nu var bleven Skik. Dette Hus var bygget i Kong Christian den fjerdes Stil med Renæssance Gavle mod Naboerne i to Stokværk med en Port ud til Skindergade nærmest op mod Frue Plads. Skindergade løb i hine Tider, som den løber nu, fra Boderne ved Vor Frue Kirke, der nu hedder Dyrkøb, til Købmagergade. Og Ulfeldts Port laa lidt Øst for lille Kannikestræde. Indenfor Porten førte et Trappetaarn, ogsaa med blytækket Hat, op til det øvre Stokværk. Bygningen stod vinkelret paa Skindergade; den forbandtes med den gamle Bygning med et Galleri, der var særdeles prægtig bygget i et Stokværk med Loft over. Udenfor dette Galleri gik en Svalegang, og det benyttedes som Husets Sal ved festlig Lejlighed og var navnkundigt i den ganske Stad for sin Pragt.

Herved fik det hele Bygningskompleks et sært pragtfuldt Udseende som et Slot. Gaarden ud for Galleriet var smykket med en prægtig Vandkunst med skønne Figurer. Stod man nu midt i Gaarden, saa tegnede sig for Blikket først det gamle Hus med de røde Munkesten og de takkede Gavle med de buede Vinduer, hvis tre Fløje indrammede en særskilt lille Gaard. Galleriet og det nye Hus saa man først, naar man havde passeret en Gang mellem Muren mod Vest og den vestre Fløj. Sit Vand fik Gaarden gennem Vandkunsten, der var et »Springvand«, hvortil Vandet ledtes gennem en Rende fra Damhussø, men desuden var der i Gaarden mod Løvestræde en god, gammel Brønd. Et Anlæg med Fliser og Blomster smykkede Pladsen om Vandkunsten.

En trefløjet dansk Herregaard i et Stokværk med takkede Gavle, bygget i Chr. III Stil og udvidet med et Galleri og en Renæssance Bygning i Chr. IV Stil, omsluttende en stenlagt Gaard, alt omgivet af høje Mure og mod Øst en pragtfuld Have; saaledes var Kor-

fitz Ulfeldts Gaard ved Løvestrædet, hvor nu Graa-brødretorv ligger.

Det hele Bygningskompleks indeholdt 36 Rum, dels indrettede til at beboes, dels Fadebur, Forraadskamre og Loftsrum. De forskellige Rum var kun smaa, særligt i det gamle Hus, der var saaledes indrettet, at det kunde rumme Rigshofmesterens store Husstand, vel henimod 20 Personer. Fra Løvestrædes Port, som var Hovedindgangen, gik man over Gaarden foran til Trappen mod den brede Dør, hvorover Ulfeldts Vaaben var indsat, hugget i Sandsten, en Valrav, halvt Ulv, halvt Ørn, flakt i hvidt Felt, paa Hjelmen en springende Ulv. Trapperne som brugeligt af Sandsten med smedet Rækværk. En buet Dør af Eg førte ind til Forstuen, og bag den en lang Korridor, der løb helt igennem Hovedfløjen, og fra den gik paa venstre Haand Døre ind til Beboelsesværelserne, der fire i Tallet vendte mod Haven. Først Fruerstuen, omdraget med forgyldt Læder, med Egetræs Paneler og udskaaren Egetræs Dør. Det var en Stue paa to Fag mod Haven og tre Fag mod Muren til Løvestræde, og den tjente Familien til Sal, indtil Galleriet blev bygget. Op til den stødte Hr. Korfitz' Kammer, ogsaa draget med gyldent Læder, en et Fags Stue, hvor Husets Herre, indtil den nye Fløj blev bygget, havde sit Lønkammer; og op til dette stødte en to Fags Stue, Husets Sengekammer, hvor den forgyldte Ægteseng stod. Næst dette Kammer laa et lidet Kammer, der før i Tiden havde ligget ud til Gavlen; men nu var Gavlen gennembrudt og en Trappe med brede Trin førte ned til det pragtfulde brede Galleri, der forbandt den gamle Bygning med den nye. I lige Maade var Gavlen ved Korridorens Ende gennembrudt, og herfra førte en Dør ud til Svalegangen foran Galleriet.

Forbi en pragtfuld Alabaster-Statue, over det skak-

tavlede Flisegulv, førte Vejen til Galleriets Ende, hvor en Trappe ledte til Husherrens Lønkammer, en Stue med to Fag ud til Skindergade. Her stod to store Globi, otte Stole med uldent Thrip og ved Vinduet et stort Bord med et mægtigt Alabaster-Skrivetøj. Desuden rummede Stuen to store Bogskabe, og paa dens Væg vajede en gammel, blaa Fane med Isabella Kors. Foruden Døren til Galleriet og Trappen førte derfra en Dør ind til en et Fags Stue mod Skindergade, hvor Korfitz Ulfeldts tro Skriver Kjeld Friis havde sit Kammer op til Skindergade-Porten. Fra dette Kammer førte en Dør ud til den nye Byggnings Trappetaarn, der ligeledes havde Indgang til Trappen for Enden af Galleriet. I Stokværket over Lønkamret laa Skolen, hvor Ulfeldts Børn blev underviste, med Kamrene for Skolemester og andre, i alt fire mindre Kamre med Indgang til Rustkamret og det lange Loft, der strakte sig hen over hele Galleriet. Men i den egentlige Beboelse var det nye Hus til Skindergade ikke inddraget.

I dette Hus boede altsaa Rigshofmesteren Korfitz Ulfeldt og hans Frøken, Leonora Kirstine. Om de to vil videre meget blive sagt og berettet, men er det nu kun nødvendigt at mærke sig, hvorledes deres Hus var og hvorledes deres Stilling var til Kongen og hans Dronning Sofie Amalie.

Som Danmarks mægtigste Mand var Korfitz Ulfeldt efter Kongens Kroning rejst til Holland for at sikre Danmark den mægtigste Søstats Venskab. Det var lykkedes ham, og hvad der saa end siden hændte, ved denne Gerning bevarede Korfitz Ulfeldt Danmark for de Tider, da Riget siden blev stedt i Vaade. Stolt og hædret kom han hjem; men medens han havde været borte, havde hans Avindsmænd i Rigens Raad og blandt Kongens nærmeste arbejdet paa hans Fortræd og søgt hans Fald. Han havde efterladt Staden Kjøbenhavn i sin Ven Jochum Gersdorffs Værge som Stat-

holder i Byen, han forlod en Ven og fandt en Fjende ved sin Hjemkomst. Han havde forfremmet Borgmestersonnen Peder Vibe til Rentemester, og hans Fjender brugte denne Mand til at ransage alt Ulfeldts Regnskab for at fælde ham, som man i de Dage fældede hans Svoger og Fjende Hannibal Sehested. Man fratog hans Hustru hendes Titel som Grevinde af Holsten og Slesvig; man nægtede hendes Søstre deres Ret til at age til Slottet, som deres Sæd var i den salig Konges Dage, hvor de var de eneste, der turde passere Slotspladsen i Vogn eller til Hest; man ændrede alt, hvad Rigens Hofmester havde anordnet, og man modtog ham med onde Ord og liden Tak for alt det, som han havde udrettet.

Mismodig og krænket trak han sig tilbage til sin Hustrus Bedstemoder paa Ellensborg ved Nyborg. Den gamle Fru Ellen Marsvin døde i de Dage, og langt om længe kom Korfitz Ulfeldt til Kjøbenhavn. Men i Raadet mødte han ikke. Saa lod Kongen ham spørge, hvorfor han udeblev. Han søgte Audientz hos Kongen og beklagede sig, men Kongen lo ad ham med denne korte, haanlige Latter, der tjente ham i Stedet for Ord, naar han ikke vilde tale. Ulfeldt gik, og Kongen skrev ham til; Ulfeldt svarede, at han var syg; vel var han ikke, og derved blev det. Saa stormede Holmens Folk hans Vogn en Dag med bitre Ord om de Penge, de havde tilgode, og Ulfeldt maatte svare dem, at Riget var i Pungenød. Han lagde sig til Sengs og grundede paa Raad i de onde Tider.

Hans Gaard stod ensom og mørk i Løvestræde som en Fæstning, hvori Rigets mægtigste Mand biede paa bedre Tider. Men Borgerskabet i Kjøbenhavn holdt ved ham og mindedes, at han havde været en mild og god Statholder. Det vendte sig til Kongen med bitre Klager, der neddrog Kongens Vrede over Borgmestrenes Hoveder; men da det rygtedes, at Ulfeldt skriftlig hav-

de protesteret imod, at der paalagdes Staden større Skatter og Tyngsel, nævnedes hans Navn med Venlighed af Borgerne, der knyttede Hænderne mod den tyske Konge paa Slottet og den ødsle Dronning, der levede i Pragt ved Fest og Mummespil, mens Riget led Nød og det menige Folk sultede.

Saaledes var Rigets Bestand, da Stormænds Rænker ved Walters og Dinas Hjælp bragte alt ud af Fuger i Kongens By Kjøbenhavn.

ANDET KAPITEL

Jørgen Walters bedste Støtte

Statholderen Jochum Gersdorff agtede nøje paa sin Konges Ord om at granske og forfare i den mærkelige Sag, som Walter havde angivet for Kongen, og Dina siden med sine Ord bekræftet. Han lod den samme Dag, Dina havde været paa Slottet, Walter kalde og paalagde ham at holde nøje Agt paa Dina. Han meddelte Walter, at Kongen havde bemærket, at Dina var et forlokket Kvindfolk og bespændt med Barn, og at det var ilde, om dette Barn vedrørte Oberstlojtnanten. Da svor Jørgen Walter ved sin højeste Ed aldrig at have talt med Dina eller set hende, for han det forrige Aar kom af Holsten, og aldrig at have været bevidst om nogen af hendes Letfærdighed, men anset hende for en ærlig Kvinde, indtil hun om sig selv og Rigens Hofmester havde bekendt, da hun tilkendegav dette om Forgiften.

Og Statholderen troede en brav Soldat paa hans Ord; men saa blev det da ogsaa kundbart for ham, at Korfitz Ulfeldt maatte være Dinas rette Barnefader. Statholderen paalagde saa Walter at lade Dina bringe en Nøgle til Rigshofmesterens Hus tilveje, for at hun der-

med for Kongen kunde bevise sin Adgang til Huset, da man ellers ikke lettelig vil tro hans Anbringende; iligemaade maatte hun, om hun vilde troes paa sit Ord, være i Stand til at give adskillig Oplysning om, hvad der tildrog sig i Huset, og særlig, om gørligt var, skaffe Giften tilveje, om den der endnu var at finde.

Og med saadant Paalæg lod Statholderen Walter gaa uden at tale stort mere om Sagen.

Dina blev sørgmodig ved dette; hun havde vel troet, at den hele Sag atter kunde falde, eftersom de høje Herrer havde taget køligt imod hendes Ord og ikke skænket dem videre Tiltro; men Walter blev ved sit, og faa Dage efter Jul gik Dina sin første Gang til Righofmesterens Hus.

Hun klædte sig simpelt og enkelt med Hue og Kaabe, tog et Stykke Silketøj med og gik til den røde Port mod Løvestræde, der stod aaben, eftersom det var tidlig paa Dagen og Folk gik ind og ud med Varer. I Gaarden traf hun ingen Mandfolk, og hun gik derfor lige til Fadeburstsstuen, hvor tre Kvinder stod ved deres Arbejde. Det var Johanne Lauritsdatter, Anna Jacobsdatter og Annike Thetkens, der tjente Frøken Leonora i Fadeburet. Johanne var til Aars og havde Opsynet over de andre; hende viste Dina saa Tøjet og spurgte, om hun ikke havde sendt dette Stykke Tøj i Byen at lade gumme eller perse. Dertil svarede Johanne, at det Stykke, Dina viste hende, var ikke hendes eller nogen af Folkenes i Gaarden. Saa mente Dina, at hun maatte have taget fejl; men Johanne maalte hende meget vredt og sagde, at hun burde være bedre underrettet, end at hun skulde løbe Folk paa Dørene med Snak, og hvad hun ellers kunde sige, hvoraf Dina forstod, at fremmede Folk var ikke velsete i den Gaard. Saa sagde Dina til sin Undskyldning, at var det Stykke Tøj ikke nogens der i Gaarden, saa maatte det være Statholderens, og saa var Fejltagelsen kommen deraf,

at Rigens Hofmester tilforn havde været Statholder til-
lige, men nu var der beskikket en ny, og det vidste
hendes Moder ikke, som havde sendt hende med Tøjet.

Kvinderne spurgte hende saa, hvem hun var; men
det vilde hun ikke sige dem, og saa bød de hende at
forlade Gaarden. Men ved den Lejlighed fik Dina af
Fadeburet tillistet sig en Nøgle, som hun mente vilde
stille Walter tilfreds; den hængte paa et lidet Søm i
Fadebursstuen, og Dina syntes, der stod over den paa
en Seddel noget, der kunde tydes som Sengekammer.
Det var det eneste Udbytte, Dina havde af sit Besøg i
Rigshofmesterens Gaard.

Walter tog Nøglen, men han syntes ikke rigtig, den
var til nogen Nytte, eftersom det gjaldt om, at Dina
kunde fremvise en Portnøgle, hvormed hun kunde for-
menes at lukke sig ind ad Rigshofmesterens Port, naar
hun, som hun sagde, hans Frøken uafvidende besøgte
ham. Det maatte nu særlig gælde om at oplyse noget
nærmere om den Forgift, og hvor den var skjult; og
kunde Dina ikke, som det lod, faa Indpas i Gaarden,
saa maatte det blive Mikkellangemack, der skulde
gøre Tjeneste her. Men Walter holdt det ikke for raa-
deligt at indvie Langemack i Dinas Beskyldninger,
eftersom den fortræffelige Mikkellangemack meget vel kunde gaa
hen og sælge sin Viden til Hr. Korfitz, hvorved det hele
Spil vilde blive kontant ødelagt.

Nu hændte der imidlertid noget mærkeligt, som gav
Walters Planer god Vind i Sejlene. Statholderen Jo-
chum Gersdorff lod Walter kalde en halv Snes Dage
ind i Januar Maaned og meddelte ham, hvorledes Hof-
Medicus, Doktor Otto Sperling havde henvendt sig til
ham, Statholderen, og andraget om Orlov paa seks
Uger. Statholderen havde meget nøje udspurgt ham
om Aarsagen til hans Rejse, og Doktoren havde været
meget uvillig til at meddele samme Aarsag. Efter nogle
Udflugter fremkom han med en Historie om sin Søn

Paulus, der var løben fra ham og som han vilde efter-sætte, og Statholderen lod ham da rejse, idet han formanede ham højlig til ikke at blive længere borte end seks Uger, da Hs. Majestæt maaske kunde behøve ham. Herefter rejste Doktor Sperling; men Statholderen kunde nok ønske at erfare, om ikke hans Bortrejse muligen kunde staa i Forbindelse med den Forgift, som Dina havde ommeldt. Det maatte jo nemlig erindres, at Dr. Sperling var meget familiær i Rigens Hofmesters Hus og meget betroet; han havde fast altid været i Rigshofmesterens Følge paa hans Rejser udenfor Riget, og det var jo paa Hr. Korfitz' Rekommandation, at han havde erlanget Bestalling som Hof-Medicus. Kong Frederik brugte ham vel aldrig, men den Brug, der nu kunde blive for ham, kunde jo mulig staa i Forbindelse med den Forgift, der var ommeldt; det var jo ikke første Gang, Dr. Sperlings Navn var sat i Forbindelse med en Konge, en Rigshofmester, hans Frøken og nogen giftig Drik.

Saa var det Walter mindedes Mor Margretas Beretning om Vibekes Skriftemaal, og han berettede da Statholderen, at Dina havde fortalt, at hun havde givet Agt paa den Gift, og den var bleven forvaret i et Skab, og at der laa en Skrift hos med Doktor Sperlings Haand, og denne Skrift mente Dina nok at kunne bringe tilveje.

Statholderen nikkede meget eftertænksomt til alt dette. Det vilde være et ypperligt Bevis, og det fortrod ham, at han havde ladet Doktoren rejse. Men forinden han vilde tale videre om den Sag, maatte Dina fremskaffe den Nøgle, der kunde bevise hendes Adgang til Huset. Og det forstod Walter meget vel, det samme havde han jo selv tænkt sig. Han funderede lidt paa, om han skulde fremkomme med Sengekammer-Nøglen, men det endte saa med, at han syntes, det var bedre,

at Dina fik fat i en Nøgle og lod den aftrykke i Voks, for at den ikke skulde blive savnet i Huset.

Statholderen mente ogsaa, at det vilde være nyttigt for Sagen, om Dina kunde fremvise nogle Gaver fra Hr. Korfitz af den Art, Mænd gav Kvinder, Guldstads og deslige.

Ved denne Lejlighed behandlede Statholderen Walter med saa udsøgt Kourtoisi og Venlighed, at den brave Soldat forstod, at han maatte være paa Vej til stor Consideration hos de højfornemme Herskaber paa Slottet, og der faldt ikke et Ord Statholderen og ham imellem, der kunde tyde paa, at man ikke fuldt ud stolede paa hans Beretning og havde Rigshofmesteren og hans Froken i stor Fordægtighed.

Fra Statholderen gik Walter til Raadstuen paa Slottet, hvor han traf Peder Vibe og Theodor Lente. Ogsaa her blev han modtaget med stor Venlighed, ihvorvel Peder Vibe paa sin vanlige Vis tiltalte ham med nogen Ironi; men Lente var helt aabenlyst stærkt optaget af Sagen og beredt til at føre den igennem. »Hr. Oberstløjtnant,« sagde han, »I maa være Jer bevidst, at naar denne Sag en Gang er begyndt, saa maa den føres til Ende. Jeg vil ikke dølge for Jer, at Hs. Majestæt er meget lidt genegen til at fæste Lid til Kvindens Angivelser. Ligesom han er tilbøjelig til at søge Forsoning med Hr. Hannibal, som Rigens Raad er bestemt paa at fordærve, er han ikke uvillig til at drage Rigens Hofmester igen til Raadet; og indtager Hr. Korfitz først sin Plads der, er det ude med os alle. Der ligger derfor stor Vægt paa, at disse Forehavender føres igennem. Og som jeg nu nærer meget ringe Tillid til den Kvinde, I har ført til Kongen, mest for hendes Vandels Skyld og for den Aarsag, at Rigshofmesterens Venner vil paa staa, at hun er Eders Bislopperske, er det mit Raad til Eder, at I er meget forsigtig med denne Kvinde. Rentemesteren har oplyst ved sin Svoger Langemack,

at det næppelig vil være nogen muligt at forskaffe sig Adgang til Rigshofmesterens Hus, der er vel bevogtet, og det synes ikke heller, som om Langemack ved noget af denne Kvinde at sige. Derfor kan det jo alt være meget muligt og rigtigt, men mit Raad er, at I skaffer Jer den Hjælp af Langemack, I kan, og ikke bier paa den Kvindes Lejlighed.«

Walter skottede til Peder Vibe, men Rentemesterens Ansigt var som en lukket Bog, og Walter begyndte at forstaa, at de to Herrer nok vilde støtte ham med gode Raad, men at de forlangte Beviser, uden at de saa iøvrigt vilde granske efter, hvorledes disse blev skaffet tilveje. Han tænkte et Øjeblik paa at betro sig til dem, men det opgav han. Det var bedst, om det blev, som det var.

En Aften midt i Januar Maaned blev Walter ved Aftentide atter kaldt til Dronningen, som før ad Trappen i Hvælvingen, og stedet for Hds. Majestæt i hendes Lønkammer. Vejret havde i nogen Tid været sjappet og slet, og det havde ikke været Slædeføre, saa der var bleven intet af Kaneture, men Hds. Majestæt havde derfor ikke glemt Walter.

Han syntes nu selv, han var helt hjemme i Dronningens Gemak; han førte sig friere, mindre ærbødigt, skønt noget voldte det vel, at han gjorde sig Umage for at skjule, at han skammede sig for de ringe Fremskridt, han havde gjort. Dronningen var naadig, men lidt kølig, syntes han, i det mindste til at begynde med. Han havde smykket sig med sine bedste Klæder. Paa Krigsmands Vis bar han gerne stærke Farver, der stak af mod de sorte Klæder, hvad der mere og mere blev Mode blandt Hoffets Adelsmænd. Han bar en kort, lille Silketrøje med vide Ærmer med Kniplings Halskrave og Kniplinger ved Hænderne; den lange Vest gik et Stykke neden for Trøjen fortil, og de snævre, korte Benklæder var syede med Guld. Paa Krigsmandsvis

tillige gik han med lange, lysegule Støvler med et stort Spænde over Vristen. Denne Dragt fremhævede hans Slankhed og stod ham særdeles vel, det maatte alle indrømme. Hans store, brune Haar faldt i naturlige Lokker ned om hans Hoved, og det korte Overskæg dækkede næppe de buede, røde Læber, bag hvilke de friske, hvide Tænder glimtede, naar han smilede. Hans Øjne var store og brune og kunde spille med en mærkelig Glans, naar hans Blik hvilede paa en Kvinde.

Han var en køn Karl, Jørgen Walter — og det vidste han vel.

Dronning Sofie Amalie var hoffærdig og stolt, sagde hendes Uvenner, og de var mange. I Synderlighed Kvinder blandt Rigets Første behandlede hun saaledes fra oven, at de bag sammenbidte Tænder gemte deres Forhaanelser mod den tyske Duodez-Prinsesse, der bar sit Hoved, som var hun Kongen af Frankerigs Datter. Men mod unge og smukke Mænd var hun ikke hoffærdig og ej heller stolt. Hun gav ikke en Tomme af sin Rang eller Værdighed hen, naar hun færdedes mellem Rigets Store, men stod hun overfor en køn Falckedreng, en Musketer eller saagar en rank og smidig Lakej, saa skønnedes det paa hende, at hun var af Kød og Blod. Det blev, som Aarene gik, en sagte, men sikker Tale ved Hove, at Hans Majestæt undte hende al den Frihed, hun tog sig, og der blev digtet Smædeviser i Løndom om kongelige Horn og Dronningens Elskere.

Sofie Amalie elskede al Skønhed, og en ung og stærk Hyrde var vel en bedre Kammerat i de stille Timer, naar Luna smilede til Endymion, end den romerske Kejser i sin gyldne Pragt.

Saaledes fik det være — og stærk og køn var Jørgen Walter. Som han stod der for Dronningen og saa paa hende, lidt uærbødig, lidt fri, men dog med en

Mands Beundring for en ung Kvinde, der straalere i Højhed og Pragt, var han ikke Sofie Amalie imod.

Nej, tvertom. —

Og andet var det saa ikke, der bandt de to Mennesker sammen for en stakket Tid. Men Dronningen saa Walter dybt i de blanke, brune Øjne og misundte Dina.

»Tag Plads, Oberstløjtnant,« sagde hun med et lille Smil. — »Stort har I ikke udrettet siden sidst!«

Walter tog Plads, men Dronningen vinkede ham hen til en lav Stol tæt op ad hendes: »Det gælder Rigets Hemmeligheder, Walter! I maa komme tættere til mig, om vi to skal tale sammen om sligt.«

Og Walter sad saa tæt op ad Dronningen, som det kunde taales for Høviskhed, kan hende lidt tættere.

En Mur og en Løngang skilte dem fra Kongen, der sad bøjet over Arild Huittfeldts Danmarkshistorie ikke tyve Alen fra dem. Men det tænkte Walter end ikke paa. Han drak den fine, franske Parfume, der slog fra Dronningens Klæder og voldte ham en Rus umærkeligt og stille.

Dronningen talte om Dina: »Eders Veninde ved altsaa intet, Krigsmand, eller vil hun intet sige?«

Walter rystede paa Hovedet.

»Det ved I maaske ikke engang?« sagde Dronningen og lo lidt spodsk. »Lad mig da sige Eder, at fjorten Dage er rundne, og nu tror Hans Majestæt ikke mere, hvad I har fortalt ham, saa lidt som Kansleren tror det.«

»Men Statholderen?« afbrød Walter.

»Jochum Gersdorff tror, hvad han skal tro,« sagde Dronningen kort; »men I maa vide som Skytte, at den, der sigter paa et Maal og ikke naar det — han rammer ikke; saa faar Grunden være, at han har chargeret for lidt eller for meget. I har chargeret for lidt! I stoler aabenbart paa Eders Dina og hvad hun kan forfare;

men Eders Dina er dorsk eller dum eller begge Dele. Eller I giver hende maaske ikke Stunder til at forske for Ganteril!»

Walter rystede paa Hovedet. »Dina!« sagde han foragteligt. Men saa vilde han slet ikke tale om hende, for man skal ikke tale til en Kvinde om en anden, naar man ikke dermed kan vække Elskov.

Og det turde Walter jo ikke haabe.

Dronningen lagde sin Haand paa Walters Skulder; den fandt langsomt hans lange, brune Haar, saa rykkede hun i Haaret og lo.

»I bruger ikke Paryk, Krigsmand! Tænk Jer, om en Kvinde legede med sin Elskers Haar, og Legen blev vil hidsig, saa hun til Slut beholdt hele Touren i Haanden. Det maatte kvæle al Kærlighed! Og dog maa en skaldet Mands Kærlighed vel være lige saa god som Samsons.«

Det forstod Walter ikke — men Sofie Amalie drog ham meget stærkt efter Haarene, og han kneb Øjnene til.

Saa slog hun ham paa Kinden og lo. —

I er som en langhaaret Hund at klappe og lyske, Krigsmand! Men I apporterer helt ilde. Fjorten Dage og intet Vildt paa Tasken!

Jeg faar vel lære Jer Jagten. Altsaa spids Øren, Cavalier — og lyt nu efter det, jeg siger! I spilder Tiden. Nu har I Ørenlyd, og saa længe I har den, er det Tid at virke. Inden otte Dage maa I have Bevis, eller den Fugl flyver. Har I forstaaet det?»

Walter rystede paa Hovedet. »Vi maa unde hende Stunder til at gøre sig bekendt paa Stedet!«

Dronningen smilede spodsk: »I glemmer, Walter, at den Dame, der lader sig finde i Hr. Korfitz' Seng, vel nok er nogenlunde kendt paa Stedet. Det plejer ikke van at være Sengen, den fremmede først søger.«

»Hun har forsøgt at skaffe sig Adgang til Huset,«

sagde Walter undskyldende, »men det vil ikke lykkes.«

Dronningen satte Hænderne i Siden og saa ned til Walter, der sad hel lille paa den lave Stol.

»Ved I, hvad jeg tror, Krigsmand?« sagde hun; »det bliver Vildtet, der jager Jægerne, om I driver Jagten paa den Manér.«

Walter bed ærgerlig Tænderne sammen — det var en Dumhed. Saa saa han troskyldigt op paa Dronningen, der smilede til ham — saa ulykkelig han saa ud ved det!

Men hun sagde ikke noget, blot blev hendes Blik venligere, mens hun saa paa ham.

»Naadige Majestæt,« sagde Walter saa blidt og kærligt, han kunde; »jeg er kun en simpel Soldat; giv mig Sværd at føre eller Hest at ride, stil mig overfor en Kavaller i Rencontre eller en Fjende i Marken, men disse djævelske Finesser — saa gid da Fanden staa i dem, og Dina er ligesaa dum som jeg! — De kloge Herrer Lente, Peder Vibe og Statholderen selv, de taler til mig med honningsøde Miner, og de giver mig Djævelen, om jeg knækker Halsen. Ikke en af dem vil være med. Og vilde de det, blot en af dem, saa var Spillet vundet!«

»Stakkels Krigsmand!« sagde Dronningen — det gjorde hende virkelig helt ondt for Walter.

Han saa bønligt op paa hende, saa gled han ned paa Gulvet og knælede ved hendes Stol, men han turde ikke bede hende om at hjælpe sig. Hun maatte jo nu vide, at der ikke var noget sandt i det, der var berettet.

Naar der er to om en hemmelig Daad, som næppe lig en tør øve, da maa de stole ret trygt paa hinanden, og der er da altid det gode ved det, at om Tilliden glipper, da kan den ene altid svigte den anden, og den anden kan ikke bevise den første noget paa. Imellem to kan altsaa alt ske, uden at nogen nogen Tid kan

vise det efter. Og derfor kan to saare let blive til en, mødes og skilles. Og da helst, naar det er Mand og Kvinde.

Men naar det skal gøres, som de to vil øve, da maa de være to om det og enige. Og derfor tog Sofie Amalie Jørgen Walters Hoved mellem sine Hænder og kyssede ham temmelig længe, for at han skulde forstaa, at hun vilde hjælpe ham. Hvorefter de en Stund ikke talte meget sammen, men iøvrigt underholdt sig i al Høviskhed, som det kan tænkes om en hvid og en sort, der ikke forstaar hinandens Tale, men dog gerne vil underholde sig tilsammen.

For Jørgen Walter var dette ganske nyt, og for dem begge saare behageligt. Der var saa stille og saa fuldt af Fred, for ingen af dem rørte sig ud af Stedet.

Men saadan stille Elskovs Messe tog sin Tid og krævede sin Andagt.

»I er en Nar, Jørgen Walter,« sagde Dronningen lidt forpustet og drog sig tilbage i nogen Afstand; »men I er køn og god, og det vilde være Synd ikke at hjælpe Eder. I klager over, at I savner Bundsforvante, man skal ikke have for mange fortrolige. Nu har I mig — at sige, ingen maa ane det, og mærker nogen det, saa har I mig ikke mere. I siger, otte Dage er for stakket Frist; godt, I skal faa fjorten eller tre Uger — men saa maa ogsaa alle Beviser være i Orden, det ske saa paa hvad Manér det vill

Og jeg vil raade Eder til at lade Dina være uvidende om den Forbundsfælle, I har, ja, lad hende endog hvile helt for en Stund, til hendes Tid kommer. I har lært den gode Mikkel Langemack at kende, og han behøver ikke at snige sig til Ulvens Hule. Køb ham! Og naar Vejen er banet, kom saa frem med Kvinden igen. Thi det er rigtigt, Kvinden maa til — men til sin Tid, Krigsmand — til sin Tid! —

Det er det, hvorom det gælder — alt til sin Tid!«

Og Dronningen beviste Jørgen Walter, hvad Tid det nu var, som var inde, saa den brave Krigsmand, da han til sidst stod paa Slotspladsen, syntes, Renteriet traadte Dans med Henrik Møllers Boldhus, og Børsens Lindorme kyssede Hanen paa Fløjen af det blaa Taarn.

Men den Art douce Hyrdetimer uden mange Ord og uden stor Aktion havde Jørgen Walter aldrig før modt paa sin Krigerbane.

Og han blev ikke svalet ved den lange Vandring til Nørreport — der gik han, for han maatte tale med Dina, dog hverken om Dronningen eller Statssager.

For Jørgen Walter var dette ganske nyt, og for dem begge saar betageligt. Der var saa stille og saa fuldt af Fred, for ingen af dem rørte sig ud af Stedet. Men snarad stille Elskovs næsse tog sin Tid og kastede sin Andagt. Det er en Nat, Jørgen Walter, sagde Dronningen lidt forpustet og drog sig tilbage i nogen Afstand; men i et kon og god, og det vilde være Synd ikke at hjælpe Edet. I klager over, at I savner Bundstøtterne, men skal ikke have for mange fortrolige. Nu har I mig — al siger, ingen maa sige det, og mærker nogen det, saa har I mig ikke mere. I siger,otte Dage er for stakket Frist; godt, I skal faa fjorten eller tre Uger — men saa maa ogsaa alle Beviser være i Orden, det ska saa paa hvad Måder det vil. Og jeg vil raade Edet til at lade Dina være uvidende om den Forbundsstælle. I har, ja, lad hende endog halve helt for en Stund, til hendes Tid kommer. I har lært den gode Mikkels Længselskæde at kende, og han behøver ikke at sige sig til Livens Hule. Køb hant! Og naar Vejen er banet, kom saa frem med Kvinden igen. Thi det er rigtig, Kvinden maa til — men til sin Tid, Krigsmand — til sin Tid — — — — —

TREDIE KAPITEL

Geheimeraad Jørgen Walter

Den 22. Februar Aar 1651 lod Hans Majestæt Oberstløjtnant Jørgen Walter kalde til Slottet og modtog ham i sit Lønkammer i Overværelse af Kammersekretærerne Christoffer Gabel og Theodorus Lente. Kongen var særdeles naadig stemt, og det kom Walter for, at han aldrig tilforn havde set Hs. Majestæt saa naadig og bevaagen.

»Jørgen,« sagde Kongen; »vi har ladet Eder kalde, for at I med os skal gennemgaa den højvigtige Sag, som I fortroede os noget efter Jul, og hvorom vi siden de første Dage i dette løbende Aar har ladet os give et Vidnesbyrd af den Kvinde kaldet Dina Schumacher. Siden er der blevet os forskelligt berettet, som kan give nogen Formodning om denne Sags Sammenhæng, men ikke saa meget, at vi har ment at kunne aabne nogen Forfølgning i denne Anledning; og da det er en meget vigtig Sag, vil vi her i vort Geheime Raad i disse to Mænds Nærværelse med Eder overlægge, hvad der hidtil er kommet frem, forinden vi vil henvende os til Rigens Raad og Statens Tjenere at gaa frem efter Love og Recesser.

Vi vil nu lade os berette alt, hvad I til Dato har oplyst og Kvinden Eder videre fortalt.«

Dette kom ikke Walter overraskende; thi han var af Lente forberedt paa, hvad der vilde ske, og nogle Dage tilforn havde Dronningen meddelt ham, at den 22. skulde der vederfares ham en stor Glæde og Ære, om han dertil gjorde sig fortjent. I Februar var det blevet godt Slædeføre, og Walter havde ofte styret sin Skimmel med Dronningen mellem Svanevingerne over Isen og Sneen, der laa fast og længe det Aar om Kjøbenhavn. Men ogsaa til Moder paa Slottet ved Aften-tide var han adskillige Gange bleven citeret; og kom det ham selv for, at han stod til Dronningen som en Studenter til en Professors høviske Datter, som han havde begæret til Ægte. Det er at sige med mange Kærtegn og stor Forelskelse, men ellers i alle Maader særdeles høvisk.

Nu vidste han altsaa meget nøje, hvad han skulde svare Kongen, og han var i alle Maader vel forberedt til denne Audientz.

»Vil I lægge Sagen for Theodorus!« sagde Kongen til Lente, og dermed tog han Plads i sin Stol, som han plejede, med Haand under Kind i Tavshed.

Saa refererede Lente Sagen. Hvad Dina havde bekendt om den Dag, da hun seks Uger før Jul laa i Rigshofmesterens Kammer og Frøken Leonora kom til med videre om Giften, og hvorledes der var givet hende Stunder til at søge Beviser og nu var hengaaet en og en halv Maaned godt og vel, i hvilken Tid Hs. Majestæt mente, at Beviser havde været at skaffe, om saadanne var til.

»Hvad siger I dertil, Jørgen?« sagde Kongen og saa spørgende paa Walter.

»Eders Majestæt,« svarede Walter, »det er maaske ikke meget, jeg nu kan oplyse om denne Sag, fordi Rigens Hofmester viser stor Forsigtighed overfor den-

ne Kvinde, og det synes, som om han i visse Maader nærer nogen Mistro til hende. Men noget er der at melde og, som det synes mig, ikke uvigtige Ting. For det første anbelangende Giften. Saa har Kvinden vel endnu ikke bragt den tilveje, men hun ved nu bestemt, hvad hun formedelst Ærefrygt for Eders Majestæt ikke dengang anførte, at der laa et Skrift hos med Doktor Otto Sperlings Haand om, hvorledes samme Gift skulde administreres. Og denne Gift blev forvaret i et Skab, som stod ved Hovedgærdet af Sengen. Nu er Doktor Sperling af Riget udrejst, og man ved ikke, om han vender tilbage, da han angiver forskellige Paaskud til sin Rejse, men ingen rigtig har kunnet erfare, hvorfor han er rejst. Og mulig er det, at der aner ham noget ondt, og at han ikke vender tilbage til Riget.«

»Hm,« sagde Kongen og nikkede, »dette er mig berettet fra Statholderen og er særdeles vigtigt at agte. Videre — —«

Walter fortsatte: »Endvidere har samme Kvinde bragt tilveje en Nøgle fra Rigshofmesterens Hus til dette hans Sengekammer, som hun vil lade trykke i Voks og lægge Nøglen fra sig, for at den ikke skal savnes.«

»Har I den Nøgle?« spurgte Kongen.

»Nej,« svarede Walter; »men Kvinden siger, at hun har den, og jeg har selv set den, men Aftrykket er ikke forfærdiget af Smeden endnu.«

»Hm,« sagde Kongen.

»Endelig er det ved Kvindens Tilstaaelse bevist, at hun reder til Barsel ved Rigens Hofmester, og siger hun, at hun vil lade sig give et Brev fra ham om at forsørge hende og hendes Barn, hvilket Rigshofmesteren har lovet; men dette kan ikke ske, før Barnet er født, og det skønnes, om det lever.«

»Det er en Ting af stor Vigtighed!« sagde Kongen.

»Hvørnaar kommer den Kvindes Tid? Har I spurgt hende derom?»

»Ja, Eders Majestæt,« svarede Walter, »det vil vel blive medio Marts eller saa; og Kvinden har da lovet mig at fly mig det vigtige Dokument, hvorved hendes Omgængelse med Rigens Hofmester klarligen vil blive bevist.«

Kongen nikkede. »Dette anser jeg for et Punkt af stor Vigtighed, ikke Christoffer?» føjede han til, henvendt til Gabel.

»Jo,« sagde Gabel, »hvis Rigshofmesteren giver saadant Dokument fra sig.«

»Eders Majestæt,« faldt nu Lente ind, »naar den Tid kommer, at Kvinden skal føde, saa kunde man jo give nøje Agt paa dette Barn og lade Oberstløjtnant Walter paa en eller anden Vis faa noget Brev til at sørge for Barnet, at det ikke skaffes til Side og Beviserne derved tilintetgøres.«

»Meget rigtigt,« sagde Kongen — »det vil vi drage Omsorg for. Men aller vigtigst vilde det være, om man kunde faa fat i Giften.«

Walter afbrød: »Eders Majestæt, Kvinden har ofte til mig udtalt, at om man vilde give hende Folk med til Rigens Hofmesters Hus, da vilde hun gaa derhen og skaffe Giften tilveje og miste sit Liv, om den ikke fandtes.«

Kongen strøg sig om Hagen: »Der ligger jo ikke stor Vægt paa denne Kvindes Liv, men det lader sig ikke gøre at trænge ind i Rigshofmesterens Hus paa denne Vis, uden at der er givet ham Sag. Og saadan Sag kan ikke gives, for Barnet er født eller Kvinden har skaffet bedre Beviser tilveje. Hvad mener I, gode Mænd?»

Gabel rystede paa Hovedet. Lente saa paa Walter, derefter paa Kongen, men han sagde ikke noget.

Saa fremtog Walter af sin Lomme forskelligt Guld-

stads og Armbaand og deslige, meget smukt og kunstfærdig gjort, og lagde det for Kongen.

»Dette har Kvinden givet mig at forevise til hendes Ords Bekræftelse, ligesom hun overfor mig paa flere Maader har vist, at hun ved god Besked om, hvad der foregaar i Rigshofmesterens Hus. Men alt dette er vel ikke nok; jeg er jo kun Soldat og ikke Retskyndig, deri maa jo Hr. Lente vide bedre Besked end jeg.«

Kongen havde taget Guldsagerne og vejede dem i Haanden. »Det er gode Sager.« sagde han og rakte Walter dem tilbage. »Jeg vilde være Jørgen Rosenkrantz og Peder Vibe stor Tak skyldig, om de kunde give mig Beviser for, hvorfor Danmark er blevet et fattigt Rige, men Danmarks Riges Hofmester en saa rig Mand, at han kan give sin Bislopperske saadan Guldstads, som vilde være en kongelig Frøken værdigt. Hvad siger I til alt dette, gode Mænd?« Og Kongen rejste sig og gik op og ned over det tavlede Gulv.

»Det er jo ikke meget til Hobe,« sagde Gabel og trak paa Skuldrene, »og det er ikke nær nok til at give Rigshofmesteren nogen Sag.«

»Men det er for meget til, at den Sag kan slaas hen,« sagde Kongen og standsede foran Gabel.

»Mit Raad er dette,« fortsatte Gabel, »at vi paalægger denne Kvinde i nogen Tid at give os daglig Underretning om, hvad hun observerer i Rigshofmesterens Gaard; det faar saa blive hendes Sag at skaffe sig Adgang dertil efter det Kendskab, hun har. Ligeledes maa hun skaffe Giften tilveje med det Skrift, der er derhos, og saa, naar Barnet fodes, fremskaffe Rigshofmesterens Haandskrift og Forskrivning, saa skulde jeg tro, at Sagen maatte være saaledes skikket, at der kunde fares videre frem med den.«

Kongen nikkede: »Og dertil siger I, Jørgen?«

Nu stod Jørgen Walter ved et afgørende Punkt, og det, han her sagde, havde han ikke taget af sig selv,

men det var lempelig bleven ham indgivet af dem, der vilde ham det bedst.

»Eders Majestæt,« sagde han og bøjede sig dybt for Kongen. »Jeg er kun en ringe Soldat uden Kompagni eller Regiment, fattig og fremmed her i Staden. Jeg har særdeles ringe Autoritet og tør vel paatage mig at høre, hvad en fattig Kvinde bringer mig for og bringe det til Kongen, selv med Fare for at komme i Fortræd, om det bevises ikke at være sandfærdigt; men jeg savner al Autoritet til at inkvirere, og om jeg befatter mig med denne Sag nu, da det nærmer sig den Tid, hvor der kan blive Tale om at lade den komme frem publice, saa vil de, den angaar — og det er jo store og højfornemme Folk med mange Venner — kunne sige, at jeg har blandet mig op i Sager, hvortil jeg ingen Adgang har, saasom jeg ikke er i Rettens Tjeneste, ej heller i Eders Majestæts Raad eller Stadens Kommendatur.«

Kongen smilede: »Vi har forudset saadan Indvending. Og saasom den er vel befojet og der ikke kan lægges Eder til Last, at I ikke har inkvireret med Autoritet i Sagen, saa har vi efter disse gode Mænds Raad besluttet at tage Eder op i vort Geheime Raad, som vor Raad for vores Person i vore egne Sager, der ganske ikke dependerer af Rigens Raad. Er I saa tilfreds?»

Walter blussede; han knælede ned og tog Kongens Haand, som han førte til sine Læber.

Kongen drog Haanden til sig. »Stat op, Oberst Jørgen Walter!« sagde han med et Smil. »Og eftersom vi forlange en vis militær Charge for vore Raader, saa er I fra i Dag vor Oberst; vi haaber, I vil være os saa god en Oberst, som I var vor Fader Kaptajn. Om der skulde komme Ufred over disse Lande, hvad Gud forbyde, da vil I kunne stige til Generalmajor. Foreløbig vil I altsaa vie Eders Kræfter til Rettens Gerning i

Fredstid, og dermed være I Gud befalet! Skik Eder vel og tro!»

Dermed var Audietzen forbi; men under denne 22. Februar fik Jørgen Walter Bestalling som kongelig Oberst og Udnævnelse til kongelig Raad. —

Da Walter kom hjem til sit Logement, traf han der Mikkell Langemack, der sad i hans Forstue og biede paa ham. Mikkell rejste sig, lang som han var, og knækkede sammen paa Midten i en uhyre ærbødig Reverentz.

»Vel mødt, Hr. Oberst!« sagde han og slog ud med Hatten.

»Hvor ved I det?« spurgte Walter og studsede.

»Hr. Geheimeraadens store Forfremmelse er bleven mig meldt af min kære Svoger,« sagde Mikkell med et Grin, »og nu indstiller jeg mig for at tilbyde Eders Højvelbaarenhed en fattig, men ærlig Mands Tjeneste.«

Saa bød Walter ham indenfor, og der kom Rhinsk Vin paa Bordet. Men Anthon gik rundt med skulende Øjekast og skænkede i for de to Mænd. Det var synlig, at han ikke undte sin Herre den Ophøjelse.

»Nu bliver Eders Karl vel ogsaa ophøjet?« sagde Mikkell og lo til Anthon.

Men Walter dunkede i Bordet og svor en grov Ed, at om Anthon nogen Tid blev ophøjet, saa blev det i den murede Galge for Vesterport.

»Det bliver vel den Dag, Obersten bliver rettet med Sværdet paa Amagertorv!« sagde Anthon og slængte Flasken, han holdt i Haanden, hen i en Krog.

Det var paa Amagertorv ude ved Christianshavn, at Hærens Soldater og Officerer blev justificerede, efter at Dom var gangen.

Men Walter blev vred og slængte Anthon sin ene Ridestøvle i Hovedet, saa Sporen flænsede hans Kind.

Med det gik Anthon; men Mikkell gav Walter Kom-

plimenter for den fortræffelige Karl, han havde. »I har vist Ret,« føjede han til, »det bliver Krager og Ravne og ikke Maddiker, der engang fortærer ham!«

Da de blev ene, kom Mikkkel frem med sit Ærinde. Det var at tale med Walter om den Nøgle til Rigshofmesterens Port til Skindergade, som Walter før havde bedt ham om. Han havde ikke vovet det før; men nu, da Walter var bleven promoveret til Kongens Raad, saa vilde den kongetro Mikkkel Langemack ikke nægte ham den Nøgle længere, og samtidig gav han Walter saa omstændelig en Beskrivelse af Rigshofmesterens Gaard, som Walter mente at have nodig.

De knækkede Halsen paa en Del Flasker, og Walter fik stor Lyst til at indvie Mikkkel i alle sine Anslag; men derom vilde Mikkkel intet høre, »for,« sagde han, »Peder Vibe har Ret; skulde det gaa galt, saa kan de ikke hænge En for det, En ikke ved, og det er tidsnok at faa Videnskab, naar En har Brug for den!«

Sin første Nat som Geheimeraad tilbragte Oberst Jørgen Walter liggende i sin Kappe paa sit Gulv, fuld af Rhinsk Vin, for at vaagne meget ilde tilpas den næste Morgen.

Men da Solen stod midt over Staden og kastede Guld paa snedækte Tage for at tage Sølv igen, stod Walter frisk og rødhusset bag Dronningen i Kane og slog Smæld med Kanepisken, saa det gjaldede fra Hvælvingerne i Slotsporten, og den Dag gik Farten videre og vildere end nogen Tid før. —

Mod Aften ved Syv Slet gik Obersten til Dina. Han hyllede sig i Kappen og satte Hatten dybt ned i Øjnene, og saa lo han stille for sig selv. Det var kun kort, siden han gik til Dina saa stolt som en Hane med Sporer, men hyllede sig og gjorde sig lille under Slotets Hvælving. Nu var det helt omvendt, og det var klart nok, at han, kongelig Oberst og Geheimeraad,

kunde ikke lade sig finde i Forstaden for Nørreport. Nu gjaldt det om at sige Dina dette lemfældeligt. Hvad nyt han skulde have fra Rigshofmesterens Gaard, det fik han vel af sin Ven Mikkel Langemack, og skulde den Historie med Forgiften løbe ud i Sandet, saa blev han vel sparet for meget Hovedbrud og var dog Oberst alligevel. Det var maaske, naar alt kom til alt, det bedste; for række Hals for Dinas Løgnehistorier, det var han ikke tilsinds i nuværende Ophøjelse. Men fint maatte det gøres, for han kendte Dina og vidste vel, at hun kunde vise Klør og bruge dem, om det gik hende kontrært.

Dina var sørgmodig og ikke vel. Hun havde desforuden Pengesorger, for Walter gav hende intet. Arbejde kunde hun ikke, og Venner havde hun ikke i Byen mere, ej heller vilde hun ty til dem. Den Guldstads, Walter havde vist Kongen, havde hun laant hos en Kvinde, hun kendte, der boede i Mikkel Vibesgade og hed Martha Klaus Soltz'. Men disse Sager maatte gives tilbage, og derfor ventede hun Walter med nogen Utaalmodighed, hun frygtede for, at han skulde have sat dem i Pant; det var hændet før med laante Sager, og i Pengesager troede hun ikke Walter.

Walter havde Sagerne med, og Dina lod straks Mor Margreta bringe dem til Martha. Dina havde foregivet, at hun skulde bruge dem til en Bryllupsfærd. Mor Margreta gjorde store Øjne ved Stadsen, men hun var vænnet af med at spørge, og hun gik stille til Martha med Guldstadsen. Lille Margreta fulgte med, hun vilde ikke være ene med Dina og Walter.

Saa sad de to alene i den lille Stue som ofte før, og Walter fortalte om sin Ophøjelse. Dina følte ingen Glæde ved det, for hun forstod paa hele Walters Tone, at hun skulde ikke være med i det, og hun blev saa hjerteangst for, at det skulde fordærve alt imellem dem. Men det vilde hun ikke nævne for ham. Saa talte de

om deres Sag, og Walter berettede om sin Audientz hos Kongen.

»Du er i Naade, Jørgen,« sagde Dina med et træt Smil. »Og jeg kan næppe hjælpe dig stort mere.«

Walter rystede paa Hovedet: »Ser du, Dina, jeg er ikke helt vis paa, at den Sag lader sig drive igennem. Du kan jo intet vidne, og det jeg ved, det skylder jeg Statholderen og Mikkell Langemack. Jeg har nu af Langemack faaet Nøglen til Porten i Skindergaden, og vil jeg besøge Rigshofmesteren, saa har jeg jo nu Venner i Huset. Iligemaade har Mikkell lovet mig at gøre Udvalg af Herskabets Breve i Rigshofmesterens Skrivekammer til Skindergade og berette mig, hvad der bliver talet over Bordet imellem ham og hans Frøken. Det kunde hænde, der kunde komme Ting op der, der var mere værd end den Historie om Giften, som jeg ikke har fortalt Mikkell, og som vel ogsaa nok bliver svær for os alle at maintainere.«

»End jeg da?« spurgte Dina og saa op paa ham.

»Du er jo nu i den Stilling, at du ikke ret vel taaler at færdes meget ude, og du bør holde dig i Ro. Da Giften vel næppe findes i det Skab, du har angivet, og da du næppe har set meget, da du laa under Tæppet i Rigshofmesterens Seng, om du nogen Tid har ligget der, saa er det vel raadeligst, du holder dig udenfor Sagen. Naar vi saa har skaffet Beviserne og de er fuldgylldige, saa kan du jo komme frem. Om det iøvrigt er værd at drive den Sag videre, hvad jeg ikke helt ved, som jeg sagde dig før.«

Dina foldede sine Hænder over sit ene Knæ og saa fast paa Walter.

»Jørgen,« sagde hun, »du har sagt, at vi to var paa Skib sammen; nu synes det mig, som du vil kaste mig overbord.«

»Ikke det!« sagde Walter med et lille frækt Smil.

»Men jeg vil sejle en Stund alene, mens du laver til Barsel, min Kæreste.«

Dina rejste sig med et Ryk. Der flammede en sælsom Ild i hendes Øjne og hun knyttede sine Hænder. Saa stivnede Vreden i hendes Ansigt pludselig, Knyt-næverne løste sig, og der gled et stort, haanligt Smil over hendes Ansigt.

»Bitte Jørgen, bitte Jørgen!« sagde hun og satte Hænderne i Siden som for at støtte sin Underkrop. »Du tror dog vist, du er gævere, end du er. Men nu skal jeg sige dig én Ting, som du ikke ved. Du tror, du har rammet Kongen og din fine Beskytterinde, Hds. Majestæt, en Bunkte Løgn i Halsen med den Forgift, og saa er det den rene, skære Sandhed, derpaa gør jeg for Gud og dig min højeste Ed. Jeg har ligget i Rigshofmesterens Seng, jeg har hørt ham tale med sin Frøken om den Forgift, og jeg kan skaffe dig baade Giften og Flasken, om jeg vil. Tror du, jeg er saadan en Mæfikke, at jeg vil lade mig slæbe for Kongen og Raadet med Løgneværk for at strække Hals for Skarpretterens Sværd, mens du hytter dig i Kongens Geheimeraad. Nej, saa Satan i Helvede, om jeg vil. Det er sandt altsammen, siger jeg dig, og nu skal jeg vise dig og din nye Ven Mikkel Langemack, hvem der har sin Gang i Rigshofmesterens Hus, og hvem der har den ikke. Men det sværger jeg dig til, Jørgen, at kaster du mig overbord, saa skal det blive dig, der strækker Hals for det, du her over, og det, du alt har øvet i Rendsborg, som baade jeg og din Tjener Anthon ved af at sige.

Danmark er ikke et absolut Rige, og Raadet er over Kongen og Dronningen; de har vel intet at skaffe med din Ophøjelse, det skulde være med Lænke om din Hals i Byens Galgel —«

Det var som Fanden, tænkte Walter; han sad ga-bende med Benene strakt langt frem fra sig. Dina Skældsord agtede han intet, dem havde han hørt før,

men det om Forgiften. Død og Djævel, han troede, det var noget, han selv havde fundet paa, og nu sagde det forbandede Fruentimmer, at det var s a n d t !

Det krøb ganske koldt ned ad Ryggen paa Geheimeraadten.

Dina stod pustende for ham, bred og svær, med Lokkerne løse om Hovedet som en af de Erynier, de græske Tragedier taler om.

Du siger, det er sandt?« sagde Walter maabende.

»Jeg svær dig til min Salighedsed, som jeg svor det for Kongen; og jeg gaar ikke falskeligt om med Eder, som du har for Skik!«

Bum —!

Det varede noget, inden Walter fik Mælet igen; men da han fik det, talte han venligt og fredeligt, og Dina forstod, at han havde givet sig. Saa blev hun atter god og føjelig, og da Walter omsider gik fra hende, lang i Ansigtet og ganske fortumlet, havde hun lagt sin Plan om, hvorledes hun vilde bevise sine Ord, uden at det skulde volde ham en Times Anstrengelse — blot maatte han forny sin Ed til hende om at fore hende hjem i ret lovlig Ægteskab og antage sig deres Barn.

Den Nat sov Oberst Jørgen Walter knap saa tungt, som den forrige, og havde inderlig hæsleige Drømme.

FJERDE KAPITEL

Dina aabner et nyt Felttog

Den 25. Februar ved Aftentid ved Syv Slet sad Frøken Leonora i Salen i Rigshofmesterens Gaard og legede Kort med sin Søster Sofia, Grev Pentz' Hustru, den tidligere Rentemester Oluf Daa og Statholder Jochum Gersdorffs Frue Øllegaard Huitfeldt. Fru Øllegaard og Frøken Leonora var Hjerteveninder, og mindst af alt anede Frøken Leonora, at hendes Venindes Husbond havde hørt en Kvinde for Kongen give hende an for Giftmord. Statholderen havde da ikke heller meldt et Ord til sin Frue om denne Sag; han var ikke i aabent Uvenskab med Ulfeldt, ja, kom selv stundom til hans Hus og talde om Statens Sager, og Ulfeldt anede den Gang ikke, at den Mand kun havde den Tanke at blive hans Eftermand som Rigens Hofmester. Fru Øllegaard var god og vennsæl. Hun var en Datter af Hr. Henrik Huitfeldt til Lilø, der var Lensmand i Norge, og hans Hustru Margrete Rosenkrantz. — Oluf Daa var Ulfeldts mest trofaste Ven; det hed sig om ham, at han altid havde været noget ilde forvaret i Hovedet, og sikkert er det, han bøjede sig aldrig for Kongen, selv ikke da han som en gammel Mand berøvedes alt sit Gods af sine Kredi-

torer. Han var som sagt i ondt og godt en Ven af Ulfeldts Hus, og Ulfeldt støttede ham saa igen af sine rige Midler, saa godt han kunde. —

Den fjerde i Spillet var Leonoras Søster Sofia, en ond og pukkelrygget Kvinde, der havde gaaet en Del igennem med sin Gemal Grev Pentz, der nu gik rundt som sindssyg Fange i Flensborg.

Leonora legede Kort; hun var langt henne med Barn, hun fødte sin Husbond mange Børn, nogle døde smaa, andre levede, og den sidste fik vel den krankeste Lod. Men i den Tid var Leonora ret lykkelig. Hun elskede sin Mand og tog Del i de Fortrædeligheder, der voldtes ham af det nye Regimente; men Korfitz Ulfeldt havde ikke for Skik at tale Statssager med sin Frøken, og han sad da ogsaa selv i sit Skrivekammer til Studiestræde med sin Skriver Kjeld Friis dybt begravet i Arbejde. Han havde skrantet den Vinter, med Hørelsen var det galt, stærk var han ikke, og skaane sig vilde han ikke. Arbejdede han ikke med i Rigets Raads Beslutninger, saa arbejdede han for sig selv paa det, han mente tjente Riget bedst, og hans Magt var større end mange troede, efter som det siden gik ham.

Nu var Korfitz Ulfeldts Hus et roligt Hus, det genlød ikke som i Fortids Dage af Larm fra Gæstebud, hvor Konger og Ambassadører var Gæster; kun ved Herredagen var det fyldt af Ulfeldts Venner, ellers laa det hen som den Aften, mørkt og stille, med faa nære Venner ved et Par Kærters Skin i Salen og Herren i Lønkamret ved Arbejde.

Vel bevogtet var Huset og mest ved Folkenes store Troskab til deres Herskab. Som Leonora elskede sin Husbond og han hende, som deres Børn, efterhaanden som de voksede til, trofast delte Nød og Udlændighed med deres Forældre, blev alle, der traadte i det Hus' Tjeneste, tro mod Herskabet, i hvor siden det gik. Skriveren Kjeld Friis, den tro Tyrk Isach og flere andre af

denne Husstand maatte lide ondt i Fængsel for deres Troskab, og Husets Læge, Dr. Otto Sperling, maatte bøde med atten Aars trøstesløst Fængsel for det Ven-skab, han viste Rigens Hofmester og hans Hus i deres Nød. Mod sine Folk var Ulfeldt god, de blev som sagt alle gamle i Gaarde, og de lovede deres Herskab for Gavnildhed og Venlighed. Men ogsaa Stadens Bor-gere led Rigshofmesteren vel; selv kunde han sige med Sandhed, at han havde været kongelig Lensmand paa nitten Aars Tid, i fjorten Aar Statholder og Rigens Hof-mester, og derfor haft at befale over mange tusind Men-nesker, men aldrig havde nogen Mand eller Kvinde for hans Skyld eller ved hans Befaling mistet Liv, Ære eller Formue, mens han havde forbedret mangens Liv, reddet mangens Ære og erholdt utallige ved sin For-mue, hvorom de kunde give Vidnesbyrd, som det er vederfaret.

Det var ret store Ord disse, men de var sande, og Korfitz Ulfeldt havde et stort og godt Navn i Danmark og i Synderlighed i København.

I sin egen Gaard havde han kun een Forræder, een Uven, og ham troede hverken han eller hans Frøken over en Dørtærskel.

Som alt fortalt laa Salen i det gamle Hus ud mod Haven til Lovestræde, medens Lønkamret var skilt fra dette Hus ved det lange Galleri. Der var kun faa Tje-nestefolk beskæftigede med Herskabets Opvartning. Børnene var bragt til Ro, og Pigerne var samlede i Fa-deburet, hvor de sad om Bilæggerovnen og lyttede til Isachs Beretninger om Tyrkernes Krigerfærd.

Saa lød der Slag paa Porten derude ved Lovestræde, og Pagen Peiter Henricson gik ud for at se, hvem det kunde være. Der stod en Kvinde i Porten, klædt i sort, hendes Hoved var dækket af et hvidt Klæde, og han saa ikke hendes Ansigt. »Unge Karl«, sagde hun, »jeg vilde gerne tale et Ord med Eder; kan I fly mig til Ri-

gens Hofmester; thi der ligger mig stor Vægt paa at faa ham i Tale?»

Nu vidste Peiter, at Rigshofmesteren vilde ikke forstyrres, og han havde tjent Hr. Korfitz i fem Aar og handlede ikke lettelig mod given Ordre. Derfor svarede han bestemt, at Rigens Hofmester havde saa meget at bestille, ham kunde hun ikke faa i Tale; men dersom hun vilde sige ham sit Navn, saa vilde han fly hende i Tale med Frøkenen.

Saa svarede Kvinden Nej, sit Navn vilde hun ikke sige; men hun begærede at tale med Hendes Naade, fordi der laa hende stor Magt derpaa, og Peiter gik paa Salen og meldte Frøkenen, som det var.

Frøkenen Leonora undrede sig paa, hvem det kunde være, men hun vilde ikke tale med nogen, som hun ikke vidste, hvem var, og Kvinden måtte sige sit Navn og sin Mands, og med den Besked gik Peiter saa tilbage til Porten, hvor Kvinden stod; og Peiter holdt Klædet tilside for hendes Ansigt og sagde: »Her er visselig Skælmeri under. I har forklædt Jer!« og spurgte hende saa nogle Gange til om hendes Navn.

Saa sagde hun omsider, at hun hed Cathrine og hendes Mand David Skomager, og saa vidste Peiter hende ind i den Stue tæt op til Galleriet, hvor et stort Skærmbrædt stod.

Frøken Leonora brød op fra Kortspillet og gik ind til Kvinden, der ventede. Leonora var lidt ærgerlig over den Forstyrrelse, men som hun var god mod fattige Folk og det var muligt, at denne Kvinde kom til hende i Nød, vilde hun ikke sige Nej.

»Min gode Kone,« sagde hun, »hvorfor har I ikke villet opgive Jert Navn til mig, da I dog søger mig og jeg ikke Eder?»

Kvinden saa paa hende og rystede sit Hoved: »Jeg ved jo dog, at I ikke er min Moder og gode Ven, og jeg er kun en simpel Kvinde, som kommer for at tale til

Eder om Sager, der højlig angaar Eder selv og Eders Hus. Jeg hedder Cathrine, og min Mand er David Skomager.«

Saa tav hun og stirrede paa Frøkenen, som hun stod der i sin sorte Fløjelskjole med fine Kniplinger om Hals og Haandled og tunge Perler i sit Haar. Smuk var hun at se til, Christian den fjerdes Datter, den Gang tredive Aar gammel og endnu uforsøgt i Nød og Viderværdighed, der senere skulde hjemsøge hende over al Maade. Og da blev Dina — for hende var det — saa underlig tilmode, at hun slet ikke kunde tale, men Taarerne begyndte at løbe ned ad hendes Kinder, saa Leonora syntes, hun gjorde sig helt taabelig.

Men Dina bad hende sidde ned, og saa fortalte hun hende noget mærkeligt med saadanne Ord:

»Fortænk mig ikke, at jeg kommer saa dristig og saa silde, jeg vilde vel fortro Eder noget, dersom I ikke vil røbe mig. Gud ved, jeg gør det af et godt Hjerte og ikke for nogen Gaver, for det har jeg Gud ske Lov ikke fornøden!«

Leonora saa forbavset paa hende og sagde: »Vær I kun rolig, jeg skal ikke røbe Jer.«

Dina vilde dog ikke tale endnu, men bad, at Hds. Naade vilde sværge hende til ikke at røbe hende.

»I faar tro mig uden Ed,« sagde Leonora stolt, »eller gaa som I er kommen. I har søgt mig, ikke jeg Eder!«

Saa spurgte Dina: »Har Eders Naade ikke en Tjener, der hedder Mikkell Langemack?«

»Jo,« svarede Leonora.

»Han er ikke tro,« sagde Dina, »thi alt det, der tales om over Eders Bord, det siger han til sin Svoger Peder Vibe, og det ikke i den bedste Mening.«

Leonora løftede Hovedet. »Jeg var tilfreds, det var prentet,« svarede hun, »alt, hvad han har hørt af os;

naar han vil blive ved Sandheden, saa maa han sige alt, hvad han ved.«

»Men,« føjede hun til og rejste sig, »jeg har Fremmede, og jeg kan ikke længere tale med Eder, saa nu maa I gaal«

Saa tog Dina hendes Ærme og bad hende blive: »Jeg har endnu et Ord at sige Eder: Har Langemack ikke Nøglen til Porten?«

Leonora nikkede og tog Plads igen.

»Og er der ikke en Bagport til Huset, hvorfra der gaar et Gallerværk?« spurgte Dina videre.

Leonora smilede. Et Gallerværk — saa tænkte hun, Kvinden mener vel et Galleri. »Jo,« sagde hun, »der er en Port i den nye Bygning, og dertil gaar et Galleri.«

»Har han Nøglen til den Port?« spurgte Dina.

»Ikke det jeg ved,« sagde Leonora.

Men saa blev Dina ivrig: »Jo, visselig har han den, og han har lovet at give den fra sig, for at den kan blive aftrykt!«

Leonora studsede: »Aftrykt, af hvem, og hvad skal andre med vore Nøgler? Jeg forstaar Jer ikke. I maa tale klarere til mig!«

»En anden Gang,« sagde Dina. »Men for at I skal vide, at jeg kommer ikke til Eder for løs Tales Skyld, og da I ved, at jeg aldrig har været i Huset før, saa vil jeg spørge Eders Naade, om det er sandt, at Righofmesterens Lønkammer ligger ud til Skindergade og der gaar en lille Trappe op dertil. I Stuen staar to store Globi og otte Stole med uldent Thrip, ved Vinduet et stort Skrivebord med et mægtigt Alabaster Skrive-tøj, desuden to Bogskabe og fra Væggen vajer en Fane med et Isabella-Kors.«

Leonora afbrød hende: »Hvorfor siger I mig alt dette, som jeg vel ved?«

»Jo,« svarede Dina, »for at I skal se, at jeg ikke tager dette af mig selv; thi jeg saa det aldrig.«

Leonora rejste sig igen. »Har I mere at sige, kan I komme en anden Tid igen.«

Men Dina rystede paa Hovdet: »Magister Simon kender mig vel, han er min Skriftefader; til ham vil jeg gaa og sige ham, hvad videre passerer, for at man ikke skal fatte Mistanke til mig, om jeg tidt gaar her ind. Af ham faar I det vel igen at vide.«

Leonora stirrede paa sin underlige Gæst: »Det lader sig høre,« sagde hun, og med dette lod hun Dina gaa.

Men da Peiter lukkede hende ud, smilte hun til ham og sagde: »I troede, der var Skælmeri under, unge Karl! Vi to skal nok blive bedre bekendte.«

Leonora gik til sine Gæster, men talte ikke om den underlige Fremmede, skønt hun var lidt adspredt og tankefuld ved det, som var hændet. —

Men Dina gik til Magister Simon Hennings, der boede i Sct. Petri Præstegaard ved Kirken, og der fortalte hun den værdige Magister det samme om Lange-mack, som hun havde fortalt Frøken Leonora.

Magister Simon var imidlertid en klog og forstandig Mand, der ikke lettelig lod sig nogen løs Tale binde paa Ærmet. Han kendte Mor Margreta, og han vidste vel, at Dina ikke havde det bedste Rygte, saasom den gamle tidt havde klaget sin Nød for ham. Til Skrifte kom Dina aldrig, og Kirken søgte hun ikke heller. Nu var Magister Simon ikke nogen streng Præst, og med dette fik det være, som det vilde, men han var ogsaa Korfitz Ulfeldts Skriftefader og en trofast Ven af Rigens Hofmester og hans hele Hus, saa Dina maatte tale helt ud og uden Forbehold, om hun vilde gøre Regning paa at vinde Øre hos Magister Simon.

Hun sad da ogsaa bænket i Præstens Studerekammer, mens han, som han havde for Skik, gik op og ned ad Gulvet med mange Ord og store Bevægelser. Det var lige ved, at hun fortrød sin Plan, men saa mindedes

hun Walter og hvorledes hun stod i Fare for at miste alt, og saa gjorde hun sig haard og bed Tænderne sammen.

»Dina Schumacher,« sagde Magister Simon og gik tæt ind paa hende: »Du maa vel betænke, at det er en farlig Sag, du her befatter dig med. Du skylder en betroet Tjener for Svig mod sin Husbond, og denne Tjener er besvogret med en Mand, der vejer meget i Kongens hemmelige Raad«

»Men som er Rigshofmesterens argeste Uven,« afbrød Dina.

Det slog Magister Simon, at Dina havde Ret i dette, og i Stedet for at give sig til at eksaminere Dina nøjere om hendes Forhold og tale hende til som hendes Skriftefader, hvad den gode Magister havde været betænkt paa, saa gav han efter for sin Lyst til at befatte sig med politiske Intriger og spørge nyt fra de stridende Parter, hvad der siden skulde koste ham hans gode Embede. Thi visselig maatte det siges om Magister Simon, at han var en lærd Mand og en nidkær Ordets Forkynder, hvorfor han ogsaa regnedes blandt Stadens ypperste Prædikantere, endda han var Tysker og Søn af den tyske Præst i Bergen, men den store Yndest han var i, og det Samkvem han i de tyve Aar, i hvilke han havde virket ved Sct. Petri, var kommen i til Hoffet og de Store, havde gjort ham mere verdslig end godt var for en Herrens Tjener. Stor, sund og kun otte og fyrre-tyve Aar gammel levede han med i den store Verden og talte meget og gerne om Ting, hvormed han ikke burde befattet sig.

Han gav sig saa til at udspørge Dina nøje om Mikkellangemack, og Dina, der hurtig saa, at dette havde vakt Præstens Nysgerrighed, berettede saa meget troværdigt om, hvorledes Langemack havde lovet visse Folk at skaffe dem Nøglen til Rigshofmesterens Bagport, hvorefter hun havde fuld Vished.

Det smagte Magister Simon paa. »Hvad vil de Folk imed denne Nøgle?« spurgte han saa.

Dina svarede: »De vil om Natten hemmelig snige sig gennem Gallerværket i Hans Excellentzes Kammer og stjæle af hans Breve, og om de træffer nogen der, vil de formyrde dem!«

Det kunde Præsten dog ikke rigtig tro. »I skal tage i Vare, Dina, hvad I siger,« sagde han, og Dina lagde Mærke til, at han nu ikke mere sagde du til hende. »Det gælder her store Folk, de lader det ikke blive ved det; I skal ikke omgaas med Løgn eller Falskhed! Og kan I ikke sige, hvorfra I har det, saa kan det lettelig gaa Eder ilde.«

Saa forstod Dina, at hun maatte opgive en, fra hvem hun havde det, og da det jo var at befrygte, at Magister Simon vilde gaa til den, hun opgav, og Langemack, om der kom en Sag derudaf, vilde forsvare sig, nøjedes hun med at opgive en Oberst ved Hoffet som sin Hjemmelsmand. Thi saa meget forstod hun, at til Hoffets Venner vilde Leonora Ulfeldt ikke gaa, og Langemack vilde ikke heller være ved, at han stod i Forbindelse med Ulfeldts Fjender.

Det gøs lidt i Dina, da hun nævnede denne Oberst, men naar hun ikke sagde Navnet, saa kunde det jo ikke skade Walter, at hun nævnte Titlen; og beskyldte ham for at pønske paa ondt mod Ulfeldt, det vilde hun ikke. Det gjaldt for hende kun om at vinde Rigshofmesterens Tillid, saa blev Langemacks Hjælp umuliggjort, og Walter maatte saa helt stole paa hende.

Og hun var da ogsaa ret veltilpas, da hun gik fra Præsten.

I Rigshofmesterens Hus talte man den Aften ikke meget om Dinas Anklage, og Korfitz Ulfeldt spogede endog dermed og slog det hele hen; men Dagen efter, som var en Onsdag, gik Ulfeldt og hans Hus til Herrens Bord i Sct. Petri, og efter Sædvane opholdt de sig i Ma-

gister Simons Hus til Prædiken i Kirken var forbi, som holdtes af første Præsten Magister Linnemann. Han var ikke Magister Simon god, hvorfor Magisteren dvælede i sit Hus hos sine høje Gæster, indtil hans Gerning begyndte, og der spurgte saa Frøken Leonora Magisteren, om ikke en Kvinde ved Navn Cathrine havde været hos ham den foregaaende Aften og berettet ham sære Tidender om Mikkell Langemack.

Magisteren studsede: »Nej, Eders Naade,« sagde han, »men her var en Kvinde, som jeg kender vel, skønt ikke altid for det gode; hun hedder Dina og er skikkelige Folks Barn —«

Og saa besluttede Frøken Leonora at vente og se, hvad videre skete.

Men om Aftenen, da det var mørkt, kom Dina igen til Magister Simons Hus, og da han spurgte hende, hvorfor hun ikke havde givet sig det rette Navn Dagen forud til Frøken Leonora, saa sagde Dina, at dette var sket, for at man ikke skulde vide ret, hvem hun var, saa farlig var den Sag. Og samtidig fortalte hun en Del om Mikkels onde Anslag og andet mere, der gjorde Magisteren betænkelig.

Hun sagde navnlig, at det Overfald, hun havde omtalt, skulde ske den næste Dag, og da det var i Faste-tiden, vilde de Sammensvorne klæde sig ud med Djævelmasker og Ræverumper og trænge frem gennem Galleriet, som hun før havde sagt. Hun bad bønligt Præsten, om han vilde skaffe hende Frøkenen i Tale, og gav ham det Raad at bede Rigshofmesteren affordre Mikkell Langemack Nøglen til Portene.

Dina vidste nemlig fra Walter den Dag, at Mikkell nu havde gjort Alvor af det og overleveret Obersten Nøglen til Bagporten.

Den næste Dag kom Dr. Otto Sperling hjem fra sin Udenlandsfærd, hvor han havde oplevet stor For-

trædelighed formedelst sin Søn Paulus, der var kommen paa gale Veje og ikke vilde vende tilbage til Landet.

Og saasom nu baade Doktoren og Magisteren var Rigshofmesterens gode Venner og kloge Folk, saa blev der holdt Raad i Rigshofmesterens Gaard, og Mikkell Langemack blev kaldt til Rigshofmesterens Lønkammer, hvor Hr. Korfitz afkrævede ham Nøglerne til Huset, som han havde i sit Værge. Og da manglede Nøglen til Porten i Skindergade, som han havde givet Walter. Men saa blev Dinas Udsagn derved mægtig bestyrket, og Rigshofmesteren, der ellers ikke var let til Mistro, maatte sande, at det saa ud, som var der Ugler i Mosen.

»I har været mig en ganske god Tjener, Mikkell,« sagde han, »og jeg har skønnet paa Eders Tjeneste for Aarsager, som I selv ved. Men saasom det er urolige Tider og jeg maa kunne stole trygt paa mine Folk, ligesom mig ogsaa fra anden Side er meldt, at I taler vel meget om Ting, som her i Huset omtales, til vor Glæde og ikke til andres Underrettelse, saa skønner jeg det rettest, at I forlader min Gaard og søger Eder anden Tjeneste. Iøvrigt skilles vi i godt Venskab og god Forstaaelse, og jeg skal stedse være betænkt paa Eders Bedste, om I har det fornødent, ligesom I ikke heller skal fortryde paa den Aftakning, I faar.«

Den gode Mikkell blev noget lang i Ansigtet, men Rigshofmesteren lod sin Skriver Kjeld Friis betale ham et halvt Aars Løn, og om den manglende Nøgie talte han slet ikke. Blot lod han Laasen i Bagporten gøre om ved en Smed og besluttede saa iøvrigt at forholde sig ganske rolig.

FEMTE KAPITEL

Dina vinder Paaskønnelse uden at vide det.

om tænkeligt er, gik Mikkelt straks efter, at han havde faaet Orlov, til Walter og beklagede sig. Walter forstod ikke det skete, eftersom Dina ikke havde fortalt ham, hvad hun havde sagt til Frøken Leonora; men han lovede Mikkelt at tage Dina grundigt i Forhør. Thi saasom Mikkelt fra Ulfeldts Folk vidste, at Dina havde været i Gaarden, forstod han vel, at Anklagen maatte komme fra hende.

Derefter gik han til sin Svoger Peder Vibe, hvem han traf i Gaarden ved Farvergaden, og klagede sin Nød for ham.

Peder Vibe lagde Fingeren paa Næsen og saa meget betænkelig ud. Han lod saa Mikkelt berette sig alt, hvad der var ham og Walter imellem, og gryntede af og til som en velfornøjet Gris, for det, han her hørte, behagede ham ikke ilde.

Da Mikkelt var færdig med sin Forklaring og sad lidt slukøret over sin Vanskæbne, lo Vibe listelig til ham og sagde i en venlig beskyttende Tone:

»Hjerte Mikkell, det gør mig hjertens ondt, at du har mistet en god Tjeneste; men der er en anden Tjeneste i Staden, der kan være dig fuld saa god, og nu vil jeg sørge for, at du faar noget at gøre ved Tolden, som er vellønnet, og hvor vi vil faa at arbejde sammen; men samtidig maa du love mig, at du aldeles intet vil befatte dig med Oberst Walter eller den Kvinde Dina og ikke til noget Menneske tale om, hvad de har betroet dig.«

Mikkell grinede: »Det kan jeg saa meget lettere, som jeg aldrig har villet vide, hvad Walter og hans Kvindfolk har for, men ikkun har handlet efter dine Ordre, og jeg er meget glad for at slippe for Maskepi med den Slags Folk. De driver det intet til i Verden uden i Uhoviskhed og Utilbørlighed.«

»Var din Mund,« sagde Vibe og løftede Pegefingeren — »Jørgen Walter er kongelig Geheimeraad og en anset Mand.«

»Saa længe det varer,« sagde Mikkell og skuttede sig. »End Dina da?«

»Hun kan blive til noget stort ogsaa, hun,« sagde Vibe. »Om alt det ved vi intet, og du navnlig slet ingen Ting. Mærk dig dettel«

Naa, tie kunde Mikkell, og han kom saa ind i Tolden og foreløbig ud af denne Historie. —

Men Peder Vibe gik til Statholderen paa Østergade, og der maatte han vente en Stund, for Statholderen holdt Konferentz med Hr. Hannibal Sehested, som nys var kommen fra Norge at svare til visse Punkter, kongelige Majestæt havde forelagt ham anlangende hans Regnskabsførelse i Norge, og hvorom videre siden. Det tog nogen Tid, men Peder Vibe ventede, han havde Stunder, og det gjaldt jo en vigtig Sag.

Statholderen var veltilfreds. Han havde fundet Hannibal Sehested meget ræsonnabel, og det var ham i

allerhøjeste Grad behageligt, at den Mand, der blot for faa Aar siden havde holdt sig højere end nogen anden dansk Adelsmand, Hr. Korfitz Ulfeldt ikke undtagen, var bleven saa mild og god i sin Ydmyghed, at man kunde faa det med ham paa alle Punkter, som man vilde. Og derfor tilskrev Jochum Gersdorff sig en ikke ringe Del af Æren, ligesom han i al Beskedenhed ventede at høste en betydelig Del af Fordelen.

»Det gaar helt godt, Peder Vibe,« sagde han og gned sine smalle, hvide Hænder, saa Kniplingerne ved hans Haandled raslede; det gaar helt godt; nu er Naturales at faa i Tale. Grev Pentz sidder i Flensborg i Uvid med en død Kat om sin Hals og tror sig Ridder af Elefanten; Hr. Ebbe Ulfeldt er svært i Klemme og Boringholm Len bliver ham nu fratagen; Hans Lindenow har nok at gøre med at holde sig fri af sine Kreditorer, og fra Grev Valdemar Christian har ingen længe hørt andet end et Suk om Penge. Hr. Hannibal har vi nu ganske taget Stødtænderne fra, og nu rester kun Ulven, som vi altsaa har sat enlig i sin Hule, hvorfra det vel nok bliver haardt at drive den ud, men i Rigets Sager sætter den vel næppe foreløbig Tand.«

Statholderen var virkelig tilfreds med Tilstanden i sin Helhed. Han gik fornøjet op og ned ad Gulvet: »Jeg har ikke set den tapre Oberst og værdige Geheimeraad v. Walter fornylig. Hvordan lider denne nye Zirar i Rigens Æble?«

Jochum Gersdorff smilede. Han ansaa Walter for ufarlig og lagde derfor ringe Vægt paa hans Forfremmelse; at middelmaadige Mænd forfremmedes kunde kun glæde ham; han frygtede kun dem, der betød noget, og de var ret faa. »Jeg synes ikke rigtig det lider med den smaa Dina,« sagde han. »Den hele Historie om Forgiften er ved at løbe ud i Sandet, og det vilde virkelig være Skade.«

Peder Vibe lod forundret. »Hr. Statholderen mener?« spurgte han.

»Jochum Gersdorff lo. »Foruden Hs. Majestæt og Hds. Majestæt, Kansleren og Geheimeraad, Oberst Walter, for ikke at tale om min Ringhed, er der jo ikkun de to fratres Gabel og Lente og Eder, Rentemester, der kender den Historie om Forgiften. Jeg glemmer Dina, det er sandt, men ærlig talt tror jeg, den dydige Dina er den, der ved mindst om den Sag, og derfor vilde det være gavnligt, om hun snart erfarede noget mere.«

Peder Vibe spejdede forsigtigt, saa sagde han meget alvorligt: »I tror ikke den Historie om Forgiften, Hr. Statholder?«

»Saa Mare om jeg gør,« sagde Jochum Gersdorff muntret, for nu var han i sær godt Lune. »Jeg har aldrig hørt, at Folk kunde se, naar de laa skjult under Tæpper, og jeg har aldrig tænkt, at Medici vilde skrive Anvisning til Brug paa Giftflasker. Nu har Dr. Sperling meldt sig til Tjeneste igen, og dermed er den meste Grund til Mistanke borte. Jeg tvivlede en kort Stund af den Aarsag. Nu er der ikke ret nogen Tvivl tilbage.«

»Det vil jeg sige Eder,« sagde Peder Vibe meget højtideligt, »at det er ganske in confesso, at Dina har sin Gang i Rigshofmesterens Gaard og er af Indflydelse der; thi i Dag er min Svoger Mikkel Langemack, som Eders Velbyrdighed kender, bleven entlediget fra sin Tjeneste for nogen Angivelse fra Dinas Side.«

Statholderen gabede: »Hvad siger I?«

»Sandheden,« sagde Peder Vibe kort.

»Sæt Jer, Mand, og tal mere!« sagde Statholderen og tog Plads i sin Stol, meget spændt og nysgerrig.

Saa fortalte Peder Vibe, hvad han vidste.

»Ja,« sagde Jochum Gersdorff efter nogen Tøven. »Det lader altsaa til, at Dina har sin Gang i Ulvens Hule, og det kan være, at jeg har været for lidet troende. Hvad mener nu I, som er en klog og forstandig

Mand? Bør vi antage os Dina og holde nøje Opsigt med dette, eller bør vi overlade dette til den tapre Oberst?»

»Min Mening er den,« sagde Rentemesteren, »at Oberst Walter maaske er en god Soldat, og det være sagt uden Bagtanke, en fyrig amant for en Kvinde med Lidenskaber — — —«

Statholderen smilede diskret.

»Men,« fortsatte Vibe, »dum er han som en holstensk Stud, og om vi ikke ringer ham ved Næsen, saa forstyrrer han det hele for os. Han har berettet Kammersekretær Lente, hvorledes han paa egen Haand vilde negociere den Sag i Rigshofmesterens Gaard, og jeg tør sige, at efter hans Tale var det gaaet os, som det er gaaet Eder, Hr. Statholder, vi troede ikke et Ord paa den hele Historie. Men nu syntes det, som om den smaa Dina selv har taget fat, og det gør straks Sagen meget mere vigtig. Thi har hun Access til Rigshofmesteren, og er hun, som det lader til, forliebt i Obersten, saa kan hun bringe Gift nok ind og ud af Rigshofmesterens Gaard til at forgifte en hel Stad.«

Statholderen rynkede Brynene. »I vil da ikke uretmæssig beskyldte Hr. Korfitz«

»Gud Herren forbyde det!« sagde Peder Vibe hurtigt. »Jeg mener blot, at nu maa vi alle tro, at hun har talt Sandhed, og Hans Majestæts Sikkerhed kræver, at vi giver nøje Agt paa det, der sker.«

»Hm,« sagde Gersdorff og strøg sig om Hagen. »Og hvis nu Dina røber den hele Sag for Rigshofmesteren?«

»Det er jo overflødigt; om det er Sandhed, saa ved han det jo alt,« sagde Vibe og kneb Øjnene sammen.

Der fik du den igen, min Ven, tænkte han; han var altid paa sin Post overfor Folk af gammel Adel.

»Jeg mener, om hun driver Dobbeltspil?« sagde Gersdorff og bed sin Ærgrelse i sig. »Det er jo tænkeligt, at hun for at hjælpe Walter har røbet denne Hi-

storie for ham og Kongen, og at hun nu for at hjælpe Rigshofmesteren hjælper ham til at holde den dulgt. Kvinder er stundom besynderlige.«

»Jeg holder for,« sagde Vibe, »at Kvinden, der er med Barn, er mest betænkt paa at skaffe sig en Barnefader. Om der er Mulighed for at faa to, saa tager hun to, og det kan aldrig skade den, der ikke vil Ulven det vel. Men derfor bliver det dog nødvendigt ikke at give Obersten for lang Line.«

»Nu skal jeg sige Eder én Ting, Rentemester!« sagde Statholderen og klappede Vibe paa Skulderen, idet han gik tæt hen til ham; »den hele Sag er paa det Stadium, at den vil vokse, før den skal gribes alvorligt an. Hold I nøje Udkig med Obersten og byd ham fra mig intet at foretage sig uden særlig Ordre, som han skal faa. Og driver Dina saa Dobbeltspil, saa lad det passere saa længe, indtil Tid er at gribe ind, saa kan man altid sikre sig Kvinden. Synes I ikke?«

Peder Vibe nikkede. »Jeg synes ganske som I, Hr. Statholder!«

»Godt,« sagde Jochum Gersdorff, »det er nu engang blevet saaledes i Danmark, at I Herrer af det unge Raad kun overlader os af Rigens Raad at handle, mens I selv giver consilia. Lad det saa i dette Tilfælde være omvendt!«

Og dermed skiltes de.

Walter stod i Begreb med at søge Dina for at rase over hendes Forræderi mod Mikkel Langemack; men til sin store Forundring fik han Besøg af Rentemesteren Peder Vibe, der talte længe og fortroligt med ham og bød ham holde gode Miner med Dina, eftersom det nu var aabenbart, at hun havde talt Sandhed og havde Access til Rigshofmesterens Gaard. Han skulde blot bede hende flittig inkvirere efter Giften og øvrige Dokumenter samt vaage nøje over, hvad der foregik i

Gaarden. Om der kom noget ud af Sagen, vilde Hans Majestæt kongeligt belønne hende.

Walter var ved at gaa til af Forbavelse; men som han sagde til Peder Vibe, nu havde han al Grund til at tro, at Dinas Beretning var sand, ikke af dette alene, men af Ord, hun havde talt til ham for nogle Dage siden.

»Har I ikke altid troet det?« spurgte Vibe tørt.

Walter trak paa det.

»Saa skulde Fanden staa i Jer for at rende til Hans Majestæt med saadan løs Tale!« sagde Vibe og saa gennemborende paa ham.

Saa forstod Geheimeraaden, at han havde sagt en Dumhed: Satan ogsaa med de Mandfolk, nej, Kvindfolk var anderledes lette at haandtere! —

SJETTTE KAPITEL

Frøken Leonora Kristine.

Ejerens Værelse paa Rosenkrantz-ernes gamle Gaard Rosenholm mellem Aarhus og Randers hænger et legemsstort Portræt af Leonora Kristine Ulfeldt, malet af Karel van Mander. Det viser Kongedatteren staaende i en Have mellem to Træer, det ene lige, bredt og stærkt, en Eg med slyngende Vækster ad sin Stamme, det andet stræbende mod det første, men ligeledes omslynget af Vækster, og mellem Træerne staar Blomster paa lange Stængler. Leonora er klædt i kongelig Pragt; hun bærer paa Hovedet en Hat med Perlebesætning og hvide Strudsfjer, om Halsen et svært Perlesmykke, og i hendes Haar, der falder ned om hendes Hoved, som Mænd den Gang bar deres, hænger paa hver Side to store, enlige Perler. Halsen er dækket af en hvid Linkrave med Bryststykke og Perlekrans, og denne Halskrave er tung og flæset, saa den falder ned over Skulder og Bryst. Hendes Klædning bestaar af en svær Overkjole med udsyede Ærmer og store, perlebesatte Opslag ved Hæn-

derne; den staar aaben fortil og viser en lys Silkeunderkjole, der foroven gaar over i et løst siddende Snorliv med Silkebaand. I sin løftede højre Haand holder Kongedatteren en Vifte, den venstre hviler paa Hovedet af en stor, graasort dansk Hund, som sidder fredeligt og ser ned paa en bjæffende, hvid Moppe til venstre med lange, hængende Øren. Maleren har givet Leonora Kristine i en af de hyppigt tilbagevendende Perioder, da hun under sit Hjerte bar et Barn, og det fine, ovale Ansigt paa de smalle Skuldre kontrasterer stærkt mod den svære, brede Underkrop. Ogsaa er Kongedatterens Hænder, om end veldannede, store og faste.

Udtrykket i Ansigtet er ejendommeligt, roligt, upaa-virket af Livet omkring, lidt mut, tænksomt, lidt fjernt fornemt. Øjnene er store og ovale, Næsen krum, men fin, Munden mærkelig lille og Hagen ganske kort. God og venlig ser Leonora Kristine ikke ud, men vel som hun lyttede til Verdens Larm derudefra og gjorde sig sine egne kloge Tanker derom. Billedet er lidt svagt og afbleget i Farverne, men forunderligt levende og talende.

Der findes et andet Billede af Kongedatteren Leonora Kristine, og det er tegnet af hende selv. Det findes paa nogle gulnede Blade i et østrigsk Slots Arkiv, hvor det henlaa i to Hundrede Aar, til det blev alle danske Mænd og Kvinders Eje, da Jammersmindet gik i Trykken. Det Billede er grovere end Karel van Manders; det viser den Sjæl, der gemtes bag det ydre, den hollandsk-danske Maler har skildret af. En fjern og fornem, men grumme stærk Kvinde, der lagde nøje Mærke til alt, lod alle tale, Smaa og Store, og gjorde sig sine bestemte og faste Tanker om deres Ord. En Kvinde, der kun havde fundet een, hun ret saa op til, en hun elskede trods alt, hvad der hændte, een, hvis Ord altid var det rette, hvis Gerning altid var den rigtige, ihvad saa Verden dømte derom. En Kvinde, der ræ-

sonnerede med alle Mennesker og altid hævdede sit ogsaa overfor den Gud, hun var opdragen til at tro paa og bedst kendte paa det tyske Sprog, indtil hun en Gang i de Tider, da hun gennemgik sit Livs tungeste Sorg, i sit usselige Fængsel i Blaataarn en Morgen vaagnede, og denne Gud saa til hende med sine Naadsens Øjne og lagde hende de Ord i Munden: »Mein Kind verzage nicht, wenn du von Gott gestraffet wirst, denn welchen der Herr lieb hat den züchtigt er. Er sleupet aber einen jeglichen Sohn, den er auffnimt!«

Fra den Dag blev hun en anden, og det Billede, hun tegner af sig selv, bærer dette Præg af Ro og Værdighed i Lidelser, der afløste den Fasthed og Styrke i Kampen for det, hun selv paa Trods af alle andre havde anset for ret, som prægede hendes Liv og Færden, mens hun var i sin Velmagt og da hendes Ulykker begyndte. Underligt er det da ikke, at Billedet af Leonora Kristine, som det nu staar for hvermands Blik, er et noget andet end det, hendes Frænder, Venner og Fjender saa, da hun levede iblandt dem som Rigshofmesterens Hustru.

Fremfor alt var hun da tilbageholden og stolt; meget havde hun set baade i Indland og Udland, mange store Folk, ogsaa fyrstelige Personer, havde gjort meget ud af hende, og med stor Pragt havde hun besøgt de fornemmeste og rigeste Steder. Hun var en stor Konges ægte Datter, hun var en stor og fornem Adelsmands Hustru. Hun saa, hvor smaaligt de andre teede sig omkring hende, hvor langt de stod under hende og hendes Husbond i Kundskab og Duelighed, og der lagde sig et haanligt Smil om hendes smalle Mund, ligesom hun til sin kloge Husbond, ikke altid saa ingen hørte det, talte spottende Ord om de andre, hvad enten de nu smykkedes med Adelens Kæder eller endog bar det kongelige Purpur.

Hun og hendes Hjerte Husbond vidste det allerbedst,

hvorledes alt skulde føjes i Danmarks Rige, og det har danske Mænd og Kvinder aldrig kunnet tilgive nogen, især ikke Mænd og Kvinder af Importance.

Nyfigen var hun ikke. Hun lyttede til Kavallerers og Damers Tale som til enfoldige Smaafolks, spurgte ikke meget og gjorde sig ikke stor Umage for at erfare, hvad de Folk mente, hun talte med, thi hun var altid sikker paa, at hun forstod deres Intentioner bedre end de selv. Og saaledes hændte det, at Dina med sine underlige Beretninger og usandsynlige Fortællinger kunde føre Danmarks klogeste Kvinde bag Lyset til ubodelig Skade for hende og hendes Husbond, ikke fordi Leonora var dum paa dette Punkt, men fordi hun holdt sig selv for at være langt klogere, end man kan være.

Dinas første Beretning om Langemack var ikke usandsynlig og i flere Maader endog bevislig sand. At Peder Vibe var Ulfeldts Uven, det var i mange Aar vitterligt, allerede medens den gamle Konge levede. At Langemack spillede under Dække med Rentemesteren var vel troligt, og at Nøglen til Porten manglede, var en Kendsgerning. Dette gav derfor Dina Kredit, og da hun efter Langemacks Afskedigelse kom igen, hørte Leonora paa hende uden Uvenlighed.

Dina indstillede sig nemlig faa Dage efter og begyndte, som hun havde sluttet sidst. Hun talte atter om Nøglerne, som nu var af ringe Vigtighed, eftersom Laasene var ændrede, og da tilspurgte Leonora hende, hvad Langemacks Mening vel kunde have været med disse Nøgler og hvem han vilde fly dem.

»Meningen er den,« svarede Dina, »at der er Folk, som hemmelig vil komme gennem Gallerværket og ind i Eders Sengeskammer om Natten og myrde Rigens Hofmester og Eder, og dertil har Langemack lovet at fly dem Nøglen.«

Det kunde Leonora ikke tro, og hun spurgte saa

Dina: »Ved I, Kvinde, hvem disse Folk er, og fra hvem har I alt dette?«

Saa svarede Dina: »Det maa være Eders Naade ligemeget, af hvem jeg har det, naar I faar det at vide.«

»Nej,« sagde Leonora, »det er mig ikke ligemeget; jeg kan ingen Tro give til dette, uden jeg ved, af hvem I har det. Der var maaske nogen Sandhed i det, I bemærkede om Mikkell, men for at jeg skal tro saadan utrolig Snak, som den I nu fremfører, saa maa I nøje berette, hvem det kan være og hvoraf I ved det. Ingen kan tale sligt om unævnte Folk uden Hjemmel. Og kan I ikke hjemle Eders Tale, saa maa I gaa af Huset og ingensinde lade Eder finde mere her. Her er ikke Tale om smaa Folk, men om Rigens Hofmester, som næst Kongen er Rigets første Mand, og ikke lettelig skulde nogen driste sig til at lægge Raad op mod ham, især ikke af det Slags Folk, som I er af og ventelig omgaas.«

Dina slog med Nakken: »Det har jeg ikke af Smaafolk, men af meget fornemme Folk. Thi min Gerning fører mig til store Huse, og der er Folk, der beretter mig Ting, som Eders Naade ikke ved af og vilde give Eders Liv for at vide!«

Leonora smilede: »Jeg gav ikke gerne mit Liv for at vide saadanne Ting, som I vilde kunne melde mig. Der er vel fornemme Folk nok her i Staden, som har en løs Mund, men Meuchel-Mord ved Midnatstid er nu en sjælden Ting i disse Lande, især blandt fornemme Folk, saa det vil jeg ikke lettelig tro, om I da ikke nævner mig dem.«

»Jeg har en god Ven,« svarede Dina, »og han siger mig alt, hvad han ved.«

»Og hvem er det?« spurgte Leonora.

»Jørgen!« lød Svaret.

»Hvad for en Jørgen?« spurgte Leonora.

»Jørgen Walter,« sagde Dina fast — nu vilde hun nævne Navnet.

Frøken Leonora studsede og saa fast paa Dina.

»Er I Ven med denne Mand?«

»Ja,« sagde Dina trodsigt. »Han er en stor Mand i dette Land, og Hans Majestæt har vist ham stor Ære for hans Tapperheds Skyld. Han ager i Slæde med Hendes Majestæt, og vor naadigste Dronning bærer stort Venskab og stor Fortrolighed til ham.«

»Vil I dermed sige, at I deler hans Fortrolighed med Hendes Majestæt?« spurgte Leonora med et haanligt Smil.

»Det vil jeg!« svarede Dina. »Thi hvad Dronningen fortør Walter, det siger han mig igen, eftersom vi har kendt hinanden i mange Aar, da Walter kun var en ringe Mand, og han gør meget ud af mig og er mig en fuldtro Ven.«

»Er I med Barn ved ham?« spurgte Leonora skarpt.

Det svarede Dina ikke paa. »Jeg svær Eders Naade ved min Sjæls Salighed, at det er Sandhed, hvad jeg beretter, og at der er højfornemme Folk, hvem der ligger stor Vægt paa, at Eders Husbond og I omkommer, det ske paa hvad Maade det kan. Jeg siger dette af et godt Hjerte og ikke for Gunst og Gave, for saadant har jeg Gud være lovet ikke Behov.«

»Hvorfor kommer I da her og forraader Eders Venner?« spurgte Leonora.

»Jeg forraader ikke mine Venner, for Jørgen Walter er ikke med i den Gerning, han vilde aldrig kunne gøre sligt, dertil er han for modig en Krigsmand. Men de andre, som vil det, de vil skaffe sig Folk, som det vil lykkes for, og da Gud ved, Walter har aabenbaret mig dette, vil jeg som min Skyldighed er fortro dette videre for Eder, for at deres onde Anslag ikke skal lykkes!«

Leonora rystede paa Hovedet.

Der ligger i Eders Husbonds Kammers en Bog med sære Tegn og Figurer, en sjælden Bog, som er Eders

Husbond skænket af den franske Kardinal Mazarin under Eders Besøg i Frankerige; den skulde Langemack bringe til dem, der vil anstifte dette Værk, til et Tegn paa, at han er tro, og hvornaar den Gerning skal sættes i Værk. I faar nu tro mig, om I vil, jeg taler ikke for min Skyld, men for Eders, og om Ulykken rammer Eder, da vil I fortryde paa, at I ikke har hørt efter mine Ord.«

Med dette gik Dina den Dag, og Frøken Leonora undrede sig højlig paa, hvad hun havde fortalt.

Korfitz Ulfeldt blev betænkelig ved Walters Navn. Det var ham bekendt, at denne Mand bar Had til ham fra gamle Dage, og at han var højt i Dronningens Gunst var ikke heller nogen Hemmelighed. Man turde ikke lade haant om Dinas Advarsler, og det blev da bestemt, at man vilde lade holde Vagt om Natten ved Murene. —

Korfitz Ulfeldt sad i sin Hustrus Sengekammer mellem Salen og Kabinettet ud til Galleriet. Det var silde, og dog var der liden Ro i Huset. Thi udenfor gik to Karle paa Vagt, og i Galleriet vaagede Dr. Sperling og Kjeld Friis.

Hr. Korfitz var stemt for, at man straks skulde skride til Undersøgelse af den Sag. »Jeg lægger ikke stor Vægt paa en saadan Kvindes Ord, men der maa være nogen Sandhed i den efter alt, hvad du beretter. Jeg tror ikke, det gælder vore Liv, saa vidt er det vel ikke kommen endnu; men Peder Vibe kan have Aarsager til at ville have fat i visse Breve, som al vor Lykke afhænger af. Du mindes, at din salig Fader har givet mig Kvittantz paa al mit Regnskab for Holmen og Rentieret med samt meget andet om Salget af Børsen og noget Materiel af Flaaden saasom Kobberstykker og andet. Om nu Peder Vibe og Jørgen Rosenkrantz kunde faa fat i saadanne Papirer, saa mente man vel, at

man kunde gaa til vore Hjertervenner i Raadet som gamle Christen Thomesen og den utaknemmelige Jochum og stille an den samme Komædie med mig som med det Dyr Hannibal, der nu slikker Støvet for Kongens Fødde.

Walter er i Ledtog med Gabel og Lente som med Svinet Peder Vibe, og det skulde undre mig, om ikke den snu Jochum staar bag ved for at lønne os for udvist Godhed og Forfremmelse, han skylder os.

Derfor bør vi ikke overhøre Kvindens Advarsler. Men helst ser jeg saadan Tingest jaget af Gaarde; er hun i Venskab med Walter, saa kan der komme Ufred af Maskepi med hende.«

Leonora rystede paa Hovedet: »Hun er enfoldig og lader ikke ond. Jeg har ikke kunnet komme efter, hvad Aarsag hun har til at søge os; men jeg tror, at hun er bleven uens med Walter, som vel er hendes Barnefader, eftersom hun er langt henne. Og nu vil hun have Barnet forsørget ved os.«

Hr. Korfitz rejste sig. »Leonora, min Kæreste,« sagde han, »lad det ske, som jeg vil det. Lad dem, der vil raade for dette Rige, raade for det! Jeg har smagt Hæder nok og haardt Arbejde og Utak for alt, hvad jeg har gjort for dette Land. Nu er jeg træt. Vil du som jeg, saa ryster vi Støvet af vore Fødde og drager bort. Gods har vi i Tyskland og Sverrig, og siger ikke Digteren, at Fædrelandet er der, hvor der er godt at være? Patria est ubi bene est. Hellere den første paa sin egen Gaard end anden Mand i en Gaard, hvis Bjælkeværk er saa raaddent, som Danmarks Hus er det nu. Fred, hjerte Leonora — det er efter Freden, jeg længes! Hvorfor skulde jeg tvinge disse Mennesker til at tage de Velgerninger, som jeg vil yde, men de ikke tage imod?«

Han bøjede sig ned over sin Hustru og kyssede hende til Godnat.

»Du glemmer dine Sønner, Korfitz!« sagde hun.
 »De er en Konges Børnebørn og fødte til at blive store
 Mænd i Danmark.«

Han rystede paa Hovedet. »Ingen er født til at blive
 stor Mand i Danmark, thi store Mænd har Danmark
 aldrig villet taale. Og kan det hænde, dertil er Landet
 ogsaa for lille.«

Saa gik han til sit Arbejde i natlig Stund, medens
 Leonora sov uroligt, og Vagtens Trin lød paa den
 frosne Jord derude i Haven, hvor Sneen laa i Dynger.

Men den Nat blev Freden ikke forstyrret — og det
 af saare gode Grunde.

SYVENDE KAPITEL

Dinas Barn.

u gik Dagene, og Februar blev til Marts. Walter saa kun lidt til Dina, hun holdt ham hen med Løfter om at skaffe ham Skrift fra Righofmesterens Gaard, naar Barnet var født, og han trængte ikke paa, da hans Raadgivere i Kancelliet bød ham vente rolig. Men hvad Dina fortalte om sine Besøg i Righofmesterens Gaard, bestyrkede ham i hans Tro paa det, hun havde sagt, saa meget mere som det altid er let at tro det, En gerne vil tro. Saaledes førte Dina i disse Dage sit dobbelte Spil, kun at hun talte mindre om, at de store Folk vilde formyrde Hr. Korfitz, men mere om, at de vilde tage hans Papirer og Brevskaber. Det lykkedes hende dog aldrig, hvor meget hun end stræbte derefter, at faa Adgang til Hans Excellentzes Værelser eller faa ham selv i Tale. Ej heller vilde nogen af Husets Folk tale med hende, og hun kom da ingen andre end Frøken Leonora og Magister Simon til Orde. Hun havde givet Walter det Løfte ikke at nævne ham som Fader til Barnet, og da hun frygtede for, at det skulde vække Mistanke hos Frøkenen, der iøvrigt aldrig udspurgte hende om noget hende vedkommende, saa svarede hun

Magister Simon, da han en Dag inkvirerede hende derom, at Barnefaderen ikke var her fra Byen, men hed Poul Andersøn og var Præst ved sin Faders Kald paa Lavind i Fyns Land, hvormed hun sigtede til en Student, som hun engang havde haft Omgængelse med.

Det blev mod Midten af Marts; Dina gik ikke stort ud mere, for hun var nu stærkt ventende. Walter sad paa Raadstuen med Peder Vibe og Lente; han var ret ilde ved det, for naar nu Dinas Barn var født og han ikke kunde tage sig af det, saa vilde Dina vel forklage ham og Sagen efter Loven og Recesserne komme for Byfogden Hr. Claus Iversen Ravn, der var Rigshofmesterens gode Ven og Tilhænger. Saa vilde det blive svært at holde Sagen hemmelig længer, og havde Dina til den Tid ikke sine Bevisligheder i Orden, kunde det let se galt ud for Walter.

Men ogsaa for dette Tilfælde vidste Raaderne Raad. Det var denne Gang Lente, der fandt paa en fortræffelig Udvej. Den 12. Marts udstedte Hans Majestæt et Brev, hvorefter det blev Oberst Jørgen Walter som Kongens Raad befalede at lade afhente og forsørge det Barn, som af den Kvinde Dina maatte blive født, uden at Byfogden dermed skulde sig befatte eller videre inkvirere. Det skete for at forhindre, at Rigens Hofmester skulde bringe Barnet tilside enten selv eller ved Byfogden og det vigtige Bevis for hans Forhold til Dina saaledes forrykkes.

Og saaledes kunde Walter lade Dina vide, at han skulde sørge for Barnet, og dermed slog hun sig foreløbig til Ro, endda hun var meget bekymret ved nogen Tidende, hun havde gennem Anthon, som hun for Penge havde bestukket til at udspejde Walter, at denne i de sidste Dage havde sluttet Forbindelse med en Pige, som flittig besøgte ham.

Hun skrev til ham derom, men Walter svarede ikke.

Margreta Vinhofer var helt uvidende om alt det, Dina saaledes tog sig til. Hun havde intet erfaret om Dinas Besøg paa Slottet; hun havde nok hørt om Walters Ophøjelse, men paa hans ærlige Hensigter troede hun ikke. Saa havde Dina fortalt, hvorledes hun havde faaet at gøre for Frøken Leonora, og det havde glædet Mor Margreta; men Dina kom nok af og til med et Stykke Damask eller andet Silketøj, som hun dog ikke arbejdede stort ved, og sukkede Mor Margreta og kysede sin Datterdatter paa Panden. Gud se i Naade til dem alle, saa slet det stod til!

Naar de talte om Barnet, der skulde komme, sagde Dina altid, at Barnet var Walters, og nu skulde de giftes, men, som sagt, det turde Mor Margreta ikke fæste Lid til.

Den 14. Marts om Aftenen, da Mor Margreta var gaaet til Ro, kom lille Margreta, som nu laa oppe hos Dina, der ikke turde sove alene, løbende ned til Mormoderen.

»Mormor!« skreg hun,» »Mor dør, Mor er saa gruelig daarlig!«

Og saa forstod Mor Margreta, hvad det var. Hun sagde til den lille, at hun skulde lægge sig i hendes Seng, og gik saa selv op til Dina. Det var Maaneskin, og derfor ikke meget mørkt, saa Mor Margreta tændte ikke Lys; men da hun kom til Dina, saa hun, at det var paa de høje Nagler, og Dina jamrede sig og skreg stærkt i Ve og Smerte. Saa gik Mor Margreta ned for at tænde Lys, og da hun kom op med Lyset, laa der et lidet Pigebarn i Sengen ved Dina og skreg saa sørgmodigt, og da var Klokken ved Elleve Slet.

Mor Margreta tog Barnet, der syntes meget svagt, og hun mente ikke, det kunde leve ret længe. Hun tænkte da, at om den lille Sjæl skulde blive delagtig i Herrens Glæde, maatte hun selv kristne det, som hæderlige Kvinder havde Pligt til efter Loven. Hun toede

da Barnet og svøbte det. Saa spurgte hun Dina ad, hvad Oberst Walters Moder hed. Dina tænkte ikke stort over noget; hun var saa mat og mødig, dertil bedrøvet over, at Barnet ikke var bleven en Dreng, og at det ikke var stærkt og kunde leve. Hun svarede saa, at hun mente, Walters Moder hed Abigael, og saa tog Mor Margreta Vand i et Fad for at døbe Barnet.

Det var en underlig, vemodig Kristenfærd denne. Dina laa i sin Seng med Hovedet tungt og smertende Lemmer, mens Lyset blaffede paa et lille Bord midt i Stuen og Maanen kastede sine Straaler ind ad det lille Gavlvindue. Barnet skreg ikke mere, det laa saa stille og sygt og blinkede med Øjnene mod Lyset, mens den gamle Mor Margreta berørte dets Pande med sine Fingerspidser og kristnede det i Guds Navn og kaldte det Abigael.

Saa lagde hun Barnet til Dina og gik til sit efter at have redt og ordnet lidt om Datteren; men Dina laa som i en Døs den hele Nat, mens Timerne langsomt sneglede sig frem. Hun tænkte paa Walter, paa de Drømme, hun havde drømt om Lykke ved det Barn, som skulde have Kongen til Fadder og blive en kæk Soldat, Oberst og General og sidde i Kongens Raad.

Og ved hendes Bryst kravlede den syge Orm, den lille Abigael, der ikke skreg, næppe nok rørte sig, saa lille og svagt det var. Ved To-Tiden kom Mor Margreta op til hende, og de lagde Barnet i en Vugge.

Saa faldt Dina i Søvn og drømte hun stod Brud i Sct. Petri Kirke, og Magister Simon viede hende, mens Rigens Hofmester førte hende til Alteret og Frøken Leonora var med i Følget.

Da hun vaagnede var det ved at blive lyst, og lille Margreta sad ved Vuggen, hvor Barnet laa og peb.

Og saa gav Dina sig til at græde, græde saa bittert og hjerteskaarende for al den Ulykke, der var voldt for det lille Barns Skyld, endnu inden det var født til Ver-

den, med Løgn og Svig og Falskhed, og nu var det et lille Pigebarn, der ikke kunde leve Dagen ud; saa vilde Walter glemme hende og forlade hende, og saa vilde det være forbi altsammen. Aa Gud i Jesu Navn, at hun dog maatte dø!

Mor Margreta lod sende Bud til Walter, at Barnet var født; men han bad Budet gaa Fanden i Vold, det gik ham ikke an, og da Budet kom tilbage, blev Mor Margreta for Alvor vred, hvad hun sjældent blev ellers. Hun forstod nu, at Walter vilde sværge sig fra Barnet, og den lille Abigael skulde være en Horeunge med ingen Fader, til Spot og Spe for alle i Nabolaget, til Skam og Skændsel over hendes Hus.

Og hun gik op til Dina, der laa sløv og træt i Sengen, og tog til at skælde og smælde, som var et Hagelvejrs sluppet løs over Huset. Nedenfor Husdøren stod lille Margreta og græd; hun vidste ikke, hvad alt dette betød, men syntes blot, det maatte være noget meget sørgeligt.

Saa kom Oberst Walter, hyllet i sin Kappe, da Mørket faldt paa. Han hørte Mor Margreta skænde.

»Hvad taler I saa højt for, Kvinde?« sagde han, »hvad taler I saa højt for?« Og saa rokkede Mor Margreta ind til sit med lille Margreta, og Walter gik ind til Dina.

Der stod et Lys paa Bordet som Natten forud, og i Vuggen ved Sengen laa det lille Barn og sov.

»Vil du se dit Barn, Jørgen?« sagde Dina og drejede Vuggen, saa Lysets gule Skær faldt ned over Barnets Ansigt, et underlig, lille, gulblegt Ansigt med sorte, strittende Haar over en spids, toppet Isse. Barnet slog Øjnene op og gav sig til at pibe som en Mus i Klemme.

Walter kom med Fred i Sindet, og han bøjede sig underlig forlegen ned over Vuggen og nærmede sin Haand til Barnets Ansigt. Dina saa skarpt paa ham; hun forstod vel, at han intet mente med det, og der

krøb igennem hende den Tanke at rive Barnet af Vuggen og slaa ham i hans dumme Ansigt med Barnet.

I dette Øjeblik hadede hun Walter. Saa bøjede han sig over hende og sagde saa blidt: »Stakkels lille Dina, har du lidt ilde?« Han kyssede hendes Pande, og der stod ham op i Næsen en varm og syrlig Duft fra hende og Lejet, hvor hun laa. Han kyssede hende igen.

Hendes Læber krympede sig i nervøs Rørelse, saa slog hun sine Arme om hans Hals og vædede hans Kinder og Skæg med sine Taarer.

I Vuggen laa den lille Abigael og peb.

Saa talte Walter til Dina og viste hende det store Brev med Kongens Navnetræk, hvorefter han skulde forsørge Barnet; men samtidig forklarede han hende, hvor nødvendigt det var, at ingen anede, at han var Barnets Fader; thi da maatte alle tro, at det, hun havde fortalt om Rigens Hofmester, var Digt, som han og Dina havde spundet sammen. Nu havde han tinget Barnet i Kost hos en fin Mand, en Kvartermester, der hed Nicolaus Ballye og hans ærlige Hustru, og Statholderen Hr. Jochum Gersdorff vilde selv sende en Karl efter Barnet den næste Dag. Saa skulde Dina, saa snart hun ellers kunde gaa ud, gaa til Rigens Hofmester og faa det Skrift, hun havde lovet, og saa skulde Sagen komme frem.

Dina hørte paa alt dette og forstod det ikke helt. Hun vilde helst opgive det hele; hun syntes, det var saa ondt og stygt, og andet mere sagde hun, som Walter ikke vilde høre. Men da han trængte paa, sagde hun ham Sandheden.

»Jørgen,« sagde hun, »alt det, jeg har fortalt dig om Rigens Hofmester, er intet, kun Løgn jeg har digtet, for at du ikke skulde forlade mig og søge anden Medhjælper. Jeg har aldrig haft Tilgang til Rigshofmesterens Hus, før jeg gik derhen og sagde, at Lange-mack bedrog dem, og derpaa blev jeg troet. Nu har

jeg siden fortalt dem, at onde Mennesker vil trænge ind til dem og myrde dem, og derfor giver de mig Adgang og har Tillid til mine Ord, men andet har jeg ikke med dem at skaffe. Nu kan jeg ikke mere. Jeg har fortalt dem, at jeg har min Viden fra dig, og derfor tror de mig — hvad kan jeg nu? Du kan selv se, det maa ende med Skam for os begge. Med Rigshofmesteren har jeg ikke talt, og hvad Giften angaar, saa er der intet, slet intet at gøre.»

Det susede for Walters Øren, og han rejste sig hurtigt.

»Har du nævnet mit Navn — har du skyldt mig for at ville myrde Rigshofmesteren? Saa skulde dog Satan ogsaa«

»Nej, nej, Jørgen,« sagde Dina afværgende. »Jeg har kun sagt, at jeg vidste fra dig, at der var onde Raad mod Rigens Hofmester.«

Walter purrede sig i Haaret. Saa slog det ham, at om det var saaledes fat, saa maatte han være dobbelt forsigtig med Dina. Endnu var hun ufarlig, det gjaldt blot om at faa Barnet tilside og saa maaske hjælpe sig selv eller søge Raad hos dem, der var klogere end han.

Han blev en Stund hos Dina og talte gode Ord til hende, som hun ikke helt troede; men da han gik, kom Mor Margreta ind til Dina helt sagtmodig og spurgte, hvad det saa blev til med Barnet.

Og Dina svarede helt sløvt og stille: »Aa, det har ingen Nød. Oberst Walter sørger for Barnet!«

Saa syslede Mor Margreta helt venligt med det spæde Barn, og lille Margreta kom ind og fik Lov at svøbe det og lege med det, som var det en Dukke. Men Dina laa stille hen og vilde slet ikke tænke paa noget. —

Den Dag fik Peder Vibe Jørgen Walters Fortrolighed, og hvad var underligere, han tog imod den. Han lod sig hele Sagen fortælle fra først til sidst, saa sad han en Stund i Tavshed og gav saa Walter et klogt

Raad af dem, man kan hente sig hos Ignatius Loyalas Disciple. Det gjaldt først og fremmest om, at Dina bevarede sit gode Forhold til Ulfeldts Hus. Det kunde ikke skade, at hun skrækkede dem med Fortællinger om Mordet; det vilde endog være en ypperlig Ting, om hun beskyldte nogen bestemt derfor, og Ulfeldt vovede sig ud med saadan Beskyldning, der jo vilde være aldeles ubeviselig og komme ham dyrt til at staa. Med saadanne Trusler kunde Dina opnaa alt muligt hos Ulfeldts, og skulde galt være, saa kunde man jo understøtte hendes Fortælling med Kendsgerninger, der ingen skadede. Saa snart hun havde Skrift fra Ulfeldt, burde Sagen gaa løs. Ja, det skadede end ikke, om hun angav Walter som den, der vilde trænge ind i Righofmesterens Gaard; thi jo fjernere man troede Walter stod hende, des bedre vilde man tro hende, og nu skulde den Sag føres til Ende med Dina.

Peder Vibe gned sine Hænder; det var tydeligt, at dette var ham til Maade, og Walter fik Paalæg om at lade Dina gøre, hvad hun vilde, »til Satan engang tager hende med hendes Løgne, som hun har fortjent,« føjede den fortræffelige Rentemester til. —

Saa blev det da saaledes, at Walter næste Dag sendte en Karl til Dina — ikke Anthon, thi paa ham stolede han ikke, men en af Statholderens Karle, som han havde laant for dette Brug; og paa en Pude, der tilhørte Walter, blev det spæde Barn baaren ud, mens den lille Margreta stod ved Laagen og græd over, at de tog hendes nye Legetøj fra hende. Dina sagde intet, thi der var Bud fra Walter, at det skulde saa være, og hun var for træt og svag til at gøre Indsigelse.

Karlen bar saa Barnet til Kvartermester Nicolaus Ballye og hans Kvinde, og der levede det i fem Dage, saa døde det, hvorom siden skal meldes med noget mere om dette Barn, der gjorde mere Støj efter Døden, end det i levende Live havde gjort.

OTTENDE KAPITEL

Hr. Korfitz Ulfeldts Forskrivning.

ed samme Tid, som Dinas Barn blev født, gik Leonora Kristine i Barselseng og blev forløst med en kraftig Dreng, som siden i Daaben fik Navnet Leo og blev den eneste af Hr. Korfitz' Sønner, der bragte Navnet til Efterverdenen, ja, blev en stor og mægtig Feltherre i den østrigske Kejsers Tjeneste og Stamfader til berømte østrigske Grever. Leonora laa i Barselseng, da Dina faa Dage efter sit Barns Fødsel gik til Ulfeldts Gaard for at faa det Skrift, Walter havde forlangt. Hun talte kun lidt med Frøken Leonora, men denne henviste hende til Magister Simon og sagde, at Præsten skulde faa Bud fra Righofmesteren om denne Sag.

Men som Dina nu sad i Frøken Leonoras Sengekammer, som laa mellem Salen mod Haven og Kabinetterne ud til Galleriet, kom Hr. Korfitz gennem Stuen og saa Dina sidde ved Frøken Leonoras Seng. Han kastede et Blik paa Dina, der sad med Siden til; hun rej-

ste sig, men Rigshofmesteren forlod Værelset uden at tale til hende.

Kort efter gik hun. Men da Rigshofmesteren kom ned til sit Maaltid, som han for Selskabs Skyld indtog i sin Frøkens Sengekammer, og Doktor Sperling sad hos og spiste med dem, saa spurgte han Leonora:

»Sig mig, min Kæreste, hvem var den Kvinde, der sad hos dig, da jeg gik gennem dit Værelse?«

»Det er den Kvinde, der plejer at komme til mig og bringe mig Tidender om Walter,« sagde Frøken Leonora.

»Hm,« brummede Hr. Korfitz og løftede betænkeligt sit Bæger til Munden. »Er det den Kvinde? Hun har et Fysiognomi, min gode Doktor, som om hendes Hoved skulde komme til at sidde paa en Stage.«

»Tror I paa sligt, Hr. Rigshofmester?« lo Doktoren. »Der kan da alle Slags Hoveder ved Vanheld og det ogsaa i stor Uskyldighed komme til at sidde paa Stager!«

»Denne Kvinde er tro,« sagde Leonora, »jeg tvivler ikke paa, hvad hun siger.«

»Jeg mener ikke andet, end efter de Fysiognomi-Studier, jeg har drevet i Padua, er hendes Hoved et saadant som jeg sagde. Man bør ikke lade haant om sligt, thi der er mange gode Vidnesbyrd om, at saadanne Profetier har slaaet til. Denne Kvinde kender jeg iøvrigt ikke.« Og Rigshofmesteren spiste videre i Fredelighed.

»Hun har nylig barslet,« sagde Leonora, »og nu vil hun have, at du skal give hende en Forsikring om, at du vil sørge for hendes Barn.«

»Jeg?« udbød Hr. Korfitz. »Nej, hjerte Kæreste, vi har selv Born nok at forsørge; skulde jeg sørge for fremmede Kvinders Børn? Er hun da ugift?«

»Hun er Enke,« sagde Leonora, »og jeg har min Tro, at Walter er Fader til Barnet. Men nu, da hun har talt til os om de Farer, der truer os, er hun bange for, at

om hun fortæller os, hvem der staar bag ved det Mord, som hun har berettet os om, saa vil det blive rygtbart, at dette stammer fra hende, og hun vil saa blive efterstræbt og forfulgt af dem, der vil sætte dette Forræderi i Værk. Hun vil da ikke vide noget til sit og Barnets Lævnets Ophold, og derfor beder hun om, at du vil forsikre hende saadant, saa vil hun navngive dem, der har paataget sig det morderiske Anslag, og angive Tiden, naar det skal sættes i Værk.«

Korfitz Ulfeldt rystede paa Hovedet. »Jeg har ingen Tillid til denne Kvinde. Og hvad hendes Barn angaar, saa faar hun ordne denne Sag med sin Barnefader eller lade Byfoged Claus Iversen ordne den, som de nu kan blive Venner til. Hvad siger I, Dr. Sperling?«

Dr. Sperling plirede med sine kloge, brune Øjne og gned sin Hage: »Det var vel værd at belønne Kvinden, om hun taler sandt; men paa den anden Side var det vel at forsikre sig, at hun ikke misbruger Eders Tillid!«

»Jeg har vist hende til Magister Simon,« sagde Frøken Leonora; »han vil vel finde Raad, thi han kender hende og ved, hvad Slags Folk hun er.«

»Du handler altid klogt, min Hjerte,« sagde Ulfeldt smilende og strøg sin Hustrus stærke, hvide Haand. »Hvad skulde vi gøre uden hende, Doktor?« tilføjede han og lo over til Sperling.

»Aa,« svarede Leonora og tog hans Haand. »I dette Hus er Manden Herre og vi andre kun dine lydige Tjenere og Tjenerinder. Du spørger sjældent om vort Raad, og giver vi dig Raad som f. Eks. at rejse dig og spænde Kaarde ved Lænd for at tage din Plads i Raadet og jage dine Fjender til det Musehul, hvortil de krøb, om du rejste dig i din Vælde, saa svarer du«

»Jeg svarer, min Hjerte, at jeg har smagt Magtens Sødme og Magtens Malurt, at jeg var gerne den ringeste Mand i Riget, om jeg kunde sidde i Fred med dig, min Kæreste, med vore fattige, smaa Børn og med

kloge, belæste Mænd som vor kære Doktor. Saa kunde Christen Thomesen og Jochum raade for Danmark med Gabel og Lente og det Svin Peder Vibe, saa meget dem og Hans Majestæt lystede eller Hendes Majestæt med samt Geheimeraad Walter. Jeg har ingen Lyst eller Trang til sligt, og vilde mine Uvenner blot unde mig Rolighed, saa fik de Ro af mig. Men Ulykken er, at Riget lider ilde under denne Tvedragt. Og det vil glæde dig at vide, at jeg har tilskrevet Jochum, at han skal komme hid, og vi vil da tale om, hvorledes vi bedst kan ordne vor »inderlig elskede« Svoger Hannibals Sager, saa der igen bliver Samdrægtighed mellem Rigens Raader, og der bliver Ende paa Skorteregimentet her i Landet.«

Leonora nikkede. »Du handler klogt deri — men er det sandt, saa er der megen Grund til at frygte, at den Kvinde har Ret. Hr. Jochum tier ikke, og faar de andre af det unge Raad det at vide, at du og Hannibal vil samles om Rigens Sager, saa vil de lettelig gribe til Morderdolk for at forhindre, at det sker, som skete i salig Faders sidste Aar, at Svigersønnerne, som de kalder Eder, bliver enige og mægtige.«

Ulfeldt smilede. »Kong Frederik er en from Konge, paa Bunden ærlig og god. Han tillader ikke sligt, og det bør vi ikke tro om nogen her i Landet.«

»Om Sofie Amalie tror jeg alt ondt,« sagde Leonora bidsk. »Hun sendte med Glæde Walter til os og lod ham myrde os alle ved Nattetid — !«

»Husj, Husj,« afbrød Hr. Korfitz og løftede advarende Haanden.

»Jeg siger min Mening,« sagde Leonora fast; »siden Langemack er ude af Huset, kan vi stole paa vore Folk, og den Kvinde Dina ved sikkert mere, end hun endnu har berettet. Jeg raader til, at du giver hende saadan Forskrivning, om hun saa vil røbe de Anslag, som det

er vor Pligt overfor vore fattige, smaa Børn ikke at misagte. Hvad mener I, Doktor?»

»Jeg mener som Eders Naadel!« sagde Doktor Sperling.

»I ser Spogelser tilhobe!« sagde Ulfeldt smilende. »Men eftersom du har skænket mig en sund og rask Dreng, vil jeg føje dig og tale med Magister Simon om Sagen. Og nu gid det maa bekomme dig vel, du kloge Hone!« —

Dermed kyssede Rigshofmesteren sin Hustru paa Panden og gik til sit Arbejde.

Leonora saa efter ham med et ømt Smil.

»Min Herre er for god til dette Regimente,« sagde hun, vendt til Sperling. »De siger, Danmark er et fattigt Land, men jeg siger: Danmark maa være saare rigt, om det ikke varer sig vel, men mener at kunne undvære en Son som min Herre.«

Og Sperling nikkede. »Hr. Korfiz er en meget from, huldosalig og god Herre, det siger jeg for alle, og enhver maa indrømme, at han er af meget stor Forfarenhed i Statssager. Den, der har ham til Ven, vælger sig ikke let nogen anden.«

Leonora løftede Blikket mod Sengehimlen og sagde saa stille og stærkt: »Korfitz er en af dem, for hvem man gerne dør, om han har En kær. Gud være evig lovet og prisat, at han gav mig saadan Husbond og Herre!« —

Saa kom en af Kvinderne, Anneke ved Navn, med den lille Leo, der laa i sit Svøb og strakte de smaa, buttede Arme ud mod Moderen.

Leonora tog Barnet og kyssede det: »Det give Gud, at du maa blive din Fader lig, om han forskaaner dig, til du naar Manddoms Alder. Vi vil kalde denne lille Leo som vor lille Leo Belgicus, der døde. Han faar vel ikke saa store Gaver af Generalstaterne som dem, Leo fik. Gud bedre det, nu er det onde Tider!«

Doktoren tog Barnet og saa længe paa det.

»Det Barn vil leve!« sagde han bestemt.

»Det give Gud, Amen,« svarede Moderen. — --

Dina fik Skriftet to Dage efter ved Magister Simon. Det vil sige, Magister Simon vilde ikke give hende det ihænde, men han viste hende det og lod hende læse det; det lød saaledes paa det danske Sprog:

Efter at Dina har lovet Frøken Leonora at aabnebære nogle Forræderier, der skulle være for Haanden over vort Hus og vore Personer, som hun beretter skulle være meget farlige, saa bliver det herved hende lovet, saafremt hun noget desangaaende maatte opdage og det beviser sig at være Sandhed, saa vi øjensynlig kunne se, at hun i denne Sag farer med Sandhed, da skal hun i den Anledning blive vel belønnet, saa at hun skal takke os, saa længe hun lever.

Kjøbenhavn, den 18. Marts 1651.

Korfitz Ulfeldt.

Dina læste Brevet flere Gange og var ilde tilfreds med, at der ikke stod noget om Barnet; men det maatte blive som det var skrevet. Og ejheller kunde hun faa det ihænde, men Magisteren gemte det i et grønt Skab, der stod i hans Studereværelse. Og dermed maatte Dina lade sig nøje.

Saa gik hun til Walter og fortalte, at nu var Skriftet skrevet, og deri stod, at Rigens Hofmester vilde sørge for Barnet; men Magister Simon vilde se det og døbe det, hvorfor hun bad Walter sige hende, hvor det var sat i Pleje.

Det turde Walter ikke paa egen Haand. Han maatte først tale med de andre Raader derom, og Dina gik lige saa ilde tilfreds fra ham, som hun var gaaet fra Magisteren. Paa Vejen hjem gik hun til Rigshofmesterens

Gaard og fik Foretræde for Frøkenen, der endnu laa i Sengen. Hun lovede da at bringe Bud om det Anslag den næste Dag eller faa Dage efter og fik saa Lov at se det lille Barn.

Da Dina saa Drengen i Moderens Arm, randt hendes egen Datter hende i Hu, og hun fornam en bitter Vrede i sit Hjerte. Her laa det lille, rige Barn svøbt i kostbart hollandsk Lin i en rigt smykket Seng mellem kostelige Sperlagen, født til Velstand og Lykke, og her sad hun, den fattige Moder, hvis Barn var en Horeunge, baaren ud paa en Soldats Pude af en fremmed Karl og dulgt for Moderen et Sted, hun ikke kendte, sygt, døende mellem fremmede Folk.

Og Graaden kæmpede sig frem, saa Dina sank ned ved Leonoras Leje og græd, som hun var pisket.

Nu er hun taabelig igen, tænkte Leonora. Men hun talte mildt til hende, og Dina fortalte hende saa om sit eget Barn, der var saa fattig og ingen Fader havde.

Det har vel Walter til Fader, tænkte Leonora, men hun sagde intet. Leonora Kristine hørte til dem, der tænkte meget, men sagde lidt, og alt dette gik jo ikke hende an.

Men da Dinas Taarer var standsede, rejste hun sig og tog det Stykke Damask, hun altid bragte med ud af Huset, for at det skulde se ud, som om hun havde Ærinde der.

Saa gik hun, som hun plejede, forbi Salen, og der stod Magister Simon og taledede med Hofapotekeren Samuel Meyer, som var en stor Mand i Byen og havde købt Børnehuset af Kongen Aaret forud. Denne Samuel Meyer kendte Dina meget vel, eftersom han i mange Aar havde haft med Børnehuset at skaffe, ogsaa i den Tid, da Dinas Moder kom der meget og hendes Stifader var Silkevæver der, og han undrede sig meget over at se Dina paa dette Sted. Men Magister Simon gik til hende og spurgte, om hun havde nyt, og hun

svarede, at det havde hun fortalt Frøken Leonora. Men saa kom Samuel Meyer henimod dem fra Salen, og Magisteren spurgte hende, hvad hun bar under Armen, for at forklare, hvorfor hun var der i Gaarden. Det forstod Dina vel, og hun svarede saa højt, at Hofapotekeren kunde høre det: »Det er Damask, som Frøkenen har givet mig!«

Og saa forstod Samuel Meyer, hvorfor hun kom i Gaarden, og han talte saa ikke mere om det. —

NIENDE KAPITEL

Da Barnet var dødt.

nthon var bleven mere og mere utilfreds med sin Herre, og Walter havde mærket, at Karlen ponsede paa ondt. En Dag kort efter, at Dina havde været hos Magister Simon og faaet den Forskrivning at se, opsagde Walter Anthon og bod ham pakke sig med det samme. Men Anthon besluttede at hævne sig, og eftersom Walter netop da havde truffet en Pige, som hed Zitzel, og som lettelig var ham til Villie og besøgte ham i hans Logement, gik Anthon til Dina og fortalte hende dette samt angav, paa hvad Tid Dina kunde træffe Zitzel hos Walter.

Dina blev mægtig vred, og uagtet det var ret silde paa Dagen, tog hun i Hast en Kaabe om sig og ilede til Walters Hus for at overraske ham og kræve ham til Regnskab. Og som hun vidste en hemmelig Maade at lukke Slaaen fra Døren, skaffede hun sig Adgang til Walters Værelse, hvor hun ganske rigtig traf Pigen hos ham, og det paa en saadan Maade, at hun kun kunde

nære ringe Tvivl om, hvad der var gaaet for sig. Hun greb da til Walters Pisk og pryglede den arme Pige saaledes, at hun næppe kunde gaa og staa, saa hun med faa Klæder og høje Skrig retirerede sig og flyede fra Kammeret for at søge Skjul og Ly hos en af Gæstgiverstedets Kvinder.

Men Dina stod højt blussende paa Gulvet med Pisken i sin hævede Haand og hvæsedes som en tirret Løvinde. Da Walter havde besindet sig og var bleven nogenlunde paaklædt, sprang han til og vilde vriste Pisken fra hende; men da slog hun ham over hans Ansigt en lang, blodig Strime, der sved og bed bredt over Pande og Kind. Og Walter sprang ind paa hende. »Du lede Satans Heks, saa du slaar!« bandede han og vristede Pisken fra hende, mens han med et vældigt Tag slængede hende ned i Gulvet og løftede Pisken for at slaa, som hun havde slaaet.

Men saa faldt hans Blik paa Dinas Ansigt, som det var vendt op mod ham. Hendes Øjne skød Lyn, og hendes Kinder blussede i Harme; hun værgede ikke for sig, men laa paa Knæ med Armene støttede paa Gulvet og saa lige op i hans Øjne.

»Slaa, om du tør!« sagde hun — og der var saadan vældig Magt i hendes Blik, at Walter med en dump Ed slængte Pisken henad Gulvet.

»Rejs dig!« sagde han saa og tørrede Sveden af Panden.

»Skørlevner, Horkarl!« hvæsedes hun imod ham — men hun rørte sig ikke.

Walter skottede mod Døren — der kom ingen.

»Rejs dig!« sagde han.

Langsomt stod Dina op og rettede paa sit Liv og sin Kjole. Med venstre Haand strøg hun sit viltre Haar ind under Huen, men hendes Blik hvilede dybt og hade-fuldt i hans.

»Dina,« sagde Walter ret venligt, for nu var det jo en Gang sket. »Hvorfor kommer du her?«

»Nidding! — hvor er mit Barn?« var alt, hvad hun svarede.

»Hvad vil du med Barnet?« spurgte han.

»Tage det til mig og forlade dig og dette forbandede Sted!« sagde Dina. »Nu har jeg gode Folks Ord for, at de vil sørge for mig, og nu er alt forbi mellem os. Nu faar du rede ud dine Løgne, som du vil — nu gaar jeg til Rigens Hofmester og giver dit Anslag an, at du ved det. Og saa bliver du sat i Blaataarn, til der kommer Folk, der faar Penge for at skille dig af med Livet — Løgner og Horkarl!«

Walter samlede sig lidt. »Det gør du næppelig, Dina,« sagde han, »for gør du det, saa bliver du selv sat i Byfogdens Kælder paa Raadstuen; og skal du svare til dit Barn, saa er det født i Dølgemaal, du bliver selv rettet for dine onde Gerningers Skyld, og Rigens Hofmester faar andet at tage Vare paa end hjælpe dig, en lokket Kvinde, der har skilt sig af med sit Barn.«

Dinas Bryst bankede, saa hendes Snørliv var ved at sprænges.

»Hvor er mit Barn?« gispede hun.

»Barnet er dødt,« sagde Walter skarpt, »det døde i Gaar, og din Moder ved vel, hvor det er kommen hen — jeg ved det ikke. Men Stodderkongen har vel baaret det ud af Staden!«

Med et Skrig tumlede Dina tilbage, saa gled hun som en Byldt ned langs Muren, og hendes Hoved slog mod Gulvet.

Da hun kom til Besindelse, laa hun paa Walters Seng, og han sad sløv paa en Stol ved Siden og stirrede paa hende.

»Hvor er Barnet?« hviskede hun, da hun kom til Besindelse — »hvor er Barnet?«

Men Walter kunde kun sige, at det var dødt, og at

han ikke vidste, hvor det var kommet hen. De Folk, til hvem han havde flyet det, havde givet det fra sig dødt, og hvem de var, maatte han ikke sige.

Al Vreden var døet hen i Dina, hun laa ganske stille og stirrede op mod Loftet. Hun tænkte intet, hun følte intet; det var, som om der ikke var Blod i hendes Aarer, ikke Hjerte i hendes Bryst, ikke Øjne i hendes Hoved, slet ikke andet end blot dødt Kød altsammen — og saa rystede hun af Kulde.

Walter bragte Vin, men hun tog den ikke.

Der kom Folk i den anden Stue, og Walter sankede Zitzels Klæder sammen; hun hørte som en fjern Hvisken og Tale derinde fra; men hun laa ganske stille hen og ventede paa at dø.

Hvorfor hun skulde dø, vidste hun ikke; men saadan maatte Døden være, naar Hjertet var brustent i En, og hendes Hjerte var brustent, det slog jo ikke mere. — Tankerne kom ikke — de gled længere og længere bort, og tilsidst syntes hun, at hun var død — Saa blev hun helt væk i det og laa hen, til Dagen gryede

Men Walter sad i sin Kappe og holdt Vagt ved hende; han turde ikke hente Læge, og hvad skulde han gøre, om hun gik hen og døde? —

Ved Daggry stod hun op og gik som i Søvn uden et Ord til ham; han lukkede Døren efter hende og kastede sig paa Sengen, hvor hun havde ligget.

Hvad Satan i Helvede skulde han gøre? —

Dina gik hjem, og hendes Moder stod i Døren, da hun kom. Mor Margreta vil tale og skænde, men Dina skød hende tilside for at gaa op. Paa Trappen vendte hun sig og spurgte: »Mor, hvor er mit Barn?»

»Det ved vel Walter!« svarede den gamle og saa forundret paa hende. Men Dinas Ansigt var saa underlig blegt og forstenet, at den gamle Kone ordentlig gruede for hende og ikke turde tale.

»Hvor er mit Barn?« spurgte Dina igen.

Barnet laa inde i Huggehuset, svøbt i nogle fattige Klude; der var kommet en Karl med det den foregaaende Aften, da Dina var hos Walter. Men Mor Margreta turde intet sige til Dina, saa forfærdelig saa hun ud.

Og saa gik Dina op til sig og kastede sig paa sin Seng. Der blev hun liggende uden at spise eller drikke i to samfulde Dage. Mor Margreta troede, hun var fra Forstanden, og lille Margreta, Dinas Datter, sad skælvende i en Krog og græd. For Dina var jo hendes Moder, og nu var alt saa forfærdelig sørgeligt.

Men medens Dina laa der, tog David Gertsen ved Aftentid Barnet og gik med det til en Kone der i Gyden ved Nørreport, der havde mistet en Dreng paa seks Aar, og til ham i hans Kiste blev Dinas Barn puttet ned og udbaaret til de fattiges Kirkegaard og jordet i en Grav ikke langt fra det Sted, hvor de den Gang havde jordet Vibeke Kruse.

Men David og Mor Margreta blev ens om aldrig at tale om Barnet, om Dina nogensinde skulde komme til sin Forstand igen.

Samme Dag tog Walter en tyk Stok og gennempryggede Anthon, som han skyldte for at have givet Dina Nys om Zitzel, hvad Karlen ikke heller nægtede. Og Walter svor en dyr Ed, at om ikke Anthon inden Aften var ude af Staden, saa skulde han sørge for, at han for gamle Skarnsregers Skyld kom i Trolldhullet i Blaa-taarn og siden i den murede Galge for Vesterport.

Og da Anthon forstod, at Walter havde Villien, og frygtede for, at han havde Evnen ogsaa formedelst den Adgang, han havde til de Store paa Slottet, saa sneg han sig bort fra Staden til Slagelse, hvor han havde Venner, og derfra skrev han til Dina, hvor han var, for han tænkte sig, hun kunde faa Brug for ham, naar hun vilde tage Hævn over Walter.

TIENDE KAPITEL

Dina forraader Walter.

o Dage laa Dina hen, men paa den tredie stod hun op og gik til Righofmesterens Gaard. Hun blev ikke indladt, men fik Besked, at der skulde blive sendt Bud til hende, og da Walter siden hen paa Dagen for at spejde gik ud over Broen ved Nørreport, saa han Tyrken Isach,

som han kendte, gaa ad Gyden til Dina og fly hende Bud. Han holdt sig skjult og saa, hvorledes Isach gik med Dina, og Mor Margreta, der kom ud, fortalte ham, at Tyrken havde haft det Budord »Ja« til Dina, og at hun derefter var gaaet med ham. Hun forraader mig, tænkte Walter og vilde følge efter, men saa betænkte han sig og gik i Stedet til Rentemesteren for at raadslaa med ham. —

Peder Vibe gned sine Hænder, da Walter berettede ham, hvad der var sket. »Nu arter det sig,« sagde han. »I hvad der saa end sker, vær I rolig, Oberst Walter! En enlig Skøges Ord vil ikke gælde stort mod en stor

Herre som Jer. Og det vil glæde Kongen at se Righofmesteren i saa godt Selskab.«

»Hvad skal jeg gøre?« spurgte Walter og saa lidet kløgtig ud.

»Naar I intet gør, gør I intet dumt!« var hele Svaret. Og med det Raad maatte Walter gaa, helt ilde tilmode.

Den Dag forraadte Dina Walter til Frøken Leonora. Hun turde ikke fortælle om det Anslag med Giften, men hun berettede, at det var Walter, der vilde komme ved Nattetid og myrde Rigshofmesteren og hans Børn og Frøken Leonora. Det havde Peder Vibe og han aftalt med Dronningen, som var i stor Fortrolighed med Walter. Og saa fortalte Dina løst og fast om Walter og Dronningen, som lød meget troværdigt, helst for Frøken Leonora, der havde hørt Rygtet før og gerne vilde tro alt ondt om Sofie Amalie.

Men Frøken Leonora gik til sin Husbond og raadførte sig med ham, og han vilde ikke tro, hvad Dina sagde, men paalagde Leonora at kræve andre Tegn af hende, at hun fo'r med Sandhed; og saa forstod Dina, at om hun skulde vinde Tiltro hos Rigens Hofmester, saa maatte hun tage Tiden i Agt og drive dobbelt Spil.

Saa begyndte hun den sidste dristige Færd, langt mere indviklet og troløs end noget, hun før havde øvet, for nu var Barnet dødt, og Walter, hendes eneste Ven, var bleven hendes Fjende. Ham vilde hun nu lokke i Baghold og leve den Dag, da Bøddelen skulde sønderbryde hans Adelsskjold og hugge hans Hoved fra hans Krop, for at det kunde sættes paa Stage og Kroppen klæde Stejle og Hjul. —

Det var den tredie April, foraarskoldt og blæsende, ret et ondt Vejr med Slud af Sydøst over Kalleboderne og ind over Volden ved Tyge Brahes Taarn. Rentemester Peder Vibe sad i sin Gaard i Farvergaden og skrev,

saa Gaasefjeren spruttede paa Papiret. Nu var det endelig besluttet, at Hannibal Sehested skulde fældes. Han havde søgt Naade og Forlig med Kongen, men der var kommet Ting imellem, som Kongen ikke vilde taale. Hertuginde Augusta af Glücksborg havde længe været en kær Veninde af Hr. Hannibal, som var en saare galant Mand. Nu var hun bleven trolovet med Hertug Ernst Günther af Sønderborg, og dog lod Hr. Hannibal ikke af med at gøre hende sin Opvartning.

Derom fik Hertugen Nys af gode Venner og gik til Kongen, og uagtet han i Grunden led Hr. Hannibal vel, blev han højlig forbitret og besluttede at lade ham forbyde Slottet og tage de norske Regnskaber frem igen. Den 4. April skulde Kongens Unaade forkyndes Hr. Hannibal ved Kansleren Christen Thomesen, og for at Papirerne kunde være i Orden, fik Peder Vibe Ordre til at gennemgaa visse Uddrag af de norske Regnskabsposter, som man vilde bruge til Paaskud for ikke at krænke Hertugens Ære ved at give det omtalte Forhold til Pris for Hoffolkets Snak.

Peder Vibe skrev; det var ham en Sjølefyrd at sprede saadant om sig, og til Hr. Hannibal havde han et godt Øje. Saa bankede det paa hans Dør, og indladt blev en Kvinde, der ydmygt bad om at faa ham i Tale i en højvigtig Sag.

Det var Dina.

Og derfor fik hun Peder Vibe i Tale. Han kendte hende fra Fortiden, men lod som om han ganske havde glemt hende og lod hende selv forklare, hvem hun var. Dina var sagtmodig og meget ydmyg, hun stræbte at gøre et godt og enfoldigt Indtryk, og hendes Tale var blid og sørgmodig.

»Jørgen Walter har sagt, at I er den klogeste Mand i Kjøbenhavn,« sagde hun efter sin Indledning. »Og da han nu er vred paa mig, fordi jeg har været ond og opbrusende imod ham, da han paa Kongens Vegne lod

mit Barn bringe fra mig, saa tør jeg ikke tale til ham, men gaar til Eder, som er saa klog.«

»Hm,« brummede Peder Vibe. »Tag Plads, Morlille, og lad os høre, hvad I vill!«

Og Dina tog Plads paa Kanten af en Stol, betrukken med Svinelæder. Der sad hun ligesom paa Spring og rejste sig af og til, naar Rentemesteren talte.

»I ved om den Forgift, jeg talte om til Kongen?«

»Nej,« svarede Peder Vibe kort.

Saa vil han ikke være ved det, tænkte Dina; højt sagde hun: »Det var ved Nytaar, at jeg blev kaldet til Slottet for at vidne om nogen Forgift, jeg havde set i Rigshofmesterens Gaard, og nu er det lykkedes mig at faa at vide, hvor den Forgift gemmes.«

»Jeg forstaar Jer ikke, Morlille,« sagde Peder Vibe.

Saa maatte Dina fortælle det hele, og det gjorde hun. Rentemesteren nikkede.

Dina fortsatte saa: »Om jeg nu selv tog den Forgift af Skrinet, som den staar i, saa vilde Rigshofmesteren sige, at jeg selv havde bragt den ind i Gaarden, og det vilde da ikke være gyldigt Vidnesbyrd.«

»Det er muligt,« sagde Rentemesteren.

»Derfor beder jeg nu Eder, naadige Hr. Rentemester, at I vil lade Oberst Walter med et eller to gode Vidner gaa ved Nattetide til Rigshofmesterens Hus ad Porten i Skindergade, og saa skal jeg nøje betegne dem Stedet, hvor Giften er at finde, og de skal da tage den og være Vidner, at den var der, som jeg havde angivet.«

»Det er en farlig Færd,« sagde Peder Vibe.

»Det er det ikke,« svarede Dina. »For i det nye Hus ligger ingen uden Kjeld Friis, som i disse Dage er skikket til Fru Kirsten paa Boller, og Skolemesteren, som er med Orlov i Rostock. Det er altsaa nu ganske tomt. Og om I frygter, saa skal jeg mage det saaledes, at al Adgang er let, om blot de kommer ad Porten, for

jeg har daglig Tilgang i Huset, og nu har jeg faaet at gøre for Frøken Leonora med at perse Silketøj, saa ingen mistror mig.«

Peder Vibe tænkte lidt over paa det.

»Hvorfor fortæller I mig det?« spurgte han saa.

»For at I skal give mig et Brev til Jørgen Walter, at han skal tro mig og gøre, hvad jeg fra Eder beder ham om.«

»Naa saaledes,« svarede Peder Vibe — »og hvad vil I saa videre?«

»Gøre alt saaledes rede, at Walter, om han vil, kan gaa til Rigshofmesterens Gaard endnu i Aften og tage Giften af Skabet.«

»Jeg vil ikke skrive Eder noget!« sagde Vibe og saa spejdende paa hende. »Men I kan gaa til Oberst Walter, som I altsaa kender, og sige ham fra mig at han kan rolig lyde Eders Raad og gøre, hvad I siger. Selv maa jeg være udenfor dette, eftersom jeg ingen Ordre har fra Hans Majestæt, men det har Walter.«

»Og Walter vil næppe tro mig nu,« sagde Dina. »eftersom vi skiltes haardt som Uvenner. I maa give mig noget Skrift at bringe til ham.«

»Lad gaa da,« sagde Vibe og skrev med sin sirlige Haand paa et lidet Stykke Papir, som han med Flid valgte af Hr. Hannibals egenhændige Regnskabslapper

»Den Kvinde, der bringer Eder dette, kan I vel tro. Hr. Oberst, hun handler efter højeste Ordre. Overgiv dette til Vulcanus, jeg har mine Aarsager dertil.

Votre serviteur

Peder Vibe.«

Saa foldede han Brevet sammen og gav Dina det.

»Og for at Obersten kan tro Jer — om han ellers vil tvivle efter dette, saa sig ham fra mig, at i Morgen Kl. 9 vil Kansleren negociere Hr. Hannibal Sehested, at han skal disgracieres og forbydes Hoffet. Men om I

har Eders Liv kært, Kvinde, saa sig ikke dette til noget Menneske, men det skal være Obersten Tegn, at jeg stoler paa Eder.«

Dina tog Seddelen og foldede den forsigtig sammen.

»Gaa saa med Gud,« sagde Rentemesteren, »og fremfor alt hold Tand for Tunge! I skal ikke faa Synd af det, om I skikker Jer vel. Denne Sag er højvigtig og alvorlig. Nu har jeg stolet paa Jer. Lad mig se, I ikke svigter!«

Og med dette gik Dina. Da hun stod paa Gaden, bankede Blodet i hendes Tindinger. Hvor var de store Folk Taaber til Hobel! Hun havde ventet, at Rentemesteren vilde afvise hende eller være kølig mod hende. Og nu stod hun lige straks ved sine Ønskers Maal. Med denne Seddel og den Viden, som jo slet ikke havde været nødvendig, vilde hun gaa til Frøken Leonora — og nu skulde de tro hende i Rigshofmesterens Gaard!

Peder Vibe stod ved Vinduet og trak Slaabrok'en fastere om sig; de to Ræve fra Holstebro, der dulgte deres Svandse bag hans Øren, viftede lystelig til hinanden mod Ruden. Og Peder Vibe smilede med det smukke, ærlige Smil, han tog i Arv fra sine jyske Stamfædre.

Da Theodor Lente en Time senere kom til ham for at tale med ham om Hr. Hannibals Sag, fortalte Rentemesteren ham om Dinas Besøg, og Kammersekretæren spidsede Øren.

»Ser I, min gode Lente,« sluttede Peder Vibe sin Beretning, »nu vil der ske følgende, saa vist som to og to er fire. Dina har fortalt Frøken Leonora en Del om Walter og Kongens Raad, men endnu tror de hende ikke ret. Nu gaar hun til Frøkenen og viser min Skrift frem, og hun vil ikke give den fra sig, thi den er bestemt til Walter og siger ikke noget mig til Skade. Saa vil hun fortælle Frøkenen, hvad der skal hænde hendes

kære Svoger Hannibal i Morgen — og det er der ingen i den ganske Stad, der kan vide i Dag, uden at denne staar de højfornemme Steder næst. Og fra det Moment vil Rigshofmesteren og hans Frøken tro Dina fuldt og fast. Men hun er uens med Walter, som han alt har berettet mig, og hun vil sikkert søge at lokke ham ind i Ulvens Hule, hvor han da, om han var saa taabelig at gaa der, vil blive modtaget med fuld Honnør.

Han gaar der ikke, men vi trækker Tiden ud, og en skønne Dag, naar Dina har fyldt Rigshofmesteren og hans Venner med al den Tale, vi gennem Walter kan gyde i hende, saa vil Rigshofmesteren gaa til Kongen paa Dinas Angivelse og klage over morderiske Anslag, og saa vil han der møde en saadan Angivelse af Dina, der vil berede ham en god og gavnlig Overraskelse.«

»I er en Djævel, Rentemester!« udbød Lente og stirrede med Undren paa Peder Vibe.

»Jeg er en Jyde, der er kommen til Kjøbenhavn over Paris,« svarede Rentemesteren beskeden.

Og Spillet var begyndt. — —

I Rigshofmesterens Gaard kom alt i højeste Ophidselse, thi nu var der næppe megen Tvivl mulig mere. Og da Dina gik derfra, traf Ulfeldt allerede Forberedelser til at tage mod de Mordere, som Dina havde sagt vilde komme ved Nattetid. Den Aften stod paa Salen tolv ladte Bøsser, og Ulfeldts Tjenere gik Vagt i Gaarden, mens Fodangler var spredt langs Murene, og Sperling og Ulfeldt selv vaagede paa Salen og i Galleriet.

Den næste Dag rygtedes det, at Hannibal Sehested var falden i Unaade, og at Kansleren havde meldt ham dette netop paa den Time, Dina havde angivet.

Og fra det Øjeblik troede alle i Rigshofmesterens Gaard fuldt og fast paa Dina.

Men Walter var underrettet forud af Peder Vibe, og da Dina kom til ham med sit Ærinde og bad ham ydmygt tilgive alt det onde, hun havde sagt og gjort, tog

han venligt imod hende, og de to forte deres Spil igennem i Dage uden at røbe sig ved Ord eller Miner til hinanden.

Det faldt Dina svært, men hun vilde hævn sig — hun vilde Hævn over ham for alt det forfærdelig onde, han havde gjort. Og han paa sin Side vidste jo, at naar Dina havde gjort, hvad hun skulde, vilde hun sagte blive sat tilside; hvad der saa hændte, fik blive de Stores Sag, ikke hans. Han handlede kun efter Ordre.

Men det var underligt at se de to sammen i de Dage. De talte kun lidt; Walter lovede at komme, naar Tid var, men biede paa Kongens Ordre, sagde han. Dina forstod ikke, hvorfor han tøvede. Saa sagde han, at han ikke vilde gaa alene, om noget skulde hændes.

Om Aftenen talte Walter og Dina ved, om Dagen gik hun som Regel til Frøken Leonora, og alt, hvad Walter fortalte hende fra Slottet og Raadet efter Vibes Raad, det berettede hun til Frøkenen, saa hun holdt det gaaende Dag efter Dag. Ja, nogle Dage efter Hr. Hannibals Unaade gik Statholderen til Ulfeldt for at tale med ham om, hvad Raadet burde gøre, om Hr. Hannibal vilde forlade Staden. Det var nødvendigt at indhente Righofmesterens Betænkende om denne Sag, og mellem Hannibal Sehested og Korfitz Ulfeldt var endnu Uvenskab trods det, der var hændet Sehested. Ved denne Lejlighed talte Hr. Jochum vidt og bredt om Raadets Stilling til den norske Statholder, og Dagen efter kunde Dina efter Walters Mund berette alt, hvad Statholderen havde sagt til Hr. Korfitz, hvor han havde siddet, og hvorledes Hr. Korfitz' Svar var faldne.

Saa maatte da Righofmesteren tro, at denne Kvinde vidste Besked. Nu kom Dina sjældent; hun sagde, hun var bange for at blive opdaget.

En Dag sendte hun følgende Bud:

Lader jeg eders Naade vide, saasom jeg ikke tales med eder i Afften, saa kan eders Naade lade vare paa i Nat, oc i Morgen Nat, saa kommer nogle Diefler med Foszsvantzer, eders Naade kand sende mig Bud mod Aften, at jeg skal gjøre noget for eders Naade, saa kan jeg tale med eders Naade selff, for min Moders Skyld, for hun vil nicht gerne haffve, at jeg skal gaa om Afften paa Gaaden. Gott bevare ewr Gnaden nu und alzeit, ich will selber mit ewr Gnaden sprechen von wenn ihr mich Boten sendet, ich kan sonst nicht auskommen.

Dina.

Og saa sendte Frøken Leonora Tyrken Isach til hende med ti Daler, og de lod vaage i Rigshofmesterens Gaard den Nat og Natten efter og hver Nat i Spænding og højeste Ophidselse.

Der kom ingen, men tredie Dagen indfandt Dina sig, og nu fortalte hun Frøken Leonora, at ikke alene hendes Husbond og hun skulde myrdes, men ogsaa deres Drengbørn. Og hun fortalte, at Walter vilde ikke komme alene, men ogsaa Mikkel Langemack og to af Peder Vibes Tjenere, ja, ogsaa en Karl, der tjente Statholderen i hans Gaard.

»Det er et dristigt Stykke,« sagde Frøken Leonora, »at Oberst Walter vil paatage sig det!«

Dina rystede paa Hovedet: »Det har jeg selv sagt ham, og dertil svarede han, at Hendes Majestæt, som er den egentlige Aarsag til dette, vil have ham i Spidsen; men han vil, at nogle af de Store skal gaa med, især Hr. Lente, der er den ivrigste. Thi mener de, at de vil lade ham i Stikken, saa bedrager de sig, for han er en let Finke, og han vil nok komme derfra.«

»Kan I skaffe mig Vished for, at Dronningen ved af dette?« spurgte Leonora.

Det troede Dina hun kunde. Og saaledes gik Da-

gene, mens Ulfeldt holdt Nattevagt og Dina undrede sig paa, at Walter ikke kom for at søge Giften og finde det Baghold, der var beredt ham af den Kvinde, han havde sveget saa troløst.

ELLEVTE KAPITEL

Dinas Kys.

Den 11. April var det bestemt, at det skulde være Alvor med Walters Gang til Righshofmesterens Hus. De havde aftalt, at Dina skulde komme til ham den Aften og meddele ham, at alt var rede. Dina kom og saa med Undren, at der i Walters Logement var dækket med Vin og gode Sager.

»Eja,« sagde hun, »du venter vel din Kæreste, kan jeg tænke, eller er det Hds. kongelige Majestæt, der vil spise ved dig i Aften?«

Walter bojede sig galant og hjalp hende Kaaben fra Skulderen.

»Det synes mig, hjerte Dina, at vi to har været saa godt kendt tilsammen, at vi paa denne Aften, da det gælder saa meget, kan spise vor Nadvere sammen!«

Dina saa skarpt paa Walter; han smilede til hende med de kønne, hvide Tænder under de røde Læber, og der stod Blink fra gamle Dage i de brune Øjne.

Det var det sidste Maaltid, før han gik i den Fælde,

hun havde beredt ham — det tog et Tag om Dinas Hjerte, men saa blev der koldt inden i hende igen.

Hun rystede paa Hovedet.

»Du skal blive,« sagde Walter, »ellers spildes den gode Mad.« Og Dina blev, for hun var sulten, og Bordet saa godt ud.

»Jeg drikker mig Mod til i fransk Vin,« sagde Walter og løftede sit Bæger, mens de sad ved Bordet. »Nu glemmer vi alt, hvad som er os imellem, og tænker kun paa de gode Dage!«

Dina nippede til sit Bæger, hun taalte ikke ret megen Vin. Men Walter drak for dem begge, og ved Vinen blev han elskovsfuld.

Dina talte kun lidt, hun ledes ved hans Kærtegn og han søde Ord, men hun vidste, at han havde langt til Rusen, og lod ham drikke og kærtegne, som han vilde. Det var jo deres sidste Mode. I Rigshofmesterens Hus var Vagt og ladte Bosser, og naar Walter og hans Følgesvende først ad Porten var trængt ind i Huset, vilde Rigshofmesteren og hans Tjenere falde over dem og tage dem til Fange eller hugge dem ned, om de gjorde Modstand.

Det rislede gennem Dina, mens hun sad der hos ham, hun havde elsket, og hørte hans Ord, saa hans Kinder blusse af Vin og Kærtegn. Et Par Timer til, og saa var Hævnen der — hendes Hævn, som skulde komme bag paa ham som Lossen i Skoven i et Spring.

Men Walter drak ikke mere, end han kunde taale, han gjorde sig sine Tanker om Dina. Hun har forraadt dig, tænkte han; som hendes Færd nu er, er hun dig hadsk, hun har stillet dig en Fælde, Jørgen Walter! Og saa lo han og kyssede hendes Kinder og Hals. Bi du blot, Dina, din Tid kommer nok, naar de kræver dig til Regnskab for det, du har sagt i Rigshofmesterens Gaard og til Kongen paa det høje Slot!

Der løb en slimet Elv af Rænker og ondt Forsæt mel-

lem de to, der havde haft hinanden kær en Gang for længe siden. Men der var noget i dem, der lagde et Gangbræt over Elven. Og der var Vildskab og Attraa i Dinas Judas Kys, da hun igen hvilede i Walters Arme.

Saa hændte der hende noget, som hun selv næppe forstod. Vinen var det ikke, hun havde kun drukket saare lidt. Walters Ord var det ikke, for de Ord, han talte, havde hun hørt tilforn af hans Mund. Det var noget andet, noget, hun ikke forstod, men noget, der voksede i hende stærkt og voldsomt, som hun hvilede i Walters Arme, halvt tvungen først, og siden mer end villig.

Det var ikke dødt, det derinde i hende, som hun troede sovet hen for stedse, da hendes Barn var forsvundet uden Spor og den lange Døs havde taget hende. Det var ikke dødt, en halvdrunken Mands Favntag kaldte det til Live. Dina og Jørgen Walter var paa Skib sammen, i hvad saa hændte, han kunde ikke kaste hende overbord.

Tiden gik, det blev over Midnat, og Dina laa helt vaagen, mens Walter blundede. Der faldt et Skær fra Maanelyset derude ind gennem Kamrets Ruder, der strojfede hans tætte, brune Haar, hans Pande, Næse og Skæg. Og Dina stirrede paa de Træk, kun kendte saa vel, mens det tog Vækst inden i hende, det, hun ikke kunde stænge og standse. Dina elskede Jørgen Walter og vækkede ham med et Kys.

Og efter en Stund uden Ord fortalte hun ham, hvorledes hun havde svoret ham Hævn, hvorledes denne Nat kunde blevet hans sidste, men ogsaa hvorledes hun nu for sin Kærligheds Skyld vilde skrifte og bede ham blive med hende — kun denne Nat, om han ikke vilde blive flere.

Og Dina græd — taabeligt, som Frøken Leonora kaldte det; for naar Dina græd, saa kunde hun blive ved at græde helt taabeligt, næsten som i Uvid. Det

kom jo inde fra som et Væld, og alt det andet, det stygge og onde, der kom udefra, fra onde Mennesker.

Det Dina fortalte, vidste Jørgen Walter jo godt. Og nu var han træt, gad ikke tænke over, hvad der saa videre skulde ske, kunde ikke heller helt forstaa, hvad Dina fortalte, og syntes egentlig, hun var et fordømt vanvittigt Fruentimmer, man helst burde se at skaffe sig fra Halsen snarest.

Det gik vel lettest om han gjorde sig vred, og det gjorde han til Gavns. Dina bad og tryglede paa sine Knæ om Tilgivelse, men Walter gjorde sig haard og befalede hende at gaa hjem, sin nye Svend vilde Walter sende med hende.

Saa maatte Dina gaa, og hun vilde gaa alene. Maaenen stod højt, da hun gik ad de tomme Gader. Hun saa hverken til højre eller venstre, men som hun naaede Købmagergade, fornam hun, at der var nogen, der fulgte hende. Hun lod som intet, men skottede tilbage og syntes, da hun drejede ned ad Løvestræde, at det var Walter selv.

Han troede hende altsaa ikke. Om han nu alligevel gik til Skindergade, hvor hans Folk maatte være! Hun vendte sig — den Mand, der fulgte efter, standsede tyve Skridt bag hende. Saa sagde hun højt: »Jeg gaar derhen og varer dem, der vaager!«

Og uden at afvente Svar satte hun i Løb ned ad Løvestræde. Hun hørte tunge Skridt bag sig — de standsede noget fra Porten, og Dina gav det Tegn, hun havde aftalt med Portvagten. Saa blev Porten opladt og hun ladt ind i Ulfeldts Gaard.

Der blev intet Overfald den Nat, men næste Morgen tidlig gik Walter til Dina. Hun sov, hun var lige kommet til Hvile, og lille Margreta stod for Døren, hun gik med Mad til Mormoderens Høns.

Walter sendte hende op til Dina, og Dina stod op og tog et Skørt om sig og gik ned.

»Hvad gjorde du i Rigshofmesterens Gaard i Nat?« spurgte Walter. Nu maatte han vide, hvilke nye Planer Dina havde fattet.

Dina var forstumlet og træt, hun kunde intet svare, som hun stod der rystende af Kulde. Walter spurgte igen: »Hvad gjorde du i Nat i Rigshofmesterens Gaard?«

Saa svarede Dina: »Jeg gik derind, for at du skulde se, at der var Vagt ved og Folk i Vaaben og lade af fra dit Forsæt!«

Saa lo Walter og sagde: »Du har forraadt mig, siger du, og troet, jeg var et Fæ, der gik i Fælden. Men nu skal du vide, at det var aldrig min Agt at gaa til Rigshofmesterens Gaard, og at det er bedst, du iler til Frøken Leonora og melder hende, at det hele var Gækkeri. saa de kan lade af med Vagt og Vaagen.«

»De vil ikke tro mig!« sagde Dina forskræmt.

»Om du siger det tidt nok, saa vil de tro dig,« sagde Walter. »Og gør du det ikke, da bliver det værst for dig selv. Thi faar Hans Majestæt at vide, at du har faaret med Løgn om Giften, saa er det ude med dig.«

»Det gør du ikke, Walter!« sagde Dina.

»Det afhænger alt af dig,« lod Walters Svar. Men Dina drog Walter indenfor, det var saa koldt der ude i Morgendæmringen. Hun tiggede og bad for sig om Tilgivelse og Naade. Og lovede saa at gøre alt, hvad han bad om, under Kys.

TOLVTE KAPITEL

Den 12te April.

Den 12. April var der Gæster i Righofmesterens Hus tidlig paa Dagen, hans Broder Flemming og hans Fætter Bjørn Ulfeldt, begge ham tro og hengivne. De taledes meget om det, der var meldt Frøken Leonora af Dina, og det var dem særdeles paafaldende, at en fattig Kvinde kunde bringe Bud om saa vigtige Sager fra saa højfornemme Steder. Der var paa mange Hold stor Misnoje med det nye Regimente, og mange var de danske Adelsmænd, der havde Lyst til at tale Kong Frederik til, som Parlamentets Landadelsmænd havde tiltalt hans Fætter Kong Carl af Engelland.

Men Ulfeldt selv var ikke saaledes stemt, han var af Sind hverken hidsig eller hadefuld, og han havde før erfaret, at det kun gjaldt at vinde Tid. Men nu var han træt, og han troede, der var Sandhed i Dinas Ord, for de vægtige Vidnesbyrd, hvormed hun belagde dem. Paa Kongen stolede han og paa Rigens Raad forsaavidt angik stakket Levned og Vold. Den Fare, der

truede ham fra Hoffet, kunde kun tilskrives tyske Tjenere, maaske Hendes Majestæt Dronningens Ønsker, men Kongens var disse ikke. Og derfor besluttede han sig nu til at sende disse to Mænd, der bar det samme Navn som han, til Kansleren for hos ham at andrage paa, at Kongen vilde undersøge den Sag og hindre mulig Udaad, om saadan var i Fjenders Anslag.

Og saa gik Flemming og Bjørn Ulfeldt til Kansleren Hr. Christen Thomesen med saadant Brev fra Rigens Hofmester:

Anno 1651, den 12. April.

Af højttængende Nød imod min Villie eller Tanker er jeg bleven foraarsaget til ved min kære Broder og kære Fætter ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Flemming Ulfeldt til Orebygaard med flere og Bjørn Ulfeldt til Møllerød hos Herr Cantzler Hr. Christian Thomesen at anholde, at han vil paa det underdanigste anholde hos Hans Kongelige Majestæt min allernaadigste Herre og Konge, paa mine Vegne, at jeg maatte blive tagen udi og under Hans Kongelige Majestæts naadigste Beskjærmelse; at efterdi mig nogle adskillige Gange er berettet, at der skal findes nogle onde Mennesker, som søge at efterstræbe mig, min Hustru og Børn ja end paa vores Liv, idet at de mig og mine med Gevalt skulde ville anfalde ved Nattetide i mit Hus, slig deres onde Forsæt at fuldende, og er allerede over fire Uger siden jeg om sligt deres onde Forsæt er bleven advaret. Jeg kan endnu ingen visse beskylde i dette, men der menes, at Walter her om skulde have nogen Videnskab, maaske om han det ellers vilde aabenbare, hvad han deraf ved. Sligt nu at forekomme beder jeg venlig min kære Broder og Fætter, det at ville andrage for Herr Cantzleren, at han paa det underdanigste paa mine Vegne vil hos Hans Kongelige Majestæt anholde om Beskjærmelse og Sikkerhed udi mit Hus at maatte nyde. Jeg har ikke herom tilforn villet noget movere hverken hos

en eller hos anden, formodende at de deres onde Forsæt af sig selv skulde lade falde. Men som der formærkes, at de deres onde Forsæt kontinuerer, nødes jeg efterdi det saa meget iler med deres Forsæt, som berettes, dette underdanigst at lade andrage for Hans kongelige Majestæt, min allernaadigste Herre og Konning med underdanigst og visse Haab, at Hans kongelige Majestæt, som Landsens Fader og alle deres Fader, som sidder under hans Beskjærmelse, sig min ringe Person og antager under hans naadige Beskjærmelse, og som en retfærdig Dommer, ved sin høje Autoritet, videre efter saadanne uforsvarlige Actioner, som var agtet at sætte i Værk, flittig inkvirere, saa kommer vel deraf den rette Grund og Sandhed for Dagen.

Haffnia: ut supra.

Korfitz Ulfeldt.

Dette har Hr. Rigens Hofmester begjært af os underskrevne for Hr. Cancelleren at andrage.

Flemming Ulfeldt.

Bjørn Ulfeldt.

De to ærlige og velbyrdige Mænd gik til Kansleren, der tog mod Brevet og svarede intet. Han sendte straks Bud til Statholderen Jochum Gersdorff, og de to læste Brevet igen. Saa gik de begge til Slottet og gav Christoffer Gabel det i Hænde, som lod Lente kalde til.

Kansleren vilde, at Brevet straks skulde forelægges Kongen; men Gabel mente, det var rettest først at kalde Walter til og spørge ham, hvad det betød.

Der gik da Bud efter Obersten, som sov de retfærdiges Søvn efter Nattens og Morgenens Strabadser. Han kom, og Brevet blev ham forevist; han nægtede at vide det mindste om de Anslag, der meldtes om deri, og det uagtet han blev skarpt forhørt af Christen Thomesen,

der var i stærkt Oprør over det, der stod at læse i Brevet.

Statholderen tænkte sit, og Brevet blev da overladt Gabel til at besørge det Kongen i Hænde, hvorefter de to Rigsraader forlod Raadstuen, men Walter blev tilbage med Lente.

»Nu gaar det løs,« sagde Lente, »og det er ikke let at sige, hvor dette vil ende. Om jeg var Eder, Oberst Walter, saa nægtede jeg at vide noget om dette; thi det er gavnligst, I holder Jer helt udenfor. Har Righofmesteren ingen anden Hjemmel end Dina, som vi maa formode, saa er det godt, at hun forbliver ene Hjemmel. Thi det er ikke let at sige, hvorledes Hans kongelige Majestæt vil tage denne Sag.«

Men bedre Raad fik Walter ikke der, og Peder Vibe, til hvem han siden gik, vilde intet sige, før man vidste, hvad Kongen vilde svare. —

Mens alt dette gik for sig paa Slottet, fik Dina i sit Hjem for Nørreport et ganske uventet Besøg. Det var Doktor Otto Sperling, som Righofmesteren sendte til hende for at spørge, om hun vilde staa ved, hvad hun havde fortalt, om hun blev spurgt om det paa rette Sted.

Dette forstod Dina ikke, thi Doktoren fortalte hende ikke, at Ulfeldt havde givet Sagen an for Kongen. Og Dina kunde ikke vide, hvorfor hun blev saaledes spurgt. Det gik vel ikke an at drage det hele tilbage saaledes paa en Studs. Med Walter havde hun kun aftalt, at han hos sine Venner skulde erfare, om det lod sig gøre at trække denne Sag tilbage.

Men svarede hun nu, at det, hun havde sagt, det kunde hun ikke staa ved, saa var hun dermed udelukket fra Righofmesterens Hus, hun forspildte den Hjælp, hun havde faaet tilsagt, og svigtede Walter hende, saa stod hun helt alene. Hun var desuden saa forstumlet ved alt det, der var sket, og det endte da

med, at hun vedstod, hvad hun havde fortalt, og lovede Sperling, at hvem der end vilde spørge, skulde hun nok staa ved sine Ord.

Men ikke længe efter, at Doktoren var gaaet, fik hun Forklaring paa, hvad han havde ment. Thi der kom Bud fra Walter, at hun ufortøvet skulde komme til ham, og da hun kom, fortalte han hende, hvorledes Rigens Hofmester var gaaet til Kongen. Og hvad Dina ikke var fortumlet og angst i Forvejen, det blev hun nu, da den hele Sag syntes vendt mod hende alene. Om nu de forlangte, at hun skulde vidne, og alt kom for en Dag, saa vilde Walter maaske lade hende i Stikken og glemme sine Løfter. Hun vidste hverken ud eller ind.

»Der er ikke andet for, end at du maa gaa til Frøken Leonora,« sagde Walter, »og fortælle hende, at det er Gækkeri altsammen, som sandt er, og at jeg har sagt dig det for at se, om du kunde tie.«

»Men saa vil de tro, at jeg vil bedrage dem og er i Ledtog med dig. Det kan jo altsammen ikke hjælpe!«

I Ledtog med Dina — det var det værste, der kunde hænde Walter. Og nu tænkte den tapre Oberst først og fremmest paa sig selv.

»Godt,« sagde han, »saa bliv ved dit; men sig saa til dem der i Gaarden, at jeg har sagt dig, det var kun for Gækkeri, jeg havde sagt dig alt dette, men at du ikke tror det. Og bed dem først og fremmest, at de ikke blander dig op i det og heller ikke mig, men lader det blive ved Langemack, som jo er bortjaget, og hvem Peder Vibe nok skal hytte.«

Derved blev det saa, og Dina gik til Frøken Leonora; men Frøkenen svarede kun, at hun nok skulde vide, hvad hun gjorde.

Dina var angst og bange. Hun kunde vel mærke, at Walter næppe vilde hjælpe hende, om hun blev kræ-

vet til Regnskab for, hvad hun havde sagt. For første Gang i lang Tid tænkte hun paa sin egen Sikkerhed. Der var for hende ikke andet at gøre end at blive ved sit, og stod hun saa alene, saa var det bedst, om kun den Sag om Mordet kom frem. Den om Forgiften vilde nu hverken Kongen eller Walter røre mere. Og vilde de det, maatte Rigshofmesteren skærme hende efter sit Brev og for den Gæld, han stod i til hende for hendes Advarsler.

Men nu maatte Magister Simon hjælpe; til ham var hun gaaet først, nu gik hun til ham igen.

Magister Simons Hustru var en Kvinde først i de tredive, hun havde lige skænket sin Mand et Barn, og hun sad nu i den Eftermiddagsstund og vuggede Barnet, der laa i sit lette Blund. Det var den første Dag, hun efter sin Barselsfærd var oven Senge, hun var ikke helt vel, mat i Lemmerne og tung i sit Hoved. Men Dina blev indladt; det havde Magister Simon befalet hende, om Dina skulde komme, naar han ikke var hjemme.

Dina hilste ærbødigt paa Præstekonen, hun traadte uvilkaarlig tættere til Vuggen, hvor den lille laa, og det tog et Tag om hendes Hjerte. Hun tænkte paa den lille Abigaël, som de havde taget fra hende og jordet etsteds, hun vidste ikke selv hvor. Saa spurgte hun efter Magister Simon.

»Han er i Kirken i Skriftestolen,« sagde Præstekonen; »men det kan ikke vare længe, inden han kommer. Sæt Jer ned, I ser træt og sorrigfuld ud og kan vel have gode Ord behov og Guds Trøst, som læger alle Saar!«

Dina sukkede og tog en Stol. Saa sad hun tavs en Stund ved Vuggen, som Præstekonen rørte med sin Fod, saa den sang frem og tilbage med Knirken.

»I ved vel, hvad jeg hemmeligen har fortalt Frøken Leonora og Magisteren?«

Præstekonen bøjede Hovedet: »Jeg ved det; min Kæreste ved, at jeg kan tie.«

»Ja,« sagde Dina, »det er en skøn Kunst. Gud give, jeg havde kunnet det, saa var det ikke gaaet mig saa ilde som det, jeg nu er kommen ud i. Og det er derfor, jeg kommer her for at bede Magisteren, at Righshofmesteren ikke maa nævne mit Navn, for nu har Righshofmesteren jo ladet Rigens Kansler vide, at han er underrettet om, at der er Folk, som vil ombringe ham, og at man blot skal spørge Walter ad. Men saa frygter jeg saa gruelig, at jeg skal komme i stor Ulykke; for spørger de Walter, saa vil han klage mig an, da han jo dog ved, at han har betroet mig det. Og mig vil de alle ondt, for i Dag til Morgen har Righshofmesteren sendt Doktor Sperling til mig og villet have mig til at tilstaa alt, som jeg har aabenbaret Frøken Leonora og Magisteren. Saa kan jeg vel tænke, de vil nævne mit Navn.«

Dina sad og talte enstonigt med Blikket vendt mod den lille, der sov.

»Hvad svarede I saa Doktoren?« spurgte Præstekonen, mens hun rettede paa Puderne i Vuggen.

Dina saa op, Blodet skød i hendes Kinder, og der kom Glans i hendes Øjne. »Jeg sagde Ja — jeg er et syndigt Menneske, ingen Guds Engel. Jeg skal ikke heller nægte, at jeg kun daarlig kan lade af fra Jørgen Walter, og endnu i Dag har jeg været ham til Orde. Han bad Djævelen tage mig, og saa kom det onde op i mig, og jeg svarede ham med de samme Ord, saa vi blev uens. Han skulde fare saa sagtelig, sagde jeg, jeg var vel fuld saa god som han og ikke kommen af saadan Pak, som han er kommen af. Og nu har jeg skrevet til Slagelse efter Anthon, hans Tjener, der kender al hans onde Færden og lastefulde Levned. Saa bliver vi to Vidner, og saa kommer jeg vel nok til Rette med Jørgen Walter.«

Præstekonen stirrede paa Dina. »Ved Anthon ogsaa af det Mord, der skulde øves mod Rigens Hofmester?«

»Ja,« sagde Dina, »det ved han.«

»Men det er forfærdeligt,« hviskede Præstekonen. »Naar han kan betro Jer noget saadant, saa maa han da være helt ringe forvaret paa Forstanden!«

Dina nikkede. »Saadan er det ogsaa. Walter er dum, en dum Hund er han!« sagde hun og knyttede sine Hænder — »saa dum, saa dum. I Aftes var jeg ved ham — det er saadan, jeg kan ikke blive fra ham; det er, som en ond Magt drog mig til ham. Og naar jeg er ved ham, saa synes jeg, at det er lige meget, om han saa var Djævelen selv — Gud forlade mig det, at jeg siger det for Jeres uskyldige Barn. Men saadan er det. Men saa var han saa gruelig ond imod mig, og saa bestemte jeg mig til at gaa til Rigshofmesterens Hus, inden jeg gik hjem. Han vilde sende en Tjener med mig, men det vilde jeg ikke; saa forstod han vel, jeg havde noget i Sinde, for han tog en Kappe om sig og gik efter mig og saa, at jeg gik til Rigshofmesterens.

Saa var det, han kom til mig i Morges Klokken fem — — og hvad saa der skete, kan jeg ikke fortælle; men det kyste mig saa forskrækkeligt, at jeg ikke har været Menneske siden. Men jeg vilde ikke tilstaa, at jeg havde været ved Rigshofmesteren, for det maatte han ikke vide.«

»Margrete Magister Simons rystede paa Hovedet: »Det er helt svært at forstaa, at Oberst Walter, som man skulde tro var en klog Mand, der har indlagt sig saa megen Ære for Rendsborg, at han vilde sætte saadan Klik paa sig som dette!«

Dina smilede haanligt: »Walter har vel taget Æren for Rendsborg, men der vil ties om det, han der har øvet. Aa Gud ja, Walter kender jeg vel, ikke alene fra mig selv, men ogsaa fra min salig Mands fornemme Venner i Lübeck, og om ham er, Gud bedre det, kun

øndt at melde. Hvad kan jeg for, at han saa ganske har forgjort mig? For Elskov spørger ikke om Dyd og Fortjenester. Men vil Walter gøre mig ulykkelig, saa vil de, der kender ham og mig, vel tage sig af mig.«

Præstekonen rokkede paa Stolen. Hun syntes, det var helt sørgeligt at høre, for Graaden stod Dina i Øjne og Hals. Og skønt hun talte saa onde Ord om Jørgen Walter, saa var det dog aabenbart, at hun gjorde meget af ham i sin Enfoldighed og helt vanskelig vilde give ham op selv til sin egen Ulykke.

»Har I kendt Walter længe?« spurgte hun; og saa fortalte Dina hende det hele om den Tid, da Fru Vibeke levede og Walter var en lille Mand og skyldte hende og hendes Moder meget. Og under al denne Tale var det, som Graaden skulde kvæle Dina, og hun græd da ogsaa saa hjertelig, at det lille Barn vaagnede og gav sig til at skrige.

Saa kom Magister Simon, og Dina fulgte ham til hans Lønkammer. De taltes længe ved, og Dina bad Magisteren saa bønligt at holde hendes Navn ude fra den Melding, som var tilgaaet Kansleren fra Rigens Hofmester; det gjaldt hendes Liv, sagde hun, om Walter fik Vished for, at det var hende, som havde forraadt ham.

Magister Simon turde intet love. Men Dina var allerede langt inde i sit Selvforsvar. For vilde Walter, at hun skulde skille sin Sag fra hans, saa maatte hun skille den, og saa maatte Rigens Hofmester tro, at der var Fjendskab imellem hende og Walter, fordi hun havde forraadt ham. Fik de først Nys om, at de to stak Hovederne sammen, saa var det ude med hende, og Walter kunde slet ingen Nytte drage af hende. Men efter alt det, hun havde sagt til Magister Simon og hans Hustru, kunde da ingen af dem tro, at hun havde det mindste med Walter at gøre. Og det var da ogsaa

først lige nu, de var bleven Venner igen, det varede jo kun saa længe Walter vilde.

Men Dina var nu helt i Oprør, og hun slog sig ikke til Taals endda.

Klokken var ni, og Doktor Sperling belavede sig paa at gaa til Rigshofmesteren, som det var hans Skik. Han forlod sit Hus i Studiestrædet og gik med sin Dreng midt ad Gaden ned mod Frue Kirke. Det var ganske mørkt, og Drengen bar en Lygte for ham. Men han var lige kommen ud for sin Dør og hen mod Doktor Møllers, saa laa næstved hans, saa kom der en Person imod ham, som han ikke kendte, fordi Lygten skinnede ham i Øjnene. Saa følte han et sagte Tag i sin Kappe og hørte en Kvinderøst hviske: »Hr. Doktor!«

Han standsede og saa, at det var Dina.

Hun var klædt i Mandsklæder med Trøje og Bukser, og om sig bar hun en sort Kappe. En bred Hat med Fjer skjulte hendes Overansigt.

Det gav et Sæt i Doktoren. »Ej,« sagde han, »render I Fastelavn, Dina, at I er saadan pudset op; hvad vil I paa Gaden i denne Mørkets Time?«

Hun svarede helt spagfærdig: »Jeg har laant disse Klæder af en gammel Mand, der bor tæt ved os, for at kunne gaa skjult til Eder og bede Eder for alt, hvad helligt er, at I udvirker, at Rigens Hofmester og Frøken Leonora ikke nævner Walter eller mig for Kansleren eller Kongen, men alene bliver ved Langemack, som har ladet Nøglen gøre til Rigshofmesterens Port! — — Men I maa først tjene mig i at sende den Dreng bort med hans Lygte, at ikke nogen skal se os her og komme efter mig.«

Det gjorde Doktoren, og han lukkede selv Drengen ind i Huset, mens Dina stod midt paa Gaden hyllet i sin Kappe og ventede paa ham.

Hun stod og skælvede, og Doktoren forstod **grant**, at Dina var meget bange for, at nogen skulde komme

og gøre hende Fortræd. Men da hun talte meget højt, tyssede han paa hende og bad hende tale sagtere eller ogsaa følge ham ind i hans Port. Saa lovede hun, at hun nok skulde skaffe at vide, hvilken Smed der havde eftergjort den Nøgle, og tog ham saa fast i Armen, at han kunde mærke det længe efter.

»Lov mig ved alt helligt I ved,« sagde hun, »at jeg skal ikke blive nævnet til Kongen eller Kansleren; thi sker det, er det ude med mig!«

Doktoren tyssede paa hende. »Jeg har selv set den Skrivelse, der er afgaaet fra Rigshofmesteren ved hans Broder og Fætter, og i den er Jeres Navn ikke nævnt, saa lidt som det vil blive nævnet, før I holder Jert Løfte og skaffer fuldgyldig Vidnesbyrd paa disse Skælmers. Men gøres det saa højlig behov, at det nævnes for kongelig Majestæt, saa maa det saa være, al den Stund den Sag ikke er Eders og min, men Rigshofmesterens og hele Rigets.«

Dina stod og saa sig urolig om — hun vilde ikke følges med ham, for, sagde hun, »der staar to Karle derhenne i Vejen, der bier efter mig!« Og saa skiltes Doktoren fra hende.

Men som det var helt mørkt, gik han langsomt og famlende frem, og noget nede i Gaden mødte han ogsaa en Karl, temmelig høj og for med opstrøgne Ærmer, klædt i en Læderkollert. Men Doktoren kunde ikke skønne, hvem det var, for Mørket. Lidt længere henne ved Bispens Laage mod Hjørnet af Nørregade kom en anden Karl, noget mindre end den første; men hvem denne var, kunde han heller ikke se. Men af disse to var den ene Walter selv, den anden Mikkell Langemack, som nu maatte være med, eftersom Dina havde talt om ham først og sidst i sin Beretning.

Sperling gik nu videre til Rigshofmesteren, men undrede sig højlig paa, hvem disse Karle kunde være. Thi var det Walters Folk, der vilde Dina det ilde, saa

havde hun vel ikke talt saa højt og nok ønsket Følgeskab for at komme forbi dem. Men var det Karle, der gelejdede hende, saa var det underligt nok, at Dina i en saa høj og farlig Sag havde Medvidere.

I Rigshofmesterens Gaard lagde de den Aften Raad op og besluttede at vente med at navngive Dina, til der var kommet videre Bud fra Slottet efter den Anledning, som Hr. Korfitz' Henvendelse maatte give; thi Kongens Svar var endnu ventendes og maatte indløbe snarlig.

Der indtraf nu ogsaa Magister Simon, som berettede om Dinas Besøg hos ham den samme Eftermiddag; og hvad hun der havde sagt, faldt ogsaa saa temmelig sammen med, hvad hun havde sagt Doktor Sperling. Men yderligere var der samme Dag bleven givet Johanne Lauritsdatter en Seddel at fly Frøken Leonora, der lød saaledes:

Lader jeg hermed Eders Naade vide, at Walter har været meget tidlig hos mig og er mig meget fjendsk, han har selv set efter, at jeg er gaaet til Eders Naade, og han sagde, at han havde stolet paa mig som en Ven, og nu fornam han da, jeg saa sent gik til Eders Naade, og derfor fik han Uro i Sindet og havde set mig gaa derind. Jeg skulde ikke sætte ham Briller paa Næsen, han truede mig svarligen. Gud se i Naade til mig. Han sagde, det var kun en Spøg, han havde fortalt mig, han vilde kun se, om jeg kunde tie, den Galgenfugl. Men Eders Naade skal derfor ikke undlade at lade passe paa, thi han er en Ræv, han staar ikke til troende, thi alle Dage har han nye Skælmstykker i Sinde, og jeg gruer for Sanden for ham. Jeg kan ikke skrive alt til Eders Naade, som jeg gerne vilde, og selv tør jeg ikke gaa til Eder. Hænder der mig noget, saa haaber jeg, at Eders Naade vil beskytte mig, thi jeg gør det af et godt Hjerte, det ved Gud.

Dina.

Og nedenunder var skrevet paa Tysk som Brevet selv to Linier, som ingen kunde tyde. De lød saaledes:

De Breff den dar eich na sate, det ha der set he ar-
ronit, das eich den sen wolten.

Man holdt den Nat Vagt i Rigshofmesterens Gaard, som saa mange Nætter forud, og ventede paa det, som skulde hænde. Men det var sidste Nat, den Sag var dulgt, og hvad der før var Rænker i Stilhed, blev nu aabent for Dagens Lys i den mærkelige Proces mellem Korfitz Ulfeldt og Dina Vinhofer.

TREDIE BOG

FØRSTE KAPITEL

Kongen og Rigshofmesteren.

et var den 13. April 1651 henimod Ni Slet om Morgen.

Kong Frederik stod i sit Løn-kammer med Korfitz Ulfeldts Brev i sin Haand. Lige overfor ham stod lænet til en højrygget Stol hans trofaste Ven og Raadgiver Christoffer Gabel.

Gabels Blik hvilede spørgende paa Kongen, som læste Brevet igennem for tredie Gang; da saa Kongen hen paa Gabel og spurgte langsomt og indtrængende:

»Sig mig paa Eders ærlige Ord af Eders Hjertes inderste Overbevisning, Christoffer, hvad tror I om dette?»

Gabel svarede: »Jeg tror, at naar Hr. Korfitz skriver sligt til Eders kongelige Majestæt, saa maa han have vigtige Aarsager. Og disse kunne være to. Enten er det blevet ham berettet af troværdige Mænd, at man staar ham efter Livet, det være saa sandt eller usandt, eller han har Aarsag til at svække i Eders kongelige Majestæts Øjne Mænd, der staar Eders Majestæt nær, af hvilke han da særlig nævner Oberst Walter.«

»Det sidste tror I?« spurgte Kongen og saa vist paa Gabel.

»Jeg tror intet, jeg ved endnu intet, og jeg kender Eders kongelige Majestæt saa vel, at jeg ved, at der vil intet blive gjort her, som ikke er Rettens lige Vej. Men jeg vil bede Eders Majestæt lade Walter kalde, som venter i Eders Forgemark, og lade ham gentage, hvad han for en halv Time siden har meddelt Theodor Lente og mig.«

Saa lod Kongen Walter kalde ind, og Walter berettede nu for Kongen, hvorledes den Kvinde Dina, som han ved Nytaars Tid havde ført til Slottet og efter den Tid efter Hans Majestæts Ordre nøjagtig havde fulgt og inkvireret med Hensyn til den Sag, hun havde anmeldt, Dagen forud var kommen til ham og havde været flux altereret og bange, fordi hun havde staaet i Rigens Hofmesters Hus og hørt paa, hvad Rigens Hofmester begærede, at Hr. Flemming Ulfeldt og Bjørn Ulfeldt skulde sige til Kansleren Hr. Christen Thomsen Sehested. Og saasom han befrygtede, at Kvinden drev Dobbeltspil, havde han fulgt hendes Færden den Dag og selv set, hvorledes hun ved Aftentide havde været hos Doktor Sperling og talt med ham foran hans Hus. Og der havde Walter hørt, at hun bad Dr. Sperling, at han vilde sige til Rigens Hofmester, at han hende ikke til nogen vilde navngive.

Kongen paahørte dette tavs med rynkede Bryn. Saa spurgte han: »Hvad tror I om dette, Jørgen?« Og Jørgen Walter vidste nu vel, hvad han havde at svare.

»Eders kongelige Majestæt,« sagde han. »Jeg tror, at den Kvinde bærer saadan Elskov til Rigens Hofmester, for hvad han har gjort for hende, at hun har svigtet min Tillid og for ham røbet, hvad hun har bekendt for Eders Majestæt og Rigens Raader. Hr. Korfitz har da fattet det Anslag at skyldte mig for morderiske

Stempler og Gevalt mod ham, for at jeg, som har bragt Sagen til Eders Majestæt som Eders tro Tjener, maatte blive mistrøstig hos Eder og hans onde Anslag saaledes blive skjulte.«

»Hm,« sagde Kongen. »Og I tror, Christoffer?«

»Det lyder rimeligt,« sagde Gabel. »Denne Kvinde driver dobbelt Spil, og vi tør ikke lade hende finde paa fri Fod. Mit Raad er derfor, at vi sender Slotsfoged Jochim til hendes Hus og lader hende bringe hid at forvares paa Slotsfogdens Kammer i Porten, til Eders Majestæts videre Villie kan foreligge.«

»Det er klogt,« sagde Kongen. »Og I, Jørgen, om disse Anslag mod Rigshofmesteren ved I intet?«

Walter bøjede sig ærbødigt. »Intet, om det saa gjaldt mit Liv. Jeg kan kun forklare det som Praktiker, hvor- med Rigens Hofmester vil gøre Eders Majestæts trofaste Tjenere mistrøstige i Eders Øjne. Jeg er Soldat og uforfaren i Rænker. Mit Liv og alt, hvad mit er, staar i Eders Majestæts naadige Haand!«

Kongen nikkede. »Gaa, Jørgen, og giv Jochim Slotsfoged vor Ordre, at han lader den Kvinde Dina hente straks og sætter hende fast i sit Kammer her paa Slottet.«

Dermed gik Walter.

»Tror I ham, Christoffer?« spurgte Kongen. »At sige for sandt, jeg tror ham ikke. Og lad mig sige Eder det straks: Er denne Mand tro, da skal han blive vel belønnet, men hvad der i denne Sag skal ske, det maa ikke ske ved ham. Thi den, der selv er Part i en Sag, er Part og ikke uvildig.«

Christoffer Gabel bøjede Hovedet. Kongen havde Ret.

»Og nu kan I lade Raaderne vide, at jeg skal komme til dem.« —

I Raadstuen paa Slottet ventede Rigens Raader efter Tilsigelse paa Kongen. Raadsalen laa i den Fløj, der

var opført mellem den store Dansesalsfløj og det blaa Taarn. Den laa i første Stokværk i det en Etages Hus, hvor i Kong Frederik den andens Tid Kancellierne havde været. Det var et ikke særlig stort Gemak; Lyset faldt ind gennem to Vinduer til Slotsgaarden og tre til Slotspladsen. Gemakket var draget med fint, rødt Engelsk og sat omkring med Kontrafeyer og andre Kunststykker og Historier. Over Bordet, der stod ved Vinduesrækken mod Gaarden, var en Himmel af rød og gul blommet Damask. For Enden af Bordet stod Kongens Stol, og bag den var et Rygstykke af samme Damask, hvormed saavel Rigsraadernes Stole som Bordet var betrukket. Gulvet var lagt i Tavl, Loftet var Bjælkeloft. Foran det laa en Sal, hvor Adelen forsamledes, naar Herredagen holdtes, og denne Sal stod i direkte Forbindelse med den store Dansesal i Riddersalsfløjen. Fra Kongens Gemakker i Kongefløjen til Raadstuen førte en Løngang, der var ophængt i Bjælker om det blaa Taarn og ragede ud over Graven.

I Raadstuen var samlet om Bordet under Kanslerens Forsæde de Rigsraader, der paa den Tid var tilstede i Kjøbenhavn. Foruden Statholderen, Jochum Gersdorff, Jørgen Seefeldt til Refsnæs, en Mand paa de 56, bred, svær og af den gamle Skole, bedst bekendt for sit store, mærkelige Bibliotek, en Hader af Kvinder og en aaben Uven af Rigens Hofmester. Næst ham sad den brave Christen Skeel til Fussinge, kendt som en ægte dansk Storbonde af Christian den fjerdes trofaste Mænd, halvhundred Aar, men ældet før Tiden, from, ærlig og jævn, men tung i Vending og sen i Opfattelse, en oprigtig Uven af Hr. Korfitz Ulfeldt. Dernæst Hr. Frederik Reedtz til Thygestrup, en rig Godsejer og fra første Færd blandt dem, der tog bedst mod Kong Frederik den tredie, Hr. Tage Thott til Eriksholm, en Mand paa Støvets Aar, af Kong Christian meget brugt til Sendefærd i Udlandet, Ejer af over ti Herregaarde, voldsom

og barsk, men jævn i sit Væsen, en Mand af den gamle Skole og Svigersønnernes Uven. Det samme gjaldt i endnu højere Grad Hr. Henrik Rammel til Bækkeskov i Danmark, Korfitz Ulfeldts aller bitreste Fjende, maa-ske fordi hans Gaard laa tæt op til Rigshofmesterens i Skindergade og ved Graabrødretorv. Hans Uvenskab til Rigens Hofmester var større end hans Mistillid til Kongen og hans unge Raad. Ej heller Niels Trolle til Trolleholm var Hr. Korfitz' Ven; han var Vice-Admiral, en Mand paa de halvhundrede, som Raadets Fler-tal i de Aar en lunken Ven af Kong Frederik, men som Henrik Rammel en bitter Modstander af Hr. Korfitz, med hvem han havde haft adskillige Sammenstød om Holmens Sager. Dog var han en ivrig Forsvarer af Adelens Rettigheder, som han forfægtede med Varme mod Kronens og Kongens Indgreb.

Den niende og sidste blandt Raaderne var Henrik Rantzau til Schøneweide, en lærd og vidtberejst Mand, der ejede meget Gods i Holsten, Danmark og Norge, og som blev regnet for at være Kongens bedste Ven i Rigens Raad.

Det vil saaledes ses, at Rigens Hofmester i denne Forsamling af Rigens Raader — og andre end de ni var ikke i Staden — ikke havde en eneste Ven, men flere bitre Fjender. Var der end retfærdige og samvit-tighedsfulde Mænd som Kansleren, Christen Skeel og Frederik Reedtz, saa var der andre, der gerne gik de kroge Veje for at fælde Ulven, og til dem hørte da særlig Statholderen og Henrik Rammel. Og var der i denne Forsamling kun tre, der virkelig var Kongen hengivne, og blandt disse da mest Hr. Henrik Rantzau, saa var der liden Fare for, at Raadet i denne Sag skulde handle Kongen imod.

Som Sekretærer var tilstede Otto Krag til Egeskov, en elskværdig og belæst Mand, der stod sig godt med alle, ogsaa med Hr. Korfitz Ulfeldt, og Oluf Rosen-

krantz, en Svoger til Otto Krag, en Mand med sjælden videnskabelig Uddannelse, der havde været knyttet nær til Rigshofmesteren paa hans Tog til Nederlandene; han skulde blive den sidste uheldige Pennefører for den gamle danske Adel. Men Hr. Korfitz' to unge Venner havde kun at føre i Pennen, hvad Raadet bestemte; paa dets Beslutninger kunde de ingen Indflydelse udøve.

Og der blev da heller ikke Tvivl om, hvad man i denne Sag burde gøre. Paa Forhaand stillede de Mænd, der kunde have værnet deres Frænde og Standsbroder mod alle Angreb, sig imod ham, og under Statholderens Førerskab besluttedes det at sende Jørgen Seefeldt og Henrik Rantzau til Rigshofmesteren — hans bitreste Uven og Kongens bedste Ven — for at tilbyde ham, hvad han ikke havde bedt om, korporlig Beskærmelse ved Herremænd eller Drabanter.

Om Walters Angivelse og Dinas Ord blev i dette Raadsmøde ikke talt et Ord, og kun Hr. Christen Thomesen og Jochum Gersdorff kendte noget til denne Sag.

Samme Dag gik Jørgen Seefeldt og Henrik Rantzau til Rigshofmesterens Gaard og blev modtagne med stor Høflighed. De ledtes ind i Rigshofmesterens Lønkammer til Skindergade og blev bragt til Sæde ved hans Bord, hvor det store Alabaster Blækhorn stod under Isabellafanen. Ulfeldt var ironisk, men meget belevet.

»I gode Herrer,« sagde han, »jeg takker underdanigst Hans Majestæt for den tilbudte Beskærmelse, jeg begærer ikke saa stor Opvartning; mig er det nok, om Hans Majestæt vilde tage mig i sin Protektion, saa ved jeg, at mine Uvenner ikke ville turde øve deres Ondskab paa mig.«

Og Jørgen Seefeldt svarede: »I maa dog have stor Vished om disse Anslag, at I tør saaledes fremkomme med Beskyldninger og nævne Oberst Walters Navn!«

Hr. Korfitz nikkede: »Det har jeg.«

»Og tør man vide Eders Hjemmel?« spurgte Jørgen Seefeldt.

»Nej!« svarede Ulfeldt.

»Saa holder Hans Majestæt det for digtet Værk,« sagde Henrik Rantzau. »Og det maa I forlade os, Hr. Korfitz, uden Hjemmel vil sligt ikke lettelig troes. Thi det er ikke hørt med ringe, endsige med saa fornemme høje Standspersoner, som I og Eders Frøken.«

Blodet skød Hr. Korfitz i Kinderne: »Om I havde den Viden, jeg har, saa vilde I ikke lettelig slaa dette hen! Det er mig berettet, at der er nogle, der staar mig efter Livet, og det er nu fem Uger siden, at jeg er advareret derom. Jeg har saa mange og stærke Indicia, hvorom mere skal komme frem. Det, jeg begærer af Hans Majestæt, er kun, at han lader inkvirere, og da særlig Walter; thi han ved Besked om denne Sag, hvori mig er berettet, at en blandt mine egne Tjenere har villet ombringe mig i mit eget Kabinet, ja, i min egen Stol. Lad Hans Majestæt forbyde de Folk, der er af Importance, at gøre mig ondt!«

»Det var store Ord,« sagde Jørgen Seefeldt. »Sigter I Hans Majestæts Tjenere?«

»Jeg har ingen andre at frygte ondt af end Hans Majestæts Tjenere,« sagde Ulfeldt skarpt; »thi danske Mænd ved vel, hvad de skylder mig, der som mine fremfarne Fædre har tjent dette Land tro og bidraget mægtigt til at bevare det i Farens Stund.«

»I frygter altsaa for Hans Majestæts Tjenere?« spurgte Henrik Rantzau.

»Ja, svarede Ulfeldt kort.

Og der faldt flere Ord imellem dem i al Fortrolighed, idet Hr. Korfitz ganske særlig lagde Rigsraaderne paa Sinde at forsikre Hans Majestæt om, at han, saasnart han blev karsk, vilde gøre Kongen og Riget god Tjeneste nu som forhen.

Med dette gik de to Raader, og Kongen bød dem,

da de vendte tilbage til Slottet, at skrive ned, hvad Righshofmesteren havde sagt dem.

Det gjorde de.

Da Kongen ved Eftermiddagstid stod i sit Lønkammer og læste Korfitz Ulfeldts Svar, da strømmede Blodet til hans Ansigt, og hans Sind blev fuldt af Harme. Han tog Rigsraadernes Resolution og gik til Dronningens Sengekammer. Uden et Ord rakte han hende Papiret, og hun læste — læste med et Smil.

»Han sigter dig, min kære Husbond, for at ville lade ham formynde i sit eget Hus.«

»Ja,« sagde Kongen. »Og dette er da aabent Fejdebrev. Nu faar vi se, hvem af os der er den stærkeste, Korfitz eller jeg!«

Saa lagde Dronningen sin Arm om hans Hals: »Takket være den Højeste, at du endelig ser, hvem der er dine sande Fjender. Glem saa ikke derover, hvem der er din sande Ven!«

»Hvem mener du?«

»Jeg mener Jørgen Walter,« sagde Dronningen. »Han har altsaa Ret. Og de, der tragtede dig efter Livet, vil skyldes dig for Niddingsdaad for at skjule sin egen Brøde.«

»Endnu i Aften skal denne Dina blive forhørt,« sagde Kongen og vendte sig hurtigt. »Saa lad os prøve, Korfitz — lad os prøve, hvem der har de fleste Kræfter, du eller jeg!«

Og med den Latter, der var Kongen egen, naar han blev vred, forlod han Dronningen og gik til sit for at pleje det unge Raad.

Foruden Gabel var Lente og Vibe kaldet til Kongen, men Dronningen modtog i privat Audientz Geheime-raad Jørgen Walter.

Og da Walter forlod hende, tvivlede hun ikke om, at de næste Dage vilde bringe store Ting frem, der vilde spredes viden om Lande, ja, ud over Landets Grænser.

ANDET KAPITEL

Dina mister sin Frihed.

lotsfogdens Kammer laa i Taarnet ind mod Slotsgaarden; da Walter gik fra Kongen før Raadets Møde, traf han der Slotsfogden, Hr. Jochim Waltpurger, som sad med sine Regnskaber og et Glas Rhinsk Vin for sig. Hr. Jochim var i salig Kong Christians Dage Hoffurer

og var ved Regimentskiftet bleven Foged paa Slottet. Under ham laa Fangerummet, og han var Enehersker over Staklerne i det blaa Taarn. Han saa slet ikke farlig ud, en lille, trivelig Mand om ved de halvhundrede, blussende af megen og hyppig indtagen Vin, ret en Falstaff at se paa, med sin Hængemave og korte, tykke Laar. Han var en Ven af Kvinder og af saftige Historier, stundom godmodig, men stundom drilsk og giftig. I Staden ejede han flere Huse og stod sig vel; han havde den Gang Kancellisten Philip Bornemanns Datter til Kvinde og omgikkes adskillige lærde og velstaaende Folk. Han skrev godt for sig, hans Haand var endog helt sirlig at se, og han kunde for den Sags Skyld godt

være høvisk og alvorlig; men naar han stolprede rundt i Taarnet med Fanger og Fangevogtere i sin graa Vams med den brede, hvide Krave om Halsen var han ikke af dem, der indgød Ærefrygt.

Han havde et ondt Ry for Skørlevned og Drik, men opefter var han sledsk, og for de Kongelige var han svært bange.

Walter og han var gode Kendinge, og Obersten var kommen af endnu ringere Folk end Jochim, der var Holstener som Obersten. De to forstod da hinanden godt, og Jochim godtede sig ordentlig til den Fugl, han nu skulde sætte i Bur.

»I maa ikke være for haard mod Dina!« sagde Walter, inden de skiltes.

»Ho, ho,« lo Jochim — »det er det, jeg bedst forstaar, at rede Buret vel med Strøsand og smaa Skaale. Men der er vel ikke Ordre til at sætte hende i Taarnet?«

»Nej,« sagde Walter, »hun skal sættes paa Eders Kammer til Hans Majestæts nærmere Ordre!«

»Hun skal faa det godt,« sagde Jochim og spændte Kaarde ved Lænd.

»Naar I nu har hæftet hende, saa sig hende blot, at jeg skal tale med hende, straks hun kommer hid, og giv nøje Agt paa, at hun ikke faar talt med nogen! — Hun har sin Gang i Rigshofmesterens Gaard, hos Dr. Sperling og Magister Simon. Nu skal hun sættes ensom.«

»Jeg kan tænke,« sagde Jochim, »at det gælder at faa den Fugl til at synge med det Næb, den har, den Vise den skal. Og I skal lære den Melodien!«

»Netop,« lød Walters Svar.

»Saa faar I give mig den første Tone, Oberst!« sagde Jochim, »saa fløjter vi saa smaat til Tidskort, mens vi gaar hid. Og for at I ikke kan tro, I røber Rigens Hemmeligheder, saa har en anden Fugl — en Vibe-fugl — alt nynet Melodien for mig og skudt paa Jer

sem bedre Hjemmel; altsaa aabne Eders Næb, mens vi slaar Følge, Hr. Oberst, og syng!«

Og mens de to fulgtes ad over Slotspladsen ad Højbrostræde og videre ud mod Nørreport, fortalte Walter Jochim Waltpurger, hvad den brave Jochim havde godt af at vide om Dina og Rigens Hofmester.

Ved Runde Kirke skiltes de, og Slotsfogden gik nynnende ud mod Nørreport med Kaarden daskende ved sin Side, fed og glad som til et Stævnemøde. —

Dr. Sperling stod for Frue Kirke i fuld Puds og førte en Brudgom ud af Kirken til Brudehuset. Saa kom en Pige, der en Tid havde været hos Dina, og talte ham til, han maatte endelig komme hjem til hendes Madmor, hun havde et vigtigt Ord at sige ham.

»Jeg ved ikke, hvor hun bor,« sagde Doktoren; »jeg har vel været ved Huset en Gang, men da var der en, der viste mig derhen. Bliv staaende her paa Kirkegaarden, til jeg har ført Brudgommen til Huset! «

Saa gik Doktoren og vendte kort efter tilbage. Han fulgtes saa med Pigen ud ad Nørreport og om forbi Stadsgraven til Gyden, hvor Dina boede. Men da han kom til Gyden, saa han foran sig Slotsfogden, der drejede ind ad samme Gyde. Kappen hængte fra hans Skuldre, og Kaarden dinglede ved hans Side, han svedte, den gode Jochim, for det var varmt i Solskinnet.

Doktor Sperling fulgte efter; men da han var kommen seks Skridt ned ad Gyden, saa han Dinas Moder, der stod foran sit Hus og vinkede til ham med Haanden, at han skulde holde sig tilbage. Hvad hendes Tegn ellers betød, forstod han ikke. Men Slotsfogden gik uden at se sig om ind i Huset.

Saa sagde Doktoren Farvel til Pigen og gik tilbage op paa Volden for at se, hvad dette skulde betyde; og mens han gik der paa Volden over Stadsgraven, saa han Jochim Slotsfoged komme med Dina, der gik ved hans Side med korte, urolige Skridt.

Hun saa ikke Sperling, og han ilede til Rigshofmesterens Gaard for at fortælle, at nu var Dina hæftet af Jochim Waltpurger og bragt til Kongens Slot.

»Det er altid noget,« sagde Frøken Leonora, thi med hende talte han. Det var netop ved den Tid, at Jørgen Seefeldt og Henrik Rantzau var hos Rigshofmesteren i Kongens Ærinde.

Og Dina? —

Solen var staaet op over hendes fattige Hjem den Dag efter ringe Nattero. Hun var helt fortumlet og ude af sig selv. Paa Walter kunde hun ikke stole, Mikkell Langemack var hende rent ud fjendsk; hvorhen hun saa, var stængt, det var hende, som droges et Net fast om hende for at vikle hende ind i sine Masker, saa hun aldrig skulde komme løs. Og da hun skiltes fra Walter, gik hun hjem og vækkede sin Moder, der sov de Retfærdiges Søvn, for at fortælle hende alt, hvad der var hændet. Nu kunde hun ikke være alene med det mere.

Mor Margreta sad med store, stive Øjne og lyttede til Dinas Beretning, og da Dina tav, sagde hun kun:

»Nu se Gud Herren i Naade til os allesammen!«

Saa græd Dina, men bedre blev det ikke for det. Og efter nogen Snak frem og tilbage blev de enige om, at alt, hvad Dina kunde gøre, var at bede Dr. Sperling eller Magister Simon om at skaffe hende vel ud af Landet i al Stilhed.

Den næste Morgen var det saa, hun sendte Bud efter Doktoren; ud turde hun ikke gaa, hun gik blot hen i Gyden til en gammel Kærling, der gav sig af med at fordrive Rotter, og af hende købte hun saa en lille Pakke Rottekrudt, for om de skulde sætte hende i Ammestuen paa Raadhuset for Barnets Skyld, da vilde hun tage Forgiften og dø fra det hele.

Saa kom Jochim Waltpurger helt fidel og galant.

Han gjorde stor Reverents for Dina og bad den naadige Frue være ulejligh med en lille Tur til Hove. Der var saa mange fornemme Herrer, der gerne vilde hende til Orde, og han, Jochim selv, var længselsfuld efter at se hende som Gæst, om det lystede hende at slaa Følge med ham i det skønne Vejr.

Dina blev bleg og skælvede helt ned i Anklerne.

Men saa faldt det hende ind, at Slotsfogden jo ikke havde noget med Byens Hægte at gøre, og som hun hørte til Staden, kunde de ikke sætte hende i det blaa Taarn. Det maatte saa være Kongen eller Dronningen, der vilde tale med hende, og hun fulgte da Slotsfogden, lidt beklemmt, men uden større Angst.

Da hun gik, stod Mor Margreta og hendes Datter i Døren. Mor Margreta skjalv om et Espeløv, men lille Margreta stod og saa paa Moderen med kolde, haarde Øjne.

»Aa, Jøsses ja, aa, Jøsses ja,« sukkede den gamle. »Hun kommer aldrig hjem igen!«

»Saa var det ogsaa det bedste,« sagde Barnet skarpt. »Saa er vi to alene, Mormor, og det er meget, meget bedre.«

Dina vendte Hovedet, som hun gik ad Gyden, og fra alle de smaa Huse tittede nysgerrige Kvinder og Børn frem for at se Dina Vinhofer gaa ved Jochim Slotsfogeds Side sin sidste Gang i den fattige Gyde ved Nørreport.

Hr. Jochim var galant og meget konversabel. »Som I vil kunne forstaa, min Skønne,« sagde han, »er det den Sag om Rigens Hofmester, og vil I være klog og gøre, som de Store vil, saa age I fra Slottet i en Guld-karet, til Rigdom og Ære. De har store Ting for med Eder; hold Jer til Walter, han er Eders sande Ven, og hold Jer til Kongen og vor naadige Dronning! Det er en let Kunst at synge, naar man kun synger den Tone, som de store Herrer gerne vil høre.«

Dina forstod ikke alt, men saa meget forstod hun, at hun maatte gøre, hvad de Mennesker sagde. I sin Lomme havde hun den lille Pakke med Rottekruddet. Skulde det gaa galt, saa kunde Døden befri hende. — Men hvorfor skulde det gaa galt?

Og med hævet Hoved gik hun ad Købmagergade ved Slotsfogdens Side til Slottet, der laa hvidt i April-solen og strakte de blinkende Floje mod Sky.

Paa Slotspladsen snublede hun over en Sten og greb for sig. Slotsfogden greb hende i Armen og støttede hende. Hun havde en Fornemmelse, som havde hun traadt i noget glat, og det sagde hun til Jochim.

Han drejede Hovedet og plirede lidt med Øjnene.

»Det er et farligt Sted, lille Dina, dette her!« sagde han. »Her bruger Mestermænd at rette store Folk med Sværd. Her var det, Peder Galt maatte strække Hals, mens den gamle stod i sin Slobrok der oppe paa Slottet og saa til. Men I skal ikke tage Varsel af det, lille Dina — det betyder ikke noget, det betyder ikke noget!«

Dina standsede og mindedes Walters Ord. Aa Jesus dog, om de nu dømte hende for Fødsel i Dølgemaal! Og hun greb om Pakken i sin Lomme. Nej, før vilde hun dø selv end række Hals for Mestermænd!

Og saa syntes hun hele Vejen, hun traadte i sit eget Blod.

Saa gik de ind under den lille Porthugning med Kamret, der stod midt paa Broen over den indre Grav, og snart stod de i den dybe, skumle Slotsporthvælvning, hvor det gav Genlyd af deres Trin.

Det gav et Sæt i Dina, da Slotsfogden drejede til højre mod det slanke Trappetaarn og rodede Nøglen frem til Blaataarns Dør. Den jernbeslagne Dør hvinede paa sine Hængsler, og nu stod Dina i Blaataarn.

»I skal ikke tabe Modet,« sagde Jochim venlig. »I

skal kun ind i mit Kammers, til de høje Herrer har Bud efter Eder. Træd kun dristigt ind, min lille Frue!»

Og saa ledte han Dina ind i Slotsfoged-Kammeret og bød hende tage Plads. Det var et lille Kammer mod Gaarden i første Stokværk, Vinduerne var store, men der var Gitter for. Gulvet var Fliser med Sivmaatter, og der var kun et Par haarde Stole om et Bord. Det lignede dog ikke noget Fængsel, og Slotsfogden var helt venlig mod hende. Han tog hende saagar om Livet og kyssede hende paa Halsen for at give hende Mod. Saa følte han paa hendes Bryst og strøg hendes Haar.

Det agtede hun intet, og hun vilde for alt i Verden ikke fornærme ham. —

Slotsfogden gik og Dina blev siddende i sit Fængsel. Hun sad ved Vinduet og stirrede ud i Slotsgaarden; der saa hun Rizens Raader gaa fra Kongens Trappe, Drabanter drev rundt i Gaarden og ved Stegerset stod Piger og Køkkensvende og pegede op mod Vinduet. Thi det var rygtedes allerede, at der var vigtige Ting for, som vilde undre alle i Byen og paa Slottet saare, naar de erfarede dem.

Over Gaarden kom Walter i Følge med Slotsfogden; de gik til Trappetaarnet, og lidt efter raslede Nøgler i hendes Dør.

»Her har I Eders Fæstemand, min Skønne!» lo Jochim Waltpurger og lod Walter ene med Dina.

Dina kastede sig hulkende om hans Hals, bad og bønfuldt ham, om han vilde frelse hende, blot skaffe hende fri, ud af Taarnet. For den korte Tid, hun havde tilbragt der, havde ganske brudt hendes Mod.

Walter gjorde sig lempelig fri og bad hende tage Plads paa en af de haarde Stole.

»Dina,« sagde han, »nu er det sket, som du selv har forvoldt. Du stolede ikke paa dine Venner, du forraadte mig til Kongens Fjender, du vilde endogsaa min

Død. Fri kan du ikke blive, før alt dette er klaret; men det beror kun paa dig, om det skal faa en god Udgang.«

»Alt, hvad du vil, alt, hvad du vil!« sagde Dina og vred sine Hænder. Blot du skaffer mig ud fra dette Sted!«

»Det tager Tid,« sagde Walter, »men her skal du ikke blive. Hans Majestæt vil sætte gode Værelser i Stand til dig, med alt, hvad du begærer. Det gælder nu om at føre den Sag om Forgiften frem. Og staar du standhaftig ved, hvad du har sagt i alle Maader, hvad saa end sker, saa skal du blive vel belønnet. Men siger du et Ord andet end du skal, da overgiver vi dig til Byfogden; og du maa nu ikke glemme, at i Dag faar Hr. Korfitz at vide, hvad du har sagt Kongen, og der vil ikke være den Pinsel i denne Verden, som ikke han og hans Frøken vil lade dig undergaa. Mærk dig det! Her paa Slottet er dine Venner, der nede i Staden dine hitre Fjender.«

»Hvad skal jeg da gøre?« stønnede Dina.

»Gentage alt, hvad du har sagt om Rigshofmesteren og hans Frøken! Han er din Barnefader, og mig har du aldrig kendt. Jeg har aldrig talt til dig om noget Overfald paa Rigshofmesterens Hus. Mærk dig det! Thi derpaa ligger stor Vægt. Rigshofmesteren har digtet alt dette, og du har aldrig talt til ham eller hans Frøken om Overfald. De selv har fundet paa dette for at gøre mig mistænkelig. Og saa skal du desuden agte vel paa Jochim Waltpurger og sige alt, hvad han vil, du skal sige, gøre alt, hvad han vil, du skal gøre. Alt, forstaar du, thi han er Herre over dig nu! Han er en god Herre mod dem, der følger ham, haard mod dem, der gør ham imod.«

»Og du, Jørgen — faar jeg ikke dig at se?« spurgte Dina angst.

»Ikke ofte,« sagde Walter. »Det er ikke godt for

Sagens Skyld. Men naar den først er sluttet, skal du faa din Belønning.«

»Af dig?« spurgte Dina.

»Af Kongen,« sagde Walter med en stor Haandbevægelse.

»Jørgen, Jørgen!« skreg Dina og slog sine Arme om hans Hals — men Walter gjorde sig løs. Og det var, som brast der en Streng inden i Dina.

Hun traadte et Skridt tilbage og satte Armen i Siden.

»Og om jeg nu sagde den fulde Sandhed?«

»Det vilde blive Døden for Mestermændens Sværd for dig. Og Vejen til Døden vilde gaa over Pinebænken, der staar heroppe over dit Hoved i dette Taarn. Saa giver du Rigshofmesteren Sag, og har du løjet ham paa, saa er det Døden for dig og Døden for mig!«

»For dig?« spurgte Dina aandeløs.

»Ja, om du fortæller alt, hvad her er hændet, saa drager du mig med i dit Fald. Dronningen er min tro Beskytterinde, men Magten i dette Land er hos Kongen og Rigens Raad. Og hvis Kongen erfarer, at vi har drevet Rænkespil med ham, saa overantvorder han dig og mig i Hr. Korfitz' Hænder. Og det er Døden!«

Dina gøs.

»Og om det nu altsammen kommer for en Dag?« spurgte hun.

»Det kan kun komme for en Dag, om du forraader mig. Saa længe du tier om mig, staar jeg stærk ved Kongens Naade og kan beskytte dig. Den Dag, du forraader mig, er alt forbi. At du ved det!«

»Og om det lykkes, vil du saa være min?« spurgte Dina og stirrede paa ham med store, vidtaabne Øjne.

Walter tav — og der brast endnu en Streng inden i Dina. Det var som en Strengelæg, hvor Streng efter Streng brister, saa der til sidst er slet intet mere at spille paa, alt er tavst og dødt. Men Ve volder det i

et Menneske at dø saaledes, mens Streng springer efter Streng derinde, hvor Sjælens Streng er spændte.

Walter gik, og Dina sad alene tilbage i Fængslet, mens Solen sank og det begyndte at blive koldt og skummelt derude.

Saa sank hun sammen. — Alt det, der havde holdt hende oppe, mens hun var ude i det fri, det var ikke mere. Rænker, Løgn, Udflugter, Skældsord, Kærtegn, intet mere! Kun Fængslets nøgne Mure og Gitter for Vinduet, Slaa for Dør.

Stængt inde var hun med sin Jammer, alene, pju-sket, fangen Fugl i Bur.

Med skælvende Fingre ledte hun Giften frem af sin Lomme. De smaa Korn knitrede i den haarde, graa Kardus. Hun tænkte ikke, hun følte ikke, kun aad hun i sig den bitre Gift.

Og da Jochim Waltpurger kom for at give Fuglen Æde og Drikke, laa den pju-sket og vingeslap paa Burets Gulv og tog efter Vejret med Næbet ned i det fugt-tige Sand paa de skurede Fliser. —

»Zum Donnerwettere Hagel, hvad er løs!« brølede Slotsfogden.

Men Dina svarede ikke.

Saa kom Taarngemmeren og en Kvinde til, og saa fandt de Kardusen med Forgiften.

»Faa fat i Medici — faa fat i Medici!« raabte Slotsfogden aandeløs, og der blev stor Opstandelse i Taarnet.

Men Doktorerne kom, saagar Kongens egne Læger, og henimod Midnat slap Døden for anden Gang sit Tag i stakkels Dina.

Døden er undertiden langmodig, men ikke altid synes det paa rette Sted.

TREDIE KAPITEL

Forhøret.

straks Kongen fik at vide, at Dina havde taget Gift, lod han Lægerne spørge, om der var Fare for hendes Liv. De gode Medici holdt Raad, og i dette Raad var Kammersekretær Lente til Stede. Han overbeviste de kloge Medici om, at det var i høj Grad tilraadeligt, at Dina straks blev forhørt, thi døde hun, vilde et vigtigt Vidne spildes. Og da Lægerne saa alligevel mente, at det havde ringe Fare med hende, saa spurgte Lente dem, om de var Kongens eller Rigshofmesterens Læger, hvortil de svarede, at de var Kongens.

»Saa gør I bedst i, mine Herrer Doktorer, at lade svare Hans Majestæt, at det er absolut nødvendigt, at den Kvinde Dina bliver forhørt straks.«

Og dette svarede Lægerne med ganske god Samvittighed. Med denne Besked gik Lente til Kongen, der lagde sit Ansigt i meget betænkelige Folder. Kong Frederik var en meget loyldig Mand, og han havde ikke glemmt, hvad Jochum Gersdorff havde sagt om Haand-

fæstningen. Vilde man forhøre Dina, saa maatte Ulfeldt være tilstede, og hvor meget det end var Kongen imod, saa besluttede han sig til at lade gaa Bud til Rigens Hofmester om at indstille sig og paahøre Dinas Forhør.

Men Lente forstod, at det kunde slet ikke gaa an; thi løj Dina, og det var jo altid muligt, saa vilde hun ikke i Rigshofmesterens Nærværelse kunne hævde sin Løgn, og Lente gruede for alle de subtile Spørgsmaal, som Rigshofmesteren kunde falde paa at lade regne ned over den arme Dina. Derfor talte den kloge Lente saaledes til sin Konge:

»Eftersom Medici mener, at den Kvinde bør forhøres, saasom der er Fare for hendes Liv, saa bør hun forhøres efter Recessen og Haandfæstningen, der i dette Land er færdig ved at være mere end Loven. Men da Rigens Hofmester er syg og derfor ikke giver Møde i Raadet, saa kan Eders Majestæt befale hans Søstermand, Slotsherre Hr. Oluf Brockenhus, at være tilstede i Forhøret. Derved sker Haandfæstningen Fyldest, efterdi Rigens Hofmester ved Sygdom er forhindret, og Effekten bliver den samme.«

»Ikke ganske,« sagde Kongen og kneb Øjet til — han led i Grunden ganske vel Theodor Lentes kloge Raad. »Men,« sagde han, »Korfitz kan forsvare sig, da han kender den hele Sag; den stakkels Oluf Brockenhus ved intet om alle disse Sager, og det er dog vel Meningen med dette Bud i Haandfæstningen, at den, der anklages, selv skal paahøre Anklagen fra første Færd.«

»Sygdom er Hvermands Herre,« sagde Lente med et Skuldertræk; »og Rigens Hofmester siger selv, at han er ilde syg.«

Saa lo Kongen, og det blev, som Lente vilde. Lovens Ord var sket Fyldest — et Skuldertræk til Lovens Aand. —

Højt oppe i Blaataarn laa et Forgemak, der var sær-

deles sparsomt møbleret, men det Møbel, der stod midt paa Gulvet, var særdeles mærkeligt. Det var en Bænk, saaledes dannet, at den, der hvilede i den, kunde forlænges ud over sin naturlige Længde ved et særligt Træk med Reb og Vinkelskruer. Og langs Siderne af denne Bænk hang snurrige Ting, som smaa Skruer, der kunde anbringes paa Tommelfingre, Perlebaand, der kunde stramme Hovedet ind, saa Øjnene traadte ud af deres Huler, og spanske Støvler, der kunde bryde Skinneben og gøre den fladeste Fod svaj i Svangen. Det var et ganske lyst og venligt Gemak, dette Forgemak, blot syntes ikke alle besøgende lige godt om Bænken, der stod midt paa Gulvet. Rakkerens Knægte kunde tjene en god Dagløn ved den Bænk, men den blev ret sparsomt brugt, og det var der mange, der syntes var Skade.

Dina blev af Slotsfogden ført op ad Trappen til det Gemak tidlig om Morgen, efter at hun var indsat paa Slottet. Den gode Jochim var venlig og bad hende sidde lidt paa en Bænk i Gemakket, nu vilde de høje Herrer snart komme. Og for at forkorte hende Tiden, bad den venlige Slotsfoged Rakkerknægten Morten, en lang, krushaaret Knøs med et rødt Ansigt, om at forklare det Instrument, der stod foran dem paa Gulvet. Jochim syntes, Dina skulde kende den Bænk — de kaldte den Pinebænken, og den blev brugt til Forhør, naar Godtfolk ikke vilde sige, hvad der var tjenligt.

»Den faar de smaa Fugle i Buret til at synge,« sagde Jochim og lagde venligt sin brede Haand paa Dinas Høfter.

Dina var fortumlet, hun stirrede paa Pinebænken; men Rakkerknægten gjorde Tommelskruer løse og lagde i Spøg Perlebaandet om hendes Hoved.

Jochim lo og Karlen fniste. De syntes begge, det var herlige Løjer.

Saa sagde Jochim: »Om lidt kommer de høje Her-

rør for at forhøre Jer. Og saa skal I sige, hvad Oberst Walter og jeg er enig med Eder om, at I skal sige. Det vil glæde de høje Herrer. Men svarer I kontrarigt og andet, end I skal, saa bliver det Mortens Sag at tage Jer under Behandling paa Bænken der. Hvad Gud forbyde!»

Dina sagde ingen Ting; hun sad og saa hen for sig. Det var hende saa ligegyldigt, hvad der kom ud af dette. Pine hende kunde de, om de vilde, men hvorfor skulde de det? Hun kunde kun svare, som de ønskede, og naar de vidste det, hvorfor vilde de saa i det hele taget spørge? Dina havde ikke staaet for Retten før, hun gøs for Øvrigheden; men spurgte de hende ikke om hendes Barn, saa kunde hun jo her kun sige det, hun havde sagt for Kongen, og ikke løbe større Fare ved det.

Og derfor nikkede hun med Hovedet og saa hen for sig udenom Pinebænken.

Saa aabnedes Døren, og Dina blev kaldt ind i det Gemak, der stødte op til Taarnet. Det laa lige over Dronningens Gemakker og blev stundom brugt til Bedestue eller Kapel. Der stod et Bord i Stuen, og ved Bordet sad tre Mænd.

Den ene var Kongens overste Sekretær Hr. Otto Krag, som før er omtalt; den anden Slotspræsten Lauritz Jacobsen Hindsholm, der havde lukket den salig Konges Øjne og var en from og lærd Mand, som nu ikke brugtes ved Hoffet, fordi Dronningen ikke forstod det danske Sprog. Den tredie var Ulfeldts Svoger og trofste Ven, Slotsherre Oluf Brockenhus, der havde Rigshofmesterens Søster Karen. Han var en Mand paa de fyrre, stilfærdig og alvorlig, men ganske venlig. Han sad der efter Kongens Bud paa Svogerens Vegne.

Saa spurgte Otto Krag: »Er I Dina Vinhofer, David Schumachers Enke?» Og hertil svarede Dina Ja.

»Hans Majestæt har befalet mig at spørge og Eder at svare for Gud, hvad Sandhed er,« fortsatte Sekretæ-

ren. »I vil nu have at aflægge Lovens Ed derpaa, at I vil tale Sandhed, og forinden dette sker, vil Slotspræsten formane Eder med Guds Ord og Formaningstale.«

Og Lauritz Jacobsen læste for Dina de grueligste Forhandelser om visne Hænder og fredløs Sjæl, om lang Pine som Meneds Løn og alt, hvad grusomt der venter den, der foragter den Højeste og sværger falskelig ved hans Navn.

Det gøs i Dina, mens Præsten talte.

Saa maatte hun løfte sin højre Haand og række tre Fingre i Vejret, en som betød Gud, en som betød Jesus, og en som betød Guds hellige Aand, og sværge saa sandt Gud og hans hellige Ord skulde forhjælpe hende i hendes sidste Stund, at hun vilde blive ved Sandheden.

Og dette gjorde Dina: — men saa daanede hun, for hun var meget svag.

Hun blev da ført ud for at komme til Kræfter igen, og Slotsfogden, der hjalp hende med at løse Klæder og stænkede hende med Vand, formanede hende atter til at sige det, hun skulde sige, for ellers vilde de tro, hun var en Meneder og spænde hende paa Pinebænken.

Og Dina saa forskræmt paa dem alle — men da hun kom til Kræfter, blev hun atter stedet for de tre Mænd ved Bordet, og nu spurgte Otto Krag:

»Er det Eder bevidst eller har I nogen Tid sagt, at nogen vilde myrde Rigens Hofmester, hans Frøken eller Drengbørn i hans Hus?«

Dina tav.

Otto Krag spurgte igen: »Har I vidst det, Dina?« Og Dina svarede Nej, thi det var jo sandt; hun havde aldrig vidst det for sikkert, og Walter sagde jo, at det var Gækkeri.

»Har I sagt det?« spurgte Sekretæren videre. Dina rystede paa Hovedet. »Naar jeg ikke vidste det, hvor kunde jeg da sige det?« sagde hun svagt.

Og hendes Svar blev skrevet ned.

»Nu spørger jeg for det andet, om I ved, at Oberst Walter har Videnskab om dette?« fortsatte Sekretæren.

»Nej.« svarede Dina fast, »det ved jeg ikke!« Thi hvad Walter vidste eller ikke vidste, det kunde Dina ikke vide bedre end han selv, og han havde jo nægtet det for hende.

»For det tredie,« spurgte Sekretæren: »Hvem er Fader til det Barn, I fik for fire Uger siden?«

Dina tøvede. De tre Herrer saa stift paa hende. — Det kom hende for, som begyndte Bordet at danse, og alt flød ud i et. Walter havde jo sagt, at alt afgang deraf, og hun stod fast paa dette, at Rigens Hofmester var hendes Barnefader. Men Eden — den forfærdelige Ed!

Saa lød Sekretærens Stemme skarpt befalende: »I skal svare, at I forstaar det! Hvem er Fader til Eders Barn? Har I sagt det før, saa kan I vel ogsaa sige det nu. Eller har I løjet før, saa vogt Jer og tal Sandhed nu under Edens Tvang. Hvem er Fader til Eders Barn?«

Dinas Blik flakkede rundt i Stuen hjælpeløst.

»Ved I det ikke?« lød Præstens tørre Stemme, »hvor har I da kunnet sige det forud, eller har I løjet nogen Paterniteten paa?«

Saa svarede Dina dumpt: »Rigens Hofmester er Fader til mit Barn.«

Og det blev skrevet ned.

Slotsherren rejste sig fra sin Plads og traadte hen til Dina. »Dina Vinhofer,« sagde han fast og alvorligt: »Om I har talt sandt i de to første Punkter, ved jeg ikke. Men I har løjet i det tredie. Jeg er Hr. Korfitz' Svoger og hans fuldtro Ven, jeg kender hans Hus og hans Vaner, og om Eder har jeg hørt, men ikke af ham. I lyver, Hr. Korfitz søger ikke Omgængelse med Kvinder af Eders Slags! Endnu har I ikke vedstaaet Eders

Ord, men naar I gør det, da skal I vide, at Menederens Straf skal komme over Eder, om I ikke taler Sandhed under Eden!»

Dina vaklede, og da randt det hende i Hu, at hun til Magister Simon havde opgivet Povel Andersen, Præst i Lavind. Hun maatte da blive ved ham — hun tog sig til Hovedet og stammede frem:

»Min Ed skal kun lyde paa de to første Punkter; jeg kan ikke saa lige vide, hvem der er Fader til Barnet, for jeg har været i fleres Omgængelse, men jeg tror, at Barnets Fader er ikke her af Byen, men en Præst paa Lavind, som hedder Povel Andersen og er Præst i hans Faders Kald paa det Sted!»

Og dette blev saa efter Slotsherrens Begæring tilfort.

Saa blev Dina ført ud og atter bænket i Forgemaket, hvor Jochim sad og ventede.

Hun var saa svimmel, men Slotsfogden lod hende ikke have Fred, og hun maatte fortælle, hvad hun havde sagt.

»I har gjort falsk Ed, lille Dina,« sagde han, »og det paa flere Maader. Der er for Eder kun een Vej uden om Løjbænken der, og det er, at I bliver ved Walter og Kongen! Eders Sjæls Salighed kan det ikke skade, aldenstund I allerede har svoret falsk, som I nok selv ved. Men der er meget langt til Vorherre. Den der« — han pegede paa Pinebænken — »og Kongen er tæt ved. I faar besinde Jer og ikke lade Eder skrække af Rigens Hofmesters Svoger; han træder dog alligevel den Dans, Kongen lader piibe til, og gør han det ikke, bliver det værst for ham selv!»

Saa blev Dina atter indladt, og Sekretæren spurgte hende da, om hun for nogle Uger siden havde været paa Slottet hos Hans Majestæt og i Kanslerens og Statholderens Nærværelse berettet noget for Hans Majestæt, og hertil svarede Dina Ja.

»Fortæl, hvad I ved derom, men fortæl alt!» sagde

Sekretæren, og Dina saa, han sad med et Papir, hvorpaa en Del var skrevet. Saa forstod hun, at det gjaldt om at sige netop det, hun havde sagt paa Slottet, og det sagde hun saa, for det var brændt ind i hendes Bevidsthed, saa tidt havde hun og Walter gentaget det. Sidste Gang endog Dagen forud, og da ogsaa det om Skriftet og Sperling, som hun ikke havde sagt paa Slottet.

Saa rejste Slotspræsten sig igen og formanede hende til Sandhed, men Oluf Brockenhus sad tavs med rynkede Bryn og stirrede paa hende. I hans Øjne læste hun, at han forstod, at alt var Løgn; men tale vilde han ikke for ikke at paavirke hendes Vidnesbyrd.

Og Præsten talte indtrængende og længe om timelig og evig Frelse, om Guds Ord og Naade og meget andet, som horte meget lidt hjemme paa dette Sted, hvor Slotsfogden sad derude ved Pinebænken og nedenunder Kongen og Dronningen, efter hvis Pibe de alle, Slotsherren med, maatte danse.

Det var nu alt Dina saa ligegyldigt. Talte hun Sandhed, saa var hun Meneder allerede, og Menederens Straf var hende vis, kan hænde Pinebænken. — Løj hun, saa fik hun i det mindste Fred, og saa var alt forbi.

»Har I noget at sige til dette, Oluf?« spurgte Otto Krag, vendt mod Slotsherren.

Oluf Brockenhus rystede paa Hovedet. »I forhører jo den Kvinde Dina, og hvad hun siger, faar vi vel at vide; hvad der kan siges derimod, kan kun de sige, der kan bevise hende hendes Mened og Løgn over. Og det kan ikke jeg, thi alt dette hører jeg for første Gang. Men skriv kun ned, hvad denne Kvinde siger, som hun siger det, og som hun siden maa vedstaa det paa rette Tid og Sted!«

Dina saa paa Slotsherren; hun forstod, at til dette kunde hun intet sige, og nu havde hun jo sagt, hvad

hun skulde sige, som hun kunde sige det til sin egen Frelse; hun maatte jo holde ved, hvad hun een Gang havde sagt. Saa vilde vel Kongen og Walter hjælpe! Rigshofmesteren var den svageste, det var klart af alt, og hun var selv i Kongens Vold.

»Paa dette vil I leve og dø?« spurgte Slotspræsten. Og Dina svarede Ja.

»Og paa det, I har vidnet før?« føjede Otto Krag til.

Da løftede Dina sit Hoved og sagde skælvende, men fastere og fastere: »Af Frygt for Slotsherren har jeg navngivet den Præst fra Lavind; for de haarde Ord, han taledes til mig, fragik jeg min første Bekendelse. Men Rigens Hofmester er Fader til mit Barn, det vedstaar jeg for Gud og Eder!«

»Har I videre at sige, Oluf?« spurgte Sekretæren og saa op paa Slotsherren.

Oluf Brockenhus rystede paa Hovedet med et bittert Smil. »Det er vel det mindste af det, hun tillægger Korfitz; lad det da staa hen med det andet!«

Og skrevet blev da i Protokollen denne Dinas Tilstaaelse, som den af hende var gjort og vedstaaet under hendes Saligheds Ed.

Nu blev hun efter Kongens Befaling foreholdt: Om hun ikke for nogle Uger siden til Hans Majestæt eller i Kanslerens og Statholder Gersdorffs Nærværelse havde sagt utvungen og unødt, at hun for nogle Uger siden havde ligget i Sengen hos Rigens Hofmester, dog Frøken Leonora uafvidende, og da hørt og set, endog Hofmesteren hende med Klæder bedækkede, Frøken Leonora komme med et Glas til Sengen med Gift i, hvor de da begge talte sammen, at de dermed vilde forgive Hans Majestæt, og da Hofmesteren sagde, at han frygtede for, det var for stærkt, saa Hans Majestæt vilde briste, svarede Frøkenen: Nej, han skal deraf gaa bort som i en Dvale. Om hun ikke havde berettet at have

set der i Huset Doktor Sperlings Skrift, hvorledes nævnte Gift skulde bruges?

Og dette vedstod hun endog, før det var oplæst, af egen Villie unødt og utvungen.

Herrerne skrev, Oluf Brockenhus skrev sit Navn til sidst, længst henne til venstre paa Dokumentet. Saa saa han op paa Dina med sit rolige Blik og sagde fast, med Eftertryk paa hvert Ord:

»Har I intet af Eder selv at føje til, nu I er uden Eds Tvang?«

Dina studsede, men tav; hun troede, nu var Forhøret forbi.

»Tillader I, gode Mænd, at jeg tilspørger Dina; jeg kræver ikke Eder,« føjede Slotsherren til med et Smil, »kun jævne Ord?«

Otto Krag nikkede.

»Har I, Dina, skrevet Frøken Leonora tre Breve til, i hvilke I angiver dette Overfald og i det ene nævner Oberst Walter ved Navn?«

»Nej,« svarede Dina. Hun havde bedt Frøken Leonora brænde de Breve, og Frøkenen havde sagt hende, at de var brændte.

»Godt,« sagde Slotsherren. »Saa har I det altsaa ikke. Sig mig saa, hvorledes I er bleven bekendt med min Svoger, Rigens Hofmester?«

»Magister Simons Kone har bragt mig til ham for flere Aar siden, da jeg var kommen fra Lübeck og havde kastet Nøglen i Graven efter min Mand og vilde nyde den Ret, som Enker nyder i dette Land.«

»Og siden?« spurgte Slotsherren.

»Siden har Tyrken Isach bragt mig til Rigens Hofmester, naar han vilde se mig.«

Slotsherren bøjede Hovedet og tav.

»Vil I spørge mere, Oluf?« spurgte Otto Krag.

»Nej,« svarede Slotsherren, »jeg vilde blot ønske, Korfitz var her selv og kunde spørge. Saa blev der ikke

langt Forhør af dette. Men det være nu som det er, i Guds Navn!»

Otto Krag vekslede et Blik med Slotsherren, men af Hensyn til Præsten sagde han intet.

Saa blev Dina ført ned af Slotsfogden og ikke til Taarnet, men til Klædekamret foran Slottet, hvor Vagten laa. Der var sat to Værelser i Stand til hende, og der var Kvinder til hendes Opvartning.

»Der ser I, lille Dina,« sagde Slotsfogden, »at Dyden hærer sin Løn i sig selv. Nu er I indlogeret paa Slottet som en Prinsesse. Se til I holder Eder bravt i Naadens Solskin. Vælger det rette, at det ikke skal tages fra Eder!« —

Dina fik god Mad og Vin og begyndte nu at forstaa, at Retten er der, hvor Magten er.

Men efter Middag kom Walter og besøgte hende; han roste hende for hendes Standhaftighed og var rigtig god mod hende, saa Dina fattede Mod og igen fik Lyst til at leve.

FJERDE KAPITEL

Før Sagen gik til Retten.

For nu ret at forstaa, hvorledes denne mærkelige Proces gik for sig, bliver det nødvendigt at tage i Agt, hvad der skete i de Dage mellem 14. April og 20. April, da Hans Majestæt Kongen og Rigens Raad besluttede at lade procedere. Og allerførst da at samle, hvad hidtil er fortalt, og dermed vise, hvad Sagens Parter kunde vide, da Sagen gik an, og hvad de, der ikke vidste, maatte tro. Thi kun saaledes kan det ret forklares, hvad der siden skete.

Om Dina vides, at hun fuldt vel forstod, at den Fortælling om Forgiften var Walters Paafund og fort frem af hende haardt imod hendes Ønske. Hvad hun havde fortalt Froken Leonora, var kun med det Maal at skaffe sig Adgang til Rigshofmesterens Hus, men siden var det Hævn over Walter. At Walter var hendes Barnefader vidste hun vel, og med Rigens Hofmester havde hun aldrig talt. Men nu var det hende klart, at hun

for Walters Skyld skulde holde fast ved hele sin Forklaring om Forgiften og kraftig benægte nogensinde at have talt om Overfald paa Rigens Hofmester, samt benægte sine Breve. Om Barnets Skæbne vidste hun intet.

Og alt, hvad Dina vidste, og noget til, det vidste Oberst Walter. Lige saa meget som han vidste Rente-mesteren Peder Vibe og Kammersekretæren Theodor Lente, ihvorvel den sidste ikke var helt inde i Rænkernes Detailler.

Og endelig var der en, som vidste det samme som de, der er nævnte forud. Det vil ikke sige, at alt, hvad der var sket, stod klart for denne ene, men vel var noget Gætteværk; og hel Vished om, hvad der var sket mellem Dina og Frøken Leonora, havde denne ikke. Men dog tør det med Vished siges, at denne ene vidste saa godt som fuld Besked om det, der var det vigtigste i det, der var hændet og forud beskrevet. Og denne ene var Dronning Sofie Amalie. Paa hende stode Walter, Vibe og Lente, og under hendes Beskyttelse var altsaa Dina, som hun sad paa Klædekamret over Porten nedenfor Slottet, mere kongelig Gæst end Kongens Fange.

Om Statholderen Hr. Jochum Gersdorff gælder det, at vel vidste han noget mindre end Dronningen, men han havde Anelse om en god Del mere, og der var al Grund for ham til at gøre fælles Sag med det Parti, der vilde skærme Dina.

Om Korfitz Ulfeldt kan det siges, at han fra sin Frøken Leonora havde fuld Viden om alt, hvad Dina havde sagt hende, og han troede, at der truede ham Rænker og Overfald fra Dronningen om ikke fra Kongen selv. Om Dinas Angivelse af ham om Forgiften og Dinas Sigtelse mod ham for at være hendes Boler og Barnefader erfarede Ulfeldt intet, før dette blev ham meddelt, samme Dag Forhøret over Dina var holdt. Efter endt Forhør gik nemlig Oluf Brockenhus straks til Ulfeldt og fortalte ham alt, hvad Dina havde be-

kendt. Og saaledes erfarede Rigens Hofmester, at hans Konge i fjorten Uger hemmeligt for ham havde mistænkt ham for Giftmordsforsøg og ikke talt til nogen derom. Den samme Morgen, Dina blev forhørt, havde Rigshofmesteren uden at ane det mindste om Dinas Angivelse ladet Kongen vide under sin egen Haand, at det var en Kvindes Person, Dina Skomagers, der havde fortalt ham det, han vidste, og tillige berettet, at Walter havde Videnskab derom.

Og mere end Ulfeldt vidste hverken Frøken Leonora, Magister Simon eller Doktor Sperling.

Kong Frederik selv stod helt udenfor Sagen, og hvad han maatte tro, kunde kun afhænge af, hvad der blev ham forelagt, og hvad hans Raadgivere berettede ham og gerne vilde, han skulde tro. Og lige saa meget udenfor Sagen stod den, paa hvem Kongen mest af alle stolede, Christoffer Gabel. Kongen havde tvivlet paa Walters Ord, men givet efter for Dronningens Paavirkning; han havde ikke troet Dina, og den hele Sag var ved at løbe ud i Sandet. Saa kom Ulfeldts Brev og Bøn om Beskærmelse. Kongens Svar var ærligt og vel ment; men da Henrik Rantzau og Jørgen Seefeldt meldte ham tilbage, at Rigshofmesteren sigtede Kongens Tjenere for onde Forsæt, da bølgede en vældig Harme frem hos Kongen, og han blev hadsk mod Korfitz Ulfeldt. Og da det saa siden viste sig, at den »Mand«, som Hr. Korfitz havde sin Viden fra, den Mand, der kendte Tegn og Particularia fra høje Steder, var Kvinden Dina, saa begyndte Kongen ret at tro, at det var sandt, hvad Sofie Amalie havde sagt om Parret Ulfeldt og dets Rænker. Kongen havde ikke troet denne Kvinde; han følte stærkt nu, at han ikke havde troet hende, da hun berettede om, hvad der var sket i Ulfeldts Gaard; og nu fik han sort paa hvidt under Ulfeldts egen Haand for, at Ulfeldt havde troet denne samme Kvinde, da hun berettede ham om onde Forsæt, Kongen skulde nære.

Stolt var Kong Frederik ikke i sin Færd; som Konge under Adelens Vælde og paa Adelens Naade folte han sig kun lidet stillet over disse Mænd, der var hans Raad og havde Rigets Tøjler i deres Hænder. Men netop denne Ligemandsfølelse, tilsat et ganske ringe Stænk af Fyrstefølelse, gjorde, at han blev af sit Hjertes Inderste forbitret paa Hr. Korfitz, ja, endog fattede et Had til ham, som aldrig blev svalet i de mange Aar, der siden gik.

»Christoffer!« sagde Kongen til Gabel den 14. April, da Forhøret over Dina var holdt. »Det være sig med denne Sag, som det være vil, og denne Kvinde kan tale Løgn eller Sandhed, i hvad hun siger Korfitz paa. Det har aldrig været min Tro, at Korfitz stod i nogen Art Forbindelse med denne Kvinde, og jeg har aldrig af Hjertet drevet paa den Sag, men vel paa Tilskyndelse af dem, der elsker mig og er mig tro. Og ikke mindst for at Ulfeldt skulde blive purgeret uden at fornærmes med saadan utrolig Mistanke. Og hvordan lønner han saa mig? Han tror denne Kvinde; han tror hendes bare Ord om, at jeg, hans Herre og Konge, vil lade ham myrde med samt min egen Søster og hendes Børn i deres eget Hus i den Stad, jeg er sat af Gud til at skærme og værne!«

Og saa lo Kongen, saa det gjaldede fra Vinduer og Loft i hans Gemak.

Gabel rystede sit Hoved. Han vidste mere; men han var Kongens Tjener, ikke Kongens Jævning, og han turde ikke fortælle Kongen, hvad denne ikke vidste: at der var andre, der stod ham nær, som bedre kunde fortælle, hvorledes Korfitz Ulfeldt med fuld Ret havde faaet den onde Tro. Men Gabel vidste, at mellem Mand og Kvinde, der deler samme Leje, er Lejet end smykket med kongelig Krone og Purpuromhæng, bør ingen fremmed trænge sig ind. Thi de to vil forenes, og den tredie vil det gaa grumme galt.

Og derfor tav Christoffer Gabel.

Omtrent som Kongen stod Rigens Kansler Hr. Christen Thomesen og de menige Rigsraader. De troede ikke, at Ulfeldt havde villet forgive sin Herre; men de forstod ikke, at Dina kunde være hans fortrolige; og deres Harm mod den gamle Uven, der nu traadte frem og sigtede Kongen for Niddingdaad, blev større og stærkere, fordi den passede deres Planer vel. Men det skal siges til Raadets Ros, at deres Ord til Kongen var disse:

»Vi begære og raade Eders kongelige Majestæt endnu ville herefter, som hidindtil til sin evige Berømmelse skedt er, udi alting med god og vel betænkt Naade forfare og al Verden lade se, at i hvor høje, usædvanlige og uhørte Sager kunde forekomme, og i hvor nær de Eders Majestæt selv kunde berøre, saa kunde de dog ikke fra den saa højt agtede og elskede Justitia i nogen Maade forlede eller forføre.«

Og med disse værdige Ord gav Rigsraadet Kongen det Raad at lade alt gaa aabent for sig med Ret og Skel mod alle, høj eller lav, Mand eller Kvinde.

Og Folket — Spektatores til den store Komædie, der nu skulde gaa an!

Hvad troede Folket, der i Tidernes Historie danner Baggrunden for de Stores Færd, mens det i Tiderne selv er for det, at det hele ageres og gøres?

Rygtet kom over Staden allerede den Dag, Dina blev sat fast paa Slotsfogdens Kammer; fra Slottet rislede det ud gennem Gader og Stræder: Har I hørt, har I hørt, at Rigens Hofmester har tragtet Kongen efter Livet? Og det blev fortalt, hvorledes Mordere en Nat havde været ved Kongens Løndør udenfor hans Sovegemak; men Kongens store Hunde havde goet, og Morderne var flygtet bort. Saa blev der talt om Snigmord, om Kong Christians mærkelige Sygdom og Død, om Korfitz Ulfeldts Hovmod og Frøken Leonoras Stolthed. Men først og sidst om den Forgift, der skulde have voldet

Kongens Død. Og disse Rygter gik Søndag den 13. over Kirkegaarde til Vinstuer og derfra til Bislagene ved Gaderne og til Borgernes Stuer som til Salene i Adelenes Gaarde. Folk drog til Margreta Vinhofers Hus i Gyden; men Mor Margreta vidste intet og kunde intet sige. Dermed holdt hun sig Folk fra Livet.

Mandag kom og med Mandag nye Rygter, der gik imod de første som Regnvand og Skarnvand i en Rendesten. Det var Rygterne om, at Kongen vilde lade Rigshofmesteren myrde i sin egen Gaard, og disse Rygter talte ondt om Kongen og hans tyske Dronning og prisede den danske Adelsmand og den danske Kongedatter. Det hed sig over den ganske Stad, at nu skulde Borgerskabet rammes med nye Skatter, og Rigens Hofmester, der altid havde været Kjobenhavns Borgeres Ven, skulde ryddes bort, for at Herremænd og Tyskere kunde ret af Hjerte udsuge Kjobenhavn.

Rygter var der fuldt op af, men Vished ringe eller ingen. Og Astrologerne ransagede Stjernehimlen og spaaede stor Ufred over Nordens Riger. Soldater sleb deres Værger, og Vinkyperne rullede deres Fade frem mod de urolige Tider, der stundede til. Men fra Prædikestolen bad Præsterne paa Kongens Bud, at Gud vilde oplyse Sandheden i en vanskelig og mørk Sag, hvis Lige aldrig tilforn i Danmark var hørt.

Og under alt det gik man roligt frem fra begge Lejre, Ulfeldt ledet af sine Venners Raad og med sin Hustru ved sin Side, støttet af Stadens Øvrighed og dens bedste Borgere; Kongen udadtil retfærdigt over Partierne, men hemmeligt dreven frem af sin Dronning, hvis Tjenere i det skjulte lagde Retfærd al Hindring i Vejen. Og Kongens Færd blev stundom ligesom paa Skrømt standset af Rigsraadet, stundom drevet paa imod Recesser og Haandfæstning. Linierne var i det store og hele Retfærdigheds lige Linier; men saa man ret til,

blev de krumme og vinklede ved den lille Uret, der er den store Retfærdigheds Bane.

Samme Dag, som Dina blev forhørt, blev Doktor Sperling kaldet op i Kancelliet til Kansleren og Statholder Gersdorff, der forhørte ham om, hvad han havde haft med Dina at skaffe.

Doktoren fortalte alt, hvad han vidste, og saavel Kansleren som Statholderen erklærede sig tilfredse dermed og lod ham gaa. Paa Dinas Ord om Skriften lagde man altsaa ikke nogen Vægt.

Magister Simon gik det noget værre. Saasom han stod under Bispen, Hr. Jesper Brockmand, der var Ulfeldts bitre Fjende, siden Ulfeldt og hans Svogre havde ladet Bispen tiltale efter Kongens Død for det, han havde sagt om deres Svigermoder Fru Kirsten. Og trods sin høje Alder og sine hvide Haar var Bisp Jesper Brockmand nidkær i sit Had. Samme Dag, Dina var forhørt, blev henimod Aften Magister Simon afhørt af Bispen i Provsten Erik Olufsens Nærværelse og forelagt nogle Spørgsmaal at svare til. Men Magisteren var en retskyndig Mand, og han vilde ikke svare, naar han ikke var stævnet. Provsten gav ham Medhold, men saa blev Bispen vred og bød Magisteren at tale; han kunde, om han vilde, gaa ned i Bispens Studerekammer og bede om den Hellig Aands Hjælp til Sandhed. Saa svarede Magisteren paa alt, hvad Bispen spurgte.

Om han ikke havde kristnet Dinas Barn, og om han ikke havde ladet sig bruge til at begrave det? Og her-til svarede Magister Simon Nej, men Bispen vilde ikke tro ham.

Saa lod Bispen kalde Kulegraveren ved den tyske Kirke, og ved Nattetid med Lys og Lygte lod de lede paa Sct. Petri Kirkegaard efter den Grav, der skulde gemme Dinas døde Barn. Men Magister Simon gik til Hr. Korfitz og forklagede Bispen, og der blev Strid

og Proces mellem Rigens Hofmester og Bispen i den Anledning.

Ogsaa Walter blev kaldt op paa Raadstuen og af Kansleren og Jørgen Seefeldt spurgt, om han havde noget at sige til Rigshofmesterens Brev, som blev ham forelæst.

Og Walter svarede: »Jeg ved ikke rigtig, om jeg har forstaaet disse Spørgsmaal!« og bad derfor om, at de maatte blive ham forelagt skriftligt og hans Svar maatte gives skriftlig, paa det at ingen Fejl deri skulde indløbe.

Og derefter lod den brave Oberst sine Venner skrive et Svar, der ikke lod noget tilbage at ønske i Tydelighed. Det lod saaledes:

Det er min edelige og grundige Erklæring og Svar saaledes, at jeg for det første vidner for Gud og med den største Sandhed, at jeg med Hensyn til saadant morderisk Forsæt ikke har haft den mindste Viden eller Efterretning eller i mine livskabte Dage vidst deraf. For det andet at saadan Daad og ondt Forsæt aldrig er kommet i mit Hjerte, mit Sind eller mine T'anker. For det tredie, at jeg saa meget mindre i mine Levedage nogensinde har været med i saadant Skælmers og Mord-Raad, hvor der har været forhandlet om saadan Daad eller talt derom, som jeg i saa Henseende i mit Hjerte og Samvittighed er forsikret om, som allerede ommeldt, ingen Viden at have om dette morderiske Forsæt, og saaledes siger jeg her offentlig frit for Gud og den ganske Verden, at jeg anser dem, der skylder mig for saadan skælmerisk Mord eller for at have noget Kendskab dertil eller have det være sig ogsaa det allerringeste suspicion eller præsumption, for selv at være Mordere og Skælmer til deres Grav, saa længe og indtil saadant mig grundigt, sandfærdigt og med god Føje

og grundhæderlig Ret tilbørlig overbevises eller ved Vidner bevises mig over.

Dette til Vitterlighed under min egen Haand subscriptum, datum Kjøbenhavn den 18. April 1651.

Jørgen Walter M. p.

Og Rigsraaderne tvivlede ikke paa dette Walters ærlige og kraftige Svar. De faa, der kunde fortælle, hvorfor Dina havde bragt den Tidende til Frøken Leonora, blev aldrig spurgt derom og tav derfor klogelig. Men de tyske Raader begyndte at overlægge, om ikke Walter kunde forlange, at Rigens Hofmester skulde bevise sin Sigtelse mod ham for at være Morder, og naar dette Bevis glippede, da jure talionis være samme Mand og dø Morderdøden.

Det maa dog siges, at disse kloge juridiske Afvejselser aldrig kom udenfor det tyske Kancelli, fra hvilket i de Dage, saasom det fungerede som Udenrigsministerium, udgik Skrivelser til alle Europas Potentater om et farligt Anslag fra Rigshofmesterens Side, der ved Guds vidunderlige Førelse var opdaget og lykkeligt afvendt.

Men mod Walter rasede især Rigshofmesterens Venner. Og unge Adelsmænd truede ham paa Livet, medens Rigshofmesteren selv lod falde Ord om, at han som Dinas Boler burde lide samme Lod, som hun og sættes i Fængsel, saa længe Sagen stod paa.

Walter frygtede for, at Rigshofmesteren skulde bruge sin Magt mod ham; og saasom Kongen efter Kanslerens indstændige Bøn lod Obersten vide, at han ikke maatte lade sig se paa Slottet formedelst de Beskyldninger, der rettedes imod ham, bad han ydmygt sin høje Dronning forunde sig den Naade at stedes for hende endnu en sidste Gang.

Dronningen var bleven forsigtig. Det var i de Dage, da Forvirringen var størst paa Slottet og Rygterne om

Borgernes Holdning trængt op til de høje Sale. Slots-
vagten var fordoblet og Kartover kørt op paa Slots-
pladsen. Kongen og Dronningen kørte sjældent ud og
da altid under stærk Eskorte. Slottet laa som en Fæst-
ning midt i Staden, og der lod onde Ord over Slots-
graven mod Kongen og hans Dronning.

Derfor lod Sofie Amalie først Lente kalde og spurgte
ham, hvad han mente om Walter.

»Men I skal sige mig Eders sande Mening, Kammer-
sekretær!« sagde Dronningen og saa spejdende paa ham.

»Eders Majestæt,« svarede Lente. »Om Oberst Wal-
ter er mest godt at sige, som han er modig, trofast og
en god Soldat.«

»Det ved vi, det ved vil« afbrød Dronningen og slog
afværgende med Haanden. — »Men«

»Men,« sagde Lente med et lille Smil, »det synes,
som om der vil blive inkvireret meget nøje i denne
mærkelige Sag. Jeg vil da straks sige, at Oberst Wal-
ter helt sikkert vil gaa fri for al Mistanke for at have
tragtet Rigens Hofmester efter Livet. Men dermed er
ogsaa alt sagt, hvad en forsigtig Mand bør sige. Klog
er den tapre Oberst ikke, kræsen ikke heller i Valget
af sin Omgang. Og det vil lettelig stille sig saaledes,
at han i mange svære Punkter bliver helt afhængig af,
hvorledes den Kvinde Dina vidner, saa der vil befindes,
at han har fauter i mange Maader.«

»Mener I det, Lente?« sagde Dronningen alvorlig.

»Ja,« svarede Lente. »Jeg dølger ikke, at jeg gruer
for Oberst Walter i denne Sag. Mindre for det, der vil
hænde ham, thi han er en tro Tjener og bør billig be-
skærmes af Eders Majestæt. Men Rigens Raad vil være
ham haard, og Hr. Korfitz er ikke uden Venner i det
samlede Raad. Allerede for Byens Ting vil Walter
staa i Fare, og En kan aldrig vide, hvad han har gjort
eller sagt i Rus og Ubesindighed. Uiven kæmper for
sit Liv, og den har hvasse Tænder!«

»I mener altsaa,« spurgte Dronningen, »at det vil kunne ske, at Oberst Walter vil blive grundig kompromitteret, om det tilstedes Rigens Hofmester at føre Sag mod Dina?«

Lente nikkede. »Jeg frygter det. Rigsraadet er ham ogsaa haardt imod, og Hans Majestæt har maattet lade ham forbyde Slottet og entlediget ham af sit private Raad. Nu har ham andraget om kongelig Beskærmelse, og vil Eders Majestæt gøre noget for Oberst Walter, saa bed Hans Majestæt naadigt, men hemmeligt, at give ham Beskærmelsesbrev, der kan værne ham mod hans Fjender, thi de er mange, og mange er af stor Magt i Staden, hvor Walter altsaa er hjemme, nu da Slottet er ham forbudt.«

»Burde han rejse til Holsten?« spurgte Dronningen.

»Nej, nej, det vilde være det aller galeste, han kunde!« sagde Lente. »Obersten maa staa sin Strid ud, og jeg lover Eders Majestæt, at han skal ikke sige et Ord mere, end jeg beder ham sige, og ikke gøre andet, end jeg tillader ham. Statholderen har ligeledes givet mig Ord, at han vil søge at ramme Oberstens Bedste, og Gabel er ham endnu ret god. Det er kun Vidnerne, jeg frygter for, og — Dina.«

»Dina?« sagde Dronningen.

»Ja, Dinal Klædekamret er Walter ikke forbuden, og det maa lades saa, at han faar Access til Dina. Hun gør, hvad han siger, og saa længe han har Magt over hende, siger hun vel ikke noget, hun ikke bør sige. Men derfor maa Dina blive her, og derom vil der komme til at staa en stor Strid mellem Hans Majestæt og Rigens Hofmester.«

»Hvad tror I selv om denne Sag?« spurgte Dronningen.

Lente rystede paa Hovedet. »Dronning Elizabeth af Engelland, Kong Philip af Spanien og den store, franske Kardinal skulde vel hurtigt have ført denne Sag til

en lykkelig Ende. Men, Eders Majestæt, vi befinder os i Danmark! Retten er offentlig for alle, Loven er givet for den menige Mands Beskyttelse som for de Stores; Rigens Raader vil nok ydmyge Rigshofmesteren, men ikke fælde ham, og naar Adelen kommer til Byen, vil han faa et mægtigt Følge. Sin Sag vil han vinde — maatte han blot tabe sin Anseelse!»

»Og derpaa vil I beflitte Jer, Lentel« sagde Dronningen og gav Lente Haanden.

Han kyssede den ærbødigt uden Svar.

»Og jeg skal ikke lade Walter komme?« spurgte Dronningen.

»Mit underdanige Svar er Nej!« sagde Lente.

Dronningen trak paa Skuldrene. Naa — Obersten interesserede hende ikke mere. Hendes Majestæt havde fundet en anden, med hvem hun nu gerne talte. Og det var bedst saaledes. —

Men Walter fik ligegodt under 17. April et kongeligt Beskærmelsesbrev, der blev saare vel hemmeligholdt. Dog kom han ikke mere paa Slottet i sin Kappe ved Aftentid, og af Geheimeraadet var han altsaa entlediget.

Saa meget mere kom han paa Klædekamret hos Dina og i Kancelliet, indtil der blev Sag og han fik sin Gang i Retten. —

Men mellem Kongen og Rigshofmesteren gik Sagen inden Rettergang helt højtidelig til.

Efter at Arresten var blevet Ulfeldt forkyndt, sendte han Rigsraadet Bud, hvor han højlig besværede sig over, at den Beskærmelse, Kongen havde tilsagt ham, blev en spottelig Arrest. Uagtet dette Brev var skrevet den 15de April, hvilken Dag Rigshofmesteren altsaa kendte Dinas Beskyldning, omtalte han den ikke med et Ord. »Er det om Overfaldet Løgn, saa er det Løgn,« skrev han, »men lad det blive undersøgt!« Det er alt, hvad han ønsker.

Rigsraadet svarede kort, men fast, at Hans Majestæt havde haft høje og vigtige Aarsager, efterdi saa meget uhørt og usædvanligt forebragtes og forekom, som i Danmark aldrig tilforn havde været at fornemme.

Og Ulfeldt skrev igen og spurgte: »Hvad er dette uhorte og usædvanlige? Jeg hører Rygter, der gaar paa min Ære og mit Liv; er det saa, bør det billig examineres, og jeg formaner de gode Herrer, at det sker uden langt Ophold. Guds gode Beskærmelse være stedse over dem til al timelig Velfærds Fremgang!«

Og Frøken Leonora lod spænde for sin Karosse og søgte Kansleren i hans Gaard. Den gamle Herre tog ærbødigt mod sin fremfarne Konges Datter, til hvem han altid havde staaet i et godt og venligt Forhold. Men skjule kunde han ikke, at Kongen var højlig forbitret paa Hr. Korfitz for hans Beskyldning, og Sagen maatte have sin Gang.

»Gode Hr. Christen,« spurgte Leonora da, »sig mig nu ærlig, I som var min højsalige Faders tro Mand og Kansler: Tror I, at det er kommet saa vidt med Korfitz og mig, at en Kvindes løse Ord kan kaste Mistanke paa os for at ville undlive min ægte Broder med Forgift? Hvorfor kom I ikke til mig, hvorfor skjulte I dette for mig i fjorten Uger? Hvad vilde min højsalige Fader have sagt, om han var bleven saadant berettiget? Hvordan svarede han dem, der ilde eftertalte fraværende? I ved det, Hr. Christen! Han kaldte den eftertalte til og lod Bagvaskeren i hans aabne Øjne gentage, hvad han havde sagt.«

Hr. Christen sænkede Blikket. Noget saadant var passeret netop ham og Hr. Korfitz, og det var uheldigt, at han blev mindet derom netop nu. Men Leonora tænkte ikke derpaa.

»Svar mig!« sagde hun. »Tror I det Rygte, som Kongen ikke en Gang har værdiget at meddele Hr. For-

fitz, maaske fordi det er saa taabeligt, at det ikke er værd at spille Ord derpaa?»

Kansleren saa op. Det var svært at svare, men tale maatte han.

»Kære Frøken!« sagde han. »I bør ikke spørge mig, om jeg tror saadant Rygte; det har jeg aldrig troet og vil aldrig tro. Og det er ikke heller derom, at den Sag drejer sig. Det er Hr. Korfitz' Bekyldning mod Kongen.«

»Korfitz har aldrig skyldt Kongen for noget!« sagde Leonora hvast. »Endda der var Aarsag nok til at tro paa Fjendskab, og det mere nu end for. Men den Arrest maa hæves, hører I! Den maa hæves.«

»Det lader sig ikke gøre,« lod Kanslerens Svar. »Kongen vil det, og hans Aarsag er ene den, at efter den Snak, som nu er udbragt, at han skulde have blevet myrdet i sit eget Hus, skulde mange ville indbilde sig, at han derfor havde retireret, om dette ikke ved Kongens Befaling blev forekommet, at han forlod Byen.«

Leonora forstod, at hendes Gang havde været forgæves. Hun forlod Kansleren med kølig Hilsen, stolt og vred.

Den gamle Herre rystede sit hvide Hoved. Det huede ham ganske og aldeles ikke, alt det, der gik for sig. Men det var jo de nye Tider — de nye, onde Tider.

Saa sendte Kongen endelig Otto Krag og Oluf Rosenkrantz til Rigens Hofmester med en tro Kopi af Forhøret over Dina og Walters Erklæring, og derpaa gav Hr. Korfitz et udførligt, men roligt og værdigt Svar. Han takkede Kongen, fordi Hans Majestæt vilde oplyse disse Sager; han bad om, at Dina maatte blive sat i Byfogdens Fængsel som hans Fange, og at hun maa tiltales for Byfogden i Staden som hendes rette Værneting. Hvad Walter angaar, bliver Hr. Korfitz ved sit. Skælden og Smælden nytter intet, der findes Breve fra

Dina; men Rigshofmesteren har ikke givet Walter nogen Sag, blot bedt om han maatte blive spurgt om, hvad han vidste. Gud vil give Lys i denne Sag. Og Ulfeldt hævder bestemt, at han aldrig har sigtet Kongens Tjener for Overfald, men kun angivet, hvad der var ham sagt, og begæret Sagen undersøgt.

Kongen lod Raadet samle, og det blev bestemt, at Rigshofmesteren skulde lade Dina tiltale for Byfogden; men Kongen erklærede bestemt, at Dina var hans Fange, han kunde ikke med Rette anmodes at slippe den i andres Hænder; ingen Adelsmand var pligtig at give sin Fange af Hænderne, i det ringeste maatte Hans Majestæt nyde den samme Frihed. Hans Majestæt havde Aarsag nok, hvorfor han ikke vilde slippe hende til Byfogden eller andet Fængsel, som han ikke kunde være forsikret, hvorledes der blev handlet med hende.

Dog fik Ulfeldt Tilladelse til at have et Par af sine Tjenere siddende i Vagten i det Porthus, hvor Dina sad.

Og under mægtig Spænding blev Sagen indledt, dog blev det nægtet Ulfeldt at lade Dina stævne, for at han ikke i Stævningen skulde fremsætte det som Løgn, hun havde meldt om ham. Og Ulfeldt sad i sin Gaard, gram i Hu. Det syntes smaa Ting, der nægtedes ham, og dog blev det disse smaa Ting, der under denne Sag voldte ham den Tort, han aldrig forvandt.

FEMTE KAPITEL

Paa Bytinget.

Den 23. April gik Solen op med høj og klar Luft; det var bleven Vaar, og Buskene knoppedes i de smaa Haver rundt i Byen, Syrenbuske og Hyldetræer foldede deres Blade ud, og Træerne ved Voldene og i Kongens Have skod deres Hylster. Det var ganske varmt og temmelig tørt den Vaar, det kunde blæse af og til fra Øst, og saa dansede Skarnet over den toppede Stenbro; men den Dag var det ganske stille, helt mildt som midt i Maj.

Kjøbenhavn vaagnede tidlig, og netop den Dag kom Godtfolk endnu tidligere ud af Fjerene end ellers og lige i Kisteklæderne, for det var kendt af alle, at den Dag ved Otte Slet vilde Rigens Hofmester efter Hans kongelige Majestæts Befaling procedere paa Dina Skomagers for Byfogden Claus Iversen Ravn til Byens Ting for Raadhuset paa Gammeltorv.

Og Borgere med deres Dreng, Borgerkoner med deres Piger, Professorer med deres Studenter, ledige Folk og tilagende Bønder gik i stiveste Puds ad de krumme

Gader med det samme Maal, Bytinget for Byens Raadhus. Først nogle faa, saa flere, og lidt efter lidt Klynger, Hobe, Flokke, sort i sort, med Konernes hvide Hovedtoj og Mændenes hvide Kraver, en Dryp, en Straale, en Strøm, og til sidst Torvet stuvende fuldt, Hoved ved Hoved, saa langt kunde ses. Og det skønnede alle Mennesker straks, at der var noget helt usædvanligt paa Færde.

Raadhuset laa anseligt, velbygget og udstafferet; midt for Huset viste sig det firkantede Taarn med det smukke blytækte Spir, hvor Sejrsværkets Visere lyste i Guld, og hvor »Flæskeklokken« hang, som alle Timer paa Døgnet slog Dag og Nat, hvis Resonantz og Lyd med Lyst vidt hen inden Byen høres. Det slanke Taarn skilte de to Gavle, der vendte ud mod Gammeltorv, buede, med Sandsten og røde Munkesten i hollandsk Stil som alt. hvad den kongelige Bygmester lod opføre i sin gode Stad i de Aar, der var Fred i Riget.

Og foran Raadhuset laa det nye Tingskur, der just var bleven ombygget, fordi det gamle var saa forraadnet, at det kunde befrygtes, naar Retten deri blev administreret, det skulde paa Folkene nederfalde og stor Skade deraf foraarsages, og besynderlig, naar nogen Fange blev condemneret og skulde justificeres, af den store Trængsel omstødes, Hans Majestæt, Staden og Justitsen til største Eftertale. Og derfor var det opført af nyt. Det var af Træ med udskaarne Bjælkehoveder og Lister, og paa Taget stod en Justitia, som Hinrich Biltsnider i Pustervig havde skaaret af sit eget Tømmer og opsat paa Taget; desuden knejste over Tingskuret en forgyldt Vindfløj, og paa Skifertaget var udsvejfede Vindskeder. Det hele Skur var smukt strøget og ligesaa Stakittet, der hegnede det.

Men netop den Dag var der noget særdeles mærkeligt at se. Thi medens Godtfolk var vante til at færdes frit paa Pladsen, der laa indenfor Stakittet, ja naar

Rum gaves at tage Plads inde under Tingskurets Tag eller læne sig ind over det Ræk, der dannede dets aabne Sider ud mod Torvet, saa stod den Morgen ikke alene de ti Bysvende og Raadhustjenere, men kongelige Musketerere i gulrøde Antræk med deres lange Bosser, hvori Lunterne brændte, for at alle kunde se, at de var ladede med skarpt.

At Musketerer bespændte Retten, det mindedes ikke nogen Borger i Byen tilforn at have set. Og ingen fik Lov til at træde indenfor Stakittet. Sværmen trængte paa, Murren og Mumlen blev til Raab og høj Tale. Det var at krænke Mands Lov og Ret at holde danske Mænd fra Tinget, som burde være under fri Luft, men kun var bleven dækket i Skur, fordi Byfoged Claus Ravn var ræd for, at det skulde regne paa ham og hans Skrivelser og paa deres mugne Protokoller. Men det var saaledes Kongens Befaling, og der hjalp ingen kære Mor. Med Albuer og Kolber af Musketter stødte Vagten Folkene tilbage, og kun ved den ene Ende af Stakittet fik de faa udvalgte Lov til at betræde Tingets Grund: Borgmestre og Raadmænd med deres Fruer, Universitetets Professorer og de, der var kaldte til at vidne. Kun faa, en for en og efter lang Parlamenteren slap Hovedsmanden ind, men Mængden bølgede og trængte paa, og djærve Ord lød op mod Tingskuret og Raadhuset, der laa tæt bagved.

Saa aabnedes der bredere Vej, og kongelige Majestæts Byfoged Claus Iversen Ravn kom pudset og sortklædt med stivet Krave. Ham kendte hvert Barn i Staden; henvend tyve Aar havde han plejet Retten, aftinget Bøder for Slagsmaal og Vold, dømt Kvinder til Kagen og Udvisning af Byen, kendt paa Trætter om Smaasager og dømt Karle til at være Pigers Barnefædre. Han var en lad Mand til Doms, og det var faa Retssager, der i de Aar dømtes paa Tinge. Claus Ravn lod helst fem være lige, naar han fik Lov dertil og

derfor var han vel lidt i Staden af de fleste. Ham fulgte Kæmneren Arendt Dyssel, Byskriveren Peder Christenson And og Borgerne Lauritz og Anders Jørgensen, der skulde beklæde Tinget; og efter dem fulgte to og to de Tingmænd, der skulde klæde Tingstokken, gode og fornuftige Mænd af Staden Kjøbenhavn: Niels Madsen, Lauritz Nordbagge, Peder Sørensen, Christoffer Hjærning, Henrik Behme, Johan Peiterson, Søren Knapmager, Bastian Hoppenson, Peder Christensen, Christen Sørensen, Hans Sørensen og Peiter Weichholdt. De gik over den aabne, indhegnede Plads foran Tingskuret, gennem den buede Dør i Gavlen, ind i det store Rum under Taget. I det midterste Telt, hvor Tingskiven stod, var lagt Brædegulv, og det var skærmet af Væg med Vinduer uden Rammer, men med blyindfattede Ruder; den øvrige Del af Skuret var til begge Sider aaben til Pladsen og brolagt med Sten som Pladsen udenfor.

Paa Skiven, som Bordet kaldtes, og som altsaa var skærmet for Regn og Vind, laa Byfogdens Protokoller, og der stod Stole her for Rettens Personer. Men den Dag stod flere læderbetrukne Stole hos, og Folk undrede sig, hvorfor de stod der. Mængden bølgede frem og tilbage, enkelte slap ind, flere blev stængt ude, men stærkt trængte de alle paa, og Stemmer og Støjen slog mod Huset og Gavlen ved Torvet.

Saa blev der brudt en aaben Bane i Mængden, kongelige Drabanter med Spyd og Sværd kom fra Løngangen bag Raadhuset frem over Pladsen mod Laagen i Stakittet.

Og Stadens Borgere saa et sjældent Syn. Smykket med Kapper og gyldne Kæder, i sorte Fløjlsdragter med vajende Fjer i Hatten kom bag Drabanten tre Herrer af Rigens Raad, de ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Jørgen Seefeldt til Næs, Landsdommer i Sjælland, Hr. Niels Trolle til Trolleholm, Ridder, Danmarks Riges

Vice-Admiral, og Henrik Rammel til Bækkeskov. Bag disse Rigsraader Kongens øverste Rentemester, Hr. Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm.

Atter summede det over Torvet. Ikke alene bespændte Kongens Musketerer Retten, men Rigens Raader mødte efter Befaling paa Byens Ting, ja, mere end det, det rygtedes snart over Mængden, at Rentemesteren Jørgen Rosenkrantz mødte paa Kongens Vegne.

Paa Kongens Vegne for Byens Ting! Og Skarerne stormede mod Stakittet, der gav sig paa Steder og holdt paa Steder. Dette maatte være en mærkelig Rettergang. Saa talte Rygtet sandt! Rigens Hofmester havde villet myrde Kongen med Forgift, som de fra Slottet sagde — hvortil ellers alt det usædvanlige ved denne Rettergangsfærd? Det var ikke Hr. Korfitz, der lod en Kvinde tale til for Løgn, nej, det var Rigens Hofmester, der stod i Rette for Kongens Beskyldning paa Byens Ting. Atter brødes en Vej gennem Mængden. Kom Hr. Korfitz selv? Og Hoben spejdede mod Nørregade og Boderne. Men Hr. Korfitz kom ikke. Det var Slotsherren Hr. Oluf Brockenhus — mødte han paa Rigshofmesterens Vegne? — det troede man, men blev der svaret Nej af dem, som vidste det bedre. Han kom i Følge med Studiosus Peter Rock, der var Skriver for Rigens Hofmester, og den fine og lærde Borger Bjørn Bendtsen, der holdtes for den bedste Advokat i Staden. Og med disse kom Magister Simon i en sort Kjole og Doktor Otto Sperling, som hele Byen kendte. —

Med et blev der voldsom Bevægelse i Hoben, der trængte sig om Tinget; det rullede og rumlede over Stenene paa Pladsen bag Raadhuset, det nye Torv kaldet, hvor i gamle Dage Vaaninger og Staldgaarde laa. Det var en Vogn, der kom, og nede fra Smøgen i Raadhuse Gaard lød Piben og Hujen, Sang og Tilraab. Vognen rumlede frem til Laagen, og Sværmen veg for

atter at gaa frem, trængte og bølgede frem og tilbage. Det var en kongelig Postvogn, trukken af to stærke, blankbrune Heste, kørt af en kongelig Køresvend, og paa Agefjælen paa en Fløjelspude, klædt i sin stiveste Stads, sad hun, Dina Skomagers, den Kvinde, om hvem hele Byen talte.

En voldsom Larm, en Hujen og Skrigen, Hatte, der fløj i Luften, Piben af Drengene, Skrigen af Kvinder, der trykkes, Eder af Mænd, der traadtes paa Tæer, og gennem alt det den samme Lyd, Dina — D—i—n—a Skomagers, det Navn, alle nævnte, den Kvinde, der skyldte Rigens Hofmester for Giftmord og kom agende til Tinget i kongelig Vogn, siddende paa en Fløjelspude!

Det maatte være sandt, det maatte være Kongens Sag! Skam og Skændsel over Hr. Korfitz, den Meuchelmorder, leve den gamle Konges Son, leve Danmarks fromme Konge — leve Dina Skomagers!

Der lød vel Raab i med, der toges vel Tag om Mønstre, der stod imod hinanden, men dette kunde Mængden forstaa, denne Kvinde var uskyldig, den Kvinde havde Ret! Ned med Morderne, ned med Kirsten Munks Øgleæt, leve Kongen, leve Dina — —

Vognen holdt, Bysvende traadte hen til den, og Dina rejste sig. Hendes Ansigt blussede, hun saa ud over Mængden, mens Raabene lød mod hende, hun glattede sit Haar, der søgte ud under Huens Lin, hun strammede sit Liv og lod sine Hænder glide ned over sine Hofter; der stod hun, køn, fyldig, blussende under Mængdens Blik. Her er jeg, jeg er Dina, der giver Rigens Hofmester Sag.

En lang, tynd Karl, klædt i sort, nærmede sig Vognen. Det var en Student, der hed Bernhard Vogt. Gæstgivere og Vinkypere kendte ham vel, hans Næse luede stærkt midt i hans Ansigt, hans Kjøle var lidt

slidt, og Kniplingerne ved hans Ærme var lidt flossede. Men som en Grande af Spanien bød han Haanden frem, og Dina svang sig over Vognens Fadding ned paa Stenbroen til sin af Kongen beskikkede Prokurator, Hr. Bernardus Vogt.

Nu var Dina der, og nu kunde Retten sættes. Og medens Retten sattes, kæmpede en enlig Mand sig frem til Laagen, hvor Hovidsmanden hilste ham ærbødigt; det var en Mand, hvis Navn i de Dage var paa alles Læber sammen med Dinas: Oberst Jørgen Walter.

Retten blev sat. De, der kunde høre, lyttede, og det, der sagdes, blev baaret fra Mund til Mund ud over Torvet; men det, de hørte, der stod længst fra, var noget ganske andet end det, der blev talt ved Skiven under Tingskuret.

Og saaledes bredte Vidneudsagnene, Spørgsmaal og Svar, over Mængden, som den hørte dem, der bragte dem videre, summende bestandigt fra Mund til Mund.

Dina stod for Skiven Ansigt til Ansigt med Byfogden; hendes Kinder blussede endnu af Mængdens Raab og den gode Vin, Hr. Jochim havde skænket for hende med godt Ord og Formaninger om at holde sig bravt paa Tinget. —

For Retten fremstod Dina Vinhofer — og Eden blev hende forelæst. Saa tog Bjørn Bendtsen Ordet med fast og klangfuld Stemme: »Vide skal I, Kvinde, at I bliver ved Sandheden; I skal bevogte, hvad I sværger, og intet sige uden det, som sandt er. Thi da skal ramme Eder forfærdelig Straf og Forbandelse!« —

Dina blegnede og stirrede paa den myndige Mand, der talte; men i det samme for Rigsraad Henrik Rammel op. »Hvad bilder I Jer ind, Prokurator, er I kommen her for at prøve Jeres Krogveje? For Fanden, Mand, hold Jer til Sagen! Bilder I Jer ind, at I kan

true nogen? Tag Jer i Vare, min gode Mand! Kæp ned Jer Kæbe, eller I selv faar Skam og Straf!«

Bjørn Bendtsen standsede betuttet; Slotsherren rejste sig, men satte sig igen og vinkede til Bjørn, at han skulde tie.

Men gennem Skuret gik der Mumlen: det er Kongens Sag. Kongen holder med Dina, Dina farer med Sandhed. Og denne Mumlen bølgede ud over Torvet fra Mund til Mund.

Saa talte Dina: Det, hun havde sagt om Rigens Hofmester, det havde hun ikke sagt til den Ende det at bevise. Men Rigens Hofmester var Fader til hendes Barn, og hun havde ligget en Nat seks Uger før Jul hos Rigens Hofmester.

Saa spurgte Bjørn Bendtsen, om det var første Gang, og Dina svarede, at det var halvandet Aar siden, hun første Gang var i Rigshofmesterens Omgængelse. Og saa berettede hun alt om Frøkenen, om Skrivetøjet, om Giften og Seddelen, om Frøkenens Ord, og at de talte fransøisk, kort alt, og sluttede med disse Ord, at videre havde hun ikke sagt, var ikke heller købt for Penge eller Guld og ikke havde hun sagt de Ord af Forsæt eller Modvillie, men af Enfoldighed var de Ord faldne af hendes Mund.

Saa rejste velbyrdige Hr. Jørgen Rosenkrantz sig og spurgte paa Kongens Vegne Dina, hvorledes det Ord Enfoldighed skulde forstaas.

Og Dina svarede: »En Dag var Walter i vores Hus, da kom vi i Tale om Rigens Hofmester, og da faldt de Ord af min Mund!«

Og Spørgsmaal rettedes til Dina, medens Svar kom fra hende. Dina fortalte, hvorledes hun og Walter længe havde talt om denne Sag og Walter ikke angivet den, men hvorledes hun var kommen i hans Hus Søndagen efter Jul og havde spurgt ham, om han havde

angivet det. Og han havde gjort det, eftersom han sagde, at det var hendes Villie.

Og der blev talt om hendes Besøg i Rigshofmesterens Gaard, naar hun først var kommen der, og hvad hun havde haft at gøre, om det Haandskrift, hun havde faaet af Magister Simon, og dertil svarede hun, at det lød paa Barnet, hun fik, at forsørge det, og det laa gemt i Magister Simons Skrivekammer.

Saa protesterede Magister Simon og sagde Dina løj.

Men Jørgen Rosenkrantz spurgte Magisteren, om han da havde anden Haandskrift, da han benægtede at have den første.

Og hertil svarede Magister Simon og bad Hr. Rentemesteren ikke fortænke ham, at han først vilde svare, stævnet for sit rette Ting, den gejstlige Ret.

Saa lo Rentemesteren barsk.

Men over Tingskuret bredte sig med Lynets Fart disse Ord: Magister Simon lyver, han tør ikke svare, Dina taler sandt, Rigshofmesteren er Fader til hendes Barn!

Og Dina beskrev Rigshofmesterens Kammers. Hun havde talt med ham i det Kammer, hvor han havde sit Skrivetøj; hun kom ad Porten til Skindergade, somme Tider ad den røde Port. Saa skildrede hun Værelsernes Beliggenhed, talte om sine Møder med Rigens Hofmester og berettede om Tyrken Isach, der førte hende til ham. Og alt dette lød for alle saa sandfærdigt og troligt, at kun faa tvivlede paa hendes Ord.

Saa spurgte Byfogden Dina, om hun fortrosted sig til at gøre alle disse Poster saa nøjagtig og lovlig bevisligt, som det sig egner og bør og Loven udkræver.

Men derpaa vilde Dina den Gang ikke svare før end videre Besked.

Og velbyrdige Jørgen Rosenkrantz paa kongelige Majestæts Vegne og Bjørn Bendtsen paa Rigshofmeste-

rens Vegne formente, ingen Domme eller Tingsvidner uden lovlig Kald og Varsel imod Rigens Hofmester maatte udstedes.

Derfor stod Dinas Ord den Dag uden Modsigelse.

Saa traadte Oberst Walter frem med Sværd ved Lænd i Krigers Pragt med Hat og vajende Fjer. Han lagde i Retten en Seddel med Spørgsmaal til Dina, om hun nogen Tid havde sagt, at nogen skulde overfalde Rigens Hofmester og hans Frøken og Børn i hans Hus og dem paa Livet ombringe og formyrde, og om hun havde hørt eller vidst Oberst Walter havde saadan sagt til hende eller haft nogen Videnskab derom i nogen Maade.

Og Dina svarede: »Til intet Menneske har jeg sagt saadanne Ord, som denne Seddel omformelder, og ikke nævnet Walters Navn dertil, at han vilde myrdet Rigens Hofmester.«

Og Dinas Ord gik over Torvet igen — Rigshofmesteren lyver, det er digtet Værk. Dina taler Sandhed. Leve Dina! —

Saa spurgte Magister Simon Dina, om hun til nogen havde sagt, at han havde døbt hendes Barn og begravet det.

Og Dina svarede Nej.

Dina løj ikke sine Fjender paa. Magisteren vilde ikke tale, han vilde forholde den fattige Kvinde hendes Haandskrift; men Dina talte sandt.

Ære være Dina!

Og Byfogden spurgte Dina paa Rettens Vegne, hvor længe det var, siden hun havde født sit Barn. Og Dina fortalte det med Sandhed, at hendes Moder havde døbt det, at ingen Jordemoder havde været hos, at det var dødt, og at hendes Moder vidste, hvor det var begravet.

Der var ikke stævnet til det Ting, Kongen havde ikke villet det; det var mod Lands Lov, men der var

god Grund til at lade det være. Meget Folk var kommet tilstede, vidt spredt blev alt det, der var sagt, og alle troede Dina paa hendes kloge, klare Sandheds Tale.

Retten blev hævet. Tingmændene gik af deres Stokke, Byfogden slog Protokollen i, Rigsraaderne drog til Slottet for at berette, hvad der var sket, og Kongens Vogn rullede tilbage over Løngangen bag Slottet med Dina, mens Mængden jublede og raabte. Musketererne slukkede deres Lunter og drog tilbage til Vagten. Folket spredtes og Hoben gled ad Vestergade, Nørregade og Boderne mod Porten til Forstæderne — men over den ganske By spredtes det: Dina taler sandt. Korfitz Ulfeldt lyver!

Bjørn Bendtsen stod med Magister Simon, Doktor Sperling og Studiosus Peter Rock i Raadstuens Forhal. Derhen kom Byfoged Claus Ravn.

»I klarede Jer ilde, Magister,« sagde Bjørn, »I burde tiet og ikke præket paa Tinge, hvor I ikke var stævnet!«

»Vent til den gejstlige Ret bliver sat!« svarede Magisteren.

»Rigtig, I burde ventet!« bemærkede Byfogden spidst.

»Hun lyver kækt, denne Dina,« sagde Sperling. »Ikke et Ord hun sagde var sandt uden det om Barnet. Og alt, hvad hun sagde om Rigshofmesterens Gaard og Rummene deri, var galt.«

»Løgnen har Forspring,« svarede Bjørn Bendtsen. »Tre Dages Forspring, naar der skal gives Kald og Varsel. Det er en ilde Ting for Rigens Hofmester at procedere mod Kongen selv. Og Kongen og Raadet staar bag Dina. Det er kun smaa Ting, hvori der vises Uret, men djævelsk klogt er disse smaa Ting beregnet.«

»I har Ret, Bjørn,« sagde Byfogden. »Jørgen Rosenkrantz mødte paa Kongens Vegne, men det var den anden Rentemester, Peder Vibe, der har lagt Planen! Jeg kender hans djævelske Haand i alle disse smaa

Rænker. Denne Dag har gjort Kongen stor Gavn her i Staden, og Righshofmesteren stor Skade. Hvis den Kvinde sad under mig i Byens Hægte, saa var Sagen klar næste Tingdag, men hun sidder paa Slottet hos Jochim Waltpurger, hos Walter og Peder Vibe.«

»Vi maa finde det Barn,« sagde Bjørn Bendtsen.

»Det maa vi,« svarede Byfogden. »Thi Folk i Byen tror nu, at Righshofmesteren har ladet det begrave, og at han er Dinas Barnefader. Det bliver en vanskelig Sag, en meget vanskelig Sag!«

»Gud give Lys i den!« bad Magister Simon.

»Ja,« sagde Bjørn Bendtsen. »Bed, Magister, og hold Tand for Tunge paa Tinget! Det baader Jer bedst.«

Og dermed skiltes de; men Dagen var Dinas, og hendes Navn var paa alles Læber. Selv sad hun i Klædekamret i godt Lag med sine Venner, og mange Glas blev tømte paa hendes Sundhed, paa Kongens og Dronningens.

SJETTE KAPITEL

Paa Klædekamret.

rocessen gik, og imens sad Dina paa Klædekamret.

Jochim Waltpurger syntes helt godt om Dina; hun var saa rund og godt ved Huld, og hendes Haar var stort og tykt, hendes Øjne kunde være rigtig gode og venlige, og hendes Hud var hvid og blød. Jochims

Kvinde var tør og kristelig, selv var han trind og alt andet end from, og buttede Kvinder holdt han af. Han holdt af Vin og Lystighed og af saftige Historier, og han kunde meget, som hans Kone kaldte utoen Snak, men som han forlystede sine Fanger med, naar han gik sin Ronde i Taarnet. Og in puncto sexto var den gode Jochim meget skrøbelig.

Dina var en Godbid for ham, det gjaldt blot om, at hun kom til Humor igen og ikke blev for travrig. Han havde faaet to muntre Kvinder op til hendes Opvartning, den ene hed »hvide Hanne« og havde taget Navn efter en ældre Søster in Venere, der var blevet kagstrøget og sluppet ud af Byen i det Herrens Aar 1647, samme Aar som de rettede »Mette Skiddenben«, der var den berømteste Stadsmø for sin Tid; den anden

kaldte de »den graa Fregat«, og hun var velkendt med Holmens Folk. Det var rigtig to venlige Piger og et lystigt Selskab for Dina.

Jochim sørgede for, at der var Mad nok at spise, Vin paa Bordet og Sminke og Stads at gøre sig fin med, for Damerne skulde have det godt. De sad paa Klædekamret i den lille Portbygning, der skrævede over Slotsgraven midt for Slottets Port. I Stuen holdt Garde du corps til, og der var Karlfolk til at fordrive Tiden for Damerne.

Dina var afvant med slig Lystighed, men efter sin store Triumf paa Bytinget blev hun helt vel tilmode, og de to lystige Kvinder bidrog ikke lidet til at sætte Humøret op paa hende. De kendte Junkerne paa Slottet og Soldaterne i Byen, de kunde fortælle allehaande muntre Historier, og naar den ene tav, tog den anden fat.

Dina kedede sig ikke. Fra sit Vindu kunde hun se over Slotspladsen, hvor Kartoverne stod opplantede, se Rigsraaderne gaa til Slottet, se Kongen ride ud med sin Eskorte og Dronningen med sine Gæster. Og Kvinderne fortalte løst og fast, som de vidste fra Slottet, saa Dina blev rigtig klog paa de store Folks Levned.

Henad Eftermiddag kom saa Dinas Prokurator Bernardus Vogt, der hurtig var bleven bedste Ven med hvide Hanne. Han slog sig ned ved Bordet med en Vinkande for sig og den tykke Hanne ridende paa hans tynde Pibestilke, og gennemgik han Processens Akter med Dina og talte med hende om, hvad hun skulde sige, og hvad hun ikke skulde sige.

Den Bernhard Vogt eller Bernardus, som han kaldte sig, var en Mand, der havde været viden om. Der var snart ikke det Ting i Landet, hvorfra han ikke var bleven forvist for Krogveje og Vinkelprocedure, men han var en Karl til at benægte. De sagde, han en Gang i Næstved havde benægtet Kong Christian den III's

Underskrift paa den store Reces. Og durkdreven var han som bare Fanden.

Saa kom Jochim efter Dagens Gerning forpustet og vaad, varm af Vin og smed sig i den højryggede Stol med Haandkys til Hendes Naade, som de kaldte Dina, fordi hun havde været med Barn med Hans Excellentz, Rigens Hofmester.

Og saa gik Snakken helt fornøjeligt.

Det var utroligt, hvad Jochim kunde fortælle. Han berettede den pudsige Historie om Mette Skiddenben, ogsaa kaldet Hundemette, der havde været kær i en Skoflikker, der ikke vilde som hun. »Og I ved, hvad hun gjorde?« spurgte Jochim.

Det vidste de andre ikke.

»Saa skal jeg fortælle Jer det, mine søde Unger. Hun stegte en Hunhund, det vil sige noget af den, ind i en Pandekage og gav Skoflikkeren. Det hjalp! Men Hundemette kom paa Pinebænken, blev strøget til Kagen og fik det ene Øre skaaret af.«

»Uf!« sagde Kvinderne, og Bernardus kneb hvide Hanne i hendes rosenrøde Øreflip.

»End Skomageren?« spurgte Dina.

»Han fik Lejermaalsbøder,« sagde Jochim og lo. »Men Mette blev siden rettet; det var Aftenen før Jul det Aar, den salig Konge døde. Hun havde stjaalet, Stymperen! Der var ikke Midler at rette hende for, og saa maatte Staden betale det.«

»De kunde have ladet hende leve Jul over,« syntes Hanne.

»Hvad skal man sige? Det var en smukkere Jul, hun fik paa den Maade,« sagde Bernardus og saa opefter. Han var i sin Tid relegeret fra Universitetet i Rostock, hvor han havde studeret Theologi.

Men Dina gøs. Hun kunde ikke ret vel lide at høre Tale om Rettersteder.

»Jeg synes, lille Dina ser travrig ud!« sagde Jochim og gned hende paa Kinden.

»Det er uhyggeligt med den megen Retten, I altid taler om, Jochim Slotsfoged,« sagde Dina og skuttede sig.

»Ikke være bange, ikke være bange!« svarede Bernardus. »Ich soll Dina retten!« Og saa lo han og hældte Vin i sig.

»Det er for Resten en nem Maade at komme af med Livet paa,« sagde Jochim og smadskede — »eins zwei drei Mester Adam klipper Hovedet af som en Gartner Kaalstokke. Jeg har set mange blive rettede, selv været med til at følge dem til Sandet. Det gaar saa nemt, og jeg har aldrig truffet nogen, der var ked af det — bagefter. — Skaal, Bernardus!«

Saa drak de to Mandfolk.

»Kom hen til din faderlige Forsørger, lille Dina!« sagde Jochim, og Dina rejste sig. Saa tog Jochim hende paa Skødet og a'ede hende meget venligt, medens Bernardus og den hvide Hanne legede Kærestefolk for sig.

»Dina skal ikke være bange!« trøstede Slotsfogden og maalte Dinas Hals med sine Hænder. Det var lige alt det, han kunde spænde om den.

»Nu skal Slotsfogden ikke være taabelig,« sagde Dina, da Jochim vilde snøre hendes Liv op, hvad Bernardus forlængst havde fuldbragt med den hvide Hanne. Fregatten laa paa Løjbænken og snuede; hun var mere dorsk i det end Hanne og vel ogsaa nogle Maaneder henne ved en Baadsmand.

Dina gjorde sig løs fra Jochims Tag og gik hen til Bernardus Vogt.

»Hr. Prokurator!«

»Porkurator, siger Magister Simon,« lo Slotsfogden. »Det er udlagt Svinebæst, og Løgn er det ikke!«

»Har Mor vidnet i Dag?« spurgte Dina.

»Ja,« svarede Bernardus over Skulderen paa hvide Hanne. »Den gamle Kærling ødelægger os det hele. Hun siger, Walter er Far til Jeres Barn, og at I altid har sagt det. Og Jeres lille Dævleunge af en Datter er værre end den Gamle. De to holder sammen mod Jer!«

»Det gør de da ikke?« sagde Dina og lænede sig til Bordet fremover med vidtaabne Øjne.

Jochim gryntede. »I maa love for Henrik Rammel til Bækkeskov, som lod Retten hæve, endda Solen havde langt tilbage endnu! Bjørn Bendtsen protesterede, men Claus Ravn maatte lystre Rigsraaden. Og saa gav Hr. Jørgen Rosenkrantz mig paa Kongens Vegne den Befaling at sætte Jeres ærlige Mor en lille Gang i den mørke Kirke i Taarnet.«

Dina slog Hænderne sammen: »Mor i Blaataarn!«

»Justement,« sagde Jochim og strøg Skægget. »Og Jøsses hvor jeg har herset med det gamle Liv! Men hun bare læser og læser og synger gudelige Vers. Hun skal aflægge sin Saligheds Ed, siger hun, og det er lige meget, hvad de gør med hende hernede. Sin Salighed vil hun ikke forspilde. Det er saa bekvemt med alle os andre, ikke, lille Børn? Vi har sat vor Salighed til for længe siden; saadan et gammelt Rament har gaaet hele Livet og taget Vare paa sin.«

»Og Mor sidder i den mørke Kirke i Blaataarn?«

»Hun gør saa. Der er hverken Lys eller Varme, og der er Sten og Skarn nok i Gulvet. Men hun faar det, som hun vil,« sagde Slotsfogden og klaprede med Laaget. »I Morgen skal hun for igen. Jeg har sagt hende, at hvis hun ikke nøjes med at sige, hun tror Walter er Jeres Barnefader, saa bliver hun spændt i Pinebænken!«

»Men Jøsses dog!« udbød Dina.

»Hun er krum, hun trænger til at rettes,« sagde Jochim og strøg Vinen af Skægget. »Fromme, gamle

Kællinger er det værste, jeg ved. Nu har jeg sendt Walter op til hende, men det nytter vel ikke.«

Bernardus stangede Tænder med en Gaasefjer. »Vi skal vel skrive noget op, Dina?« sagde han. »Den Sattans Magister siger, alt I siger er Løgn, og Skriften er han kommen frem med oppe i Konventhuset for den gejstlige Ret. Der staar ikke noget om Barnet.«

»Det er falsk, det Skrift,« sagde Dina.

»Det sagde jeg ogsaa,« fo'r Bernardus fort; »men Fanden kan hamle op med den Prædikanter, ikke jeg!«

»Vær rolig,« sagde Jochim. »Der er en Herremand paa Slottet, der har svoret, han ikke vil helme, før Magister Simon kommer af med sin Kjole. Og det er en Herremand af Importance. Hvordan gaar det ellers med Vidnerne?«

»Det kunde være bedre,« svarede Bernardus. »Det er som Satan med Righshofmesterens Folk, Kjeld Friis, Tyrken Isach, Peiter Page og Fruentimret Johanne Lauritz Datter, Sitzel og Anneke, de vidner alle, at de ikke har set Dina i Gaarden før efter Jul.«

Dina trak paa Skuldrene.

»Skader intet!« sagde Jochim. »Naar Dina besøgte Rigens Hofmester, stod vel ikke Gaardens Folk Fadder til Begivenhederne.«

Bernardus lo.

Den graa Fregat var vaagnet og vrikkede hen til Bordet. Hvide Hanne red paa Prokuratorens Knæ med begge Arme støttet paa Bordet og Øjne store i Hovedet. Nu vilde de høre, hvordan det gik med Dinas Proces.

To Slag paa Døren — det var Walter.

»God Aften i Stuen!« sagde Obersten og slængte Kappen af sig. Dina fo'r ham om Halsen, men han skød hende lempeligt fra sig.

»Satan til Kærling, din Mor, hun bringer dig om Halsen. — Hun vil ikke!«

»Hvad vil hun ikke?« spurgte Fregatten og rakte lang Hals.

»Lyve, for Fanden!« svarede Walter og slængte sig ned i en Stol. »Kan I ikke slippe Dina paa hende, Jochim?« fortsatte han. »Hun maa da kunne forstaa, at det gælder Dinas Hals.«

»Min Hals!« sagde Dina og satte begge Hænder i Siden. »Har du ikke sagt, Jørgen, at om jeg holdt ved Kongen, skulde ikke noget skade mig? Og holder jeg ikke ved Kongen?«

Walter vrissede. »Du — jo; men din Mor! Forstaa du, er jeg din Barnefader, er det jo Løgn du siger om Rigshofmesteren«

»Et enligt Vidne gælder ikke,« snøvlede Bernardus over hvide Hannes Skulder.

»Men Tøsen siger det sammel!« sagde Walter ærgerlig.

»Barn under femten Aar kan ikke vidne,« fortsatte Prokuratoren.

»Hvor du er lærd, Bernardus,« sagde Hanne og vendte sig, »det skal du have et Smækkys for! Bliver jeg stævnet for Claus Ravn, skal du være min Prokurator.«

Dina rynkede Brynene. »Mor bliver ved sit. Det nytter ikke!«

»Og nu har den Djævel Bjørn Bendtsen støvet Barnet op!«

»Barnet« — sagde Dina i et Gisp. »Hvilket Barn?«

»Dit Barn.«

»Vores Barn?«

»Dit Barn for Satan; vil du med Djævelens Vold om Halsen? Nicolaus Ballye er stævnet til i Morgen med sin Kvind. De har afleveret Ungen ved en af Statholderens Karle, I ved, lange Måns Svensker, til en Kvinde i Gyden derved, der hedder Engelke Mildfang, og hun og hendes Mand er stævnedes til Tinget i Morgen. Bar-

net er lagt i Kiste hos et seks Aars Barn, der døde for Engelke. Og nu er Fanden løs. Bispemesteren har ladet læse for Prækestolen, at Herren skulde opklare, hvor Righofmesteren har gjort af Barnet. Og nu har Djævelen selv givet det tilbage; det er gravet op og konstateret og det hele.«

Bernardus rystede paa Hovedet: »Det er ikke godt.«

»Saa kan de ikke straffe mig for Dølgemaal,« sagde Dina.

»Aa jo,« sagde Jochim, »de kan, hvad de vil. Den dumme Byfoged holder hart med Rigens Hofmester. Dette her er slet ikke saa godt.«

»Lad os drikke!« sagde Hanne, og saa drak de; men Humøret var ved at gaa fra dem.

»Det huer mig ikke, Dina,« sagde Jochim. »Nu kan vi ikke sige, at Rigshofmesteren har bragt Barnet tilside. Skriften passer ikke, og din Mor vidner imod os. Din Stedfader har Rigshofmesteren ladet hæfte i Slutteriet, men Jørgen Rosenkrantz har paa Kongens Vegne befalet ham for igen. Han ved ikke noget. Naar nu bare Nicolaus ikke blander Statholderen op i det i Morgen! Kinder, Kinder, det gaar ad Helved til!«

Der blev lidt Tavshed i Stuen.

»Rent galt er det,« sagde Walter, »at Dina i de tre sidste Forhør har rendt ganske Sur i Gemakkerne i Rigshofmesterens Gaard. Det Studerekammer til Skindergade ligger ensomt — og du har sagt, det støder op til Frøkenens Værelse.«

»Det troede jeg,« sagde Dina — »Du skulde have givet mig bedre Besked!«

»Jeg har aldrig været der,« sagde Walter.

»Ikke jeg heller, det ved du saa godt som jeg!« svarede Dina hvast.

»Og det var der, du laa den Morgen, du hørte om Forgiften!« drævede Fregatten paa skaansk.

»Husj, Husj,« sagde Jochim Slotsfoged og løftede

Haanden. »Det værste er, at alle Rigshofmesterens Folk vidner, at der aldrig, saa længe det nye Hus har været i Brug, har staaet nogen Seng deri.«

»Det var meget uheldigt,« mente Hanne.

Saa blev der Pæuse.

»Ved I, hvad jeg tror, Børnlille?« spurgte Bernardus. »Dina skal blive syg i Dag og ikke komme mere paa Bytinget. Ellers gaar det ikke. De enslige Vidner og Sankevidner, som det altsammen er, skal jeg holde os fra Livet. Men rent splintrende galt er det, om det oplyses, at Walter har bragt Barnet til Nicolaus Ballye.«

Det slog et Slag paa Døren. — De rejste sig alle, og Slotsfogden gik hen til Døren. Han aabnede den og bukkede dybt. Saa vinkede han til Kvinderne, at de skulde trække sig tilbage.

De væltede næsten over hverandre ind i det inderste Kammer.

Der traadte en høj Mand ind, hyllet i en sort Kappe, og bag ham en anden mindre, ligeledes kappeklædt.

Slotsfogden trillede hen til Bordet og vidskede den spildte Vin af med sit Ærme. Den høje Mand lo og kastede Kappen fra Skuldrene.

»Det ligner et Værtshus, brave Jochim,« sagde Statholderen, for ham var det. »Hvad siger I, Peder Vibe? Her holdes Kro paa Slottet.«

Vibe rynkede paa Næsen.

»Her lugter af Kvinder og Vin, Eders Excellentz,« svarede han.

Jochum Gersdorff lo. »Det er ikke den daarligste Lugt for en Karl i Vigeur.« Saa nikkede han til Walter og Prokuratøren. »I arbejder, ser jeg. Godt, det tiltrænges! Jeres Sager staar nederdrægtig daarligt begge to.«

Walter brummede, og Prokuratøren begyndte at tale om Sankevidner.

»Jeg giver Fanden i Jeres Vinkelskriveri, Bernhard,«

sagde Statholderen. »Men det er Jeres Pligt at klare Jer. Og det gør I ikke. Nu er Barnet fundet og Skriften fra Rigshofmesteren kommen frem. Hvad nu?»

De to tav.

»Kald Dina ind!« bød Statholderen.

Og Dina kom ind.

Gersdorff smilede. »I ser helt godt ud, Dina — I trives og keder Jer ikke. Det er godt — men Eders Sag staar slet.«

»Naar En kun bliver ved Sandheden, Eders Excellentze!« sagde Dina og kniksede.

Statholderen lagde Hovedet tilbage og saa med Behag paa den kønne, fyldige Kvinde. Saa smilede han: »Det er let nok. Men naar nu de andres Løgn er stærkere end Eders Sandhed, hvad saa?»

»Saa sejrer Uretten, Eders Excellentz,« svarede Dina og kniksede igen. Hun var varm af Vin og fandt Behag i den kønne Kavalier. Det mærkede Statholderen og strøg Skægget, mens han saa venligt paa hende.

»Lille Dina,« sagde han, »jeg har altid været Jeres Ven, og jeg vil hjælpe Jer, saa vidt jeg kan. Har I andet at sige, end I hidtil har sagt, saa sig det frem.«

Dina rystede paa Hovedet.

»I mange Stykker staar Eders Forklaring haardt mod Rigshofmesterens Vidners!«

»Mit Ord er vel lige saa godt som deres,« sagde Dina kækt.

»Enslige Vidner,« gentog Prokuratoren.

»Jamen Barnet og Oberst Walter?« sagde Statholderen og fikserede Obersten skarpt.

»Det er Rigshofmesteren, der er min Barnefader,« svarede Dina drillende, »og«

»Det ved jeg,« afbrød Statholderen; »men hvorledes vil I forklare, at Walter har bragt Barnet til Kvartermester Ballye?»

»Havde Walter ikke Kongens Brev for at sørge for Barnet?« sagde Dina udfordrende.

Rentemester Peder Vibe slog sig for Panden. »Jeg Dosmer,« udbrød han — »den Kvinde er klogere end jeg.«

Gersdorff vendte sig og saa spørgende paa Rentemesteren.

Peder Vibe fortsatte: »I Morgen maa Jørgen Rosenkrantz fremlægge Hs. Majestæts Brev for Tinget, og saa siger I, Walter, at I tog Barnet, for at Rigshofmesteren ikke skulde bringe det tilside!«

Statholderen trak i sin Fip og bed i sit Overskæg. »Det er en Udvej, Rentemester, men Ulven vil tude højt ved den. Hvorledes vil I forklare, at I har ladet søge efter Barnet ved Bispen og læst fra Prækestolen om det?«

De tav.

Saa kniksede Dina. »Eders Excellenz! Walter har bragt det Barn til Nicolaus Ballye. Men han har ikke bragt det fra ham. Og jeg har til denne Time ikke vidst, hvad der var bleven af Barnet.«

Statholderen studsede: »Hvad siger I?«

»At Rigshofmesteren har ladet Barnet hente fra Nicolaus, eller en anden, blot ikke jeg!« sagde Dina.

Peder Vibe nikkede. »Dina er brav, naar hun saadan taler Sandhed. Ønsker I at komparere paa Tinget mere, Dina? Nu skal Rigshofmesterens Folk og Dr. Sperling høres.«

»Om jeg kunde blive fri, var det godt,« sagde Dina. »Sidst da var ingen Rigsraader tilstede, og Byfogden var meget haard imod mig.«

Statholderen nikkede. »Hr. Korfitz har klaget paa, at Rigsraader lod sig finde paa Tinget. Han siger, det er mod Lands Lov og Skik, og nu synes Hans Majestæt, at vi bør føje ham. Hr. Korfitz' Sager begynder

at staa bedre, end godt er for jer, Dina. Det er maaske heldigst, I bliver her.

Kun maa I holde Magister Simon varm i Konvents-
huset, naar Vidner skal føres der!»

Dina smilede. »Den højærværdige Biskop, Doktor
Jesper er mild imod mig. Det har ingen Fare.«

»Saa holder vi foreløbig Dina fra Tinget, Renteme-
ster!« sagde Statholderen. »Lad mig se, Kongen bliver
tilfreds med Jer, Dina,« føjede han til. »Eders Moder
synes at være Dr. Sperling og Magisteren lovlig hen-
given.«

»Magisteren er hendes Bigtfader, Eders Excellentz,
og Doktoren kender hun fra Børnehuset. Men jeg be-
der Eder, slip Moder løs af Taarnet! Hun vidner dog
kun, som hun vil.«

Statholderen studsede. »Af Taarnet? Er Eders Mo-
der hæftet?«

Jochim Slotsfoged skævede til Peder Vibe, ingen af
dem svarede. Statholderen saa fra den ene til den
anden.

»Det lader sig ikke gøre, det lader sig ikke gøre,«
sagde han alvorligt. »Det skal være retfærdig Retter-
gang, det er Kongens Bud. Hun maa ud i Morgen,
Jochim!« føjede han til.

Saa slog han Kappen om sig og nikkede til Dina:
»Bliv ved Eders Sandhed, Dina,« sagde han, »det vil
I kun have Nytte af. Og I, mine Herrer, husk vel paa,
at Kongen vil, at denne Rettergang skal være strengt
retfærdig!«

Dermed gik Statholderen, og de bøjede sig alle for
den retfærdige Mand.

Men Peder Vibe blev tilbage.

Peder Vibe tog Plads ved Bordet og fik en Rulle
Papir frem. Han gennemløb de Forhør, der var af-
holdt, de Vidneforklaringer, der var afgivne, og gav

Prokuratoren gode Raad med Hensyn til det, der skulde ske.

»Eders Sag, Walter,« sagde han, »staar godt nok. Der er aldeles intet oplyst om det Overfald uden Dinas Breve, som hun har fragaaet, og som ikke kan bevises. Det med Barnet kommer vi nok udenom ogsaa. Hvad Mor Margreta tror, er uden Betydning, naar det ikke kan bevises — og I, Dina, holder fast ved Eders Udsagn?»

Dina nikkede.

»Langemacks Sag staar ogsaa helt godt. — Der er intet Vidnesbyrd imod ham. Den Snak om Nøglen vil ikke troes af nogen. Som sagt, I, Oberst Walter, og Mikkell Langemack er i Salveten og bliver det vel nok fremdeles!»

»Men Dina?»

Dina bøjede sig frem over Bordet, støttet paa sine Hænder, og saa spændt paa Rentemesteren.

»Med Jer, Dina, er det ikke helt godt, selv om det endnu er nogenlunde, om I holder fast ved Sandheden! Bevise det med Forgiften kan I ikke. Naa, det forlanges ikke, al den Stund I var alene og det var Jeres Pligt at melde det til Kongen. De andre kan ikke bevise Jer over i Løgn paa det Punkt, saa selve Eders Beskyldning vil ikke skade Jer. Men paa flere andre Punkter har I fauter! Jeres Vandel — naa, den vil vel ingen gaa i Rette med i denne Sag. Barnefødslen er vi ovre ved Eders fornuftige Svar i Aften, og Walters Paternitet kan ikke eftervises. Hvad I har sagt til Dr. Sperling, Magisteren og til Frøken Leonora, er sagt i Enrum og kan ikke bevises!

Med Hensyn til Lokaliteterne i Rigshofmesterens Gaard har I begaaet slemme Fejl. De kan maaske rettes, og der ligger ikke stor Vægt paa, om I husker ret. Men det, at alle Folkene sværger paa, at der ingen Seng har været i Kammeret, og at Rigshofmesteren aldrig

har ligget fra Frøkenen, undtagen naar hun var bortrejst eller laa i Barselseng — det er slemt, meget slemt!«

»Saa er Sengen sat ind Folkene uafvidende,« sagde Dina og saa skarpt paa Rentemesteren.

»Det maa I sige — det kan I sige — det er maaske saaledes! Men det bliver svært at faa Tinget til at tro. Vigtigt er det, at Rigshofmesterens Folk er vildige Vidner. Vi faar jo se. Ellers synes jeg, det er forstandigt, hvad I har svaret paa Tingene.«

»Vi har og vel undervist hende,« kom det fra Bernardus.

»Hold Mund, Kvæghoved!« afbrød Slotsfogden og stødte Prokuratøren i Sidebenene.

Vibe saa op og smilede.

»Det ser slet ikke ilde ud — det ser slet ikke ilde ud for Jer heller. Bliv blot bestandig i, hvad I siger, og det vil gaa Eder vel. Men den Dag I vakler, er det ude med Jer. Saa kan ingen menneskelig Magt frelse Jer!«

»Jeg skal ikke vakle, Hr. Rentemester,« sagde Dina.

Vibe kneb Øjnene til og saa op paa hende. »Og ikke for megen Vin. — Nu er I syg og komparerer ikke mere paa Tinget. I er vel ked af den Agen over Løngangen?«

Dina lo.

Peder Vibe rejste sig. »Saa Farvel med Eder! Nu gaar jeg til Jørgen Rosenkrantz og taler med ham om Sagen.« — Og Vibe gik.

Saa samledes Venner og Veninder atter om Bordet, og Vinen flød af Kanden. Slotsfogden fortalte Historier, og Prokuratøren sang utoede Viser. Men Walter og Dina trak sig tilbage i lønlig Samtale. De var ved godt Haab og Mod.

»Ser du, Dina,« sagde Walter, »Kongen er med os. Alt det, der sker, sker efter hans Bud, han vil vor Sejr. Jeg er vel forbudt Slottet, men i Kancelliet kan jeg

komme, naar jeg vil, og de nægter mig ikke noget kongeligt Brev, jeg har Brug for under Sagen.«

Dina rystede paa Hovedet. »Kongen, siger du? — Jeg glemmer aldrig de Øjne, hvormed han saa paa mig. Tror du«

Walter tog hendes Hoved mellem sine Hænder og kyssede hende. »Kongen og Dronningen er lige et. Nu staar vi vor Strid ud, og saa kommer Belønningen!«

Dina lagde sin Arm om hans Hals og drog ham ind til sig, varm af Vin og Kærlighed. —

Saa blev der stille i Klædekamret over Vagten, og Slotsfoged Jochim Waltpurger vaagnede ved Midnat og fandt sig paa Gulvet, sit Hoved havde han lagt til Anker i Skødet paa den graa Fregat.

SYVENDE KAPITEL

Før det store Skuespil.

Den første Maj kom Kongens Venner fra Holsten til Kjøbenhavn for at gøre Tjeneste, Grev Christian Rantzau til Breitenburg og Oberst Ditlev v. Ahlefeldt til Hasseldorf. I Holsten, hvor Kansleren Diderik Reinke havde staaet i livlig Brevveksling med Hoffet i Kjøbenhavn, havde man holdt højtidelige Konsilia om, hvad der kunde gøres for at skærme Kongen mod hans Fjender, og Ditlev Ahlefeldt, der havde smaa Fisk, han skulde have stegt til egen Mund, tilbød Kongen et Regiment til Tjeneste. Kong Frederik afslog Tilbudet, men med Tak. For Walter var de holstenske Herrers Komme en mægtig Støtte, og da særlig Christian Rantzau, thi Greven var Walters trofaste Beskytter. I mange Aar havde der været stort Venskab mellem Hr. Korfitz og Rantzau, men efter den gamle Konges Død var det rettet ud mellem dem, mens Ulfeldt styrede Riget, og det varme Venskab blev til bittert Fjendskab.

Rantzau var Statholder i Hertugdømmerne, som Hannibal Sehested var det i Norge, som Ulfeldt efter sin Stilling var det i Kongeriget. Nu husede Staden

de tre Mænd: Hannibal i aaben Unaade, anklaget for Svig og Underslæb, Korfitz anklaget af Dina for Giftmordforsøg, arresteret af Konge og Raad, og Greven i Hoffets mest straalende Naade.

Fra Rantzau stammede Walters første Indskydelse at aabne Krigen mod Hr. Korfitz, og det var rimeligt, at han straks søgte sin Landsmand og Beskytter. Han maatte aflægge Rapport, og der blev ikke stort Spille- rum for Løgn. Greven gennemskuede hurtigt Walters Finesser og fandt det ikke alt lige kløgtigt og vel be- regnet. Men en god Ting bragte Grevens Komme Wal- ter, Jochum Gersdorff blev delagtig i Planerne og Stat- holderens Medviden stivede de sammensvorne mæg- tigt af.

Det var ogsaa haardt nødigt, thi den 26. Maj skulde Herredag udblæses, og den danske Adel drog flokkevis til Kjøbenhavn. Det blev da kundbart for alle, at Hr. Korfitz havde Venner. Den unge Albret Skeel og Kaj Lykke til Rantzausholm, de rigeste Ynglinge af den danske Adel, lod offentlig Ord falde om, at endnu var Adelen Herre i eget Hus, og den Lod, der havde ramt Christian Tyran, da Mogens Munk bragte ham Ridder- skabets Opsigelse skjult i sin Handske, kunde ogsaa ramme Frederik Tyran, om han traadte Adelen Ret for nær. Ulfeldts Gaard var Samlingssted for de mal- kontente, de saa hen til Rigshofmesteren som til deres Høvding, og Rigsraaderne blandt Vennerne bragte Bud fra Slottet om, hvad man der sagde og gjorde. Oluf Brockenhus blev forflyttet til Holbæk, og der kom en ny Slotsherre, Hr. Axel Urup, Grev Rantzaus Ven; det var som to fjendtlige Borge, Ulfeldts og Kongens, men begge Steder lød Bægerklang og munter Tale med Dans til Gigers Klang for de unge. Kaj Lykke var trolovet med Ulfeldts Datter Anne Kathrine, endnu kun et Barn paa tolv Aar, og Kaj var daglig Gæst i Gaarden. Han

drev paa aaben Fejde som Oluf Daa og Albret Skeel, men Ulfeldt holdt igen. Ved Retten, ikke ved Sværdet, vilde han sejre.

Og paa Bytinget gik Sagen sin rolige Gang, Vidne efter Vidne traadte frem; nu kom Dina ikke mere paa Tinget, men alle hendes Prokurators Kneb og Kunster gled af paa Bjørn Bendtsens faste, klare Angreb. Dinas Moder vidnede om Barnets Fødsel, og at Walter var Barnefader, derom vidnede lille Margreta og Samson Silkevæver ligeledes; Nicolaus Ballye vidnede om, hvorledes Barnet var tinget i Kost af Walter, men saa lagde Jørgen Rosenkrantz Kongens Brev frem, som Dina havde sagt, og Walter var reddet. Det voldte Ulfeldt vældig Harm, og Branden blandt Vennerne var ved at slaa ud i Flamme, dog Ulfeldt holdt igen. Hans Tjeneres og Pigers Vidnesbyrd var fældende mod Dina; alle vidnede de, at hun først i Februar havde faaet sin Gang i Gaarden, alle vidnede de, at der aldrig havde staaet Seng i Rigshofmesterens Kammer i det nye Hus, og at Rigshofmesteren aldrig havde sovet fra sin Frøken, uden naar hun laa i Barselseng, og da sov han i Værelset ved Haven næst ved Salen i det gamle Hus. Det blev ved talrige Vidner bevist, at Dina aldrig havde talt med Rigens Hofmester, og medens Sagen gik, begyndte de fleste at tvivle paa Dina, endog de, der helst vilde tro hende. Men Musketerer bespændte stadig Retten, og den menige Mand fik kun lidet at vide.

Den 28. Maj fældede Byfogden sin Dom: »Imod alle Vidnesbyrd havde Dina Vinhofers Fuldmægtig, Bernardus Vogt, ej nogen anden Bevisning eller andet nøjagtigt ført eller fremlagt uden alene hendes egne Ord og hendes ukraftige Angivende. Ved saadanne og andre Sagens grundige og meget vidtløftige Omstændigheder og betænkende mere, da vidste Byfogden ikke som en fattig og nedrig Dommer imod Guds Lov beskreven i Mose femte Bog 17 og 19 Kapitel saa og for-

skellige Landets Recesser og Forordninger her imod at agte og befinde, at denne Dina Vinhofers Beskyldning og løse Udsigelse imod Velbaarne Frøken Leonora Kristine eller Hans Excellentz Herr Rigens Hofmesters høje Benægtelse og Erklæringer saa og de mange herom usvækkede Vidner, som fyndig og kraftig optages eller følges kan, men bør magtesløse være, og at Rigens Hofmester paa hendes Liv for denne hendes uhyrlige og grove Beskyldning lade i Rette sætte.«

Men Byfogden kunde ikke paakende Livssag, og Sagen remitteredes for den Post til tilbørligt Sted, Borgmester og Raad, der den 12. Juni dømte Dina til Døden.

Dina sad vedblivende paa Klædekamret; for Borgmester og Raad blev hun slet ikke ført, ej heller hørte hun sin Dom oplæse. Hendes Venner skjulte al denne Modgang for hende, og hendes Mod voksede med Følelsen af Tryghed og højeste Beskyttelse. Den 24. Juni stod paa Københavns Slot Hertugen af Glücksborgs Bryllup med Frøken Augusta, og der opførtes en pragtfuld Ballet, hvori Dronningen og hendes Venner deltog. Paa Klædekamret holdt de den Aften Gilde paa Levninger, og Walter sendte lange Blikke til Slottet, mens Dina søgte at trøste ham.

Den Aften havde Ulfeldt Besøg af sin Svoger Hannibal Sehested, og de to taltes længe ved i Enrum. Dog enedes de ikke. Hr. Hannibal vilde bøje sig for Stormen, og Korfitz vilde rejse sit Hoved mod Modvind og Regn. Leonora sad stille hos, og da Hannibal gik, lagde hun sine Arme om sin Husbonds Hals.

»Kæreste,« sagde hun, »hvorfor vil du trættes med dine Fjender med Krogveje og Prokuratorer? Vil du ikke, som de Unge raader, med stærk Villie tage dit Sæde i Raadet, saa vent en gunstig Lejlighed og drag af det utaknemmelige Land til aaben Fejde!«

Ulfeldt kyssede sin Hustru paa Panden: »Det var

i fordums Dage saaledes i Danmark, at danske Mænd trygt kunde stole paa Ret og Retfærd. Saaledes er det endnu. Med Ret, ikke med Sværd, vil jeg kæmpe. Give Gud mig dertil Lykke og Styrke!»

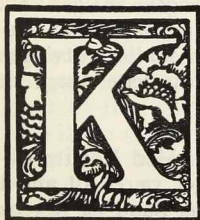
»Og hvor vil du kæmpe?« spurgte hun.

»Ved Kongens Retterting, aabent og ligetil for Danmarks Adels Aasyn vil jeg afvaske hver Plet, Klaffer har sat paa mit Skjold. Og Ve mine Fjender, om de nægter mig Retten — saa taler Sværdet!«

Saa sukkede Leonora: »Den Ret, man tager, er altid bedre end den, der gives En. Men ske din Villie, min kære Husbond og Herre!«

OTTENDE KAPITEL

Kongens Retterting til Herredagen.

Kongens Retterting til Herredagen var Rigets Højesteret i de Dage. Som Regel holdtes Herredagen i Kjøbenhavn og udblæstes af Herolder, der red igennem Staden og forkyndte, at Rettertinget blev sat. Dette var sket den 26. Maj, endnu inden Byfogdens Dom var fældet i Dinas Sag. Men Herredagen havde mange vigtige Sager at forhandle, og blandt de Retssager, der skulde finde deres Afgørelse for dette Adels Værneting, var tre anlagte mod Rigens Hofmester. Han var til Rettertinget stævnet af Bispen Jesper Brockmand, fordi han efter Bispens Adfærd mod Magister Simon i den Sag om Dinas Barn havde fornærmet Bispen og krævet, at han skulde gøre ham Afbigt efter en Forpligtelse, Bispen efter Kong Christians Død havde paataget sig overfor Svigersønnerne, og som midlertidig var bleven ham eftergivet. Kongen holdt sin Haand over Bispen, og Retten kendte Bispen fri, fordi han havde handlet efter Kongens Befaling, men Ulfeldt fri, fordi han ikke havde vidst, at Bispen handlede efter Kongens Befaling.

Endvidere var han stævnet af Walter for Beskyldning om ondt og morderisk Forsæt og af Mikkell Lan-

gemack for samme Aarsager; men i disse to Sager faldt først Dom, efter at Dinas Sag havde været for.

Dinas Sag var af Ulfeldt indanket til Stadfæstelse af Raadstuerettens Dom til Skærpelse med saadanne Ord: »at han Korfitz Ulfeldt og Frøken Leonora samt deres hele familia for den Sags uskyldig Tillæggelse og al deraf endstaaende Suspicion ganske og aldeles libereres og frikendes bør, og Dina pligtig baade den tildømte Straf efter Dommen exemplariter at udstaa og ellers formodes Straffen højere bør at skærpes end efter afsagte Dom andre til Exempel og Afsky, at ikke saadanne uhorlige Gjerninger paa nogen ærlige Folk herefter saa letfærdigen skulle opdigtes, saavelsom ogsaa alvorligen med alle dertil tjenlige Midler tiltvinges hendes Medvidere og Tilskyndere udi dette Værk at navngive e. t. c.«

Den 27. Juni kom denne Sag for. Mod Korfitz Ulfeldt havde Retten i de tre andre Sager været alt andet end venlig. Han, der selv som Rigens Raad og Rigens første Embedsmand havde Sæde i Kongens Retterting, blev behandlet som en almindelig Part, der maatte vente med de andre i Rettens Forgemark, blev indkaldt og udsendt som enhver anden. Ja, en Dag lod man ham endog vide en bestemt Tid, at Sagen med Bispen kom for, og lod ham vente udenfor i fire Timer for derefter ved en Dreng at lade ham vide, at han kunde gaa, hans Sag kom ikke for den Dag.

Ulfeldt skummede af Raseri, men han beherskede sig; han vilde, som han havde sat sig for, føre sin Sag igennem ved sin formelle Ret og ikke give sig nogen-
somhelst Blottelse. Blot havde han begæret at være fri for at møde med den Hore Dina for Rettertinget. Han og hans Dame, en Konges Datter, kunde været sparet for denne Tort, al den Stund han havde Dom over hende paa hendes Hals for hendes rette Værne-

ting; men Kongen og Raadet bød, at Ulfeldt og hans Frøken skulde give Møde paa Herredagen, og Sagen skulde fremmes, og Ulfeldt maatte møde. Saa gjaldt det blot om at møde saaledes, at alt Folket kunde se, at Frygten ikke saaledes havde betaget det ganske Land, at hans Venner jo turde gaa med ham og hans Dame i deres retfærdige Sag. Og med et stort Følge vilde han tillige give tilkende, at hans Familie ikke som hans Fjende Gersdorffs var indkommen i Landet nyssen med hans Fader og han derfor ikke havde fornøden at lade søge udenlands efter sine seksten Aner, men hans adelige Herkomst havde været i Danmark i utænkelig Tid. Og han vilde vise Peder Vibe, der stod bag ved disse Rænker, og Walter, der mødte i Sagen, at meget mindre var han for stakket Tid siden gjort til Herremand og havde derfor ikke det Bondske og Villain Gemyt, der tillagdes hans Uvenner endog af deres egne Bønder.

Det blev en prægtig Skare, der fulgte Rigens Hofmester til Tinget den 27. Juni. I Spidsen han selv og hans Frøken i deres kosteligste Pragt, smykket med ædle Stene og kostbare Kæder. Ulfeldt selv bar foruden Ridderkæden den kostbare Kæde, Generalstaterne havde skænket ham, og Kejserens Kæde, samt den højsalige Konges Billede sat i Diamanter. Ham fulgte hans Brødre med deres Fruer, hans Søstre med deres Mænd, hans Søskendebørn, gifte og ugifte, hans Frænder og Frænker, alle hans Tjenestefolk og hans Frøkens Piger, en stor og pragtfuld Skare, det største Følge, nogen havde set møde paa Tinge — ja, langt større og prægtigere end Kongens eget — alle Herremænd og Fruer af den ældste danske Adel.

Og da Righshofmesteren traadte ind i Raadsalen med sit Følge, da rejste Rigsraaderne, der sad under den blommede Himmel, sig, og de Raader, der var i Slægt

med ham og var hans Venner, sluttede sig til ham og flokkedes om ham. Men Kongen blev siddende i Tronsædet for Bordets Ende med Haand under Kind og hilste ikke Rigens Hofmester, da han bukkede sig let for ham. Hans Blik gled mønstrende og vagtsomt over Kredsen af de Mænd, der flokkede sig om Rigshofmesteren, som vilde han tælle sine Uvenner og se, hvilke af Danmarks Adel der gjorde Følge med hans Fjende. Og det var den Gang ikke de ringeste og ikke de færreste. Saa mønstrede han dem, der ikke sluttede sig til Ulfeldt.

Og saa blev Retten sat.

Under Kongens Forsæde beklædte nitten Rigsraader den høje Ret. Rigsebedsmændene sad næst Kongen. Det var Kongens Kansler Christen Thomesen, Rigsmarsken Hr. Anders Bilde til Damsbo og Rigsadmiralen, den ældgamle Ove Gedde. Af disse var Kansleren sikkert helt upartisk, Rigsmarsken var Ulfeldts bitre Fjende og Admiralen hans svorne Ven.

Og ganske lignende var Forholdet blandt det menige Raad. Ulfeldts givne Modstandere var fem: Hr. Jørgen Seefeldt, Hr. Iver Vind til Nørholm, Hr. Jochum Gersdorff, Hr. Henrik Rammel og Hr. Mogens Høg til Kærgaardsholm, næst Marsken Ulfeldts bitreste Uven i Riget. Hans Venner og Tilhængere var ligeledes fem foruden Rigsadmiralen, nemlig Hr. Mogens Kaas til Støvringgaard, Hr. Gregers Krabbe til Torstedlund, Hr. Jørgen Brahe til Hvedholm, Ulfeldts Svoger, Hans Lindenov, og hans bedste Ven, Hr. Oluf Parsbjerg til Jeranit. De øvrige syv af Raadets Medlemmer var nærmest upartiske, derhos særdeles retsindige og brave Mænd, der næppe lettelig vilde dømme mod det, de syntes retfærdigt, som Tilfældet ogsaa var med Kansleren Christen Thomesen. Disse syv var Rigens Kansler, Christoffer Urne til Aasmark, Rettens Justitiarius, Tage Thott, Frederik Reedtz, Henrik Rantzau, Niels Trolle

og Christen Skeel, der alle paa Christoffer Urne nær havde deltaget i Sagens første Skridt, derunder Arresten mod Ulfeldt.

Saa fremstod den gode Stad Kjøbenhavns Borgmestre og Raadmænd, Byfogden. Tingskriveren og Tingmændene og alle, som tidligere havde vidnet i Sagen, derunder Magister Simon, Doktor Sperling, Oberst Walter med mange flere.

Tilsidst blev indladt Dina selv. Hun var iført sin fineste Stads med Smykker og Ringe, og det var kendeligt, at hun havde taget Tilflugt til Sminke for at skjule det Hærværk, hendes Fængsel havde øvet paa hendes Træk. Men under Sminken blussede hendes Ansigt, og hendes Barm bølgede af Bevægelse.

Den hele Sal var fuld til Trængsel, og Forgemakket var ogsaa opfyldt, ja, selv den store Dansesal var taget med for at rumme alle dem, der den Dag lod sig finde paa Tinget. Det var et stort og pragtfuldt Skuespil, og alles Øjne hvilede paa Dina, som hun stod der stiv og trodsig med Hænderne i Siden tæt ved den Mand, der af Kongens højeste Ret forlangte hendes Liv.

Saa begyndte Herredagsskriveren at læse Sagens Akter, der laa paa Rettens Bord. Det var en lang Læsning den, og alle de afgivne Vidnesbyrd flokkede og troppede op for Tilhørerne, mens Skriveren læste og afløstes af sin Kollega; det var Sekretæren i det danske Kancelli, der forrettede Tjeneste i Kongens Retterting.

Og nu lød altsaa gennem Raadstuen alt, hvad der var bleven sagt og vidnet af Sagens Parter paa de mange Retsmøder i verdslig og gejstlig Ret, under Forhør paa Raadstuen, paa Bytinget og i Konventshuset. Og da Skriveren kom til den Passus om Dinas Barn, da skete der noget, der standsede den hele Forhandling og slog dem alle med den dybeste Forbavselse og Harm.

Thi pludselig som paa et givet Vink traadte Dina tæt hen til Rigens Hofmester og slog ham for hans

Bryst, saa de gyldne Kæder raslede derved. »Du est min Barnefader!« raabte hun, saa det klang gennem Salen.

Saa blev der dyb Stilhed.

Blodet steg Hr. Korfitz i Kinden, og hans Haand sagte uvilkaarligt til hans Værg; hans Frænder flokkedes om ham for at kaste sig over Dina. Men han løftede saa roligt sin Haand og vinkede til dem.

»Den Kvinde taler, som hun er instrueret!« sagde han.

Kongen saa skarpt paa Ulfeldt — saa vendte han sig mod Skriven og sagde med høj Røst: »Vi befaler dig at læse videre!«

Men til Dina sagde han ikke et Ord.

Og saa læste Skriven videre Time efter Time, mens Varmen steg i Salen og lagde sig tæt over alle som Em over en Mose paa en hed Sommerdag.

Tilslidst fremstod Hr. Bernardus Vogt i en ny sort Klædning med skinnende hvidt Kravetøj og sin vanlige blankpudsede Næse.

Den høje Adel lo, men Hr. Bernardus bøjede sig dybt for Kongen og rakte Rigens Kansler Hr. Christoffer Urne sit Skrift.

Ogsaa det blev da læst. Og dets Indhold var saaledes, for at hver kunde vide, hvad der kunde siges til Dinas Forsvar og den Stævning, som Dina havde ladet udtage til Raadstuerettens Doms Omstødelse: Dina forlangte de afsagte Domme omstødt. Hr. Korfitz Ulfeldt var bleven frikendt for at være hendes Barnefader efter hendes dyre Sigtelse mod dette Riges velgrundede Ret og hendes Sigtelse kendt for løse og ubeviselige Ord. Hun protesterede mod de første Vidner, der alle var Hr. Korfitz' egne Folk, der ej burde høres i hans Sag; hun protesterede mod, at Retten havde dømt hende til Døden ikke efter Rigens Ret og Statuter, men efter Guds Lov. Hun protesterede mod, at Retten hav-

de frikendt Korfitz Ulfeldt og hans Frøken, paa hvis Personer den Ret ikke kunde dømme. Deres Befrielse skulde Dina ikke misunde dem, naar det ikke skulde geraade hende til Skade. Hun havde ikke givet Righofmesteren Sag ved at berette om den Forgift, men havde berettet det til sin Samvittigheds Befrielse og vilde betragtes som et Vidne at have udsagt det og bekendt det, eftersom hun tilforn havde ladet falde nogle Ord af Enfoldighed og ikke af forsættlig Modvillighed.

Alt dette blev læst, og da blev alle af Raadstuen udviste, for at den høje Ret kunde skønne over, hvilken Sentens der paa dette skulde falde, eller om der yderligere skulde examineres og indsankes Vidnesbyrd.

Om et var alle Rigsraader enige straks. Den afsagte Raadstueretsdom var ikke velskikket. Thi Borgmestre og Raad havde dømt, at Dina skulde lide paa sit Liv, og det var ikke deres Dom at dømme efter andet end Lands beskrevne Love, Ret og Forordninger; men der fandtes intet i Lands Lov og Ret, der kunde hjemle den Dom for Dinas Liv. Hvad Dina havde sagt, var efter alt, hvad der for Bytinget var oplyst, næppe sandt. Men der var intet bevist, der kunde udtale med Vished, at det ikke var sandt. Hvem der var Dinas Barnefader, kunde kun hun selv og denne vide. Der var intet til Hinder for, at det kunde være Korfitz Ulfeldt, hans Nej var ikke bedre end hendes Ja. Om Giftmordet var det at sige, at det lød lidet rimeligt, og at det var lidet sandsynligt, at Ordene skulde være faldet saaledes mellem Hr. Korfitz og Leonora. Dinas Udsagn var langt fra bevist, men modbevist var det ikke. Vel vidnede alle Ulfeldts Tjenestefolk, at der ikke havde staaet Seng i Righofmesterens Værelse, men dels var det hans trofaste Tyende, der gerne kunde vidne for ham, dels viste Dinas Udsagn, at hun ikke kendte det store, rummelige Hus saa vel, at hun med Sikkerhed kunde vidne

om Rummene og deres Indretning. Hun havde jo ikke mærket sig alt dette den Gang. Det var altsaa ikke heller bevist, at hendes Udsagn her var Løgn. Selv havde hun jo altid fastholdt det uden Svigten og fastholdt det endnu. Hendels Vandel var alt andet end pletfri, hun var et lokket og letfærdigt Fruentimmer, men det kunde kun føre til, at man ikke ansaa hendes Vidnesbyrd. Og hvad der var sagt om Overfaldet paa Ulfeldts Gaard, det kunde være Digt af Frøken Leonora. Dina benægtede det lige til de Breve, hun sagdes at have skrevet; Walter nægtede alt, og der var om dette ikke det ringeste bevist.

Raadstuerettens Dom maatte ganske forkastes, Dinas Beskyldninger var ikke beviste saa lidt som Ulfeldts; der kunde blive Tale om at paalægge Dina nogen Straf for at have fremsat ubeviselige Sigtelser, men om hun nu havde Ret?

Herom talte Rigsraaderne længe frem og tilbage, idet man navnlig fremhævede, at Dina maatte af Rettertinget paany examineres, for at se om hun vilde være alt det gestendig, som hun tilforn havde afgivet og vidnet.

I Forgemakket sad Dina mellem Drabanterne paa en Bænk, mens Walter gik op og ned i den store Sal, ensom og skyet af alle som en pestbesmittet. Da skete pludselig dette, at en ung Herremand ved Navn Otto Brockenhus med høj Røst udraabte: »Walter er borte, Walter er bortel« Og han gik hen til Dina og sagde de samme Ord.

Dina rejste Hovedet og stirrede forfærdet op.

»Walter er borte,« sagde Otto Brockenhus. »Jeres Venner har forladt Jer i Nødens Time. Walter er fløjet fra Retten!«

Det sortnede for Dinas Øjne. Den stærke Spænding, de mange Mennesker, der flokkedes om hende, Synet af den store Skare, der stod med Rigshofmesteren, og den lange Læsning af de fældende Vidnesbyrd og den

afgørende Dødsdom for Raadstueretten, alt dette hun i Dag hørte for første Gang samlet uden fortolkende Kommentarer, tog helt Modet og Forstanden fra hende.

Hun følte sig for med Hænderne — var ved at segne fra Bænken, mens Ulfeldts Venner flokkedes om hende.

»Walter er borte!« gentog Otto Brockenhus.

»O, den letfærdige Skælm!« udbød saa Dina, mens hendes Øjne flakkede forvildet om og hun selv næppe vidste, hvad hun sagde. »Han har bedraget mig, han har ført mig i Ulykke; nu gaar han sin Vej og lader mig i Stikken, og han har dog sat det altsammen i mig og er Fader til mit Barn!«

Og krampagtig Hulken rystede hendes Legeme, mens hun sank sammen under alt dette, slap, afkræftet, ikke mægtig at bære Spændingen mere.

Næppe var Ordene sagt, før det gik som en Summen over den hele Sal: Dina tilstaar, Dina tilstaar! Og inden Dina fik sig betænkt, stod hun igen i Raadstuen, og ved hendes Side stod Rigens Hofmester.

Hun hørte hans Ord: »Naadigste Konge og I Herrer af Rigens Raad, her har I hende, examiner hende vel og hør af hende selv hendes egen Bekendelse, thi derude har hun bekendt!«

Raaderne rejste sig — og Kongen lændede sig frem over Raadsbordet. Det var for Dina, som drejede Salen, Bordet, Himlen over Kongens Trone og Rettens Bord sig som en Karussel rundt om hende. Men et saa hun: Rigshofmester Korfitz Ulfeldt i sit sorte Fløjelsskrud med de gyldne Kæder om Hals, som han stod der med de lange, mørke Lokker under Silkekalotten og det brede, sorte Skæg om det blege Ansigt, med løftet Haand pegende mod hende som en Hævnens Gud.

Og Dina vaklede, saa Sekretæren maatte springe til for at forhindre hende i at falde.

Hun hørte som gennem en Strøms Brusen Kongens Ord til Ulfeldt om at lade Retten ene. Hun hørte Dø-

ren aabnes og Larmen bruse derude fra Forgemakket, saa faldt den tunge Dør i med et Slag bag Rigens Hofmester.

Alene stod nu Dina for Retten; hun gned sig over Panden, mens Sved og Sminke drev ned over hendes Kinder, hendes Knæ rystede og Graaden kæmpede sig op i hende, til hun sank sammen i et voldsomt Anfald af hysterisk Krampegraad.

Retten biede, og da Dina atter var kommen til sig selv, blev hun ført hen tæt til Kongens Stol.

Kongen var dybt bevæget; hans Kinder var blege som Voks, hans Stemme var hæs, og hans Hænder skjælv under de fine Kniplings-Manchetter. Men han kæmpede sig til Ro og spurgte dæmpet, ikke uvenligt, men unaturligt fast:

»Sig saa unødt og utvungen den hele Sandhed fra dens første Begyndelse!«

Og saa bekendte Dina: »En Dag kom Walter til mig og sagde: vil du gøre, som jeg vil, saa kan du og jeg komme til stor Ære! Du har vel hørt, at Kongen er ilde tilfreds med Rigens Hofmester og gerne vil af med ham. Nu skal du angive ham for Kongen og sige, at du har ligget hos ham og han er Fader til dit Barn, og du skal fortælle dette om Giften og Galleriet, som jeg har angivet for Eder, Herre Konge; og det gjorde jeg, fordi jeg elskede Jørgen Walter og han var Fader til mit Barn og havde lovet at tage mig til Ægte, og Kongen skulde gøre vort Bryllup og Dronningen med, som Walter sagde var«

»Det er godt,« afbrød Kongen ganske hæs. »Og hvem kan nu bevidne dette?«

Dina saa sig hjælpeløst om. »Walter er borte, siger de, han lader mig i Stikken, men min Moder og min Datter Margreta kan vidne derom.«

Og der blev da sendt Bud ud i Forgemakket, og Di-

nas Moder og Datter Margreta blev ført ind, men samtidig blev det meldt Kongen, at Walter stod derude.

»Kald ham ind!« lød Kongens korte Befaling.

Og Walter blev kaldt ind.

Og nu blev Dinas Bekendelse oplæst for de tre.

Men Walter nægtede bestemt nogensinde at have ligget hos Dina.

Der blev dyb Tavshed i Retten; de gamle Herrer lænede sig over Bordet eller vendte sig paa deres Stole, for at ikke et Ord skulde undgaa dem.

Saa lød gennem Salen en klar, fast Barnestemme:

»Hvad, laa I ikke hos Moder, den Gang Pærerne var modne sidste Aar? Trak I ikke Sengeklæderne af mig, saa at jeg frøs, og da jeg græd, sagde I til mig, at jeg skulde tie stille! I vilde give mig nogle Pærer og gav mig dem dog ikke.«

Det var lille Margreta, der talte, med sine blaa, skarpe Øjne vendt mod sin Fjende, med sine knyttede Hænder strakt stift fra Kroppen, dirrende af Harme ved Mindet om det, der den Aften var hændt.

Dyb Tavshed. Saa lo en af de gamle Herrer, den 75-aarige Ove Gedde, saa lo en til, og en mild Strøm af Latter bredte sig langs Bordet, selv Kongen smilede, og de skarpe Rynker i hans Ansigt glattedes ud. Men Ulfeldts Uvenner bed deres Læber — Slaget var tabt, et Barns enfoldige Tale havde besejret de stærke.

Walter blev blussende rød.

En Stund tav han, saa greb han efter et Værn og sagde hæst: »Barnet lyver, i den Tid var jeg ikke i Danmark!«

Men Kongens Kansler, den gamle Christen Thomsen, tog nu Ordet. »I husker fejl, Oberst, thi ved denne Tid havde I en Sag med en Herremand paa dette Sted!«

Og Kongen lod gaa Bud til Kancelliet efter Protokollen, og det befandtes at være, som Kansleren sagde.

»Hvad siger I nu, Oberst Walter?« spurgte Kongen barsk.

Walter purrede sit Haar og stammede forvirret: »Hvor kan en stakkels Soldat vide noget saa nøje paa en Maaned eller to?«

Men Herrerne i Raadet sad ganske tavse og saa paa lille Margreta, der stod lys og frejdig ved sin Bedstemoders Haand for den høje Ret og vidnede om den Sandhed, der er een, mens Løgnen er mangelunde.

»I er Fange, Oberst Walter!« sagde Kongen kort.

»Eders Majestæt gør Ret i at lade Obersten arretere,« sagde Oluf Parsberg. »Der er vel et Hundrede Adelsmænd, der i Dag, naar Retten hæves, vil brænde af Lyst efter at dryppe deres gode Sværd i den Mands Hjerteblod.«

»I Herrer er mig ansvarlige for Oberst Walter,« tilføjede Kongen. »Lad ham ved Vagten føre ad Løngangen til Gemakkerne og forblive der, til vor Villie gøres kundbar!«

Saa blev Walter afført; han gik langsomt med sænket Hoved, mens Dina stirrede efter ham.

Og nu bekræftede Mor Margreta Dinas Udsagn og alt, hvad der var talet om Forgiften.

»Hvorfor tav I før, Kvinde?« spurgte Kongen barsk.

Da svarede lille Margreta:

»Naar Mor vilde tale Sandhed, saa satte de hende i Blaataarn, og den tykke Slotsfoged vilde true hende til at lyve«

Kansleren tyssede paa Barnet.

Saa blev de tre ført ud paa Løngangen, der gik til Gemakkerne som en Udbygning udenpaa Blaataarn, og Kansleren Hr. Christen Thomesen som Rettens Første næst Kongen gik til Døren og lod Rigshofmesteren kalde ind.

Rigshofmesteren traadte ind, og Kansleren gik ham imøde ret for Døren.

»Nu har Dina bekendt Eder at være uskyldig, Korfitz, og hun har ogsaa bekendt, at Walter har hende dertil forført!«

Rigshofmesteren svarede intet.

»Hvad siger I dertil, Korfitz?« spurgte Kansleren.

»Jeg venter at høre de nærmere Omstændigheder,« svarede Ulfeldt trodsig med hævet Hoved.

»Saa maa jeg bede Eder træde udenfor, til Retten har raadslaaet derom,« sagde Kansleren sagtmødig.

»Jeg er snart vant til at blive ind- og udfordret som en Lakaj!« sagde Ulfeldt harmfuldt og vendte Kansleren Ryggen.

Saa raadslog Retten igen. Kongen sad tavs og lod Herrerne tale; man enedes saa om at henstille til Ulfeldt at begære Walter fængslet, og Ulfeldt blev atter kaldt ind.

Kongen saa længe paa ham i Tavshed, saa spurgte han: »Korfitz, jeg spørger Eder om én Ting. Har I sagt, at Dinas Hoved vil komme til at sidde paa en Stage?«

»Ja, allernaadigste Konge,« svarede Ulfeldt, det har jeg sagt, og det siger jeg endnu.«

»Hvoraf kunde I vide det?« spurgte Kongen.

»Naadigste Konge, jeg har lagt mig lidet efter Physiognomien, deraf ved jeg det,« lød Ulfeldts Svar.

Kongen lænede sig tilbage i Sædet med Hænderne foldet over Brystet.

Saa talte Kansleren: »Vil I begære af Hans kongelige Majestæt og Rigens Raad, at Walter maa sættes paa det Blaa Taarn, da skal det ske.«

Saa svarede Rigshofmesteren koldt og spodsk: »Der- som jeg selv hører den Kvindes Bekendelse, saa vil jeg mig derpaa resolve.«

Kansleren tav og ingen af Rigsraaderne talte. De stirrede kun paa Kongen, hvis Ansigt blev mørkere end før.

Og Rigshofmesteren fortsatte: »Saa vidt jeg ved, er Walter nobiliteret og nyder derfor adelige Privilegier og Friheder; jeg vil ikke begære, at for min Interesses Skyld Haandfæstningen skulde forkrænkes eller brydes; at den ikke er tagen i Agt paa min Person, det haaber jeg, der sker mig Reparation for. Hans Majestæt og I gode Herrer ved hendes Bekendelse; dersom I befinder, at der mod Walter saaledes kan procederes, da bliver det vel af Eder ordineret. Jeg indsætter det til Hans kongelige Majestæt og Eder!«

Dyb Stilhed.

Saa lød gennem Hallen Kongens korte, skarpe Latter.

Ulfeldt hævdede sit Hoved: »Eders Majestæt ler, skal jeg, som er Rigens Hofmester, den ypperste i Riget næst Kongen, og min højbaarne Dame, en kongelig Ægte-Datter, ret som en Delinkvent være nødt til at træde i egen Person for Retten mod en Dina og en Walter. Da har jeg tilforn staaet og talt for Riget paa de Steder, hvor det gjaldt om dets ganske Velfærd; ja, jeg har næst Gud i Himlen været Aarsag til, at I med Rolighed kan beklæde Retten.

Ved Gud, Eders Majestæt, den Gang lo Eders højsalige Fader ikke, og kommer de Dage igen, kanhænde ogsaa I glemmer at le!«

Kongen rejste sig og hævdede Retten.

Men Ulfeldts Venner i Rigens Raad traadte hen til ham, og gamle Ove Gedde tog et fast Tag om hans Haandled.

»Havde I her rakt Kongen en forsonende Haand, Korfitz, da havde vor Sag staaet bedre og Rigets med vor!«

»Lad ham række Haanden,« lød Ulfeldts Svar. »Jeg staar paa min Ret.« —

Men da Kongen gik ad Løngangen til Gemakkerne, standsede han foran Dina og saa vist paa hende.

»Rigens Hofmester siger, at dit Hoved kommer til

at sidde paa en Stage,« sagde han. »Jeg frygter, det bliver Udgangen. Nu kan kun Naade frelse dig. Men du skal vide, at mig lyver du ikke mere noget for, og alle i Raadet skal se, at Kongen taaler ikke Løgn.«

Dina sank paa Knæ for Kongen, saa hendes Knæ slog mod Gangens Fliser, men han skød hende bort og gik til sit Lønkammer fulgt af Statholderen og Henrik Rantzau.

Men Dina gled som en Byldt mod Gulvets Fliser.

Og over Staden spredtes det med Budstikkens Il: Dina har tilstaaet Rigens Hofmester fri af hendes Beskyldning, Walter er hendes Barnefader. Nu sidder han i Blaataarn, og Dina skal dø og hendes Hoved sættes paa en Stage.

NIENDE KAPITEL

Dinas Dom.

Dina laa i Graad i sin Moders Skød. Mor Margreta talte til hende saa blidt som i gamle Dage, naar hun sad ved Datterens Seng og lærte hende at bede til den treenige Gud. Den gamle Kvindes Taarer faldt paa Datterens Hoved, og lille Margreta stod hos og blev helt sorgfuld i Sindet. Saa græd ogsaa hun og foldede sine Hænder og begyndte at synge en Salme.

Der kom to Rigsraader forbi; det var den brave Christen Skeel og den gamle Kansler Christen Thomsen. De standsede for Bænken, hvor de tre Kvinder sad: Bedstemoder, Moder og Datter. Barnet sang med sin spæde Røst, og de to Mænd tøvede. Der kom Taarer i deres Øjne.

»Gud glæde hendes Sjæl, Morlille!« sagde Kansleren venligt og fandt en Børs frem. »Hendes lille Barnebarn skal blive hendes Stedfortræder for Datteren, hvem Herren naadig forlade; og kommer hun i Betryg, saa bank paa min Dør! Hun er en god og gudfrygtig Kvinde.«

Og Christen Skeel klappede lille Margretas lyse Haar.
»Gud Fader naadig bevare dig, mit Barn, bed til ham
og lad ikke af med at synge!«

Og saa lagde de to Rigsraader Pengestykker paa
Bænken og gik videre med sænkede Hoveder.

»Christen, Christen.« sagde Kansleren til sin yngre
Fælle. »det stunder mod onde Tider for vort Fædreland.
Give Gud, at den helt unge Slægt maa tage vore Fæd-
res Guds frygt op, thi ellers banges mit Hjerte for Dan-
marks Fremtid!« —

De tre sad en Stund der upaaagtede, men saa kom
Jochim Slotsfoged barsk og brysk og jog Mor Margreta
ud: »Herut med sig, gamle Pulverheks, og hun, Troid-
ungel! I Dag har hun vidnet sin Datter Halsen fra og
Tosen sin Mor til Stage og Stejle. Herut med Jer, I
Satans Yngel!«

Dina hængte ved sin Moder, men Slotsfogden tog et
haardt Tag i hende og rev hende fra Moderen. Lille
Margreta klyngede sig til hendes Skorter, men Jochim
slog Barnet over Hænderne.

Saa gik de to med bitter Graad, men Dina blev ført
ad Løngangen til Blaataarn og indsat i Cellen under
Pinebænken.

»Her sætter vi de Fanger, der skal rettes.« sagde Jo-
chim bost. »Din Vise er ude, Dina; om faa Dage slaar
Mester Adam dig Hovedet fra Halsen, saa kan du have
det saa godt, din dumme Gaas, der ikke vil lyde dine
Venners Raad!«

»Skal jeg ikke tilbage til Klædekamret?« spurgte
Dina og skjalv.

»Nej, min Tøs, her sidder de, der venter paa Rak-
keren. Nu er Gæsteriet forbi, du har selv villet det
saadan!«

Og saa gik Slotsfogden og smak Døren i Laas. Dina
saa sig om: Lergulv med tommehøjt Skarn, et ryste-
vornt Bord og en Briks samt en gammel Seng med en

Dyne, der stank som et Aadsel, og oppe under Loftet et lille Vindu med tommetykt Tralleværk.

Det var Dinas sidste Bolig, og nu skønnede hun først, at alt var forbi.

Hun prøvede at bede, men Ordene havde hun glemt; hun prøvede at nynne den Salme, lille Margreta havde sunget, men hun kunde ikke. Saa huggede hun sit Hoved mod Gulvets Ler, men det var æltet blødt af Skarn og Klæg, og saa strakte hun Lemmerne fra sig og sank hen i det uden at sanse. —

Kongen holdt Raad to Gange — først med Kansleren og Statholderen; de enedes om at tage Dina for i Righofmesterens Nærværelse den næste Dag og iøvrigt lade Sagen gaa sin Gang, men Kongen lagde ikke Skjul paa sin Harme over Sagens Vending.

Kansleren talte til ham fast og klogt og bad ham være tryg, endnu var man ikke veget fra Retfærds Vej, og der var intet at fortryde.

Kongen saa op.

»Men Korfitz vil triumfere,« sagde han og rynkede sine tætte Bryn.

»Der er et Regnskab, der venter Hr. Korfitz!« sagde Statholderen prøvende og smilede dertil. »Peder Vibe har en Bue med flere Streng.«

Kongen drejede sig rask; saa løftede han Haanden: »En Ting ad Gangen! I denne Sag skal Retfærd alene raade. Denne Kvinde lyver, og hun maa dø. Kanhænde Walter falder med hende. Er han hæftet?«

»Nej,« svarede Statholderen. »Eders Majestæt gav ingen Ordre, og Rigens Hofmester vilde det jo ikke.«

Blodet skød Kongen i Kinderne. »Rigtig, Korfitz haanede os. Walter kan forblive fri!«

Og dermed lod Kongen de to Raader gaa.

Gersdorff gik til Walter og lod ham Kongens Ordre vide. Den gode Oberst hængte stærkt med Hovedet.

»I faar gøre mig Følgeskab til et sikkert Logement,

Eders Excellentz,« sagde han, »ellers myrder Albret Skeel og Kaj Lykke mig for Slottet, og naar de mig ikke, gør Otto Brockenhus det for dem. Vel ti Brushmaner har undsagt mig i Dag i Forgemakket.«

Statholderen trak paa Skuldrene. »Eders Sager staar slet, Oberst, men det er Kongens Villie, at I skal konserveres. I har Bedækning af Vagten, hvor I gaar og staar, men I burde lægge Raad op med Lente og Peder Vibe! I Dag har I klaret Jer meget ringe.«

Kansleren værdigede ikke Obersten et Ord, og de to Raader forlod Slottet.

Saa afhentede Lente den arme Oberst til en kort Raadslagning paa Raadstuen for Slottet, hvor Peder Vibe ventede dem. Rentemesteren var i slet Lune og skældte mod Sædvane drabelig ud. »Nu er I om Halsen, Oberst,« sagde han. »Kansleren, Christen Skeel og alle de gamle Raader vil Eders Fordærv, og det har I fortjent, Dumhoved som I er!«

»Hvad skal jeg gøre?« spurgte Walter og saa hjælpeløst op.

Peder Vibe grundede. »Først og fremmest maa vi være Dina kvit. Hun har selv villet det. I Morgen vil Kongen konfrontere hende med Rigshofmesteren og Eder. Vi kan vente os det værste. Men I maa skære alle Baand over mellem den Kvinde og Eder!«

»Den Rakkermær!« snærrede Walter, »lad Satan og Bøddelen hente hende.«

»Godt,« sagde Vibe, »saa kaster vi Dina over Bord. Hun er et udædisk Fruentimmer, hendes Vidnesbyrd kan fælde hende selv, men ingen anden. Om I blot nægter alt, saa skal vi redde Eder med Guds Hjælp. Saa gælder det blot at faa Dom fældet snarligst og stoppe Munden paa hende ved Hjælp af Mestermændens Sværd. Staar hendes Hoved først paa Stage, saa tier hun smukt stille.«

»Men Hr. Korfitz vil forlange hende lagt paa Pinebænken for at røbe sine Medvidere, og hun vil kunne fortælle adskilligt, ogsaa noget om Jer, Rentemester!« sagde Lente og saa paa Vibe med Hovedet paa skæv.

»Det lader vi Jochim Slotsfoged og Præsterne om,« svarede Vibe barsk. »Aabner hun Kæberne for at bagvaske os, saa skruer Rakkeren Tommelskruen om hendes Fingre, til Benene brydes. En Pinebænk kan bruges til at faa dem til at tie, som vil sige for meget. Statholderen er med os og Hendes Majestæt! Den Kvinde kunde let sige for meget.«

Walter sad med stive Øjne: »Hvad vil I gøre?«

Peder Vibe saa op: »Tirre Hr. Korfitz ud af sin egen Bælg, saa han forløber sig mod Kongen, og daske den Mær over Kæften, om hun lader Tungen løbe. Saa for Resten snarest faa hende Hovedet fra Halsen. Det beror paa Eder, Walter, I har at sige Nej til alt og holder Eders Mund for Resten, ellers kommer I selv til at klæde Stejle og Hjul! Er I klog og dukker Jer, gaar Stormen over, og kommer Tid, kommer Raad.«

Det talte de saa lidt om, indtil Gabel kom, mørk og alvorlig, og tog Sæde i Raadet.

Saa spurgte de andre, hvad der var sket hos Kongen.

Gabel talte alvorligt, meget bekymret. »Hans Majestæt er fast besluttet paa, at der skal fuldt Lys over denne Sag, og mod Eder, Walter, er han fuld af Vrede! Tak I Jeres Gud, at Hr. Korfitz i Dag tirrede Kongen, ellers sad I som Dinas Nabo i det blaa Taarn, og Rigets Raad har svoret Jeres Undergang. Om Dina siger mere, ser det ilde ud for Jer.«

»Jeg maa tale med Dina,« sagde Walter og rejste sig.

»Nej,« sagde Gabel afværgende, »det har Hans Majestæt strengelig forbudt. Med Dina tør kun Præsterne tale, og det endda først efter Tinget i Morgen. Jochim Slotsfoged har faaet Befaling til at lade hende ene. I Morgen gælder det Eder, Walter. Gid I maa faa Kraft

til at tage Jeres Tørn! I har ved Hove en Ven endnu, og denne Ven har bedt mig sige Jer, at intet skal skade Jer, om I staar fast og nægter alt, endogsaa det, der er sket i hemmelige Audientzer. Har I forstaaet mig?»

»Vil Hendes Majestæt bevare mig?» spurgte Walter med let rystende Stemme.

»Det vil hun,« sagde Gabel, »men ikke for Eders egen Skyld.«

»For hvis da?» spurgte Walter.

»Stud!« sagde Lente og slog Kappen om sig. »I kom for tidlig i Geheimeraadet, Oberst, I trænger til holstensk Staldluft, naar I er vel ud af dette. Men lad mig se, I vogter Jeres Mund!«

Og som en vaad Hund gik Obersten, fulgt af fem Drabanter, til et nyt Logement, han havde tinget sig ved Statholderens Gaard paa Østergade, for at være tryk for de Klinger, der true ham i de unge Herremænds Hænder.

Men der laa tung Luft over Kjøbenhavns Slot den Nat, det var som varsledes Torden og Lynild. —

Næste Dag blev Kongens Retterting atter sat, og Rigens Hofmester blev stedet til Examen over Dina og Walter.

Dina var bleg og forgrædt, men myg og blød i Sindet; de havde ladet hende have Fred, og hun havde besluttet at sige alt, hvad de forlangte. Med sænkede Øjne vidnede hun da, at hun aldrig havde talt med Rigens Hofmester før her paa Tinget, at hun havde løjet ham og hans Kæreste paa, at hvad han og hans Folk havde sagt for Retten, var Sandhed, og alt, hvad hun havde sagt, var skammelig Løgn; sine Breve vedgik hun aabent og uforbeholdent. Og saa hævdede hun sit Hoved og saa vist paa Walter, der stod hos, og klagede højlig paa ham, at han havde forført hende til at bringe den Snak til Hans kongelige Majestæt. —

»Hvem har da instrueret Jer til dette — hvem har begyndt dette?« spurgte Ulfeldt, og der blev lydløs Tavshed i Retten.

Dina svarede ikke.

Da vendte Hr. Korfitz sig mod Raadet og sagde: »I gode Herrer, jeg beder Eder tilholde hende at sige Omstændighederne, paa hvad Maner det Værk er anlagt!«

Saa svarede Henrik Rantzau: »Hvad godt har I der-af, Hr. Korfitz? I er jo fuldkommen nok erklæret; hun har jo desuden bekendt, at det alt er usandt, hun har forklaret. Hun skal ikke beskæmme andre gode Folk, det kan Eder ikke være tjent med. Hendes Ord staar dog ikke til troende, og hun kan ikke vidne nogen noget paa efter det, her er sket.«

Da blussede Ulfeldts Kinder af Harme, og han traadte tæt hen for Kongens Stol:

»Andres Respect skal tages i Agt, men jeg, som er Rigens Hofmester, maa vel bespottes! En Konges Datter maa vel vanæres og andre skulle forskaanes for ikke at beskæmmes. Skal jeg alene med mange Omstændigheder bevise min Uskyldighed?«

Kongen tav og flettede Armene stramt over sit Bryst.

Men Kansleren talte roligt og venligt: »Korfitz, I ivrer Jer! I Enrum skal denne Kvinde tilholdes at tale, men hendes nye Løgn skal ikke fra dette offentlige Ting brede sig over Staden og Riget og sætte Klik paa andre ligesaa uskyldige som I.«

Hr. Korfitz bed sine Læber for ikke at svare. Saa spurgte han efter kort Tavshed: »Saa sig i det mindste, ulukkelige, forførte Kvinde, hvem der er Ophavsmand til det Mordværk? Hvem var det, som skulde komme til mit Hus i Djævelklæder med Ræverumper, og hvad var det for Herrer, der havde noget nyt for, som Jeres Skrivelse til min Kæreste ommelder?«

»Det ved Kongen vel,« svarede Dina kort.

Men Kongen tav.

»Hvorfor gik I forklædt i Mandsdragt til Dr. Otto Sperling, og hvem var de Karle, der tog Vare paa Jer paa Gaden?«

Dina svarede igen: »Det ved Kongen, og det var Walters Folk!«

Da blandede Walter sig i Talen: »Hans Majestæt havde befalet mig at passe den Kvinde op. Hans Majestæt ved det.«

Saa vendte Ulfeldt sig mod Raadet: »I gode Mænd hører saa, at jeg som Rigens Hofmester, hvad jeg er ved Eders og den fremfarne Konges Valg, beder Hans Majestæt at sige Eder, hvad Hans Majestæt ved, for at ogsaa I kunne komme i Erfaring om det Anslag over mig og mit Hus, for hvilket jeg har begæret Kongens Beskærmelse, paa det at I kan se og kende, at det ikke er digtet Snak!«

Kongen tav, men Statholderen svarede:

»Paa Hans Majestæts Vegne kan jeg sige Eder, Korfitz, at det er Gækkeri, og det havde intet paa sig, som alt er vidnet. At denne taabelige Kvinde har troet det, kan vel være, men ingen fornuftige Mænd ved deraf. Det er intet!«

»Saa siger jeg som dansk Adelsmand for Rigens Raad Eders kongelige Majestæt, at de Vilkaar, Haandfæstningen lægger Eder paa Sinde«

Raaderne rejste sig. »Korfitz! Korfitz!« lød det i Kor fra Vennerne, og Ulfeldt tav. Han havde hævet sin Handske i sin højre Haand, nu sank Haanden med Handsken, og han stod omringet af sine Venner i Raadet.

Undsigelsen var afværget, og Forhøret blev afbrudt.

Men Kongens Ansigt blev som en Gravsten graat og stift, og han aabnede ikke sin Mund.

Der førtes mange Vidner mod Dina, og hun sank sammen under sin Løgn. Vidnerne gik hende saa haardt paa, at de endog truede hende med Vold, og tilsidst

blev hun stillet for Tralleværket ved Kongens Stol i Læ og Ly, mens onde Ord haglede ned mod hende.

Atter blev Rigshofmesteren stedet til Examen af Walter og Dina. Det bares ham for, som tirrede Kongen ham til Forløbelse, men nu bed han sin Harmes i sig efter sine Venners Raad; i Formen vilde han vinde sin Sag, og bagefter kom Hævnen.

Kongen talte med Dina, smilede endog til hende, og Dina blev mere trøstet. Hun bøjede sig frem mod Kongen, klappede ham paa Skulderen, naar han vilde tale, og hviskede ham Ord i Øret.

Hun kæmpede øjensynlig for hans Naade, og naar Dina saaledes klappede Kongen eller hviskede til ham, saa saa Kongen paa Ulfeldt som for ret at tirre ham, men Hr. Korfitz bed sin Harmes i sig.

For Dina gjaldt det at gøre Walters Ord til Løgn. Hun svor, at Walter havde forebragt Kongen dette om Forgiften og bagefter talt til hende derom, som jo Sandhed var. Men Walter svor tvertimod.

Den tapre Oberst var ret i Krigshumør. »Eders Majestæt,« sagde han, »hør ikke denne Kvinde efter saa mange edelige Bekendelser hun til Ting og andetsteds har gjort, hun har villet paalyve mig at være hendes Barnefader; hvad Vægt ligger der paa en saadan utugtig, udædisk og menedersk Kvindes Ord. Efter Christian III's Reces maa saadan utugtig Hore ikke i Vidnesbyrd eller andet staa til troende, hvad hun vil vidne og sige paa nogen. Jeg er med god Samvittighed for Gud uskyldig i alt dette. Saa faar Eders Majestæt og I, Rigens Raad, tro en ærlig Soldat paa hans Ord!«

Men der var ikke ret mange, der troede den ærlige Soldat, og Dina slyngede ham med lynende Øjne Skændselsnavne i Ansigtet, mens Rigens Hofmester stod hos og ikke kunde bringe Kongen eller Retten til at raade det Løgne væk ud.

Retten blev hævet uden Dom og Dina ført til sit

Fængsel i det blaa Taarn; her laa hun en Nat i Krampegraad.

Den 30. Juni kom to Præster til hende, den tyske Præst Johan Damianus og Kapellanen ved St. Nicolai, Hr. Jens Jacobsen; Slotspræsten Lauritz Jacobsen var lige forfremmet til Bisp i Odense og derfor fritaget for den Forretning.

Johan Damianus var Dronningens Præst og talte godt og venligt til Dina om Andægtighed og Forligelse med Gud. Det samme gjorde Jens Jacobsen, som var ung og nidkær for Herren. Saa bad de alle tre længe og inderligt, og Guds Ord faldt som Dug paa Dinas Sind, hun græd saa stille og inderligt, mens hun knælede paa Lergulvet med de to Gejstlige, og da de gik, førte de med sig hendes skriftlige Bekendelse, som er denne:

Anno 1651 den 30. Juni, der vi Underskrevne af Hans Majestæt vores allernaadigste Konge var befaleet Dinam, som da sad fangen i det blaa Taarn, at besøge og hende med Guds Ord, saa vidt muligt kunde være, til Sandheds Bekendelse at bevæge, hvor hun da med megen Graad bekendte for os frivilligen som følger:

1. At Jørgen Walter var Fader til hendes Barn og ingen anden, klagede og paa ham, at han i lang Tid, ja ganske siden han kom fra Tyskland, havde lagt sig efter hende til Letfærdighed at bedrive, sagde og derhos at Walter, efter at de var kommen i Omgængelse med hinanden, var en Gang kommen i hendes Moders Hus i Moderens Fraværelse, hvor han første Gang havde givet hende Anledning til alt dette, som hun siden for Hans kongelige Majestæt bekjendt hafde.

2. Bekendte Dina, at Rigens Hofmester aldrig havde ligget hos hende, og at hun aldrig havde set eller fornummet til nogen Forgift i hans Hus.

3. At Jørgen Walter havde kommet hende til at sige

Rigens Hofmester saadant paa, og at han, nemlig Walter, havde sagt, da hun var bange derfor: Holder med Kongen, ellers gaar det paa dit Liv, men dersom du gør det, saa kan du og jeg komme til Ære, og jeg vil forsikre dig, at intet skal skade dig.

4. Bekendte hun, at der var ingen flere Medvidere i denne Sag end hun og Walter, men han var kommet hende til at sige saadant, og en Del havde hun taget af sig selv. —

Og Dagen efter kom de to Præster igen, og Dina var smukt andægtig og blev ved den samme Bekendelse som Dagen forud.

Men Walter gik til Jochim Slotsfoged og talte til ham, og Slotsfogden rystede paa Hovedet.

»Dina er bleven Nonne,« sagde han og svor. »Hun bare hænger med Hovedet og beder Bønner, og Præster er de eneste, hun gider set. Jeg kan ikke læse Messe for hende, mig ser hun ikke til, jeg tør ikke lade Jer ind til hende, men prøv Rentemesteren eller Lente, maaske de vil gaa, og jeg lukker mit Øje.«

Den 1. Juli gik Sagen til Doms i Kongens Retterting, og Rigens Raader voterede som følger: Kansler Christen Thomesen voterede først, at Raadstuerettens Dom skulde ved Magt at stande. Walter var ikke stævnet og kunde ikke dømmes, men han skulde blive tilstede og afbevise, hvad der var ham tillagt, saa som Ulfeldt havde gjort det, og staa til Rette og lide sin verbød, efterdi han fandtes fauter i mange Maader. Og hertil sluttede Rigsraaderne sig. Jørgen Brahe vilde have den falske Udlæggelse til Barnefader særlig betragtet. Jochum Gersdorff fandt Raadstuerettens Dom forkert som støttet paa Guds Lov og ikke Rigets Ret. Christen Skeel vilde, at Dinas Tunge skulde udskæres af hendes Hals, og Oluf Parsberg at hun skulde miste den Haand, hvormed hun havde slaaet Rigens Hofmester.

Men den Dag blev Dommen ikke afsagt, og Walter gik i sin Vaande til Gabel, der skaffede ham Adgang til det blaa Taarn.

Dina vilde ikke se ham, men Slotsfogden lukkede ham ind til hende, og Walter bad hende paa sine Knæ frelse hans Liv. Hvad gavnede det hende, at han — ung som han var — skulde følge hende i Døden?

Dina var ubønhørlig; hun talte om at stedes for Guds Aasyn og leve et nyt Liv i Herrens Glæde, om at angre og afbede sine Synder. Hendes Tale var spækket med Skriftsteder og gudelige Ord, dem hun havde lært af Præsterne.

Saa rejste Walter sig og drog sin Kappe om sig. »Du fører Guds Ord paa dine Læber, lille Dina,« sagde han, »men Satan og hans Hævnlyst bor i dit Hjerte, og du vil blive evig fordømt, trods dine gudelige Ord. Dog ske som du vill! Endnu er jeg fri, og i Aften drager jeg af Landet, langt bort, hvor Kongen af Danmark ikke kan naa mig, men du bliver her at dø for Bøddelens Sværd. Endnu er alt Haab ikke ude. Jeg staar ikke alene, det ser du deraf, at jeg kan bryde dit Fængsels Dør. Vil du, hvad jeg raader dig, saa er der Haab endnu. Saa meget har du sagt frem og tilbage, at ingen ved, hvad Sandhed er. Og er der blot mindste Grund til at tvivle, saa vil det ikke gaa til det yderste med dig. Hvad du for Præsterne har bekendt, det bringer dig kun Døden; fald tilbage til det, du før har sagt, saa skal jeg ikke sige mig fra dig, og saa vil Kongen redde os begge.«

»Vig fra mig, Frister!« sagde Dina og skjulte sit Ansigt i sine Hænder.

Men Fristeren veg ikke, og Walter blev længe hos Dina.

Den næste Dag skrev de to Præster til Hans kongelige Majestæt som følger:

»Men den anden Juli, der vi atter efter Hans Maje-

stæts Befaling mod Aften kom hos Dinam, var hun langt anderledes til Sinds end tilforn. Thi da beklagede hun, dog uden Graad, sig ikke at have sagt Sanden for os om Mandagen og Tirsdagen næst tilforn. Saa vidt betænkte hun vel at være Sanden, at Walter havde haft Omgængelse med hende og mulig var Fader til hendes Barn, men Hofmesteren var dog ikke uskyldig for hende, thi hvis hun tilforn paa Bytinget bekendt havde, sagde hun altsammen at være Sanden.« —

Den 3. Juli afsagdes Kongens Rettertings Dom: »Da efter Tiltale, Gensvar og denne Sags Lejlighed og efter di aldeles intet af Dina Vinhofer er bleven forebragt videre end hendes egne bare Ord, hvor med hun sin Beskyldning til Rigens Hofmester, at han hendes Barnefader skulde være, kunde bekræfte, medens Rigens Hofmester desforuden med mangfoldige Vidner og Omstændigheder bevist hendes Sigtelse og Angivelse usandfærdig at være, og efter di, alt hvis hun om den Gilt havde forebragt i lige Maade en opdigtet Løgn befindes at være har Borgmester og Raad derfor Rigens Hofmester for Barnefader at være, og ham saa vel som Frøken Leonoram for den Gift Beskyldning befriet. Dina har og endelig for den højeste Ret godvilligen bekendt, at hun Rigens Hofmester og Frøken Leonora har paaløjet og dertil af Jørgen Walter bragt og tilskyndet. Er derpaa for Retten afsagt, at Borgmester og Raad som Byfogdens Dom stadfæst, med denne Dom ingen Uret gjort, medens den bør ved Magt at blive.

Belangendes den Straf, som Borgmestere og Raad haver tildømt, at Dina skulde lide paa sit Liv, da endog det ikke var deres Dom at domme efter andet end Lands beskrevne Love, Ret og Forordninger, og den højeste Øvrighed alene tilkommer Love at give og forandre, dog elterdi denne Dinas uhorlige Digt og Løgn angaar Rigens Hofmester og Frøken Leonoras Liv, Ære

og Velfærd og deres ganske Hus Beskjæmmelse, da bør hun billigen derfor sit Liv at miste.

Datum ut supra nostro ad causas sub sigillo, testo Christophoro Urne Justitiario nostro dilecto.«

under Segl.

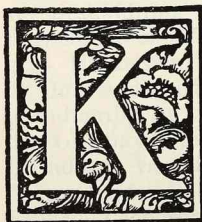
Den højeste Ret dømte Dina til Døden, men om Walter talte Dommen ikke, og Obersten blev fri. Samme Dag fældedes Dom i hans Sag mod Ulfeldt. Den frifandt Ulfeldt for Walters Tiltale for Beskyldningen for Mord, men frifandt ogsaa Walter for at have anstiftet saadant. Blot paalagdes det Walter at blive til Stede — for hvis han videre skal tiltales.

Dinas Sag var uhjælpelig tabt. For Walter var der Haab endnu.

TIENDE KAPITEL

Der plejes Raad.

Kong Frederik stod i sit Lønkammer med Panden trykket mod Ruden, og uden at se stirrede han ud over Holmen, Reberbanen og Rævehallen. Derude blinkede Sundet blaåt, og over det trak de hvide Skyer som Vildgæs i Flokke mod Nord; men Kongens Tanker var tunge, bundne til Jorden, lænkede til en Tanke, en Tvangstanke, som han ikke kunde blive kvit. Var det hende? Var det Sofie Amalie?

Og han lukkede Øjnene og saa for sig Raaderne dernede om Bordet med det blommede Damask, Ansigt ved Ansigt de gamle korthaarede, hvidskæggede Ansigter, han kendte saa vel fra den Tid, han var Dreng og gik som Skumpelskud i sin Faders Hus. De røde Ansigter svulne af Drik og Velleynet, furede af Rynker, med de haarde Træk om Øjne og Mund. Hans Faders Raader, ligesaa mange jordgridske, sejge Modstandere, der pukkede paa deres Ret og samlede sig selv Gods, mens Riget blev armt og svagt. Og de andre, de nye,

med deres store Uldhaar, med de smalle Ansigter, de dybtliggende Øjne, disse Kavallerer, der havde hentet deres Visdom og sat deres Helbred til i Padua, Rom og Paris, Mænd, der aldrig drog Sværdet, men dypede Pennen i Gift, gule, blege Rænkesmede.

Han hadede dem alle — ikke en eneste Ven, ikke en, han kunde stole paa. Og som de havde smilet, da den gamle Kansler havde talt om Jørgen Walters fauter! Fauter, for Djævelen, hvad lo de Karle i Skægget af? Var det hende? Stod hun bag ved det hele? Løj hun, som den fede, laskede Skøge løj, som alle Fruentimmer løj? Vidste de Karle det, og var han den eneste, der intet vidste?

Og Blodet hamrede i hans Tindinger, mens han pressede sin Pande mod Glasset og det kolde Bly.

Gabel stod ved Kongens Bord; det fine, ovale Ansigt med det tynde Skæg over de smalle Læber bar Præg af dyb Medfølelse, af Trang til at trøste og hjælpe, men Munden var lukket og tavs.

Saa drejede Kongen sig pludselig fra Vinduet, gik tæt hen til Gabel, tog med en Haand i hver af hans Skuldre og saa ham fast ind i hans Øjne.

»Christoffer, du, som er min eneste Ven — Christoffer, ved du deraf? Er det hende, der har stillet dette i Værk, og er han hendes Redskab? Slaa ikke Øjnene ned, tal, for Djævelen, tal, Mand!«

Og Kongen rystede Gabel, saa den lange, sorte Parryk dansede paa Kammersekretærens Hoved.

Men den tavse Mund aabnede sig ikke, og Gabels Blik hvilede hjælpeløst i hans Herres som hos en trofast Hund, der gerne vil, men ikke kan hjælpe sin Herre.

Kongen slap Taget.

»Godt,« sagde han. »Vi giver Ordre til Otto Krag, at han paa vore Vegne skal stævne den holstenske Bydelsnider, og saa sandt der er en Gud over os alle,

hans Hoved skal staa paa Stage ved Siden af hans Bislopperske, og hans Krop skal klæde Stejle og Hjul. I skal faa at se, I Raader af Danmark, at det er ved Eders Synder, Eders Konge bliver stor, og ikke ved egne Misgerninger.»

»Har Eders Majestæt mere at befale?« spurgte Gabel stille og venligt.

»Hjælp mig, Christoffer!« raabte Kongen og rakte Armene ud mod ham. —

Men Gabel rystede atter paa Hovedet.

»Gaa saa!« sagde Kongen, og Gabel gik mod Døren. Kongen traadte et Par Skridt mod Døren til Dronningens Gemak, saa standsede han, og hans Ansigt fortrak sig.

»Christoffer!« kaldte han, og Gabel vendte sig. »Kom her hen!« Og Gabel traadte tæt hen til Kongen.

Saa slog Kongen sine Arme om hans Hals og kysede ham.

»Gaa nu!« sagde han og vendte sig atter mod Vinduet, hvor Skyerne jog som Vildgæs mod Nord over det blaa Sund.

— — —

Jørgen Walter stod i Dronningens Sengegemark henimod Aften, lidt vingeslap, lidt plukket i Fjerlaget, lidt lam i Haserne, lidt knækket i Modet. Dronningen sad i sin højryggede Stol, hendes buttede, hvide Arme hvilede paa Stolens Læn, og Ringene paa hendes Fingre glimtede i Lyset fra Solen, der sank, og ved den lave Riddersalsfløj. Hendes Ansigt var ikke venligt, hendes Blik koldt og haardt og hendes Mund mod Sædvane smal.

»Oberst Walter,« sagde hun, »det er ikke nok, at en Krigsmand er modig og galant, han maa tillige ikke være dum. Og I har været dum!«

Walter bøjede sig, saa Fjerbusken paa hans Hat slæbte ad Gulvfliserne. Men han sagde intet.

»Den Sag med Dina har I røgtet og skøttet helt slet,« fortsatte Dronningen, »og det hedder sig nu overalt, at det er vor Sag. Vi har beskyttet Jer saa længe, det har været gorligt, vi havde gerne set den Sag ført vel til Ende; nu er den tabt, og vore Fjender vil hovere. Hvad mere er, de vil gribe til Aggressiven. Vort Navn vil blive nævnt med Smædeord, Hans Majestæt vil lade Eder stævne, og I vil blive dømt. Eders Redskab, den Kvinde, der lyver ti Gange, mens Solen flytter sig en halv Time, vil robe alt, hvad I har sagt hende, og af den gode Jochim Slotsfoged ved jeg, at det er ikke lidt. Nu skal hun dø, og det er Hr. Korfitz, der har hændet Dom over hende. Han skal lade hende justificere, og før dette sker, vil artige Ting komme frem, os til Skam og Skændsel.«

Walter tav.

»I har daarlig fortjent vor Naade, Oberst Walter,« sagde Dronningen og hamrede nervøst sine Haandflader i Stolens Læn. »Daarligt — daarligt. Hvad vil I nu?«

Walter tav endnu.

»Præsten Johan Damian siger, at den Kvinde har nu fundet Gud og taler Sandhed!«

Walter afbrød: »I Gaar ændrede hun sin Sandhed ikke lidet, har Præsten ikke fortalt det?«

Dronningen saa op. »Hun vender altsaa atter som en Vejrfløj. Godt. Jeg vil ikke skjule for Jer, Oberst, at af hende afhænger Jeres Liv og Velfærd. Kan I stille det saaledes an, at hun bliver det gestendigt, hun vidnede for Bytinget, saa er det godt, og saa er I frelst. Kan I ikke, saa kommer I til at følge hende.«

»Det ved jeg,« svarede Walter.

»Godt,« sagde Dronningen, »saa ved I altsaa det. Dina maa do med den Sandhed, hun vidnede for Kongen ved Nytaarstid. Kan I mage det saaledes, er I frelst.«

»Jeg skal forsøge det,« hviskede Walter tonløst.

»Gør det!« sagde Dronningen og rejste sig.

Walter greb efter hendes Haand for at føre den til sine Læber. Hun saa paa ham et kort Øjeblik, som om hun prøvede at mindes. Men hendes Ansigt forblev stolt og koldt, og hun drog Haanden til sig.

»Hvad der er sket imellem os, Walter, er glemt,« sagde hun hæst, »og den Dag I prøver at drage det til Minde, er det ude med Jer.«

Audientzen var forbi.

Det unge Raad var i travl Virksomhed. Kongen havde befalet sin øverste Sekretær, Hr. Otto Krag, at udtage Stævning mod Walter til samme Herredagsting at staa til Rette for, hvad der af Dina blev sagt ham paa, som Ulfeldt havde gjort det. Det var rygtedes, at Anthon var kommen til Staden og sad i Byens Hægte, og Rigshofmesterens Folk samlede Vidner mod Walter. Hr. Korfitz havde krævet, at Dina paa Pinebænken skulde tvinges til at udlevere sine Medskyldige, og Rigshofmesteren forlangte, at hans Fange skulde udleveres ham. Dagen efter Dinas Dom havde Kongen skikket Hr. Mogens Høg til Kjergaardsholm og Christen Skeel, som nu skrev sig til Vallø, til Hr. Korfitz Ulfeldt og hævet den Arrest, der, da Dinas Sag begyndte, af Kongen og Raadet var bleven Rigens Hofmester paalagt.

»Det har nu ingen Betænkende,« sagde Kongen i sin Memorial, »om Rigens Hofmester herfra nogen Steds vil forrejse.«

Og Ulfeldt svarede Kongen den næste Dag med smukke Ord om hans Tillid til Kongen, men med stærke Forbehold af sin Ret til at tro paa Dinas Angivelse om de morderiske Anslag. Han sluttede med de Ord:

»Blev Kvinden saa skarpt examineret, som hun bil-

lig burde ved Pinsel at gjøre, da erfarede man vel den rette Grund baade om Mordet og andet.«

Der var nok at raadslaa for det unge Raad. Dinas Sag havde samlet Rigsraadet om Ulfeldt, og netop nu, da Hannibal Sehested ganske havde bøjet sig for Kongen og overgivet ham al sin Formue paa Naade og Unaade, var Raaderne og den menige Adel bleven betænkelig og frygtede for, hvad Skæbne der kunde ramme dem selv.

Kongen var raadvild. Alene vilde han ikke handle, og i de Dage vilde han ikke høre noget Raad. Det gjaldt at fange Vippen i det Moment, den stod i Ligevægt, og give det lille umærkelige Puf til den rette Side.

Det gjaldt Walter. Faldt han, sejrede Rigsraadet; blev han reddet fra Fald, var der Haab for det unge Raad.

Og Peder Vibe, Lente og Walter var samlede i Raadstuen for Slottet, hvor de ventede Statholderen Jochum Gersdorff, der havde kaldt dem sammen.

Statholderen kom, og Dinas Sag blev drøftet med Ulfeldts Forlangende og Kongens Holdning.

»Kongen vil kun Retfærdighed.« sagde Gersdorff og strøg Hageskægget. »For Eder, Walter, er dette forbandet ilde, thi som Christen Thomesen siger, I har fauter i mange Maader. Hans Majestæt har holdt sin Haand over Eder i den Sag om Mordanslaget, fordi Hr. Korfitz taabelig har sigtet Hans Majestæt selv. Men i Eders Forhold til Dina, Oberst, der vil Kongen som sagt kun Retfærdighed. Og Eders Sag staar meget slet.

Hvad mener I, gode Herrer?« sagde han henvendt til Lente og Vibe.

Rentemesteren trak paa Skuldrene. »Jeg mener, Oberstens Sag staar særdeles godt,« svarede han. »Juridisk set fortræffeligt. Dina er et ypperligt Vidne, saasom hun lader sig bruge af begge Parter, efter som hendes Hoved staar. Pin hende retskaffens og lad hende

sige alt, hvad der med Høviskhed kan tilstaaes hende at sige. Lad saa den veltalende Hr. Jens Jacobsen tage sig af hende med Guds Ords Trøst og Formaning, lad dernæst Jochim Waltpurger love hende Pardon og afrette hende til, hvad vi endelig vil have hende til at sige, og naar hun saaledes er præpareret, lad saa Meister Adam slaa Hovedet af hende, inden hun igen skifter Sind.«

Lente nikkede. »Inden Walters Sag skal for, maa Dina være død.«

»Hun lyver til sit sidste Aandedræt!« sagde Walter.

»I kender Damen.« lo Gersdorff. »Jeg ved af Erfaring, at I har Ret. Det gælder altsaa om at klippe Blomsten af Stænglen i det rette Øjeblik.«

»Netop!« samtykkede Peder Vibe.

»Men er I nu ikke bange for.« spurgte Statholderen, »at hun i Pinen forraader for meget? Jeg vil ikke dølge for Eder, at Otto Krag er Hr. Korfitz venlig, og Axel Urup, der skal være hos, er ham ikke fjendsk. Desuden er det muligt, at Kongen selv vil være tilstede. Og om nu Dina i Pinen sagde for meget?«

»Det kan hun ikke.« sagde Walter.

Statholderen smilede med Ironi mod Obersten. »Lad os da først gøre os klart, hvad hun kan sige.«

»At det hele Værk er instigeret af Hendes Majestæt, Grev Rantzau, Eders Excellentz og os tre brave Mænd.« sagde Vibe tørt. »Det vilde være første Gang. Dina talte Sandhed, og netop derfor vilde hun nemt risikere at blive troet.«

De andre tav.

»Desuden,« føjede Vibe til, »har Oberst Walter serveret hende Particularia om Hendes Majestæt, som ikke er ridderlige.«

»Hm!« sagde Statholderen.

Saa tav de alle fire.

»Men Pinen?« spurgte Statholderen efter en Stund.

»Justement,« sagde Vibe, »dette er Finessen. Man kunde indrette den Pine saaledes, at Dina beretter det, som alle vil tro, nemlig det, hun alt har berettet, der-til kræves ikke megen Pine, og Slotsfogden kan dirigere det ved Skarpretteren meget løseligt. Men skulde den gode Dina blive for veltalende, saa kan man jo pine hende, saa hun taber Mælet. Naar hun i Forvejen kender Arrangementet, kan en klog Haand jo trække i Snorene efter Behag, uden at Spectatores bliver det var.«

Statholderen nikkede. »I har Fremtiden for Jer, Rentemester,« sagde han anerkendende.

»Med Guds Hjælp, om jeg lever,« svarede Vibe fromt.

»Og saa?« spurgte Lente.

»Ja,« fjædede Vibe til. »Efter Pinen maa hende gives Tid til at angre og berede sig paa Hedenfart, det faar Præsterne besørge, og saa maa Mester Adam til med Sværdet. Væk maa hun!«

»Ja, det er afgjort,« sagde Walter og stødte sin Kaarde mod Gulvet.

»For Jeres Elskov er I øjensynlig kureret, Oberst,« lo Statholderen.

»Jeg ønsker ikke at sætte Livet til for saadan skidden Kvindeperson,« sagde Walter med dyb Afsky. »Jo før jo heller hendes Hoved afl!«

»Saa stoler jeg paa Jer, gode Herrer,« sagde Statholderen og hævede Raadet.

Men Walter gik mistrøstigt til sit. For Djævelen, hun var jo dømt til Døden, hvad tøvede de efter!

ELLEVE TE KAPITEL

For Walters Skyld.

De to Præster Johan Damianus og Jens Jacobsen var hos Dina den 5. Juli om Morgen, efter at Dommen var hende forkyndt. Kongen havde befalet dem flittig at examinere hende og med Guds Ord bevæge hende til Sandheds Bekendelse og en salig Afsked fra denne Verden. Men Jochim Waltpurger havde været hos Dina før de to Gejstlige, og han havde sagt hende, at hendes Livs Frelse beroede derpaa, at hun holdt med Kongen. Hun saa jo selv, hvor alt var bleven galt, fordi hun svigtede saa taabeligt. Fra den Stund var hun flyttet til Taarnet fra sit venlige Kammer for Slottet, og fo'r hun saaledes fort, vilde alt være forbi. Derfor fik de to Præster ikke meget ud af Dina den Dag. Gud kendte hendes Hjerte, og han kendte Rigshofmesterens Hjerte, og derfor var denne Gerning ikke skjult for ham.

»Hvilken Gerning?« spurgte Damianus.

»At jeg laa hos ham under Dynen ved den højre Side og da hørte, at Frøken Leonora kom ind til Rigens Hof-

mester om Morgen, som han laa paa Sengen, og sagde: Her har vi det, vi taledes om i Aftes. Derpaa tav han lidt stille og svarede siden: Mon det ikke være for stærkt, at han brister. Dertil sagde hun: Nej, han gaar hen som i en Dvale.«

Og Præsterne formanede hende og bad hende betænke, at Døden var hende nu i Hænderne. Men hun blev ved sit. Og da de prøvede at erfare, hvorfor hun da havde bekendt, saa fik de kun det Svar, at hun frygtede, fordi hun intet Vidnesbyrd havde, og hendes Vederpart svor, det var Løgn hun sagde. »Jeg gjorde ilde, at jeg gik fra min første Bekendelse.« Og videre fik de hende ikke. Med det gik de til Kongen, og han befalede, at Dina skulde pinlig forhøres.

Efter Middag kom Slotsfogden og sagde til Dina: »Hans Majestæt har bestemt, at du skal pinlig forhøres.« Og Dina vaklede tilbage mod Sengen med et Skrig.

Slotsfogden stod foran hende med sit bedste Ansigt paa. »Nu ser du, lille Dina, nu begynder det for Alvor. Jeg har jo en Gang sagt dig og varet dig. Men du vil ikke høre. Nu skal du pines, og du ved jo, hvordan det er. Skade er det, og ondt gør det. Men saaledes maa det være.«

Saa kastede Dina sig paa Knæ: »Skaan mig, Jochim, skaan mig for dette, jeg siger jo alt, hvad helst I vill! Hvorfor vil I pine mig? Jeg siger jo kun, hvad I vil — alt, hvad I vil, ikke andet end I vil.«

»Du siger for meget, Dina,« sagde Jochim og skød hende fra sig. »Den ene Dag er det Løgn, den anden Dag er det Sandhed. Og nu vil Kongen vide, hvad der er Sandhed.«

»Det har jeg jo sagt Kongen for Retten,« jamrede Dina, »den hele, fulde Sandhed — alt, ikke skjult noget; det er jo Walters Anslag, og han har det fra Dronningen og Peder Vibe. Er det det, jeg skal sige, saa skal jeg bekende det uden Pine, naar nogen spørger

mig derom. Lad mig da dø, siden jeg er dømt dertil, men hvorfor denne forfærdelige Pine?»

Slotsfogden stod og kløede sig i Hovedet.
 »Dina,« sagde han, »vær nu fornuftig! Pine maa der til, ellers tror ingen, hvad du siger. Det kan blive megen Pine og lidt Pine, eftersom du svarer til, Kongen er der og flere høje Herrer med ham, og de vil se dig blive pint, saa pine dig maa vi. Men Mester Adam er en kyndig Mand, og han kan pine retskaffent og kvantsvis, eftersom han har Ordre til. Ser du, det hele er en Slags Formaliteter; du begynder med at sige, at alt, hvad du har sagt for Bytinget, er sandt, ligesom nu du sagde for Præsterne. Og saa bliver du beordret i Pinen. Saa maa du gøre dig saa haard, du kan, og saa begynder vi ganske lidt. Du skal ikke frygte — saa kan du jo sige saa meget du vil, men vogt dig vel at skyde Skyld paa Walter. Thi gør du det, saa vil Mester Adam knuse Knoglerne i din Krop, at du ved det vel. — Og nævner du Dronningens Navn eller Vibes eller Statholderens eller noget af al den Snak, Walter har fyldt i dig, eller taler du om mig og hvad jeg har sagt, saa vil de sønderslide dig Lem for Lem, at du ved det.

Agt vel paa det! Du faar en kort Forberedelse, for Ordren er kommen vel pludselig.

Nu maa du gøre dig rede, for Herrerne venter.«

Dina var kold og skjalv, det laa saa tungt i hendes Liv, og hendes Hoved var tomt. Hvorfor skulde hun pines, hvad var alt det Tøv, Jochim Slotsfoged sagde, hvorfor gik de saa umenneskeligt om med hende? Hun sagde jo ikke andet, end de vilde, hun skulde. Og hun rystede, saa Tænderne klaprede i hendes Mund.

Jochim Slotsfoged bød hende afføre sig Oplet og Overkjole, saa hun stod i Særk og Skørt. Strømperne maatte hun drage af og stikke Fodderne bare i Skoene. Hun krøb sammen og skjalv, men lystrede uden et Ord.

»Kom saa!« sagde Slotsfogden, og op gik det ad Stentrappen til Pinestedet.

I Gemakket, hvor Pinebænken stod, saa hun Bøddelen Mester Adam, en ret venlig, ældre Mand, som hun havde set før. Han nikkede til hende, som han stod der og skruede paa Bænken. Hans to Knægte stod hos, Morten kendte hun fra sidste Forhør, han grinede til hende. Men de saa ret venlige ud alle tre. Saa lod Slotsfogden hende sætte sig paa Bænken.

Hun skjalv uophørlig og var helt svag i Knæene.

Inde fra Forhørs-Gemakket hørte hun nogen Tale; hun kunde høre Præsten Damiani Stemme. De andre Stemmer kendte hun ikke. Saa blev hun indfordret til Forhørs-Gemakket.

Her sad ved et Bord Sekretæren Otto Krag og den nye Lensmand paa Kjøbenhavns Slot, der var kommen i Stedet for Hr. Oluf Brockenhus. Det var Axel Urup; hun vidste, Walter kendte ham vel fra den svenske Fejde, og hun forstod nu, at han skulde være der for at passe paa, om hun sagde noget ondt om Walter. Naar blot hun vidste, hvad hun skulde sige, men det forstod hun slet ikke, for alt det, Jochim havde sagt, var ikke til at hitte Rede i. Ved Bordet stod de to Præster.

Andre var der ikke i Stuen.

Saa begyndte Forhøret. Otto Krag oplæste alt, hvad hun havde sagt i Rettertinget, og spurgte, om hun vedstod det. Men som hun skulde svare, gik Døren op, og fra Gemakkerne i Kongefløjen traadte Kongen ind, fulgt af Grev Christian Rantzau, som Dina vidste var Walters Patron og regnedes for Kongens tro Mand og Ulfeldts Fjende.

Dina gøs; hun huskede nu, at hun, da hun første Gang gik til Bekendelse, havde sagt, at Walter havde tilraadet hende at paalyve Rigshofmesteren den store Løgn af Aarsag, at Walter ikke gerne vilde, at Rigens Hofmester skulde komme videre i Raadeformedelst

en Dispute, der skulde være mellem Rigens Hofmester og Christian Rantzau. Det gjaldt altsaa Walter igen.

Kongen tog Plads ved Bordet med Rantzau, og flere kom til. Statholderen og Christoffer Gabel samt Hertugen af Glücksborg, hvis Bryllup nylig havde staaet.

Kongen bød Otto Krag at fortsætte Forhøret.

Dina stod rystende i sin lette Paaklædning for Bordet og vidste ikke, hvad hun skulde svare.

Hvad vilde de have, hun skulde sige — naar blot hun vidste det! Saa fik Præsten Damianus Ordet. Han berettede, hvad Dina før om Morgenens havde fortalt ham og Magister Jens Jacobsen, og saa spurgte Otto Krag, om hun vedstod det.

Det vedstod Dina.

Otto Krag vendte sig mod Kongen og spurgte: »Befaler Eders kongelige Majestæt, at vi skrider til Pinsel?« Kongen var i Samtale med Christian Rantzau, han loftede Hovedet: »Vi befaler intet, vi er kun her for at se til. I gode Herrer, der er komiterede, maa handle, som Eder synes, uden Hensyn til os.« Og saa vendte Kongen sig til Christian Rantzau og talte videre med ham.

»Gør Jer saa rede til Pinen, Dina Skomagere,« sagde Otto Krag haardt, og Dina var ved at daane, saadan skjalv og rystede det i hende.

Inden hun fik sandset, følte hun et Tag om sine Haandled, og Rakkerknægten Morten drejede hende og skød hende for sig over Tærskelen ind i Gemakket, hvor Bænken stod.

Da hun passerede Slotsfogden, der stod i Døren, hviskede han ivrig til hende: »Vær ikke bange, gør som jeg siger, var dig vel.« Men Dina lod sig skyde som et Faar til Slagtebænken. Hun følte Trang til at vræle og skrige og ruske sig løs, men saa vilde hun ikke for de mange Mandfolk, der var.

De fulgte alle efter hende ind i Gemakket, og som hun stod der, syntes hun, der var kommet flere til.

Inden hun fik set sig for, tog Morten et Tag og slyngede hende over Kanten paa Bænken, saa hun slog sin Ryg mod Fjælene. Hun vilde rejse sig, men den anden Rakkerknægt tog fat om hendes Ankler og spændte Remmene til, saa det snærede i hendes Kød.

Og imens bandt Morten hendes Arme.

Nu stirrede hun blot efter Mester Adam, der stod med nogle Skruer i Haanden.

Hvad vilde de dog, hun skulde sige, hvad i Jesu Navn skulde hun sige?

Der sad en Skriver ved et Bord med en Protokol, ham kunde hun se, men hendes Hoved laa lavt, og hun saa ellers kun Mestermænden og hans Knægte. Der kom flere ind i Gemakket, og Døren blev trukket til; det fornåm hun, fordi det ikke trak mere, men hun rystede alligevel af Kulde.

Saa traadte Otto Krag hen til hende og spurgte igen: »Fastholder du, hvad du har sagt til Hofpræsten og Guds Ords Medhjælper i St. Nicolai?»

Hvad skulde Dina svare! — Saa stammede hun: »Hvad skal jeg sige?»

»Sandheden!« kom det kort fra Otto Krag.

Men saa bøjede Mestermænden sig over Dina og hviskede: »Vær ikke bange, det gaar ikke saa haardt til.»

»Hvad svarer du?« lød det henne fra Bordet, hvor Otto Krag stod.

»Jeg vedstaar!« svarede Dina ganske svagt.

»Hvad siger hun?« lød det.

»Hun vedstaar, Hr. Sekretær,« gentog Mester Adam.

»Godt, saa skrider vi til Pinens første Grad.«

Og Mester Adam nærmede sig og lagde Tommeskruen paa den højre Tummelfinger. Dina fornåm, at nogen traadte hen til Bænken — hun skottede op, det var Kongen, Jørgen Rosenkrantz og Statholderen. Dina

drejede sig saa godt som Baandene tillod for at bede Kongen om Naade. Saa horte hun ham sige:

»Mindes I, Jorgen, og I, Jochum, at vi en Gang var med Peder Vibe i Anatomihuset at se en Kvinde blive anatomeret af Doktor Thomas Bartholin?«

»Ja, Eders Majestæt,« svarede Gersdorff. »Kansleren var med; men den Kvinde var knap saa fed som denne.«

»Hvad var hendes Brode?« spurgte Kongen.

Jorgen Rosenkrantz svarede: »Hun havde formyrdet sit Barn og blev rettet for det.«

»Nu husker jeg,« sagde Kongen; »hun havde intet Hoved, da hun blev anatomeret. Men I har Ret, hun var knap saa fed som denne. Vil Doktor Bartholin have hende at anatomere, naar hun er rettet, saa lad ham laa hende. Og Karel von Mandern skal skildre efter hende. Det bliver et godt Kontratej.«

»Vil Eders Majestæt indbyde Hr. Korfitz til at overvære den Anatomering?« spurgte Rantzau, og saa lo Herrerne. Men Blodet fros til Is i Dinas Aarer, og hun var til Mode, som skulde hun anatomeres nu straks, som hun laa der bunden som et Faar. Hun folte det koldt om sin Haand, da Mestermænden satte Skruen paa.

»Gor Eders Pligt, Mester Adam,« lod Otto Krag's Stemme, og Mester Adam drejede til. Forst klemte det ganske lidt, saa stærkere og stærkere, og Dina skreg ikke, det gjorde ikke ondt.

Saa blev der en Pavse.

»Vedstaar I?« spurgte Otto Krag.

Dina prøvede at vælte sig over paa Siden, men Baandene snærede, og Mestermænden skruede til, og nu gjorde det ondt. Dina peb og bad: »Hold dog op, hold op, hvad skal jeg sige, hvad vil I pine mig arme Menneſke for, jeg siger jo alt, I vil vide.«

Skruen klemte fast om Tommelens andet Led, og det bed godt — men Mester Adam drejede ikke mere.

»Paa den Maade faar I jo ikke Sandheden frem,« sagde Kongen barsk, »og jeg vil vide Sandheden, den fulde Sandhed, om I saa skal slide det Fruentimmer i Sønder Led for Led.«

»Som Eders Majestæt befaler,« sagde Otto Krag. Og Mester Adam drejede til, saa Dina skreg.

»Hvem er Eders Barnefader?« spurgte Krag.

»Jørgen Marsvin!« stønnede Dina. Hun sandsede næppe, hvad hun sagde:

»Jørgen Marsvin,« gentog Otto Krag.

»Det Barn burde levet,« sagde Rantzau, »det har mange og fornemme Fædre.«

Herrerne lo, men Dina hulkede og vred sig i Smerte; nu skruede Mester Adam ubarmhjertigt til, og Jernet bed ind i hendes Tommelfinger.

»Hvem er Jeres Barnefader?« spurgte Otto Krag, men i det samme bøjede Mester Adam sig over Dina og hviskede: »Hold ved ham!« og løste paa Skruen.

Dina tog efter Vejret og holdt ved Jørgen Marsvin. Saa opgav de det.

Men saa kom det store Spørgsmaal om Forgiften. Og Mester Adam skruede, saa det knagede i Dinas Tommelfinger. Sveden stod hende i Panden, og hun skreg, saa det skar gennem Rummet. Hun laa og vred sig i den skrækkeligste Pine. Aa, blot i Jesu Navn de vilde sige, hvad hun skulde forklare!

Saa talte Otto Krag igen.

»Løs hende af Pinen og lad os høre, om hun nu vil tale Sandhed.« Og Dina blev løst, og da hun fortes tilbage til Gemakket til Forhør, medens Blodet drev ned ad den klemte Tommelfinger og den blaa, flækkede Negl, hviskede Jochim til hende: »Sig nu det samme, som i Tinget, det vil de tro!«

Og Dina gentog, hvad hun havde sagt, at det var

Løgn altsammen, men svor, at hun havde taget det alt af sig selv.

Kongen stod med korslagte Arme og saa hvast paa hende. »Lad os nu erfare, hvem der har instigeret hende til det. Er det Walter?«

»Nej,« sagde Dina.

»Hvem?« spurgte Otto Krag.

»Ingen!« svarede Dina, og det blev hun ved; det var jo Jochims Ord.

»Prøv Pinen igen!« sagde Kongen hæst.

Og Dina blev slængt paa Bænken igen, bundet og bastet strammere end før. Hun laa nu og græd ganske stille. Hvad i al Verden skulde hun sige, det var da rent syndigt, de handlede med hende.

»Tag Jer nu i Vare!« hviskede Bøddelen i hendes Øren.

»Dina Skomagers,« sagde Krag, »du skal angive dine Medskyldige.«

Dina tav. Hun hulkede kort og stakaandet, det var forfærdeligt, saa den knuste Negl nu pinte hende, da Armen var strakt i det snærende Baand. De kunde da ikke klemme den Finger mere.

»Anden Grad!« sagde Sekretæren skarpt.

Og Dina hørte en Knirken og Knagen, som naar en Høvlebænk trækkes ud. Først mærkede hun ikke andet end Fjælen, der skar under hende, men saa begyndte Baandene at snære om Haandled og Ankler, og saa trak det til, det knagede og knækkede i alle Ledemod. Armene gik til en Side og Benene til en anden, og Kroppen blev strammet, som vilde de rive hende midt over. Ganske langsomt gik det, men det blev ved, det blev ved under Hvinen og Knirken med Knæk og Knagen i alle Led.

Og saa stønnede Dina saa forpint og jammerligt, at det kendtes paa Mandfolkene, at de blev ilde ved det.

»Aa, i Jesu Navn, aa, i Jesu Navn, hvad vil I, jeg

skal sige? Pin mig dog ikke saa ukristeligt, jeg har kun gjort, hvad Walter sagde, hvad Kongen vilde, hvad Dron....«

Og nu snurrede Mester Adam rundt, saa Dina glemte alle Ord og alting og bed sine Tænder sammen, skrige kunde hun ikke.

Saa standsede de Pinen. Hun laa helt stramt og strakt med Nakken bagover og kunde ikke se hverken til højre eller venstre.

Mester Adam bøjede sig over hende. »Ikke Walter, ikke Walter.« hviskede han, og nu huskede Dina det hele.

»Jeg har ingen Medskyldige,« raabte hun ud, »alt har jeg taget af mig selv for at gøre mig stor ved andres Ulykke, og Walter har kun bragt Kongen, hvad jeg har sagt.«

»Prøv igen!« lød Sekretærens Stemme.

Men Dina bed Tænderne sammen og skreg ikke.

De løste hende, men hun laa og væltede sig paa Bænken. Staa kunde hun ikke, det var, som alt var sonderflaaet inde i hende.

»Det var ikke meget,« sagde Bøddelen højt over hende til Kongen. »Men hun er svært ømskindet.«

»Hun skreg ikke engang,« sagde Flemming Ulfeldt, Hr. Korfitz' Broder, der stod hos Kongen.

»Paa den Vis faar En ikke Sandheden frem,« sagde Kongen barsk og vendte sig. »Kom, I Herrer, det er til ingen Nytte.«

Og saa vedstod Dina, liggende paa sin Ryg i Bænken, lammet af Smerte, under stille, stadig Hulken, alt, hvad hun havde sagt. Kun at Walter var helt uskyldig, han havde ikke instigeret hende, alt havde hun taget af sig selv.

Og Rakkerknægtene tog Tag i hende og bar hende ned i Fængslet; der kastede de hende paa Sengen, og

der fik hun Lov at ligge til det blev Aften og Jochim kom med Vin og Brød.

Vinen drak hun, Brødet rørte hun ikke.

»Det gik jo helt galant,« lo Slotsfogden. Mere sagde sagde han ikke, for han havde ikke Ordre paa mere.

Men Dina laa helt stille og syntes, hun havde gaaet alt det igennem for Walters Skyld. Nu kom han da ikke i Fortræd mere. Saa sank hun hen og vaagnede med et Skrig. Hun syntes, hun laa paa et Bord og blev anatomeret, de skar og flaaede i hende, men hun kunde ikke røre sig, og saa begyndte hun at bede og bekende sine Synder, for Præsterne havde jo sagt, hun skulde dø.

Men Walter var ret taknemmelig, da Pinen var gaaet helt vel; naa, Mester Adam sagde, at Dina var kun bleven meget loselig pint. Naar nu de bare snart kunde faa hende rettet, saa var det vel besorget.

Den brave Oberst var bleven helt sober af Leve-maade i sin Befippelse og Skræk og gik endog i Kirke Onsdag og Søndag.

TOLVTE KAPITEL

Walter løfter en Flig.

Præsten Johan Damianus var en from og god Mand; ham lod Kongen kalde, det var den kongelige Skriftefader, og lagde ham varmt paa Sinde, at han skulde tale Guds Ord til Dina og bede hende betænke, at hendes Dage var talte og hun maatte tale Sandhed. Præsten gik til Dina Dagen efter Pinselen og bad længe med hende fromt og inderligt. Jochim Waltpurger stod hos og saa andægtig ud, Dina laa i Sengen og var helt svag efter Pinen.

»Dina.« sagde Præsten, »kan du nu sige med god Samvittighed, alt hvad du i Gaar bekendte, saa vi kan bede til Gud at tage naadig imod din Sjæl?«

Og Dina bojede Hovedet og sagde Ja. Saa græd hun lidt og talte om sin Moder og sit Barn og bad, om hun maatte se sin Moder, for hun dode. Hun var saa stille og saa from, at Præsten blev helt varm om Hjertet og lovede hende, at Gud vilde tage mod hende som mod Røveren paa Korset og den bodefærdige Kvinde. Og han læste store Stykker af Bibelen for hende, som saa ofte for havde givet Syndere Trøst i deres sidste Stund.

Og Præsten gik til Kongen og berettede, at Dina var stadig endda i den Bekendelse, hun havde gjort i Pinen.

Korfitz Ulfeldt begærede, at Dina ikke maatte rettes, for Walters Sag var paarlømt; han vilde, at hun skulde føres som Vidne mod Walter. Kongen tøvede, men Walters Venner besluttede at lægge Pres paa Kongen, og det lykkedes virkelig at faa Gabel overtalt til at raade Kongen til at lade Dina rette straks.

Kongen indvilligede deri med et bittert Smil. »Hun lyver for selve Sct. Peder ved Himlens Port,« sagde han, »og I har Ret, kommer hun i Forhør igen, lægger hun vel mig ud som sin Barnefader. Det er ilde, den Skarnskvinde nogen Tid fik Adgang til os. Saa lad det være, som du siger, lad Christoffer Urne eksekvere Dommen, naar I vil, og lad mig ikke høre mere om den Sag!«

Og derved blev det. Men paa Slottet frygtede man for, at Hr. Korfitz skulde skride ind og forhindre Eksekutionen, thi efter dansk Ret var hun hans Fange og han skulde lade hende justificere. Det blev da bestemt, at Dina skulde rettes ganske tidlig en Morgenstund, inden Broerne til Staden var nede, og det skulde holdes saa hemmeligt, som det kunde. Men da Lente gik hendes Sag igennem, slog det ham, at der jo slet intet var bevist, og at det for den menige Mand vilde være svært at se, at Dina havde løjet. Havde hun blot fastholdt sin første Bekendelse, havde ingen kunnet sige hende noget paa. Og det blev da klart for ham, at Dina maatte dø smukt og bekende sin Uskyld, for hun døde. For sligt vil Folk gerne tro. Der var det dunkle Punkt med det Skrift, Hr. Korfitz ved Magister Simon havde givet Dina, og paa dette Punkt maatte noget kunne gores. Med Præsten Johan Damianus var ikke noget at stille op, og tale til Kongen mere om den Sag turde Lente ikke. Men Kapellanen ved Sct. Nicolai var en

ung. uerfaren Mand, og med ham kunde Jochim Waltpurger tale om, hvad der var fornødent.

Jochim forstod alt saare vel, og der var en god Skilling at tjene, om det gik glat. Dina kunde man faa til hvad som helst, nu skulde hun blot have Fred i nogle Dage. Og i disse Dage talte Jochim med hende om Døden. »Det gaar saa snildt,« sagde han, »bare et Vips, og saa er Hovedet af. Hvad der siden sker, kan Præsten fortælle Jer, det kender jeg ikke, men det er vist ikke noget at være bange for.«

Og saadan gled tre Dage, hvor Dina sløvt beredte sig til Døden som til al anden Livs Viderværdighed. Hver Gang Slotsfogden kom, troede hun, nu skulde det være, men lidt efter lidt blev hun slap og tænkte ikke stort. Hun længtes efter Walter og vilde gerne set ham, men Walter kom ikke. Og Dina sad sløv og stille hen.

Den 10. om Morgenen ganske tidlig blev hun vækket af Jochim Slotsfoged; hun fo'r op og troede, hendes Time var kommen, men som hun gned sine Øjne, saa hun pludselig, at det var Walter, der stod for hende.

Hun troede ikke ret sine Øjne, men han bød hende venligt god Dag og satte sig paa Sengen hos hende. Hun syntes, han saa bleg og daarlig ud, og Walter sagde selv, han havde onde Dage.

»Det er for din Skyld, Dina,« sagde han. »Nu er jeg i Kongens og Dronningens Unaade, og Kongen har stævnet mig til Rettertinget, fordi du har vidnet imod mig. Raaderne vil mit Liv, og det ser alt meget daarligt ud. Kun et har jeg kunnet opnaa, at maatte drage af Landet hemmelig, inden Sagen gaar an, og nu kommer jeg til dig for at bede dig lette mig dette.«

Dina stirrede forundret paa ham. »Jeg, som ligger her og venter Døden for Skarpretterens Sværd,« sagde hun — »for mig er det alt forbi.«

»Nej,« sagde Walter mildt, »du har endnu Venner ved Hoffet. Dronningen er dig god, og Statholderen

er dig god. Og de vil udvirke din Benaadning hos Kongen.«

»Nar mig ikke, Walter.« skreg Dina. »jeg har gaaet saa forskrækkelig meget igennem. Nu kan jeg ikke mere.«

»Saaledes er det,« sagde Walter. »Og vil du føje dig efter mig, saa er der Haab endnu. Kongen ved endnu ikke, hvad han skal tro om alt dette, og i Staden er der mange, som tvivler. Nu sender de til dig den unge Præst Jens Jacobsen, med hvem du for har talt, for at give dig Alterens Sakramente. Til ham skal du saa klage over Magister Simon og Rigens Hofmester, at de har nægtet dig den rette Haandskrift, som du for har sagt, og vende tilbage til din første Bekendelse. Og naar din Moder kommer, saa skal du tale til hende, som du talte for, og alt vil blive skrevet op og fremført til Kongen, og saa vil han benaade dig, som for er sket i sidste Øjeblik med dem, der ikke har villet tilstaa. Og saa forviser han dig Landet og mig med, og vi to kan saa drage ud i Verden og friste Lykken.«

Dina tog efter Vejret. »Du bedrager mig, Jørgen!«

Walter svarede sørgmodigt. »Hvorfor skulde jeg det? Du har jo sagt mig fri i Pinen. Jeg har ikke noget at vinde ved, at du gentager dette. Du maa forstaa, at det gør jeg kun for din egen Skyld.«

Og det syntes Dina var rimelig sagt.

»Du lover mig altsaa, Jørgen, at du vil drage bort med mig, om de skænker mig Livet!«

»Det lover jeg,« sagde Walter og saa helt ømt paa hende.

Og Dina skjulte sit Hoved ved hans Bryst. Nu kunde han da ikke svige hende mere.

Walter blev længe hos hende, og han bød hende ikke at tale til nogen om, hvad han havde sagt, men blot nøje følge hans Raad. Og Dina folte sig saa glad og lykkelig som aldrig tilforn, syntes hun. Det var

som i deres Kærligheds første Dage. Saa hentede Jochim Slotsfoged Walter, og Dina vilde næsten ikke slippe ham.

Paa Fængslets Tærskel kyssede hun ham kærligt og hviskede: paa Gensyn! og Walter gengældte hendes Kys. Saa gik hun til sin Seng og knælede ned og takkede Gud for Frelsen.

I Porten vendte Walter sig mod Jochim Waltpurger. »Hun skal rettes i Morgen Klokken fire,« sagde han, »og nu er det nødigt, om det ellers skal ske. Det gør mig helt ondt for hende.«

Jochim Slotsfoged lo. »Dina har skæmmet sig fælt paa det sidste,« sagde han. »Og der er Fruentimmer nok i Verden af den Slags.«

»Fanden staa i Fruentimmer!« sagde Walter. »Høje og lave, ens er de alle.«

»Hun her hænger svært efter Jer, Oberst,« sagde Slotsfogden. »Men I har Ret, nu maa det være Slut. Jeg har faaet mine Ordres af Hr. Lente, nu skal vi alt-saa lave de sidste Løgne. Det skal blive gjort, som de høje Herrer forlanger, men saa maa det være forbi.«

»Det kan I stole paa,« sagde Walter og trak sin Kappe fast om sig.

Men Jochim Waltpurger tørrede Sveden bort af Panden. Den Djævels Dina, hun voldte ham mere Mas end nogen anden! Nu gik det løs med Komeden igen.

Op paa Dagen kom Præsten, og Dina nød Alterens Sakramente med Ro og Værdighed. Men saa begyndte hun at klage paa Rigens Hofmester og Magister Simon, som havde nægtet hende det rette Haandskrift, hvor-med hun kunde have oplyst sin Sag, og sagde, at hendes Blod skulde skringe over dem, og hvad hun havde sagt om dem for Retten, det var sandt, det vilde hun med sit Blod og sin Død bekræfte. I Pinen var hun gaaet fra den Bekendelse, det gjorde hun derfor, at hun

fra Pinen kunde entlediges, thi havde hun blevet bestandig i den første Bekendelse, da havde de pint hende langt mere.

Præsten gik og talte med sin Kollega om det, men Johan Damianus vilde ikke tro Dina og ikke tale med hende mere, eftersom hun var uforbederlig.

Om Eftermiddagen mod Aften kom Mor Margreta, og da var Præsten tilstede igen. Han formanede hende til Sandheds Bekendelse, at betænke, hvad Straf der laa ved falsk og løgnagtig Bekendelse, men Dina blev ved sit, anden Bekendelse kunde han ikke forvente af hende.

Mor Margreta sad og rokkede paa en Stol med stille Graad. »Aa Gud, Dina, aa Gud,« sukkede hun, »hvor skrækkeligt er det ikke, i Morgen skal du rettes og lide al den Smerte og Skam for det ugudelige Menneskes Skyld.«

»Græd ikke for min Skyld, Mor,« sagde Dina, »men græd for de onde Mennesker, der har forvoldt min Ulykke! Jeg faar det godt, men dem vil Herren straffe.«

»Mener du Walter?« spurgte Mor Margreta.

»Nej,« sagde Dina, »Walter vil mig det kun godt; jeg mener Rigens Hofmester og Magister Simon.«

»Ih Jøsses dog!« sagde Mor Margreta.

»Husker du ikke, Mor, at da Barnet var født, da sagde jeg, at Walter var ikke min Barnefader?«

Mor Margreta rystede paa Hovedet. »Det husker jeg ikke.«

»Husker du da ikke, at da du svøbte Barnet, saa sagde du: det Barn var ikke Walter ligt?«

»Det er troligt,« sagde Mor Margreta; »det var Barnet ikke, det var ikke Walter ligt.«

»Der ser du selv,« sagde Dina. »Rigens Hofmester er min Barnefader. Han vilde have mig til Hørsholm, ved du, som er hans Frøkens Len, men det vilde du ikke. Husker du ikke, at han vilde have mig med til

Holland, da han rejste, og du græd for det jeg vilde tage fra dig, og derfor blev jeg.«

»Det husker jeg ikke.«

»At jeg vilde tage fra dig?«

»Jo, det husker jeg nok, men ikke at du vilde med Rigens Hofmester til Holland.«

»Da var det saaledes,« sagde Dina.

Men alt det, Dina sagde og hendes Moder svarede, det tegnede Præsten ned og skrev det siden under til-lige med Slotsfogden.

Og Mor Margreta vilde næppe tro sine egne Øren, men Dina besvor ved sin Sjæls evige Frelse, at hun var uskyldig, og at Rigens Hofmester og Magister Simon var Skyld i hendes Død, og hendes Blod skulde komme over deres Hoveder. Men om Kongens Naade maatte hun ikke tale.

Saa gik Mor Margreta, og Dina bad hende tage sig af hendes Barn og opdrage det i den rette Kristentro til Dyd og gode Sæder, og hertil svarede Mor Margreta, at det skulde Dina ikke sørge over. Og saa gik den gamle hjem til Gyden for Nørreport.

Der sad hun længe med Samson Silkevæver og talte om Dina. »Det kan dog være, at de gør Dina Uret, for En kan ikke vide, om hun alligevel ikke har talt sandt og Rigens Hofmester løjet.«

Lille Margreta sad hos, hun saa paa sin Mormor, og der stod Taarer i hendes klare, blaa Øjne.

Men inden hun gik til Ro, bad hun en Bøn til Vorherre om at tage vel imod hendes stakkels ulykkelige Mor.

SIDSTE KAPITEL

en Nat fik Dina fornemt Besøg. Slotsfogden havde sagt hende, at hun ikke skulde gaa til Ro, og der brændte Lys hos hende, efter at Sol var gaaet ned. Klokken slog ti i Taarnet, og Fængslets Dør oplo- des for Statholderen, Hr. Jochum Gersdorff.

Dina nejede dybt, og Jochum Gersdorff nikkede venligt til hende. Der var ved denne Mand noget høf- ligt, venligt, ikke nedladende, men helt tillidsvækken- de, der gjorde, at Dina folte sig saa tryk og sikker ved ham og gerne vilde sige ham alt, hvad han vilde vide.

»Vil Eders Excellents sidde ned?« sagde hun og trak en Stol frem; det var jo kun et usselt Fængsel, og Sto- len var skæv og skrobelig, men Dina gjorde dette saa tækkeligt, at Statholderen blev helt vel tilpas, og hans Blik blev endnu venligere end før.

»Dina,« sagde han, da han var bænket, »I har i Dag modtaget Nadverens Sakramente, og Præsten siger, I er i Fred med Gud. Jeg kommer ikke for at præke for Jer, men for at bede Jer sige mig alt, hvad I kan sige. Retten skal have sin Gænge, men Retten kan følges af

Naaden, og om Hans Majestæt skønner, at der er Aarsag dertil, vil han skaane Jeres Liv.

Fortæl mig nu Sandheden.«

»Kender I den ikke?« spurgte Dina og saa bønfaldende paa ham.

»Jeg vil høre Sandheden af Jer.«

Saa knælede Dina ned for Statholderens Stol. »Eders Excellentz, til Eder alene staar alt, og alt, hvad I vil, skal jeg sige, men I maa ikke spørge saaledes. Jeg ved, at den højeste Rets Dom er over mig, jeg ved, jeg skal dø i Morgen, om Kongen ikke benaader; jeg var beredt paa Døden, og nu har Jørgen lovet mig Livet. Gør ved mig, hvad I vil, forlang af mig, at jeg skal tale eller gøre, som I siger; jeg har i denne Sag kun været andres Redskab. Alt maa I forlange af mig, kun ikke, at jeg skal sige Sandhed, thi Gud staa mig naadig bi, hvad Sandheden er, ved jeg ikke selv.«

Og Dina skjulte sit Ansigt i sine Hænder og græd.

Statholderen strøg hendes Haar. »Stakkels Dina,« sagde han, »det er altsaa Walter, der har faaet Jer til alt dette?«

Dina saa op gennem Taarer, men hun tav.

»Fortæl mig saa, hvorledes alt er gaaet til,« sagde Gersdorff venligt, og lod sin Haand forblive hvilende paa hendes Hoved.

»Det maa I ikke forlange, Eders Excellentz, jeg kan ikke — jeg kan, saa sandt hjælpe mig Gud, ikke tale mere. Jeg har sagt Præsten det sidste, jeg kunde sige; der er jo ingen Ting, der er jo intet at sige mere.«

Jochum Gersdorff tog sin Haand fra Dinas Hoved. Hans Ansigt var bedrøvet, og han strøg sit tætte, sorte Haar tilside.

»I vil gerne leve, Dina?«

»Er der da Tvivl om det?« skreg Dina og greb efter hans Knæ.

»Nej,« sagde Gersdorff hurtigt — »der er ingen

Tvivl. Men til Rettersstedet maa I gaa, det kræver Dommen. Og selv om Bøddelen drager Sværdet, saa skal I ikke være bange. Bliv fast i Jeres sidste Beken- delse, saa vil Hans Majestæt sende en Page med Pardon.«

Dina greb Statholderens Hænder og kyssede dem.

»Jochim Waltpurger vil sige Jer, hvad I siden skal gøre, og efter hans Bud skal I rette Jer. Vil I tale til mig nu, saa tal, jeg er rede til at tale med Jer.«

Dina rejste sig og smilede. »Jeg vil gerne tale med Eders Excellenz, om I gør mig den Ære; men om dette med Forgiften vil jeg bede Eder ikke tale, thi derom har jeg gjort min sidste Beken- delse, som jeg sagde før.«

Statholderen nikkede.

Saa blev han siddende en Stund hos Dina og talte med hende om mange Ting, men om hendes Beken- delse talte han ikke.

Ved Midnat gik han, og Slotsfogden lukkede ham ud af Taarnet.

»Skal hun rettes i Morgen?« spurgte han.

Gersdorff svarede: »Derom skal I faa Besked, naar Timen er slagen.«

»Klokken fire?« spurgte Slotsfogden.

Gersdorff nikkede. —

Kongen sad i sit Lønkammer og ventede Stathol- deren ved Minat.

»Hvad sagde Kvinden?« spurgte han nervøst, da Gersdorff traadte ind.

»Hun blev ved den Beken- delse, hun havde gjort for Præsten,« lød Svaret dæmpet.

Kongen tog sig til Panden. »Hun lyver; det er utænkeligt, at hendes Ord kan være Sandhed. Hvad tror I selv? — svar, Mand, svar!«

Gersdorff bøjede sig for Kongen. »Jeg kan intet vide, jeg tør intet tro. Og det er min faste Overbevis-

ning, at denne Sag kun kan oplyses, om Eders Majestæt uden Skaansel og Naade giver dem til Pris, som staar Eder næst. Dina er et Redskab, eller hun taler sandt. — Walter er et Redskab — eller han taler sandt. Men forlad mig, Eders Majestæt, bag disse to staar dem, der vil Eders Majestæt det allerbedst, om end de maaske har fejlet i Midlerne.«

»Og I selv, Jochum?«

Gersdorff bøjede sig. »Maaske ogsaa jeg. Jeg har altid tvivlet og tvivler endnu paa Dinas og Walters Ord, men jeg har aldrig gransket den Sag, som jeg kunde granske den, og mellem mig og Korfitz er nu Blod og Fjendskab. Vi staar for nye Tider, Eders Majestæt! Hannibal er ganske fældet, og Korfitz er som en rodhugget Eg. Lad dette ende i Tvivl, og Træet vil segne for næste Hug, om det føres.

Der fører ingen Vej tilbage.«

Kongen gik tavs frem og tilbage. Saa standsede han foran Statholderen.

»Og den Kvinde Dina?«

Gersdorffs Stemme lød mild og bedrøvet. »En stakels graa Spurv, der har traadt Dans mellem Traner. Hun maa dø.«

»Har I sagt hende det?« spurgte Kongen.

»Nej, jeg har sagt, hun skulde leve; hun venter Pardon.«

Kongen studsede.

»Hun bereder sig altsaa ikke til Døden, hun dør paa en Løgn? Kan I forsvare det for Gud?«

Statholderen bøjede sig for Kongen. »Dina har levet sit Liv i Løgn, hun har ofte været ulykkelig, men oftere vel lykkelig, som de, der lever Livet som hun. Synes Eders Majestæt, det er ubilligt at lade Dina dø i Løgnen? Var den hendes Livs Ulykke, saa vil den gøre hendes Død let og lykkelig.«

»I er ingen ret Kristen, Jochum.« sagde Kongen.

Statholderen smilede vemodigt. »Min lærde Ven, Gesandten Rebolledo, siger, jeg er Atheist. Jeg kender kanhænde kun lidt til Gud, men denne stakkels Kvindes Sind kender jeg, og det vilde være Dodssynd at tage Lognen fra hende i hendes sidste Time, nu, den er hendes eneste Lykke.«

Kongen tav, og kort efter gik Statholderen.

Ved hans Gaard paa Østergade indhentede Jørgen Walter ham.

»Vil Kongen benaade Dina?« spurgte Walter forpustet.

»Nej.« sagde Gersdorff kort, »hun dor i Morgen tidlig ved Fire Slet.«

»Gud være lovet!« sagde Jørgen Walter.

Statholderen drejede sig og saa ham lige i Ansigtet ved Skinnets fra Lygten, hans Dreng bar for ham. »Godnat, Oberst,« sagde han. — »I burde være paa Slotspladsen i Morgen.«

Saa gik han ind ad sin Port, men Obersten saa ga-bende efter ham.

Dina sov ikke den Nat, hun syntes, hun horte Raslen af en Vogn paa Slotspladsen og Tomrers Øksehug. Slotsfogden kom til hende Klokken to, som det lyste. Han bragte Vin og Dina drak. Saa spurgte hun om Støjen, og Jochim lo i Skægget: »De Godtfolk skal have en Del af Komeden, Dina, der er kort Sand til Retterstedet og der er slaaet en Skranke op, men naar du holder dig brav og kalder Guds Hævn ned over Righolmesteren og Magister Simon, saa kommer der en Page fra Slottet med Pardon fra Kongen.«

»Og I narrer mig ikke?« spurgte Dina.

»Du bliver ikke narret,« sagde Slotsfogden, »det bliver Rigshofmesteren, der bliver narret.«

»Vil Walter være der?« spurgte Dina.

»Muligvis,« lod Svaret, »men nu maa du gøre dig rede, nu kommer Præsten.«

Og Dina gjorde sig rede, som gik hun til Fest — den Vin, som skænkedes de dødsdomte før Eksekutionen, drak hun med et Smil paa Læberne.

Om hvad der skete, da Dina den Morgentime gik sin sidste Gang over Slotspladsen, beretter tre Mænd, der var Øjenvidner, saaledes:

I.

Den anden Dags Morgen, der jeg atter igen Klokken var tre kom til Dina og med lige Formaning holdt hende til Sandheds Bekendelse, svarede hun: Det, jeg bekendte for Eder i Gaar om Rigens Hofmester og Magister Simon, det er og min Bekendelse i Dag, hvor paa jeg vil og ret straks lade mit Liv. Og der hun kom ned af Taarnet og gik paa Slotsbroen mellem Slotsfogden og mig, og jeg da med lige Ord som tilforne formanede hende til Sandheds Bekjendelse, og trøstede hende af Guds Ord, svarede hun: Nej saa men, jeg er slet ikke ræd, og der hun blev Mestermannen var og saa der paa Pladsen Rigens Hofmesters Haandskriver, slog hun ad ham med sine Fingre sigende paa Tysk: din Herre og Mester Simon skal jeg klage over for Guds Dom. Dette at være sket og tilgaaet som forskrevet staar vidner jeg

Jens Jacobson,
Guds Ords Medtjener til S. Nicolai

II.

Dr. med. Otto Sperling skriver i sin Selvbiografi:

Men hele Natten før var Jochum Gersdorff hos hende og trøstede hende, hun skulde ikke blive bange, om ogsaa Bøddelen drog Sværdet, det var kun Spilfægteri. Hans Majestæt vilde sende en Page med Pardon. Og Slotsfogden hjalp ogsaa med herved og skænkede rundelig Vin for hende, saa at man tydeligen kunde mærke det den næste Morgen tidlig paa hendes stammende Tale og paa hendes Frækhed, da hun kom paa Slotspladsen og slet ingen Andagt viste, men snakkede meget og ikke hørte paa, hvad Præsten sagde til hende. I Synderlighed talte hun om Kjeld Friis og Magister Simon Da hun nu fik Befaling til at knæle ned, saa hun op til Kongens Vindu og snakkede meget ud i Luften, som jeg ikke kunde høre, om end skjønt jeg stod tæt foran Skranken og havde min Datter Anna paa Armen, for at hun skulde mindes, hvad for en stor Ulykke denne Kvinde havde tænkt at bringe over hendes Fader, men hvoraf Gud dog saa naadigen havde hjulpet ham ud. Omsider efter nogen Snakken maatte hun knæle ned, og efterdi hun holdt Hovedet noget lavt, traadte Bøddelknægten hen til hende og greb fat i hendes Næse med to Fingre for at rette hendes Hals noget op, og da tøvede Bøddelen heller ikke, men huggede hendes Hoved af under sin Knægts Arm. Men der kom ingen Page, som man havde indbildt hende.

III.

Jeg undertegnede bekender med min egen Haand, at jeg paa Befaling af min høje Øvrighed har ladet Dina justificere. Straks hun havde bedt sit Fadervor til Ende og jeg derpaa havde overantvortet hende til Skarpretteren, idet hun vil gaa hen til Sandet, da staar Rigens Hofmesters Tjener ved Navn Kjeld der. Da sagde Dina og løftede to Fingre i Vejret: Din Herre og

Magister Simon dem skal jeg anklage for Guds strenge Ret. Saaledes tilgaaet paa Slotspladsen paa Retterstedet den 11. Juli 1651.

Jochim Waltpurger Slotsfoged
egen Haand.

Dina døde lykkelig i Haab, hendes Hoved blev sat paa en Stage lige over for den murede Galge ved Vesterport, og Kroppen blev begravet under Pælen.

SLUTNING

Den Dag, Dina var rettet, gav Righofmesteren et stort Gæstebud for sine Venner i sin Gaard i Lovestræde til Hojtideligholdelse af Processens for ham saa gunstige Udfald. Men Søndag den 13. Juli, to Dage efter Dinas Dod, lod Kongen Rigsraadet forelægge en Proposition, hvori de gode Mænds Raad æskedes om otte Punkter Rigens Hofmester anlangende, de syv om hans Embedsforelse, det ottende om hans Sigtelse mod Kongens Tjenere for at have villet lade ham myrde. Og Raadet besluttede, at Rigens Hofmester skulde erklære sig.

Men Ulfeldt fik ved sin Svoger Hans Lindenov Bud om dette den Søndag den 13de, da Propositionen udgik, og han forstod nu, at Kongen vilde en ny Proces.

Og da greb Harme Korfitz Ulfeldt. Længe havde han tænkt at sige Danmark Farvel, fast Gods havde han i Sverrig og i Kejserens Rige; sine Midler havde han sikkert anbragt i Hamborg og Amsterdam. Vilde Kongen af Danmark Kamp med ham igen, saa skulde Kampen staa imellem ham og Kongen paa lige Fod, ikke under Dom og Arrest for en partisk Domstol.

»Leonora,« sagde han til sin Hustru, »nu skal Kongen faa sin Villie, nu er der Fejde mellem ham og mig. Gud raader for, hvis Sejren bliver.«

Og Leonora fulgte sin Husbond. Mandag Aften forlod de Staden ad den Østre Port, hvortil Ulfeldt havde Noglen. De tovede kort paa Horsholm og drog saa til Hammermøllen Nord for Helsingør; der laa en hollandsk Galliot beredt, og paa den gik Rigens Hofmester ombord med Hustru og Born. Da Gallioten lettede mod Morgen, og det skovklædte Sjælland svandt for dem, stod Ulfeldt paa Agterdækket, mens Taarer duggede hans Øjne. Og han gentog de Ord hvormed Kejser Tiberius talte om Raadsherrerne i det Rom, der forfaldt: »Farer vel. I Mænd til Trældom beredte, bojer eders Nakker under Aaget!«

Korfitz Ulfeldt fik Ret. Under Enevældens Aag højede danske Mænd deres Nakker. Den sidste mægtige Mand af den gamle danske Adel blev sit Fædrelands Fjende efter tyve Aars god Tjeneste som Følge af Fejde med sin Konge. I Danmark forstod man ikke mere at skelne mellem Konge og Fædreland. —

Men Jørgen Walter slap naadig af Klemmen; den 21. Juli faldt Dom i den Sag. Kongen havde stævnet ham til Dina var dod, ingen vidnede mod Walter, og det kendtes for Ret, at han ikke havde gjort Uret ved at aabenbare for sin Herre, hvad Dina havde fortalt. Men for sit Forhold til Dina og sin Usandsfærdighed med Hensyn til dette forviste Kongen ham inden tre Uger fra Danmark og Norge. Og efter Ulfeldts Bortrejse begyndte Folk at strømme til Dinas Grav, paa hvilken Stagen med hendes afhuggede Hoved stod. Der raabtes højt, at hun var omkommen uskyldig, og at Himlen tilkendegav dette ved, at der saas Lys paa Graven om Natten.

Dr. Sperling forlod Kjøbenhavn, og Magister Simon

blev landsforvist. Saa ebbede Sagen ud, og Dina blev glemt, som de glemmes, der ikke er mere.

Aarene gik. I Spidsen for Karl Gustavs Hær kom Ulfeldt tilbage og ydmygede sit Fædreland, men Lykken vendte sig, og han kom i Strid med sin nye Herre som med sin gamle. Fredløs flakkede han rundt med Hustru og Born, prøvede Fangenskab og alt ondt og døde saa omsider paa Flugten i en Baad paa Rhinen.

Og inden da sad hans trofaste Hustru som Kong Frederiks Fange i det blaa Taarn, der havde huset Dina. Kongen var nu enevældig. Rigsraadets Magt var brudt og alle Nakker bøjede. Til Blaa Taarn blev Otto Sperling slæbt ved Svig og sad til sin Dod i Fængsel under det Rum, der husede hans Beskytterinde; og til samme Taarn blev endelig ogsaa i det Herrens Aar 1668 Jørgen Walter ført.

Forvist fra Danmark havde han flakket om i Tyskland, indtil han efter den svenske Krig 1663 fik Tilladelse til at vende tilbage, dog med det Forbehold, at han ikke viste sig ved Hove. I Efterhøsten 1663 kom han til Kjøbenhavn, skønt han igen var bleven udvist af Riget, og da han gav falsk Navn og viste andre Tegn paa ond Samvittighed, blev han indsat i det blaa Taarn. Han blev beskyldt for Giftmordsattentat paa Dronningen, og en fransk Kok bekendte paa Pinebænken, at Walter var den, der havde givet ham en Gift, der virkelig var funden i Dronningens Køkken. Han blev sat i Troldhullet, og der sad han længe.

Saa hændte det, at Slotspræsten, Magister Bock, kom til Frøken Leonora for at meddele hende Alterens Sakramente, og de to faldt i Tale om Dinas Sag. Frøken Leonora fortalte Præsten, at det var hende berettiget af Ulrich Christian Gyldenløve, at Kongen havde sagt for mange Aar siden, at denne Sag var ham endnu ikke bevist og bad saa Præsten om at bede Gabel, som nu var Statholder, om at bringe til Veje, at Walter om

Dinas Sag blev examineret, og at han og Leonora maatte komme til Ords sammen i nogle Ministres Nærværelse; det kunde ske foruden stor bruit, thi Herrerne kunde komme i Taarnet ad Løngangen.

Præsten lovede at forrette dette og gjorde det.

Da Præsten gik fra Leonora, talte han med Walter for Troldhullet og sagde ham Frøkenens Begæring, og hvad der vilde følge paa, men Walter lo spodsk og sagde: »Jeg har ikke et Haar, der ræddes for, at den Sag skulde blive rørt ved. Dronningen kender det hele godt. sig I kun hende det.«

Walter blev sat op i den mørke Kirke, og Leonora ventede hver Dag, at de skulde komme i Forhør. Og Leonora saa selv Walter, da han blev opledt til den mørke Kirke. Han græd meget højt, han var meget skidden, havde et bredt Skæg fuldt af Skarn i store Kager.

Sagen blev aldrig rørt; men Walter skrev et Brev til Dronningen, og det Brev faldt i Kongens Hænder. Kong Frederik var da en syg og svag Mand, og nu læste han — nitten Aar efter — det, han den Dag, Dina blev dømt, saa gerne havde villet vide. Kort Tid efter døde han.

Jørgen Walter laa sindssyg i haarde Smerter i Taarnet, og Leonora sendte ham Mad for at lække ham. Men tilsidst blev det saaledes med ham, at han aad sit eget Skarn og døde i stor Elendighed. Han stod Lig i det Fængsel, hvor Dina havde tilbragt sine sidste Dage.

Slotsfoged Jochim Waltpurger lukkede hans Øjne.

Leonora blev efter lange Lidelser en smuk og fredegelig Alderdom forundt, og et skønt Minde, der vil staa, saa længe Danske er til.

Og hermed ender Beretningen om Dina.

INDHOLD

Første Bog:

	Side
1. Kapitel: Kanefart.....	7
2. » : Dina Vinhofer	14
3. » : En Elev af Richelieu	28
4. » : Store Mænds Rænker	39
5. » : Hvorledes en mærkelig Sag bliver til.....	45
6. » : Kong Frederik den tredje	56
7. » : Dronning Sofie Amalie	70
8. » : Dinas Kærlighed	83
9. » : Dina for Kongen.....	97

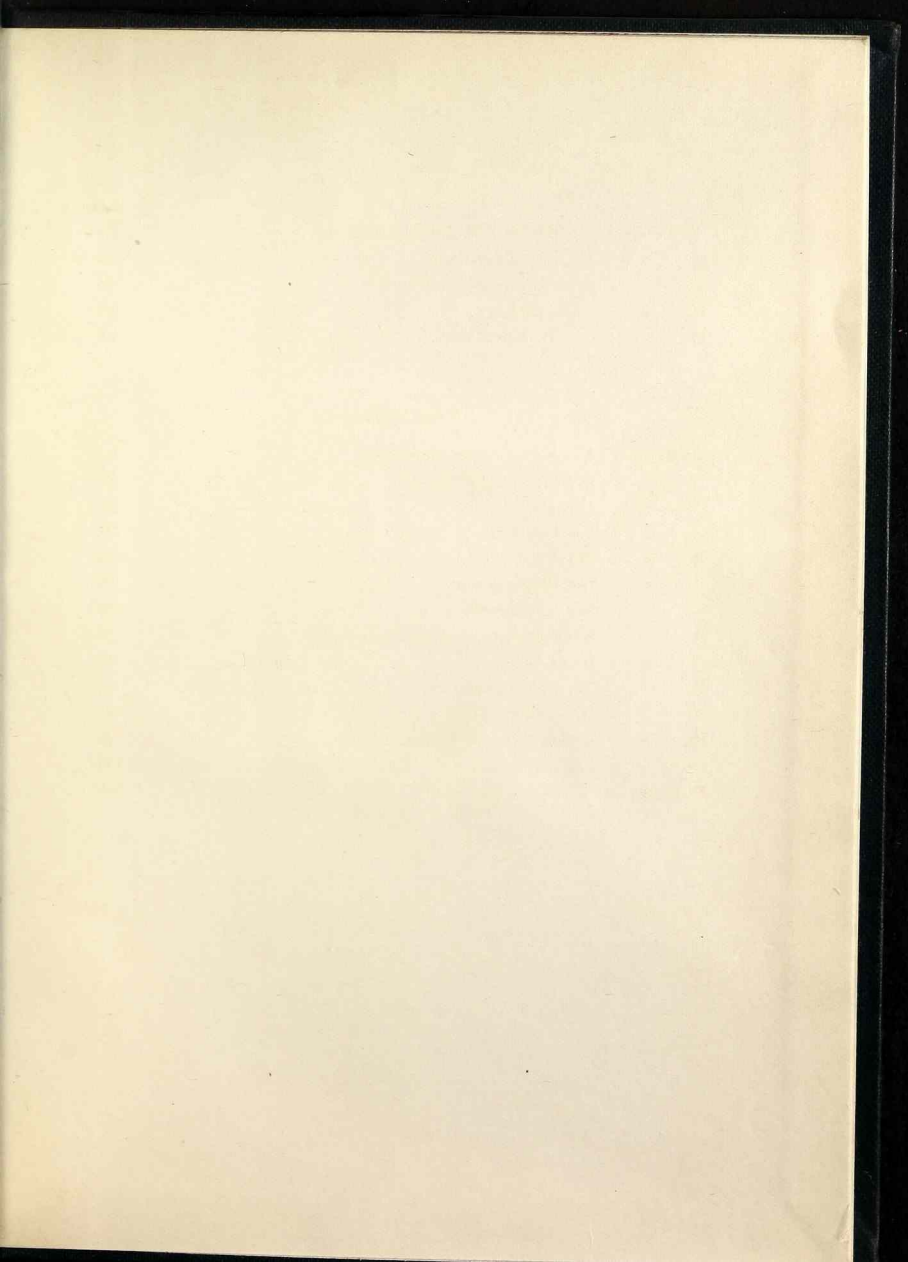
Anden Bog:

1. Kapitel: Om Rigshofmester Hr. Korfitz Ulfeldt og hans Hus.....	111
2. « : Jørgen Walters bedste Støtte	119
3. » : Geheimeraad Jørgen Walter.....	131
4. » : Dina aabner et nyt Felttog.....	143
5. » : Dina vinder Paaskønnelse uden at vide det.....	154
6. » : Frøken Leonora Kristine	161
7. » : Dinas Barn	170

	Side
8. Kapitel: Hr. Korfütz Ulfeldts Forskrivning	178
9. » : Da Barnet var dødt	186
10. » : Dina forraader Walter	191
11. » : Dinas Kys	201
12. » : Den 12. April	206

Tredie Bog:

1. Kapitel: Kongen og Røgshofmesteren	219
2. » : Dina mister sin Frihed	227
3. » : Forhøret	237
4. » : Før Sagen gik til Retten	248
5. » : Paa Bytinget	263
6. » : Paa Klædekamret	275
7. » : Før det store Skuespil	290
8. » : Kongens Retterting til Herredagen	295
9. » : Dinas Dom	310
10. » : Der plejes Raad	324
11. » : For Walters Skyld	332
12. » : Walter løfter en Flig	343
Sidste » :	350
Slutning:	358

Chapter I	The History of the Church	1
Chapter II	The History of the Church	1
Chapter III	The History of the Church	1
Chapter IV	The History of the Church	1
Chapter V	The History of the Church	1

Table of Contents

Chapter I	The History of the Church	1
Chapter II	The History of the Church	1
Chapter III	The History of the Church	1
Chapter IV	The History of the Church	1
Chapter V	The History of the Church	1
Chapter VI	The History of the Church	1
Chapter VII	The History of the Church	1
Chapter VIII	The History of the Church	1
Chapter IX	The History of the Church	1
Chapter X	The History of the Church	1
Chapter XI	The History of the Church	1
Chapter XII	The History of the Church	1
Chapter XIII	The History of the Church	1
Chapter XIV	The History of the Church	1
Chapter XV	The History of the Church	1
Chapter XVI	The History of the Church	1
Chapter XVII	The History of the Church	1
Chapter XVIII	The History of the Church	1
Chapter XIX	The History of the Church	1
Chapter XX	The History of the Church	1
Chapter XXI	The History of the Church	1
Chapter XXII	The History of the Church	1
Chapter XXIII	The History of the Church	1
Chapter XXIV	The History of the Church	1
Chapter XXV	The History of the Church	1
Chapter XXVI	The History of the Church	1
Chapter XXVII	The History of the Church	1
Chapter XXVIII	The History of the Church	1
Chapter XXIX	The History of the Church	1
Chapter XXX	The History of the Church	1

